

UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W KRUSZWICY

z dnia 2021 r.

**w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
miasta i gminy Kruszwica.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 z późn. zm.), art. 12 ust. 1 w związku z art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021 r. poz. 741 z późn. zm.),

uchwała się, co następuje:

§ 1.1. Uchwała się zmianę Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica, uchwalonego uchwałą Nr XLVIII/549/2010 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 21 października 2010 r., zmienionego uchwałą Nr XI/114/2015 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 30 września 2015 r., zmienionego uchwałą Nr XLVI/479/2018 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 28 sierpnia 2018 r., zmienionego uchwałą Nr XXV/287/2020 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 3 grudnia 2020 r. zwanego dalej „studium”, uwzględniający zmiany dokonane dla obszaru położonego w miejscowościach Arturowo i Karczyn.

2. Integralną częścią uchwały są:

- 1) Załącznik Nr 1 – Część I. Uwarunkowania i diagnoza stanu zagospodarowania przestrzennego” wraz z rysunkiem Nr 1 „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego miasta Kruszwica wraz ze strefą podmiejską” oraz rysunkiem Nr 2 „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego gminy Kruszwica”.
- 2) Załącznik Nr 2 – Część II. Kierunki zagospodarowania przestrzennego” wraz z rysunkiem Nr 3 „Kierunki zagospodarowania przestrzennego Miasta Kruszwicy i strefy podmiejskiej” oraz rysunkiem Nr 4 „Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Kruszwica”.
- 3) Załącznik Nr 3 – rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego miasta i gminy Kruszwica.

§ 2. 1. Zmiana obejmuje obszar położony w miejscowościach Arturowo i Karczyn.

2. Dotychczasowe ustalenia studium w zakresie dokonywanej zmiany zastępuje się ustaleniami, o których mowa w przepisie § 1 ust. 2 niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Kruszwicy.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Kruszwicy

.....

**UZASADNIENIE
DO UCHWAŁY NR
RADY MIEJSKIEJ W KRUSZWICY**

z dnia 2021 r.

**w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
miasta i gminy Kruszwica.**

Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica zostało uchwalone uchwałą Nr XLVIII/549/2010 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 21 października 2010 r., zmienione uchwałą Nr XI/114/2015 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 30 września 2015 r., następnie zmienione uchwałą Nr XLVI/479/2018 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 28 sierpnia 2018 r., następnie zmienione uchwałą Nr XXV/287/2020 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 3 grudnia 2020 r.

Szybko następujące zmiany w ustawodawstwie, gospodarce, życiu społecznym wymusiły konieczność zaktualizowania polityki władz gminy i jej realizacji w oparciu o aktualny dokument jakim jest studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. W związku z powyższym w trosce o prawidłowy rozwój gminy oraz w celu wywiązania się ze swoich zadań samorządowych, Rada Miejska w Kruszwicy podjęła Uchwałę Nr XXVI/310/2020 z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania miasta i gminy Kruszwica.

W dniu 7 stycznia 2021 r. ukazało się obwieszczenie w serwisie BIP, ogłoszenie w prasie oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Kruszwicy obwieszczenie o przystąpieniu do sporządzenia zmiany Studium z możliwością składania wniosków do dnia 3 lutego 2021 r.

Projekt zmiany Studium został wyłożony do publicznego wglądu w dniach od 09 sierpnia 2021 r. do 08 września 2021 r.

Projekt zmiany Studium był przedstawiany i konsultowany ze społecznością lokalną. W tym celu przeprowadzona została dyskusja publiczna w dniu 26 sierpnia 2021 r. nad przyjętymi w projekcie zmiany Studium rozwiązaniami. Do projektu zmiany Studium wyłożonego do publicznego wglądu nie wniesiono uwag.

Burmistrz Kruszwicy zgodnie z art. 11 pkt 12 ww. ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przedstawił Radzie Miejskiej w Kruszwicy projekt uchwały wraz z załącznikami.

Podjęcie niniejszej uchwały pozwoli na wprowadzenie nowych zasad zagospodarowania terenów odpowiadających aktualnym potrzebom i oczekiwaniom społecznym oraz pozwoli na określenie warunków ich zabudowy, mając na względzie nie tylko ład przestrzenny i zrównoważony rozwój gminy, lecz również oczekiwania i potrzeby społeczne.

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Kruszwicy

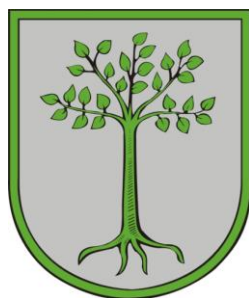
.....

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr
Rady Miejskiej w Kruszwicy
z dnia r.

MIASTO I GMINA KRUSZWICA

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

CZĘŚĆ I

UWARUNKOWANIA I DIAGNOZA STANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr XLVIII/549/2010 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 21 października 2010 r. w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica (uwzględniający zmiany dokonane dla obszaru położonego w miejscowości Kobylniki oraz zmiany dokonane dla obszaru położonego w Kruszwicy w Obr. IV i Obr. V oraz w obrębie Szarlej stanowiące uzupełnienie studium o pojedyncze ustalenia uwzględniający zmiany dokonane dla Miasta Kruszwica oraz obszarów położonych w obrębie: Grodztwo, Szarlej, Kobylniki, Łagiewniki oraz Karczyn, **a także obszarów położonych w obrębie Arturowo i Karczyn**), wraz z rysunkami:

- Nr 1 „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego miasta Kruszwica wraz z strefą podmiejską”,
- Nr 2 „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego gminy Kruszwica”.

Olsztyn, 2009r.,
Bydgoszcz, 2015r.
Bydgoszcz, 2018r.
Bydgoszcz, 2020r.
Bydgoszcz 2021 r.

ZESPÓŁ AUTORSKI ZMIANY STUDIUM:

Gł. Projektant

mgr inż. arch. Marian Kopliński

(POIU Nr G-083/2002)

Projektanci

mgr inż. gospodarki przestrzennej Michał Sobieraj

mgr inż. Marzena Belowska

Opracowanie graficzne

mgr inż. gospodarki przestrzennej Michał Sobieraj

Opracowanie wykonano w:

"BDK-INPLUS" Sp. z o.o.

10-686 Olsztyn, ul. Wilczyńskiego 25E/221

**ZESPÓŁ AUTORSKI ZMIANY STUDIUM DOKONANEJ DLA OBSZARU WYZNACZONEGO
UCHWAŁĄ NR XLII/631/2014 RADY MIEJSKIEJ W KRUSZWICY Z DNIA 26 CZERWCA
2014 r.:**

główny projektant:

mgr Rafał Łucki - posiadający kwalifikacje do wykonywania zawodu urbanisty uzyskane na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów

asystenci głównego projektanta:

mgr Anna Pilżys-Gezela

mgr inż. Agata Piórkowska

mgr inż. Katarzyna Dereszyńska

mgr inż. Joanna Burchardt

inż. Łukasz Janiszewski

**ZESPÓŁ AUTORSKI ZMIANY STUDIUM DOKONANEJ DLA OBSZARU WYZNACZONEGO
UCHWAŁĄ NR XXVIII/269/2016 RADY MIEJSKIEJ W KRUSZWICY Z DNIA 29 GRUDNIA
2016 r.:**

główny projektant:

mgr Rafał Łucki - posiadający kwalifikacje do wykonywania zawodu urbanisty uzyskane na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów

asystenci głównego projektanta:

mgr Anna Pilżys-Gezela

mgr inż. Katarzyna Dereszyńska

mgr inż. Joanna Burchardt

inż. arch. krajobrazu Sara Madej

**ZESPÓŁ AUTORSKI ZMIANY STUDIUM DOKONANEJ DLA OBSZARU WYZNACZONEGO
UCHWAŁĄ NR XLVIII/494/2018 RADY MIEJSKIEJ W KRUSZWICY Z DNIA 16
PAŹDZIERNIKA 2018 r.:**

główny projektant:

mgr Rafał Łucki - posiadający kwalifikacje do wykonywania zawodu urbanisty uzyskane na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów

asystenci głównego projektanta:

mgr Anna Pilżys-Gezela

mgr inż. Monika Zdrodowska

mgr inż. Katarzyna Dereszyńska

inż. arch. krajobrazu Sara Madej

**ZESPÓŁ AUTORSKI ZMIANY STUDIUM DOKONANEJ DLA OBSZARU WYZNACZONEGO
UCHWAŁĄ NR XVIII/211/2020 RADY MIEJSKIEJ W KRUSZWICY Z DNIA 30 KWIETNIA
2020 R.**

główny projektant:

mgr Rafał Łucki - posiadający kwalifikacje do wykonywania zawodu urbanisty uzyskane na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów

asystenci głównego projektanta:

mgr Anna Pilżys-Gezela

mgr inż. Monika Zdrodowska

SPIS TREŚCI:

I. Wstęp	8
1. Podstawa prawna.....	8
2. Informacje merytoryczne	8
II. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego	12
1. Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu.....	12
1.1 Położenie, ogólna charakterystyka gminy i pozycja gospodarcza gminy.....	12
1.2 Struktura użytkowa i przeznaczenia terenów	17
1.3 Uzbrojenie terenu	18
2. Uwarunkowania wynikające ze stanu ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony.....	18
2a. Uwarunkowania wynikające z diagnozy, o której mowa w art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, przygotowanej na potrzeby strategii rozwoju gminy.	21
3. Uwarunkowania przyrodnicze i stan środowiska wynikające ze stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego	21
3.1. Ukształtowanie i formy powierzchni ziemi.....	21
3.2. Budowa geologiczna	22
3.3. Wielkość i jakość zasobów wodnych	23
3.3.1. Wody podziemne	23
3.3.2. Wody powierzchniowe	24
3.3.3. Zbiorniki wodne	25
3.4. Rolnicza i leśna przestrzeń produkcyjna	27
3.4.1. Gleby i ich wykorzystanie.....	27
3.4.2. Gospodarka leśna	29
3.5. Surowce naturalne	30
3.6. Szata roślinna.....	30
3.7. Siedliska i ostoje zwierząt	31
3.8. Klimat	33
3.9. Wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego	34
3.9.1. Natura 2000.....	34
3.9.2. Rezerwaty przyrody	40
3.9.3. Ochrona gatunkowa	42
3.9.4. Parki krajobrazowe	43
3.9.5. Pomniki przyrody.....	47
3.9.7. Użytki ekologiczne	48
3.9.10. Lasy ochronne	48
3.9.11. Gleby ochronne	49
3.9.12. Ostoje CORINE	49
3.9.13. ECONET-POLSKA	50
4. Uwarunkowania wynikającej ze stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.....	54

4.1. Obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków	56
4.2. Obiekty zabytkowe wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków	58
4.3. Stanowiska archeologiczne	76
4.4 Strefy ochrony konserwatorskiej	76
4a. Uwarunkowania wynikające z rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych	77
5. Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrona ich zdrowia Uwarunkowania wynikające z warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia, oraz zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z uniwersalnym projektowaniem	77
5.1 Potencjał demograficzny	78
5.2 Ruch migracyjny	80
5.3 Struktura wieku i płci	81
5.4 Rynek pracy	83
5.5 Gospodarka mieszkaniowa	84
5.6 Infrastruktura społeczna	86
6. Uwarunkowania wynikające z zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia	94
6.1. Zagrożenie powodziowe	96
6.2. Zagrożenia dla jakości wód podziemnych i powierzchniowych	97
6.2.1. Wody podziemne	97
6.2.2. Wody powierzchniowe	97
6.3. Zagrożenia dla jakości powietrza	99
6.4. Zagrożenia akustyczne	102
6.5. Inne zagrożenia	102
7. Uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy	103
7.1 Analiza ekonomiczna	105
7.2 Analiza środowiskowa	107
7.3 Analiza społeczna	110
7.4 Prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego	115
7.5 Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę	117
7.6 Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy	131
8. Uwarunkowania wynikające ze stanu prawnego gruntów	136
9. Uwarunkowania wynikające z występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych	138
10. Uwarunkowania wynikające z występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych	139
11. Uwarunkowania wynikające z występowania udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla	139

12. Uwarunkowania wynikające z występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych	142
13. Stan systemów komunikacji-Uwarunkowania wynikające ze stanu systemów komunikacji.....	142
13.1. Komunikacja drogowa.....	142
13.2. Komunikacja kolejowa.....	145
13.3. Komunikacja wodna.....	145
13.4. Szlaki turystyczne.....	147
14. Uwarunkowania wynikające ze stanu infrastruktury technicznej, w tym stopień uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami ..	149
14.1. Gospodarka wodno – ściekowa	150
14.1.1. Infrastruktura wodociągowa	150
14.1.2. Infrastruktura kanalizacyjna.....	153
14.2. Gazownictwo i rurociągi	153
14.3. Energetyka ciepła	155
14.4. Elektroenergetyka.....	155
14.5. Energetyka wiatrowa.....	156
14.6. Telekomunikacja	158
14.7. Melioracje i urządzenia wodne.....	158
14.8. Gospodarka odpadami	158
15. Uwarunkowania wynikające z zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych.....	158
16. Uwarunkowania wynikające z wymagań dotyczących dotyczące ochrony przeciwpowodziowej	160
Spis tabel.....	162
Spis rysunków.....	163
Spis wykresów	163
Materiały wykorzystane przy sporządzaniu studium.....	164

I. Wstęp

1. Podstawa prawna

Podstawę prawną opracowania stanowią:

- a) Uchwała nr XXVI/310/2020 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica
- b) Uchwała nr XLVIII/494/2018 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 16 października 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica,
- c) Uchwała nr XXVIII/269/2016 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica,
- d) Uchwała nr XLII/631/2014 Rady Miejskiej z dnia 26 czerwca 2014 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica,
- e) uchwała nr XXIV/250/08 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 28 sierpnia 2008 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kruszwica,
- f) ustawa z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021 r., poz. 741, z późn. zm.),
- g) rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233).

2. Informacje merytoryczne

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kruszwica zostało sporządzone w 1999 r. w trybie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. Nr 15 z 1999 r., poz. 139 z późn. zm.) i uchwalone uchwałą Nr XIII/169/99 Rady Miejskiej Gminy Kruszwica z dnia 15 grudnia 1999 r.

Zmiany studium sporządzone zostały w trybie obowiązującej od 11 lipca 2003r. ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i zostały uchwalone uchwałą Nr XLVIII/549/2010 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 21 października 2010 r. w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica, , zmienione uchwałą Nr XI/114/2015 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 30 września 2015

r. oraz zmienione uchwałą Nr XLVI/479/2018 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 28 sierpnia 2018 r.,
oraz zmienione uchwałą XXV/287/2020 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 3 grudnia 2020 r.,

Zakres opracowania jest zgodny z wymogami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233).

Opracowanie jest wykonane w formie tekstowej i graficznej. Część tekstową stanowi niniejszy tekst zatytułowany: „Miasto i Gmina Kruszwica. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Część I. Uwarunkowania i diagnoza stanu zagospodarowania przestrzennego” wraz z rysunkiem nr 1: „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego miasta Kruszwica wraz z strefą podmiejską. Rysunek nr 1. Skala 1:5000” i rysunkiem nr 2: „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica.. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego gminy Kruszwica. Rysunek nr 2. Skala 1:25000” oraz „Miasto i Gmina Kruszwica. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Część II. Kierunki zagospodarowania przestrzennego” wraz z rysunkiem nr 3: „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica. Kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta Kruszwica i strefy podmiejskiej. Rysunek nr 3. Skala 1:5000” i rysunkiem nr 4: „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i Gminy Kruszwica. Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Kruszwica. Rysunek nr 4. Skala 1:25000”.

Tekst został ujęty redakcyjnie stosownie do wymagań określonych przepisami art. 10 ust.1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

W związku z uchwałą nr XLII/631/2014 Rady Miejskiej z dnia 26 czerwca 2014 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica nastąpiła zmiana ustaleń studium dla obszaru położonego w miejscowości Kobylniki o pow. ok 18 ha. Ważąc na przepis § 8 cyt. powyżej rozporządzenia przyjęto, że dokonywana zmiana jest uzupełnieniem studium o pojedyncze ustalenie. To ostatnie sprowadza się bowiem do zmiany kierunku zagospodarowania przestrzennego dla bardzo małego obszaru i polega na wyznaczeniu kierunku zagospodarowania przestrzennego związanego z produkcją poprzez rezygnację z kierunku zagospodarowania przestrzennego w zakresie terenów rolniczych. Mając na uwadze, że studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zachowuje wymóg określenia wszystkich elementów zgodnie z przepisem art. 10 „ustawy planistycznej” – w zakresie, w jakim zmiana dotyczyła stosownego obszaru dokonano jedynie poszczególnych ustaleń, które zostały określone zarówno w części uwarunkowań jak również w części kierunków przedmiotowego opracowania planistycznego.

Zgodnie z uchwałą nr XXVIII/269/2016 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica nastąpiła zmiana ustaleń studium dla obszaru położonego w

Kruszwicy w Obr. IV i Obr. V oraz w obrębie Szarlej o powierzchni ok. 250 ha. Ważąc na przepis § 8 cyt. powyżej rozporządzenia przyjęto, że dokonywana zmiana jest uzupełnieniem studium o pojedyncze ustalenia. To ostatnie sprowadza się bowiem do zmiany kierunku zagospodarowania przestrzennego dla obszaru o powierzchni ok. 250 ha i polega na wyznaczeniu kierunku zagospodarowania przestrzennego związanego z terenami rolnymi, terenami zabudowy mieszkaniowej lub usługowej, terenami ogrodów działkowych, terenami cmentarzy, terenami zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej lub usługowej oraz terenami zieleni urządzonej. Wyznaczono nowy przebieg obwodnicy oraz wskazano tereny, na których dopuszcza się budowę farm fotowoltaicznych o mocy przekraczającej 100 kW.

Mając na uwadze, że studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zachowuje wymóg określenia wszystkich elementów zgodnie z przepisem art. 10 „ustawy planistycznej” – w zakresie, w jakim zmiana dotyczyła stosownego obszaru dokonano jedynie poszczególnych ustaleń, które zostały określone zarówno w części uwarunkowań jak również w części kierunków przedmiotowego opracowania planistycznego.

Zgodnie z uchwałą nr XLVIII/494/2018 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 16 października 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica nastąpiła zmiana ustaleń studium dla Miasta Kruszwica oraz obszarów położonych w obrębie: Grodztwo, Szarlej, Kobylniki, Łagiewniki oraz Karczyn o łącznej powierzchni ok. 2258 ha. Ważąc na przepis § 8 cyt. powyżej rozporządzenia przyjęto, że dokonywana zmiana jest uzupełnieniem studium o pojedyncze ustalenia. To ostatnie sprowadza się bowiem do zmiany kierunków zagospodarowania przestrzennego dla obszaru o powierzchni ok. 2258 ha i polega na wyznaczeniu kierunków zagospodarowania przestrzennego związanego z terenami zabudowy mieszkaniowej lub usługowej, terenami usług publicznych, terenami zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej lub usługowej, terenami obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych, terenami sportu, rekreacji oraz usług turystycznych, terenami zieleni urządzonej, terenami ogrodów działkowych, terenami lasów, terenami rolnymi, terenami infrastruktury technicznej, terenami wód powierzchniowych oraz terenami cmentarzy. Wyznaczono nowy przebieg obwodnicy oraz wskazano tereny, na których dopuszcza się budowę farm fotowoltaicznych o mocy przekraczającej 100 kW.

Zgodnie z uchwałą nr XXVI/310/2020 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica nastąpiła zmiana ustaleń studium dla Gminy Kruszwica obszaru położonego w miejscowościach Arturowo i Karczyn, o łącznej powierzchni ok. 138 ha. Ważąc na przepis § 8 cyt. powyżej rozporządzenia przyjęto, że dokonywana zmiana jest uzupełnieniem studium o pojedyncze ustalenie. To ostatnie sprowadza się bowiem do zmiany małego obszaru polegającej na wyznaczeniu kierunku zagospodarowania przestrzennego związanego z terenami zabudowy mieszkaniowej lub usługowej oraz zabudowy usługowej rezygnując z terenów rolniczych i

terenów zieleni parkowej oraz wskazano tereny, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW (wyłącznie z zakresu ogniw fotowoltaicznych) wraz ze strefami ochrony tych obszarów.

Mając na uwadze, że studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zachowuje wymóg określenia wszystkich elementów zgodnie z przepisem art. 10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – w zakresie, w jakim zmiana dotyczyła stosownego obszaru dokonano jedynie poszczególnych ustaleń, które zostały określone zarówno w części uwarunkowań jak również w części kierunków przedmiotowego opracowania planistycznego.

II. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego

Zmiana studium zainicjowana uchwałą nr XXVI/310/2020 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica obejmuje niewielką część obszaru w skali całej gminy. W związku z powyższym zmiana studium będzie oddziaływać na niewielki obszar gminy nie ingerując w ustalenia dotyczące całego obszaru gminy, dlatego w poniższych rozdziałach postanowiono zaktualizować dane w odniesieniu do poszczególnych ustaleń.

Zmiana studium zainicjowana uchwałą nr XLVIII/494/2018 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 16 października 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica obejmuje stosunkowo dużą część obszaru w skali całej gminy. W związku z powyższym zmiana studium będzie oddziaływać na obszar całej gminy, dlatego w poniższych rozdziałach postanowiono zaktualizować wybrane dane w odniesieniu do całej gminy Kruszwica.

Ponadto przedmiotowa zmiana studium obejmuje swoim zasięgiem obszar zmiany studium zainicjowanej uchwałą nr XLII/631/2014 Rady Miejskiej z dnia 26 czerwca 2014 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica oraz obszar zmiany studium zainicjowanej uchwałą nr XXVIII/269/2016 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica w związku z tym pomija się w/w wcześniejsze zmiany studium w aktualnym opracowaniu.

1. Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu

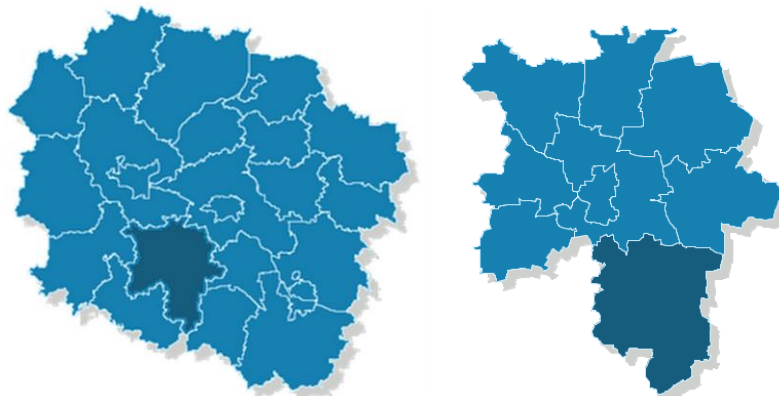
1.1 Położenie, ogólna charakterystyka gminy i pozycja gospodarcza gminy

Gmina miejsko – wiejska Kruszwica położona jest w południowej części województwa kujawsko – pomorskiego, w powiecie inowrocławskim. Od północy graniczy z dwoma innymi gminami powiatu inowrocławskiego, tj. Inowrocław i Dąbrowa Biskupia. Od wschodu graniczy z gminą Dobre, Radziejów i Piotrków Kujawski (należącymi do powiatu radziejowskiego). Od zachodu graniczy z gminą Strzelno i Jeziora Wielkie (obie z powiatu mogileńskiego), a od południa gmina Kruszwica graniczy z gminą Skulsk położoną w powiecie konińskim w województwie wielkopolskim. Gmina Kruszwica, według danych Starostwa Powiatowego w Inowrocławiu (stan na dzień 01.01.19 r.) zajmuje powierzchnię 25577 ha (w tym 664 ha zajmuje miasto Kruszwica) co stanowi 21,4% powierzchni powiatu inowrocławskiego. W skład gminy wchodzi 30 sołectw: Bachorce, Chełmce, Chełmiczki, Chrosno,

Gocanowo, Gocanówko, Grodztwo, Janowice, Karsk, Kicko, Kobylnica, Kobylniki, Lachmirowice, Ostrowo, Papros, Piecki, Piaski, Polanowice, Popowo, Racice, Rusinowo, Rzepowo, Sokolniki, Sukowy, Sławsk Wielki, Szarlej, Tarnowo, Wola Wapowska, Wróble, Złotowo. Głównym ośrodkiem jest miasto Kruszwica położone w północnej części gminy (o pow. według danych GUS na 2018 r. – 664ha). Liczba ludności w roku 2017, według danych GUS, w gminie wynosiła 19 511 osób z czego w samym mieście Kruszwica 8 926 mieszkańców.

Rysunek 1. Lokalizacja miasta i gminy Kruszwica na tle województwa kujawsko-pomorskiego i powiatu inowrocławskiego:

ródło: strona <http://wybory2006.pl/ewg/wla> :
i opracowanie własne

Do najważniejszych szlaków komunikacyjnych na terenie gminy należy droga krajowa nr 62 (Strzelno – Radziejów – Brześć Kujawski – Włocławek – Płock – Anusin) zorientowana na osi wschód – zachód. Uzupełnia ją droga:

- droga wojewódzka nr 412 łącząca drogi krajowe nr 62 i 15 (Toruń – Inowrocław – Gniezno),
- drogi powiatowe i gminne.

Przez teren gminy Kruszwica przebiega:

- linia kolejowa dwutorowa relacji Śląsk Herby – porty Gdańsk i Gdynia,
- linia kolejowa jednotorowa relacji Inowrocław – Kruszwica,

Gmina Kruszwica jest gminą miejsko – wiejską, o charakterze przemysłowo – rolniczym, grunty rolne w mieście i gminie Kruszwica zajmują razem powierzchnię 22096 ha co stanowi 86,4% całkowitej powierzchni geodezyjnej gminy. Grunty leśne zajmują w gminie 1098ha co stanowi jedynie 4,3% powierzchni gminy.

Funkcją uzupełniającą jest turystyka. Szczególnie dobrze rozwinięta funkcja przemysłowa i turystyczna jest w mieście Kruszwica i jego najbliższym otoczeniu. Turystyka związana jest głównie z historią miasta oraz położeniem nad jeziorem Gopło. Przemysł związany jest głównie z przetwórstwem rolniczym.

Pozycja gospodarcza gminy

Tabela 1. Struktura dochodów gminy na przestrzeni ostatnich lat (2014-2017)

Rok	2014	2015	2016	2017
Dochody ogółem	61 106 433,50	63 487 168,13	73 234 303,46	75 459 227,08
Dochody własne	31 664 733,32	31 061 009,02	33 694 005,67	31 890 975,39
w tym:	10 063 835,08	9 965 649,74	10 602 268,04	11 602 056,92
udział w podatku stanowiący dochód budżetu państwa				
Subwencje	16 610 511,00	17 511 204,00	17 777 900,00	17 386 118,00
Dotacje z budżetu państwa	11 677 600,94	12 895 390,01	21 698 440,47	25 376 462,81
Dotacje celowe otrzymane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego	118 726,68	135 978,13	28 020,60	41 523,07

r ó d ł o : o p r a c o w a n i e w ł a s n e n a p o d s t a w i e d a n y c h G U S

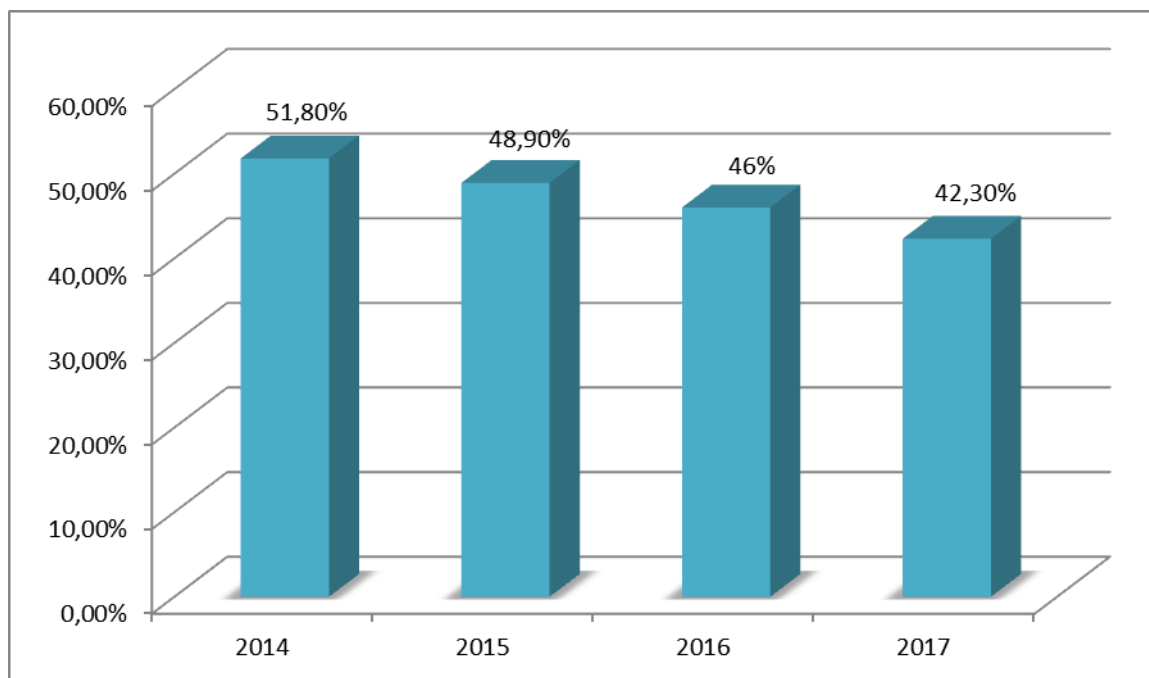
Dochody własne budżetu gminy w 2017r. stanowią 42,3% ogólnie wykonanych dochodów budżetowych, z tego:

podatek rolny	2 536 907,19 zł
podatek od nieruchomości	10 521 926,05 zł
podatek od środków transportowych	602 376,77 zł
wpływy z innych lokalnych opłat	1 858 159,32 zł
wpływy z opłaty skarbowej	67 708,00 zł
podatek od czynności cywilnoprawnych	443 947,00 zł
dochody z majątku	1 620 588,86 zł
dochody z majątku - dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych JST	1 520 967,17 zł
wpływy z usług	147 364,74 zł
dochody podatkowe	14 256 416,99 zł
udziały w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa	11 602 056,92 zł
razem	
udziały w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa	10 397 388,00 zł
podatek dochodowy od osób fizycznych	
udziały w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa	1 204 668,92 zł

podatek dochodowy od osób prawnych

Wykres 1. Procentowy udział dochodów własnych gminy w ogólnych dochodach miasta i gminy Kruszwica na przestrzeni lat: 2014-2017.

r ó d ł o : o p r a c o w a n i e w ł a s n e n a p o d s t a w i e d a n y c h G U S

Na podstawie powyższego wykresu można zauważyć, że udział dochodów własnych w dochodach ogólnych systematycznie malał w latach 2014-2017. Udział dochodów własnych w ogólnych dochodach gminy dla miasta i gminy Kruszwica jest niższy niż w województwie kujawsko-pomorskim i powiecie inowrocławskim. Kondycja finansowa miasta i gminy jest dobra. Dochody na 1 mieszkańca kształtują się blisko średniej dla powiatu. Na tle województwa bardzo dobrze wypada także udział dochodów własnych w ogólnych dochodach gminy.

Pokazuje to poniższa tabela:

Tabela 2. Dochody gminy na tle powiatu inowrocławskiego i województwa kujawsko-pomorskiego w 2017 roku:

Jednostka terytorialna	Udział dochodów własnych w ogólnych dochodach gminy [%]	Dochody na 1 mieszkańca w zł	Dochody ogółem w zł
gmina Kruszwica	42,3%	3 863,36	75 459 227,08
powiat inowrocławski	48,7%	4 095,19	662 405 261,65
województwo kujawsko - pomorskie	46,0%	4 805,40	10 009 329 337,12

r ó d ł o : o p r a c o w a n i e w ł a s n e n a p o d s t a w i e d a n y c h z G U S

W ramach uzyskiwanych dochodów gmina decyduje o rozmiarach i strukturze wydatków budżetowych. Wykonanie dochodów wg działów w 2017 r. przedstawia się następująco:

Tabela 3. Wydatki zrealizowane w 2017r.

Lp.	Wydatki na:	Wykonanie w zł	Udział wydatków z poszczególnych działów w ogólnych wydatkach zrealizowanych w %
1.	na rolnictwo i łowiectwo	1691785,23	2,17
2.	na transport i łączność	6941483,09	8,90
3.	na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska	5811224,53	7,45
4.	na gospodarkę mieszkaniową	1786385,42	2,29
5.	na oświatę i wychowanie	21759038,94	27,89
6.	na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego	2107124,64	2,70
7.	na ochronę zdrowia	358511,44	0,46
8.	na pomoc społeczną	6167282,15	7,91
9.	Wydatki na kulturę fizyczną	1864448,91	2,39
10.	na administrację publiczną	7862050,18	10,08
11.	na turystykę	117031,83	0,15
12.	na bezpieczeństwo publiczne i ochronę przeciwpowodziową	827102,87	1,06
13.	inne	20721183,96	26,56
14.	SUMA	78014653,19	100

r ó d ł o : o p r a c o w a n i e w ł a s n e n a p o d s t a w i e d a n y c h G U S

Największym obciążeniem dla budżetu gminy są wydatki ponoszone na oświatę i wychowanie (27,89%) oraz na administrację publiczną (10,08%), w dalszej kolejności na transport i łączność (8,90%).

Obszar objęty zmianą Studium zainicjowaną uchwałą nr XLVIII/494/2018 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 16 października 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica zlokalizowany jest w województwie kujawsko-pomorskim, w powiecie inowrocławskim, w północno-zachodniej części gminy Kruszwica i obejmuje teren Miasta Kruszwica oraz obszary położone w obrębie: Grodztwo, Szarlej, Kobylniki, Łagiewniki oraz Karczyn. Teren objęty zmianą studium zajmuje powierzchnię ok. 2258 ha, z czego w przybliżeniu 1/3 terenu stanowi Miasto Kruszwica. Poza Miastem Kruszwica obszar zmiany studium jest w niewielkim stopniu zurbanizowany. Dużą część terenu opracowania

stanowią grunty orne, nieużytki porośnięte trawami i roślinnością krzewiastą. Istniejącą zabudowę stanowią przede wszystkim budynki mieszkalne, usługowe oraz produkcyjne. Na części obszaru opracowania znajdują się również ogródki działkowe, jezioro Gopło oraz odcinek rzeki Noteć.

Obszar objęty zmianą Studium zainicjowaną uchwałą nr XXVI/310/2020 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica zlokalizowany jest w województwie kujawsko-pomorskim, w powiecie inowrocławskim, w północnej części gminy Kruszwica, na granicy z gminą Inowrocław i obejmuje teren miejscowości Arturowo i Karczyn. Teren objęty zmianą studium zajmuje powierzchnię ok. 138 ha. Obszar opracowania stanowi grunty orne, nieużytki porośnięte trawami i roślinnością krzewiastą, położone w miejscowościach Arturowo i Karczyn, sąsiadując z istniejącą zabudową stanowiącą przede wszystkim budynki mieszkalne lub usługowe. Część obszaru opracowania przylega do linii kolejowej nr 131 Chorzów Batory-Tczew oraz przez teren zmiany przebiega gazociąg tranzytowy DN 1400 Rosja-Europa.

1.2 Struktura użytkowa i przeznaczenia terenów

Struktura użytkowania gruntów ma determinujący wpływ na ich przyszłe przeznaczenie w kierunkach zagospodarowania przestrzennego. W poniższej tabeli przedstawiono strukturę użytkowania gruntów gminy Kruszwica w oparciu o ewidencję gruntów:

Tabela 4. Struktura użytkowania gruntów gminy Kruszwica.

R o d z a j u y t k o w a n	Powierzchnia geodezyjna w ha
użytki rolne	22357
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	1102
pozostałe grunty	2782
RAZEM	26241

W strukturze użytkowania gruntów największą część zajmują użytki rolne (22 357 ha), stanowiące około 85,19 % całej powierzchni gminy. Drugą pozycję zajmują pozostałe grunty stanowiące prawie 11 % powierzchni gminy. Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione zajmują 4,19% powierzchni gminy.

1.3 Uzbrojenie terenu

W tabeli poniżej przedstawiono główne wskaźniki dotyczące uzbrojenia terenu gminy Kruszwica w infrastrukturę techniczną, dokonując przy tym porównania danych odnoszących się bezpośrednio do gminy Kruszwica z danymi dotyczącymi obszaru województwa kujawsko-pomorskiego oraz powiatu inowrocławskiego. Przedstawione dane pozyskano z informacji posiadanych przez Główny Urząd Statystyczny aktualnych na rok 2018.

Tabela 5. Główne wskaźniki dotyczące uzbrojenia terenu miasta i gminy Kruszwica na tle powiatu inowrocławskiego oraz województwa kujawsko- pomorskiego.

Lp.	Główny wskaźnik	województwo kujawsko-pomorskie	powiat inowrocławski	gmina Kruszwica
1.	Korzystający z instalacji wodociągowej w % ogółu ludności	95,4	98,8	99,9
2.	Korzystający z kanalizacji w % ogółu ludności	70,2	71,3	72,4
3.	Korzystający z gazu w % ogółu ludności	43,4	46,0	48,5

t » f € q < " Q r t c e q y c p q " p c " r q f u v c y k g " f c p { e j " I € » y p g

Analizując wskaźniki charakteryzujące uzbrojenie terenu, należy stwierdzić iż gmina Kruszwica prezentuje się pod tym względem bardzo korzystnie biorąc pod uwagę zarówno powiat inowrocławski, jak i całe województwo kujawsko-pomorskie. W roku 2019 wskaźnik osób korzystających z instalacji wodociągowej, kanalizacji oraz gazu przewyższał zarówno wskaźniki w powiecie jak i województwie.

2. Uwarunkowania wynikające ze stanu ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony.

Do czynników, jakie wpłynęły na kształtowanie się sieci osadniczej na terenach nadgoplańskich, należy zaliczyć przede wszystkim: żyzne gleby, bogactwa naturalne i położenie geograficzne. W czasach powstawania państwa polskiego przez Kruszwicę przebiegał szlak bursztynowy, szlak handlowy łączący Wielkopolskę z Rusią oraz szlak wodny prowadzący od Warty przez jezioro Gopło do Wisły. Ze względu na takie usytuowanie Kruszwica stała się we wczesnym średniowieczu znaczącym ośrodkiem handlowym, a także miejscem gdzie rezydowali polscy władcy i dostojnicy. W roku 1422 Władysław Jagiełło nadał Kruszwicy prawa miejskie. Jednak niszczone niejednokrotnie przez pożary i najazdy podupada i w roku 1657 zamek wraz z miastem zostaje prawie doszczętnie zniszczony przez wycofujących się Szwedów. Do XIX w. Kruszwica pełniła marginalną

rolę. Rozwój miasta nastąpił w latach 30-tych XIX w. i od tego czasu stopniowo i systematycznie się rozwija.

Niestety z układu urbanistycznego z czasów średniowiecza nic się nie zachowało. Układ zachodniej części miasta oraz dawnej wsi Kruszwica pochodzi z drugiej połowy XIX w. i charakteryzuje się 2 i 3-kondygnacyjnymi budynkami. Osiedle Zagople powstało w drugiej połowie XX w. z charakterystycznej z tamtego okresu wielkiej płyty.

Prawie wszystkie wsie na terenie gminy posiadają podobną konstrukcję przestrzenną. To typowe przykłady ulicówek oraz nieliczne wielodrożnice (tj. Chełmce i Sukowy). Założenia te w niektórych wypadkach zostały już zdeformowane nową zabudową jednak nadal jest widoczny pierwotny rysunek urbanistyczny miejscowości, a niektóre przez nową zabudowę zostały wzmocnione i uzupełnione.

Przemiany zachodzące w sieci osadniczej poza miastem Kruszwica są minimalne i można tu mówić głównie o utrwalaniu stanu istniejącego. Funkcjonujące do niedawna ośrodki gospodarki wielkoobszarowej spowodowały rozwój ośrodków wiejskich, powiększenie substancji mieszkaniowej i usługowej. Przekształcenie państwowych gospodarstw rolnych spowodowała regres w rozwoju wielu jednostek osadniczych.

Pozytywną cechą sieci osadniczej w gminie jest znaczna koncentracja zabudowy w ośrodkach przy niewielkim udziale zabudowy kolonijnej. Są to cechy, które pozwalają na przekształcenia strukturalne na wsi - tworzenie gospodarstw wielkoobszarowych, wyposażenie wsi w infrastrukturę techniczną i społeczną.

Zmieniające się uwarunkowania społeczne i ekonomiczne, ale także troska o zrównoważony rozwój legły u podstaw decyzji Rady Miejskiej w Kruszwicy o wszczęciu procedury planistycznej uchwałą nr XLVIII/494/2018 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 16 października 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica. Należy zatem przyjąć, iż Rada Miejska, zważając na dynamiczny i ciągły proces gospodarowania obszarem gminy oraz zobowiązując Burmistrza Kruszwicy do opracowania stosownej zmiany studium czyni zadość wymogom racjonalności w zarządzaniu przestrzenią gminy, w zgodzie z obowiązującymi przepisami prawa.

Aktualnie na obszarze zmiany studium obowiązuje 15 planów miejscowych:

1. Uchwała Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 29.10.1997 r. Nr XLIV/290/97,
2. Uchwała Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 30.12.1998 r. Nr III/29/98,
3. Uchwała Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 30.12.1998 r. Nr III/36/98,
4. Uchwała Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 18.06.1998 r. Nr LII/362/98,
5. Uchwała Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 18.06.1998 r. Nr LII/363/98,
6. Uchwała Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 24.11.1999 r. Nr XII/150/99,
7. Uchwała Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 24.11.1999 r. Nr XII/151/99,
8. Uchwała Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 27.12.2002 r. Nr IV/34/2002,

9. Uchwała Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 30.06.2003 r. Nr X/86/2003,
10. Uchwała Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 29 listopada 2016 r. Nr XXVI/252/2016,
11. Uchwała Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 26 października 2017 r. Nr XXXVII/372/2017,
12. Uchwała Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 26 października 2017 r. Nr XXXVII/375/2017,
13. Uchwała Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 28 marca 2019 r. Nr V/46/2019,
14. Uchwała Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 27 sierpnia 2019 r. Nr X/108/2019,
15. Uchwała Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 29 października 2019 r. Nr XII/141/2019,

W części zmiany studium nieobjętej planami miejscowymi, zmiany w sposobie zagospodarowania terenów odbywają się poprzez decyzje o warunkach zabudowy oraz decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Wskazane decyzje administracyjne wydawane są także w terenach zainwestowanych, na których istnieje już zabudowa, która często podlega uzupełnieniu i rozbudowie. Wydawanie dużej liczby decyzji o warunkach zabudowy nie jest korzystnym zjawiskiem w planowaniu spójnego i zorganizowanego rozwoju przestrzennego. Taką sytuację należy określić, jako szczególnie niekorzystną, zapewniającą niski stopień realizacji polityki przestrzennej określonej w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica.

Zmieniające się uwarunkowania społeczne i ekonomiczne, ale także troska o zrównoważony rozwój legły u podstaw decyzji Rady Miejskiej w Kruszwicy o wszczęciu procedury planistycznej uchwałą nr XXVI/310/2020 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica. Należy zatem przyjąć, iż Rada Miejska, zważając na dynamiczny i ciągły proces gospodarowania obszarem gminy oraz zobowiązując Burmistrza Kruszwicy do opracowania stosownej zmiany studium czyni zadość wymogom racjonalności w zarządzaniu przestrzenią gminy, w zgodzie z obowiązującymi przepisami prawa.

Aktualnie na obszarze zmiany studium obowiązuje 1 plan miejscowy:

1. Uchwała Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 28.05.2015 r. Nr VIII/73/2015,

W części zmiany studium nieobjętej planem miejscowym zmiany w sposobie zagospodarowania terenów odbywają się poprzez decyzje o warunkach zabudowy oraz decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Wskazane decyzje administracyjne wydawane są także w terenach zainwestowanych, na których istnieje już zabudowa, która często podlega uzupełnieniu i rozbudowie. Wydawanie dużej liczby decyzji o warunkach zabudowy nie jest korzystnym zjawiskiem w planowaniu spójnego i zorganizowanego rozwoju przestrzennego. Taką sytuację należy określić, jako szczególnie niekorzystną, zapewniającą niski stopień realizacji polityki przestrzennej określonej w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica.

2a. Uwarunkowania wynikające z diagnozy, o której mowa w art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, przygotowanej na potrzeby strategii rozwoju gminy.

Obowiązująca Strategia Rozwoju Gminy Kruszwica przyjęta uchwałą Nr III/29/2018 Rady rady miejskiej w Kruszwicy z dnia 28 grudnia 2018 roku nie zawiera diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej, z uwzględnieniem obszarów funkcjonalnych, w tym miejskich obszarów funkcjonalnych. Podmiot opracowujący projekt strategii rozwoju nie przeprowadził dotychczas ewaluacji trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji strategii rozwoju.

3. Uwarunkowania ~~przyrodnicze i stan środowiska~~ wynikające ze stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego

3.1. Ukształtowanie i formy powierzchni ziemi

Według podziału fizyczno-geograficznego Polski¹ gmina położona jest w obszarze 3 mezoregionów wchodzących w skład makroregionu Pojezierzy Południowopomorskich. Są to: w zachodniej części gminy fragment Pojezierza Gnieźnieńskiego, Równina Inowrocławska w północno-wschodniej części gminy oraz fragment Pojezierza Kujawskiego w południowej części gminy. Południkową granicą między tymi jednostkami jest rynnna jez. Gopło.

Jest to obszar ukształtowany podczas zlodowacenia północnopolskiego. Efektem tego jest zróżnicowanie rzeźby terenu a najwyraźniej zaznaczającą się w krajobrazie jednostką fizjograficzną miasta i gminy jest rynnna jez. Gopło. Inną jednostką uwidaczniającą się w rzeźbie terenu jest dolina Bachorzy z Kanałem Bachorze. Zasadniczą część gminy zajmuje przeważnie płaska wysoczyzna morenowa, w obrębie której wykształciły się bardzo dobre gleby. Są to czarne ziemie oraz gleby brunatne i płowe. Głównymi elementami sieci hydrograficznej jest przepływająca przez północną część gminy rzeka Noteć oraz jez. Gopło.

Ukształtowanie terenu, rzeźba, gleby, wody oraz krajobraz gminy, są pochodzenia polodowcowego i tworzą krajobraz młodoglacjalny. Cechy krajobrazowe są pochodnymi procesów działalności glacialnej i fluwioglacjalnej. Zróżnicowanie rzeźby pozwala podzielić gminę na mniejsze jednostki fizycznogeograficzne.

Centralna część gminy zajmowana jest przez rynnę Jeziora Gopło oraz równiny o charakterze biogennym - powstałe w procesie zarastania jeziora. Obszar ten zawiera się na wschód od linii

¹ J. Kondracki, Geografia regionalna Polski, PWN Warszawa 2000

wyznaczonej przez miejscowości Lachmirowice - Racice - Kruszwica oraz na zachód od linii wyznaczonej przez Złotowo - Ostrowo - Rusinowo - Gocanówko - Bródzki.

Dolina Bachorzy (zajmowana przez Kanał Bachorze, szerokość do 3km), położona na północny-wschód od Kruszwicy i Bródzek. Na południu jej granicę wyznaczają miejscowości Wróble i Wola Wapowska, natomiast na północy przekracza granicę gminy. Na północ od Kruszwicy rozciąga się dwudzielna dolina Noteci, o podobnym charakterze. Jej zasadnicza część (zajęta przez Notec i jeziora Szarlej) położona jest na wschód od miejscowości Kobylniki, Różniaty i Janowice, natomiast poboczna na zachód od tych miejscowości.

Pozostałą część gminy stanowią płaskie i faliste równiny morenowe (zbudowane z glin zwałowych) z rzadka urozmaicane większymi formami wklęsłymi lub wypukłymi. Taki równinny charakter ma druga z ważnych jednostek fizyczno-geograficznych, rozciągająca się na zachód i południowy zachód od linii wyznaczonej przez Lachmirowice - Racice - Kruszwica i Sławsk Wielki, która jedynie na południowy-zachód od Kruszwicy, w kierunku wsi Polanowice i Sukowy urozmaicona jest doliną erozyjną.

Południowo-wschodnia część gminy, ograniczona jest od zachodu doliną Jeziora Gopło, a od północy doliną Kanału Bachorze. Na wschód od Rusinowa obserwuje się dolinkę erozyjną, natomiast w okolicach wsi Chełmce i na północ od Witowic, wzniesienia moreny czołowej, będące największym wyniesieniem na terenie gminy (ok. 117 m n.p.m.).

Północna część gminy (w widłach dolin Kanału Bachorze i Noteci) z miejscowościami Karczyn i Szarlej, oraz miejscowości Kobylniki, Różniaty, Janowice także położona jest na równinie morenowej.

Gmina, pomimo znacznych różnic w genezie rzeźby, charakteryzuje się raczej niewielkimi różnicami wysokości, a obniżenia zajmowane przez Gopło, Kanał Bachorze, czy Notec są relatywnie niewielkie. Różnice wysokości terenu w stosunku do sąsiednich wysoczyzn morenowych wynoszą kilka - kilkanaście metrów. Zdecydowana większość powierzchni gminy leży na wysokości od 80 do 90 m n.p.m. W części południowo-wschodniej wysokości przekraczają nieznacznie 90 m n.p.m. Siedziba gminy leży na wysokości 77 - 85 m n.p.m. Najwyżej położony punkt gminy - we wsi Chełmce na wysokość 117 m n.p.m., natomiast najniższy punkt (Iustro Noteci w okolicy Janowic) leży na wysokości ok. 77 m n.p.m.

3.2. Budowa geologiczna

Powierzchnie gminy pokrywają głównie utwory czwartorzędowe, reprezentowane przez utwory plejstocenyjskie w postaci glin zwałowych, piasków, żwirów, mułków, iłów. Występują tu także utwory holocenyjskie, do których zaliczane są piaski, namuły, mady wyścielające dna dolin rzecznych i jeziornych, a także torfy.

Pod osadami czwartorzędowymi występują skały trzeciorzędowe, z reguły serie mioceńskie i pliocenyjskie. Wykształcone są przede wszystkim w postaci iłów pliocenyjskich (pstry ły poznańskie) oraz

piasków i mułków z przewarstwieniami węgla brunatnego (miocen). Pokłady plioceńskie sięgają przeciętnie 10-30 m, miąższość miocenu to około 10 - 30 m.

Warstwy z okresu kredy wykształcone są w postaci piasków, piasków kwarcowych, mułków i ilów występują na większości obszaru (miąższość w granicach 80-150 m).

W południowej części gminy stwierdzono występowanie węgla brunatnego. Złoża te podobnie jak wszystkie w tej części województwa, nie są przewidziane do eksploatacji z tytułu wysokich walorów przyrodniczo krajobrazowych, oraz znacznej wartości rolniczej przestrzeni produkcyjnej (wg wytycznych „Wojewódzkiego planu zagospodarowania przestrzennego”).

3.3. Wielkość i jakość zasobów wodnych

3.3.1. Wody podziemne

Pod względem uwarunkowań hydrogeologicznych Miasto i Gmina Kruszwica należą do terenów bogatych w zasoby wodne. Część gminy pokrywa się z obszarami dwóch GZWP (Główny Zbiornik Wód Podziemnych).

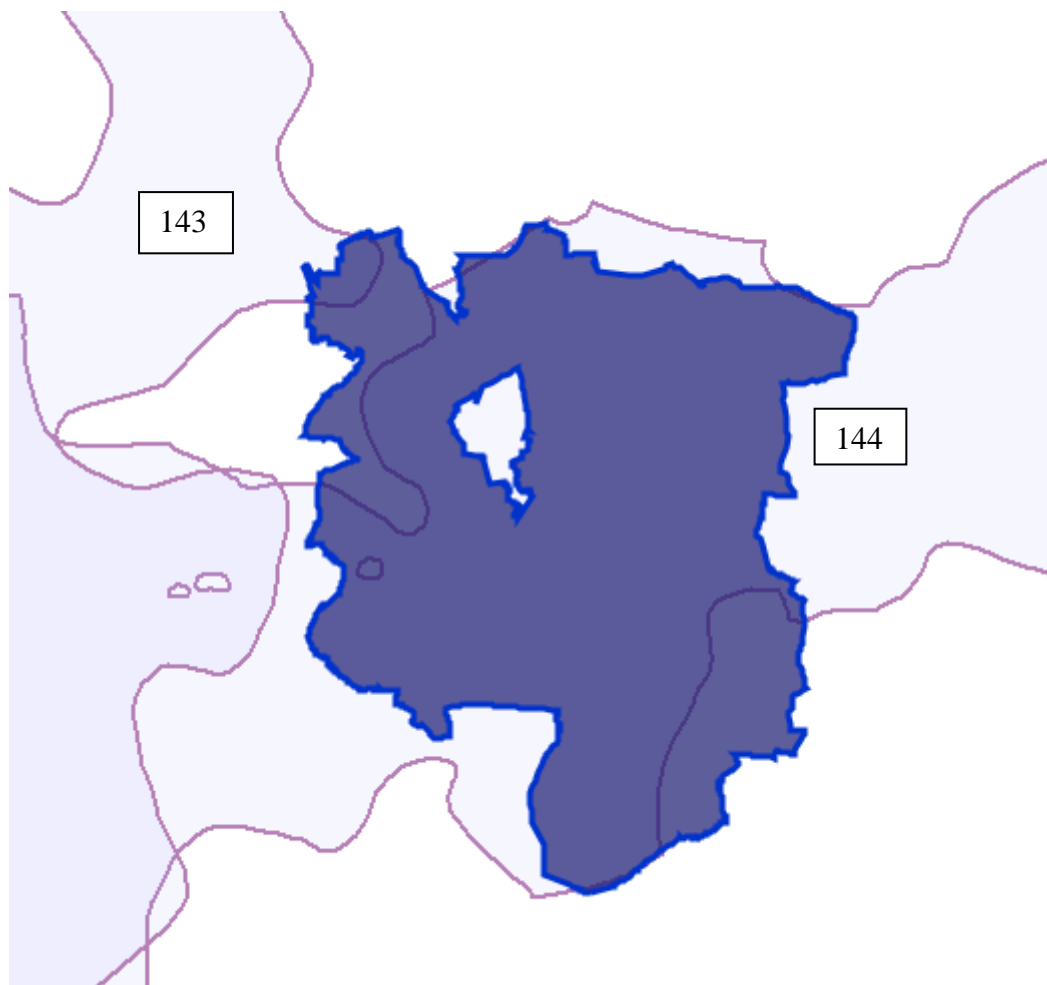
Prawie cała gmina Kruszwica leży w obrębie głównego zbiornika wód podziemnych w utworach czwartorzędowych, oznaczonego nr 144 i określonego jako „Dolina Kopalna Wielkopolska”. Zbiornik ten obejmuje prawie cały obszar gminy za wyjątkiem obszarów w południowo-wschodniej oraz północno-zachodniej części gminy. Całkowita powierzchnia zbiornika (który cechuje się bardzo dużą rozległością - część położna na terenie gminy Kruszwica stanowi tylko niewielki fragment całości) wynosi około 4 tys. km², średnia głębokość ujęcia 60 m, zaś szacunkowe zasoby dyspozycyjne 480 tys. m³ na dobę. Warto podkreślić, że część tego zbiornika położona pod rynną Gopła charakteryzuje się płytkim zaleganiem zwierciadła wody, co stwarza zagrożenie łatwego jej zanieczyszczenia.

Północno-zachodnia część gminy (niewielki fragment) leży w zasięgu trzeciorzędowego zbiornika oznaczonego jako nr 143 i określanego mianem „Subzbiornika Inowrocław-Gniezno”. Ogólna powierzchnia zbiornika wynosi ok. 5000 km².

Do wód podziemnych zaliczane są także wody gruntowe, które charakterem i głębokością występowania odzwierciedlają cechy konfiguracyjne terenu oraz budowę geologiczną jego podłoża, obecność zbiorników i cieków wód powierzchniowych. Dolina Bachorzy, Dolina Noteci i strefa przybrzeżna Gopła ma wysoki poziom wód gruntowych, natomiast pozostała część gminy cechuje się niskim ich poziomem. Przyczyna tego zjawiska jest złożona i obejmuje zarówno odwadniający charakter większości rowów melioracyjnych, jak też typowo rolniczy krajobraz pozbawiony lasów zapewniających naturalną retencję, istotne są również przyczyny klimatyczne, związane z małą ilością opadów.

Rysunek 2. Gmina Kruszwica na tle Głównych Zbiorników Wodnych Podziemnych

r ó d ł o : <http://mapy.geoportal.gov.pl>

3.3.2. Wody powierzchniowe

Gmina charakteryzuje się stosunkowo niekorzystnymi stosunkami wodnymi. Pod względem zasobności w wody powierzchniowe, powiat inowrocławski, do którego należy gmina Kruszwica, zaliczany jest do obszarów o małej zasobności. Jednak ze względu na znaczną powierzchnię jeziora Gopło współczynnik jeziorności jest dość wysoki w porównaniu do pozostałych gmin tego regionu. Według danych z ewidencji gruntów wody powierzchniowe zajmują 6,6 % całkowitej powierzchni gminy.

Jedynym naturalnym ciekim jest rzeka Noteć, której górny odcinek przepływa przez teren gminy, przy czym znaczną jej część stanowi jezioro Gopło, przez które przepływa. Oprócz Noteci na terenie gminy wyróżnić należy cieki sztuczne, w tym kanał Bachorze (łączy jez. Gopło z rzeką Zgłowiączką), Kanał Gocanowski oraz liczne rowy melioracyjne szczegółowe (łącznie 229 km). Na stosunki wodne na terenie gminy wpływ ma także: Kanał Gopło - Ostrowo (połączenie z jez. Ostrowskim; na niewielkim odcinku zahacza o tereny gminy. Kujawsko-Pomorski Zarząd Melioracji

Urządzeń Wodnych we Włocławku wykazuje na terenie gminy następujące kanały (cieki podstawowe). Najdłuższy z nich kanał Bachorze - odwadnia obszar 184,2 km² i uchodzi do północnej części jez. Gopło.

Stan czystości rzek występujących na terenie miasta i gminy Kruszwica kontroluje Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy. Kontrolą objęte były dopływy do jeziora Gopło. Cieki zasilające ten zbiornik są całkowicie zdegradowane. Przy czym jej pozaklasowość utrzymuje się bez większych zmian od wielu lat. W przypadku punktu pomiarowego w Kobylnikach do takiego stanu rzeczy przyczynia się nadmierna koncentracja związków fosforu, chlorofilu „a” oraz stan sanitarny. Na terenie gminy główną przyczyną takiego stanu są spływy powierzchniowe z obszarów rolnych.

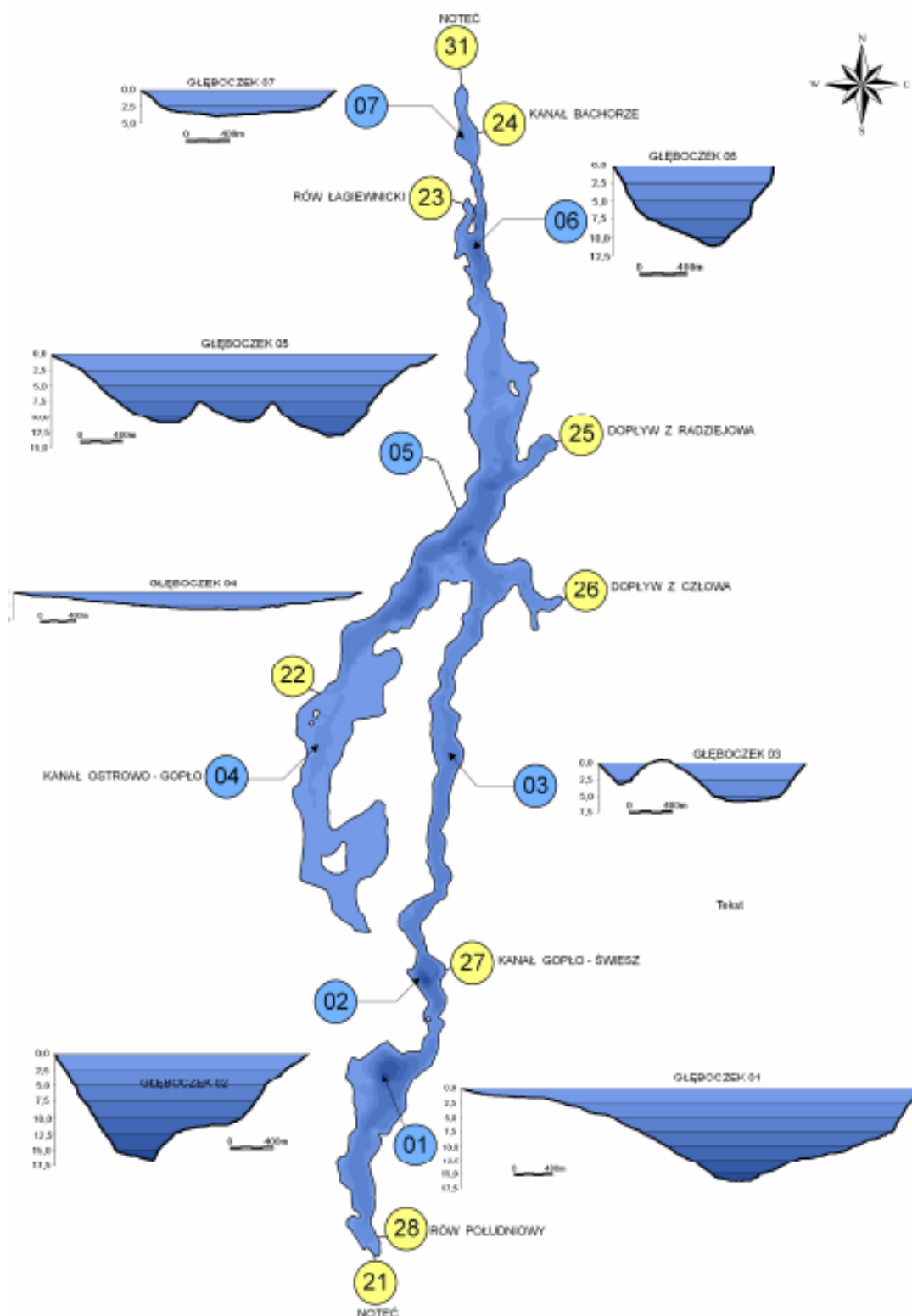
3.3.3. Zbiorniki wodne

Najważniejszym jeziorem i główną dominantą krajobrazu gminy jest Gopło, o łącznej powierzchni ponad 2154 ha i objętości 78,5 mln m³. Gopło jest największym naturalnym zbiornikiem wodnym na terenie województwa (zarówno pod względem powierzchni jak i objętości) i zajmuje 9 miejsce pod względem powierzchni w kraju. Zajmuje ono system rozległych rynien polodowcowych. Akwen podzielony jest na kilka części o zróżnicowanych parametrach morfometrycznych. Jezioro zasilane jest od południa przez Noteć, której ujście ze zbiornika znajduje się na północ od Kruszwicy. Przez Jezioro Gopło przepływa rzeka Noteć. Rozciąga się na długości ok. 25 km, szerokość sięga do 3,2 km, linia brzegowa ma długość ponad 90 km; jest jeziorem płytkim, ponieważ przeciętna głębokość wynosi tylko 3,6 m, a maksymalna - 16,6 m. Lustro wody leży na wysokości 77 m npm, przeciętna temperatura wody na głębokości 40 cm wynosi 10°C. Jezioro posiada rozległą zlewnię całkowitą o powierzchni 1408,21 km². Na terenie gminy Kruszwica leży około połowa łącznej powierzchni jeziora.

Według „Katalogu jezior Polski” Adama Choińskiego, oprócz Gopła na terenie gminy występuje jeszcze 6 jezior (o pow. ponad 1 ha): jez. Tryszczyń (pow. 37,5 ha; objętość 1571,9 tys. m³; głębokość śr 4,4 m, gł. max 8,8 m); jez. Gocanowskie (pow. 10,0 ha); jez. Łunin (pow. 2,2 ha); 3 nie nazwane jeziora o pow. 1,0 ha, 1,1 ha 2,0 ha.

Rysunek 3. Batymetria jeziora Gopło

ród \$ z a t t e n D. 2008. Stan czystości Inspekcja Ochrony Środowiska Województwa Wielkopolskiego 2007 r o k u
Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, Bydgoszcz 2008.

Jezioro Gopło zasilają ponadto liczne ciekierozkazy charakteryzujące się niewielkimi przepływami, jednak silnie obciążone biogenami, które pochodzą z zanieczyszczeń punktowych i obszarowych. Stan sanitarny wielu z nich jest niezadowolający co wskazuje na silne zanieczyszczenie ściekami bytowymi.

Zlewnia Gopła należy do obszarów o najniższych średnich spływach jednostkowych w Polsce. Nad północnym krańcem jeziora położona jest Kruszwica, posiadająca oczyszczalnię. Zlewnia jeziora o żyznych glebach użytkowana jest rolniczo. Pozbawiona jest większych kompleksów leśnych. Warunki naturalne jeziora oraz zlewni całkowitej powodują, że Gopło posiada niekorzystną III kategorię podatności na degradację. Niska odporność na wpływy z zewnątrz decyduje o pozaklasowym charakterze wód jeziora Gopło. W okresie letnim warstwy naddenne jeziora są odtlenione. Większość badanych wskaźników posiada wartości wykraczające poza klasę, a tylko nieliczne odpowiadają III klasie. Szczególnie wysoka jest produkcja pierwotna. Jak wykazały wieloletnie badania wzmożone procesy fotosyntezy rozpoczynają się zwykle w czasie zanikania pokrywy lodowej. Zakwity wody w jeziorze ograniczały przezroczystość wód do zaledwie 0,3 m. Warunki sanitarne są korzystne w środkowej i południowej części jeziora. Wartości miana Coli w przymiejskiej części Gopła odpowiadały niskiej III klasie czystości.

W wyniku analizy czynników decydujących o podatności jeziora na degradację, wykonanej zgodnie z metodyką SOJJ, jezioro Gopło zaliczone zostało do III kategorii podatności na degradację. Ta stosunkowo słaba kategoria jest wynikiem znikomej stratyfikacji wód jeziora oraz niekorzystnych czynników morfometryczno-zlewniowych, takich jak: średnia głębokość, stosunek objętości do długości misy jeziora i zagospodarowanie zlewni bezpośrednie, w której zdecydowaną dominację mają grunty orne oraz występuje znaczna ilość punktowych źródeł zanieczyszczeń. Rozległość przestrzenna i objętościowa epilimnionu powoduje, że znaczna część dna kontaktuje się z wodami jeziora, ułatwiając migrację materii ze zdeponowanych osadów do wody. Również powierzchnia zlewni całkowitej w stosunku do objętości jeziora (współczynnik Schindlera) został zaliczony do słabej, III kategorii. Najwyżej ocenionym wskaźnikiem jest procent wymiany wody, który według IMGW, wynosi 130%.

Stan jakości pozostałych zbiorników wodnych nie jest kontrolowany przez WIOŚ. W roku 2004 wykonano badania jakości wód pod kątem przydatności do kąpieli 5 plaż występujących na terenie gminy. Wszystkie z nich uzyskały pozytywną opinię.

3.4. Rolnicza i leśna przestrzeń produkcyjna

3.4.1. Gleby i ich wykorzystanie

Gleby gminy Kruszwica charakteryzują się dobrymi wskaźnikami zasobności w związku biogenne oraz uregulowanym odczynem (gleby kwaśne stanowią niewielki procent powierzchni). Wytworzyły się one z macierzystych utworów czwartorzędowych gliniastych, są to głównie czarne ziemie oraz gleby brunatne należące przeważnie do II i III klasy bonitacyjnej. Charakterystycznym typem gleby obserwowanym na terenie gminy są czarne ziemie zwane „kujawskimi” powstające w warunkach dużej wilgotności na obszarach równinnych o małym poziomie naturalnego odwodnienia. Gleby te są bardzo urodzajne i najczęściej zaliczane do kompleksów pszennych - bardzo dobrego

i dobrego. Gmina Kruszwica należy do obszarów o największej w kraju powierzchni tego typu gleb - stanowią one około połowy gruntów na terenie gminy.

Na dnach rynien polodowcowych oraz w dolinie Noteci i Bachorzy występują obszary gleb organicznych bagiennych i pobagiennych, użytkowanych głównie jako użytki zielone.

Opisane warunki glebowe stanowią o sprzyjających warunkach rozwoju rolnictwa. Rozkład procentowych udziałów gleb poszczególnych klas bonitacyjnych przedstawia się następująco:

Tabela 6. Udział procentowy poszczególnych klas bonitacyjnych gruntów ornych.

Klasa bonitacji	% udział w powierzchni miasta i gminy
I	1,7
II	16,4
III	41,2
IV	28,9
V	9,8
VI	1,9

ródło: opracowanie danych na podstawie danych z 1 stycznia 2019r. w Kruszwicy

Wśród gruntów rolnych dominuje klasa III, która stanowi 41,2 % wszystkich gruntów rolnych w gminie. Następnie klasa IV (28,9%) i II (16,4%). Udział użytków zielonych w klasach najsłabszych (V-VI) wynosi 11,7% i należy do niższych wśród gmin województwa.

W roku 2008 rozpoczął się monitoring prowadzony przez Okręgową Stację Chemiczno – Rolniczą w Bydgoszczy w miejscowościach Piecki, Janowice i Bródzki, polegający na określeniu zawartości azotu mineralnego w gruntach ornych.

Tabela 7. Struktura użytkowania gruntów w mieście i gminie Kruszwica (wg danych z 1 stycznia 2019r.).

Wyszczególnienie	Pow. w gminie	Pow. w mieście
Pow. ogólna gminy	25577	664
Grunty rolne	22096	258
w tym:	18921	
- grunty orne	48	210
- sady	1359	4
- łąki	504	18
- pastwiska	397	5
- grunty rolne zabudowane	51	15
-grunty pod stawami	137	0
- grunty pod rowami	109	4
- grunty zadrzewione	570	2
i zakrzewione na użytkach rolnych		0

- nieużytki		
Grunty leśne	1098	4
Tereny zabudowane i zurbanizowane	900	235
Grunty pod wodami	1483	166

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przedstawionego przez Starostwo w Inowrocławiu.

Na terenie gminy znajduje się ponadto glebowa powierzchnia wzorcowa. Zlokalizowana jest ona przy zachodnim brzegu jeziora Gopło, na południe od miasta Kruszwica. Powierzchnie te - zwane w skrócie GPW, są to wytypowane według ściśle określonych zasad fragmenty powierzchni leśnych Polski, o wielkości nie mniejszej niż 300 ha. Ich wydzielenie ma na celu jak najpełniejsze zabezpieczenie gleb reprezentujących typowe dla danego regionu elementy pokrywy glebowej przed sztucznie wywołanymi zmianami morfologii oraz właściwości fizycznych, chemicznych i biologicznych. GPW zasadniczo nie wydziela się na obszarach gdzie gleby są antropogenicznie przekształcone. W wyjątkowych sytuacjach nie przestrzega się tej zasady jeśli odchylenia od cech naturalnych powstały wskutek długotrwałego stosowania typowego dla danego regionu sposobu użytkowania (uprawy) i są w tym regionie charakterystyczne dla znacznych obszarów².

3.4.2. Gospodarka leśna

Grunty leśne gminy Kruszwica leżą w obszarze nadleśnictwa Miradz. Powierzchnia gruntów zalesionych oraz związanych z gospodarką leśną, wynosi na terenie Miasta i Gminy Kruszwica 1098 ha, co stanowi 3 % jej całkowitej powierzchni. Lesistość gminy jest bardzo niska w porównaniu do wartości średniej dla województwa kujawsko-pomorskiego (23,8%) i ponad o połowę mniejsza od średniej powiatu inowrocławskiego (10,3%).

Podstawowym gatunkiem lasotwórczym w gminie Kruszwica jest sosna (43%), pozostałe istotne gatunki drzew to: jesion, olcha, topola, dąb i brzoza. Lasy znajdujące się na terenie gminy w ok.50% należą do I strefy zagrożenia przemysłowego.

Duża część lasów gminy to lasy rezerwatowe Nadgoplańskiego Parku Tysiąclecia (głównie łągi wiązowo-jesionowy i wierzbowo-topolowy olsy i grądy). Wschodni brzeg jeziora w okolicy Gocanova porośnięty jest łągiem olszowo-jesionowym z domieszką wierzby, grabu i brzozy. Trudno dostępny teren i rozłożyste drzewa tworzą dobre warunki do gniazdowania ptaków.

Lasy znajdujące się na terenie gminy w całości zostały uznane za ochronne jako:

lasy wodochronne - zabezpieczenie wilgoci i funkcje retencyjne,

lasy pełniące funkcje ostoi dla zwierząt chronionych.

² R.Bednarek, H.Dziadowiec, U.Pokojska, Z.Prusinkiewicz. 2004. *Badania ekologiczno - gleboznawcze*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

3.5. Surowce naturalne

Surowce mineralne

Na terenie miasta i gminy Kruszwica znajduje się łącznie 9 udokumentowanych złóż:

w południowo-wschodniej części gminy – złoża węgla brunatnego „Chełmce” (ID złoża: 414),

przy południowej granicy administracyjnej miasta Kruszwica – złoża kruszywa naturalnego „Grodztwo I” (ID złoża: 6214),

w północno-wschodniej części gminy znajdują się 3 złoża kruszywa naturalnego: „Wróble” (ID złoża: 5301), „Wróble II” (ID złoża: 7761), „Wróble III” (ID złoża: 7915),

w północno-zachodniej części gminy znajdują się 4 złoża kruszywa naturalnego: „Janowice I” (ID złoża: 16731), „Przedbojewice I” (ID złoża: 17627), „Tupadły-Przedbojewice I” (ID złoża: 17443), „Tupadły-Przedbojewice II” (ID złoża: 18497).

Wody geotermalne

Gmina Kruszwica jest położona w okręgu szczecińsko – łódzkim, który jest jednostką podziału terenu Polski ze względu na występowanie złóż wód geotermalnych. Na terenie gminy zostały wykonane odwierty potwierdzające występowanie wód geotermalnych o temperaturach rzędu 80-90°C w piaszczystych utworach dolnej jury (liasu) i doggeru oraz w węglanowych utworach doggeru i malmu.

3.6. Szata roślinna

Pod względem florystycznym gmina Kruszwica jest obszarem zróżnicowanym. Przeważają tu obszary wykorzystywane rolniczo, a zbiorowiska zbliżone do naturalnych stanowią niewielki procent powierzchni. Dużym urozmaiceniem w rolniczym krajobrazie jest rynna jeziora Gopło. Należy pamiętać jednak że utrzymanie wysokiej bioróżnorodności na terenach rolniczych należy do priorytetowych kierunków działań mających na celu ochronę środowiska przyrodniczego w Polsce.

Zdecydowaną większość przestrzeni gminy pokrywają antropogeniczne zbiorowiska rolnicze. Roślinność zbliżona do naturalnej występuje w niewielkich enklawach. Paranaturalne warunki rozwoju roślinności stwarzają trwałe użytki zielone, tj. łąki i pastwiska. Działalność na tych obszarach jest zbliżona do gospodarki ekstensywnej, co stwarza dogodne warunki do życia roślin charakterystycznych dla naszej strefy geograficzno-klimatycznej. Na stanowiskach podmokłych, często zaniedbanych, rozprzestrzeniają się turzyce i sity. Na polach, łąkach, pastwiskach, a szczególnie na brzegach cieków wodnych często występują kępy drzew, najczęściej liściastych o charakterze naturalnym (grunty zadrzewione), stanowiące miejsca bytowania dla przedstawicieli świata zwierząt oraz będące korytarzami ekologicznymi. Gdyby wyłączyć wszelką ingerencja człowieka teren gminy

porastałyby żyzne lasy liściaste z rodzaju grądów, buczyn i boru mieszanego świeżego. Miejscami na glebach mniej zasobnych znajdowałyby się tereny zgodne z wymogami boru świeżego i suchego. W zależności od lokalnych warunków wodnych i glebowych występowałyby w dolinach rzecznych i podmokłych obniżeniach terenu siedliska olsu i łągu.

Ważną rolę w systemie ekologicznym gminy o dominującej funkcji rolniczej spełnia roślinność łąkowa oraz parkowa.

Zadrzewienia łąkowe szczególnie o charakterze pasowym, przydrożne i przywodne pełnią rolę migracyjnych korytarzy ekologicznych, urozmaicają krajobraz gminy, podnoszą walory estetyczno-krajobrazowe oraz spełniają na obszarach użytkowanych rolniczo funkcję zabezpieczającą przed procesami erozyjnymi i stepowaniem. Ponadto, regulują stosunki wodne i poprawiają lokalny agroklimat oraz klimat akustyczny. Zadrzewienia łąkowe i krzewiaste zarośla na terenie gminy porastają partie terenu nie wykorzystane rolniczo: wierzchołki wzniesień i małe obniżenia wytopiskowe. Są to różne gatunkowo drzewa, w większości liściaste.

Szczególne miejsce w rolniczym krajobrazie gminy mają zabytkowe parki podworskie i wiejskie. Występujący w nich starodrzew stanowi niezbędny element siedliskowy dla wielu gatunków zwierząt. Na terenie gminy istnieje 11 zespołów pałacowo-parkowych wpisanych do rejestru zabytków. Na terenie gminy istnieje jeszcze około 20 parków wiejskich. W większości parków występują stawy i oczka wodne. Z tego względu zasługują na uwagę nie tylko jako cenne obiekty florystyczne i krajobrazowe, ale także w kontekście poprawy stosunków wodnych na terenie gminy.

3.7. Siedliska i ostoje zwierząt

Szczególne znaczenie dla świata zwierzęcego Gminy Kruszwica ma awifauna jeziora Gopło. Szczególne walory tego obszaru, zwłaszcza w świetle dyrektywy ptasiej, zdecydowały o włączeniu go do ogólnoeuropejskiej sieci NATURA 2000 (OSO „Ostoję Nadgoplańska” PLB 040004), która w świetle ustawy o ochronie przyrody jest objęta w Polsce prawną ochroną przyrody. Obszar „Ostoję Nadgoplańską” pokrywa się swoim zasięgiem z obszarem Natura 2000 mający znaczenie dla wspólnoty SOO „Jezioro Gopło”.

Południkowe położenie jeziora powoduje, że omawiany teren stanowi łącznik pomiędzy dwoma równoleżnikowo położonymi rozległymi obszarami dolin; na północy doliny Noteci, a na południu doliny Warty. Efektem tego jest nagromadzenie wielu gatunków ptaków wodno błotnych, najbardziej zagrożonych nie tylko w skali Polski, ale i Europy. Teren Parku jest jedną z najcenniejszych w Polsce ostoi lęgowych ptaków wodnych i błotnych. Należy zwrócić uwagę na fakt, że ptaki wodne i błotne tworzące znaczną część lęgowej populacji ptaków w Parku są czułe na wpływy gospodarki człowieka. Na Goplu najliczniej występuje łoś, perkoz, krzyżówka i gęgawa. W zbiorowiskach szuwarowych Gopla siedem gatunków należy do dominujących. Są to trzcinniczek, perkoz dwuczuby, łoś, potrzos,

krzyżówka, trzciniak i rokitniczka. Na Gople i w bezpośrednim jego otoczeniu gnieździ się kilka gatunków silnie zagrożonych wyginięciem, które znalazły się w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt. Są to bąk, gągoł, kropiatka, zielonka, błotniak łąkowy, bielik, wąsatka, bocian biały. Z kategorii zagrożonych wyginięciem wymienić należy przede wszystkim perkoza rdzawoszyjego, bączka, krakwę, płaskonosa, jastrzębia, błotniaka stawowego, wodnika, sieweczkę rzeczną, rybitwę czarną strumieniówkę, dziwonię i in. Z listy gatunków globalnie zagrożonych, w Nadgoplu odnotowano dwa gatunki wymienione w światowej Czerwonej Księdze: bocian biały i bielik oraz 21 gatunków zagrożonych w skali europejskiej. Nie należy zapominać o przedstawicielach szponiastych, które również spotkamy w Parku. Najliczniejsze to: błotniak stawowy i myszołów. Pustułka, kobuz, bielik, błotniak łąkowy gołębiarz, krogulec gnieźdzą się regularnie lecz nielicznie. Zalutuje tu także sporadycznie rybołów. Bardzo uboga i nieliczna jest fauna sów. Stwierdzono tylko występowanie dwóch gatunków- puszczyka i sowy uszatej oraz prawdopodobnie lęgowej płomykówki

Równie bogate i interesujące są zgrupowania ptaków niełęgowych, których w Nadgoplu stwierdzono około 35 gatunków wodnych i błotnych. Na szczególną uwagę zasługują także bardzo wysokie koncentracje lęgowe żurawi na Potrzymiechu. W niektórych latach nawet do ponad 1000 osobników żurawi. Zimujące gęsi zbożowe i białoczelne tworzyły stado 2000-3000 osobników. W okresie wiosennym na Gople w okresie szczytu przelotów przebywa ponad 5000 ptaków, a w okresie jesiennym liczba ta wzrasta do 6000-7000 osobników.

Dla ptaków istotne są również tereny związane z ekosystemem Noteci. Gnieźdzą się tam: gęgawy, cyranki, płaskonosy, błotniak stawowy, rybitwy, sieweczki rzeczne. Nie można wykluczyć także gniazdowania kani czarnej i rudej, kropiatka, zielonka, derkacz, żuraw, kulik wielki i podróżniczek. Dolina Noteci stanowi naturalny korytarz ekologiczny, niezwykle istotny dla ptaków wędrownych.

Powszechnie znanymi ptakami synantropijnymi, związanymi z siedzibami ludzkimi w krajobrazie wiejskim są: bocian biały, jaskółki dymówka i oknówka, szpak, wróbel, mazurek i kopciuszek. Ogrody warzywne, obrzeża sadów, zakrzewienia i zadrzewienia zasiedlają pokrzewki: cierniówka, piegża, zaganiacz, gęsiorek, dzwonec, szczygieł, makolągwa i kulczyk. W zabudowie miejskiej do typowych gatunków należą: gołąb skalny, sierpówka, jerzyk, kawka i gawron.

Założyć można że na pozostałym obszarze gminy występuje większość gatunków charakterystycznych dla rolniczego krajobrazu niżu Polski. Do szczególnie zagrożonych na terenie gminy należą liczne gatunki płazów. Z krajobrazem rolniczym związana jest grzebiuszka ziemna. Mniejsze zbiorniki wody zasiedla kumak nizinny, który jest gatunkiem ginącym, a przyczyną jest wysychanie w sezonie małych zbiorników. Rodzaj żaba (Rana) reprezentują dwie grupy: żaby brunatne i zielone. W ostatnich latach wyraźnie zaznacza się spadek liczebności płazów, a jedną z przyczyn jest obniżenie poziomu wód gruntowych, które spowodowało zanik koniecznych dla rozrodu płazów zbiorników wody. Zjawisko to bardzo widoczne jest na terenach rolniczych. Jezioro Gopło i inne zbiorniki zamieszkuje 25 gatunków ryb. Są to m. in. sandacz, sum, leszcz, węgorz, szczupak, karp,

karaś, jazgarz. Wśród gadów występuje jaszczurka zwinka, występująca najczęściej na nasłonecznionych stokach, polanach, oraz w mniejszej liczebności jaszczurka żyworodna bytująca w niskiej roślinności na terenach wilgotnych, skrajach lasów i występuje w rozproszeniu na obszarze całego województwa. Pospolitym mieszkańcem wilgotnych partii lasów i borów mieszanych jest beznoga jaszczurka - padalec. Nad śródleśnymi zbiornikami wodnymi, zwłaszcza na torfowiskach i podmokłych łąkach oraz na skrajach lasów bytuje zaskroniec zwyczajny.

Do licznych należy zaliczyć rząd gryzoni. Sukces rozrodczy osiągają takie gatunki jak: wiewiórka, coraz rzadziej spotykany piżmak, szczur wędrowny, mysz domowa. Nornica ruda mysz polna i zaroślowa znajdują liczne odpowiednie dla siebie biotopy. Bogato reprezentowany jest rząd owadożernych.

3.8. Klimat

Warunki klimatyczne obserwowane w gminie są typowe dla obszaru Kujaw. Miasto i Gminę Kruszwica charakteryzuje niski poziom opadów. Wynosi on rocznie około 450 - 500 mm, wskutek czego gmina leży w strefie o najniższych w kraju opadach, a w „Planie zagospodarowanie przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego” zaliczona została do „obszarów niedoboru wody dla roślin uprawnych w okresie wegetacji”.

Omawiany obszar pod względem klimatycznym stanowi podobnie jak inne ziemie polskie krainę przejściową pomiędzy oceanicznym klimatem Europy Zachodniej a kontynentalnym klimatem Europy Wschodniej. Klimat zlewni jeziora Gopła zaliczyć należy według mapy Romera regionów klimatycznych Polski do typu klimatu "Wielkich Dolin", krainy klimatycznej gnieźnieńsko- kaliskiej. Według Gumińskiego obszar zlewni leży w dzielnicy rolniczo- klimatycznej środkowej, która obejmuje wschodnią część Niziny Wielkopolsko- Kujawskiej wraz z zachodnią częścią Niziny Mazowieckiej. Dzielnica ta posiada najmniejsze opady roczne w Polsce, względną małą częstotliwość opadu gradowego, liczbę dni mroźnych 30-50, a z przymrozkami 100-110. Okres wegetacyjny trwa tu do 214 dni.

Zróżnicowanie klimatyczne w obrębie zlewni jest niewielkie z powodu małych deniwelacji terenu. Nieznaczny wpływ na klimat obszaru wywiera powierzchnia wodna jeziora Gopła. Gopło wpływa na zróżnicowanie termiczne i wilgotnościowe, powoduje lokalną wymianę zarówno ciepła, jak i wilgoci między wodą a lądem. Wskutek tych różnic w nagrzaniu powstają wiatry o zmiennych kierunkach i prędkościach.

3.9. Wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego

3.9.1. Natura 2000

Natura 2000 jest przyjętym przez Unię Europejską systemem ochrony wybranych elementów przyrody, najważniejszych z punktu widzenia całej Europy. System ten nie ma zastępować systemów krajowych, ale je uzupełniać - dawać merytoryczne podstawy do zachowania dziedzictwa przyrodniczego w skali kontynentu. Polega on na wybraniu (według określonych kryteriów) a następnie skutecznym ochronieniu określonych obszarów. Podstawę do wybierania i chronienia obszarów zaliczanych do systemu Natura 2000 stanowią istniejące wcześniej dyrektywy europejskie (tj. akty prawne wiążące rządy państw Unii): tzw. Dyrektywa Ptasia i Dyrektywa Habitatowa.

Zgodnie z tekstem ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody NATURA 2000 to spójna Europejska Sieć Ekologiczna obejmująca:

- specjalne obszary ochrony (SOO) tworzone dla ochrony: siedlisk naturalnych, siedlisk gatunków roślin i zwierząt,
- obszary specjalnej ochrony (OSO) tworzone w ramach Dyrektywy Ptasiej dla ochrony siedlisk ptaków.

Obszar Specjalnej Ochrony „Ostoja Nadgoplańska”

Na terenie gminy Kruszwica znajduje obszar OSO „Ostoja Nadgoplańska”. Nosi on symbol PLB 040004 i obejmuje obszar 4624 ha tj. 17,6% gminy. Łączna powierzchnia obszaru wynosi 9815,84ha. Jest to ostoja ptasia o randze europejskiej E 41 (Nadgoplański Park Tysiąclecia), zaproponowana jako OSO 15 kwietnia 2004r.

Na terenie obszaru występują co najmniej 24 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 5 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi . Obserwowano tu 198 gatunków ptaków; wśród nich 74 związane są z obszarami wodnymi i błotnymi. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: batalion, bączek, bąk, podróżniczek, perkoz dwuczuby, cyranka, gęgawa; w stosunkowo wysokim zagęszczeniu występuje czajka, gąsiorek i łyska. W okresie wędrówek występuje co najmniej 1% populacji szlaku wędrówkowego żurawia, gęsi oraz czernicy. W okresie zimy występuje co najmniej 1% populacji szlaku wędrówkowego gęsi białoczelnej i gęsi zbożowej. Poniżej przedstawiono całościowe zestawienie zwierząt i roślin pochodzące z formularza danych dla obszaru Natura 2003.

Ptaki wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG:

Botaurus stellaris (bąk)

³ NATURA 2000 STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH DLA OBSZARÓW SPECJALNEJ OCHRONY (OSO), DLA OBSZARÓW SPEŁNIAJĄCYCH KRYTERIA OBSZARÓW O ZNACZENIU WSPÓLNOTOWYM (OZW) I DLA SPECJALNYCH OBSZARÓW OCHRONY (SOO). PLB040004 Ostoja Nadgoplańska. Zakład Ornitologii PAN-Gdańsk; Instytut Ochrony Przyrody PAN-Kraków; TECHMEX SA Bielsko-Biała (GIS data statistics); WZR woj. wielkopolskiego: A. Winiecki, M. Kupczyk, M. Maciejewski.

Ixobrychus minutus (bączek)
Ciconia ciconia (bocian biały)
Anser albifrons (gęś białoczelna)
Haliaeetus albicilla (bielik)
Circus aeruginosus (błotniak stawowy)
Circus pygargus (błotniak łąkowy)
Porzana porzana (kropiatka)
Porzana parva (zielonka)
Crex crex (derkacz)
Grus grus (żuraw)
Philomachus pugnax (batalion)
Gallinago media (dubelt)
Sterna hirundo (rybitwa rzeczna)
Chlidonias niger (rybitwa czarna)
Asio flammeus (sowa błotna)
Dryocopus martius (dzięcioł czarny)
Dendrocopos medius (dzięcioł średni)
Lullula arborea (lerka)
Anthus campestris (świergotek polny)
Luscinia svecica (podróżniczek)
Sylvia nisoria (jarzębatka)
Lanius collurio (gąsiorek)
Emberiza hortulana (ortolan)

Regularnie występujące Ptaki Migrujące nie wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG:

Tachybaptus ruficollis (perkozek)
Podiceps cristatus (perkoz dwuczuby)
Podiceps grisegena (perkoz rdzawoszyi)
Cygnus olor (łabędź niemy)
Anser fabalis (gęś zbożowa)
Anser anser (gęgawa)
Anas strepera (krakwa)
Anas platyrhynchos (krzyżówka)
Anas querquedula (cyranka)
Anas clypeata (płaskonos)

Aythya ferina (głowienka)
Aythya fuligula (czernica)
Accipiter gentilis (jastrząb)
Accipiter nisus (krogulec)
Rallus aquaticus (wodnik)
Gallinula chloropus (kokoszka)
Fulica atra (łyska)
Charadrius dubius (sieweczka rzeczna)
Charadrius hiaticula (sieweczka obrożna)
Vanellus vanellus (czajka)
Gallinago gallinago (kszyk)
Limosa limosa (rycyk)
Tringa totanus (krwawodziób)
Larus ridibundus (śmieszka)
Larus canus (mewa pospolita)
Locustella luscinioides (brzęczka)
Acrocephalus schoenobaenus (rokitniczka)
Acrocephalus scirpaceus (trzcinniczek)
Acrocephalus arundinaceus (trzciniak)
Panurus biarmicus (wąsatka)
Lanius excubitor (srokosz)
Emberiza schoeniclus (potrzos)
Phalacrocorax carbo sinensis (kormoran czarny (sinensis))
geese (gęsi)

Ssaki wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG:

1355 *Lutra lutra* (wydra)

Płazy i gady wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG:

Triturus cristatus (traszka grzebieniasta)

Bombina bombina (kumak nizinny)

Ryby wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG:

Cobitis taenia (koza)

Inne ważne gatunki zwierząt i roślin:

Ssaki: *Plecotus auritus* (gacek brunatny)

Płazy i gady: *Bufo bufo* (ropucha szara), *Bufo viridis* (ropucha zielona), *Hyla arborea* (rzekotka drzewna), *Pelobates fuscus* (grzebiuszka ziemna), *Rana arvalis* (żaba moczarowa), *Rana esculenta* (żaba wodna), *Rana lessonae* (żaba jeziorkowa), *Rana ridibunda* (żaba śmieszka), *Rana temporaria* (żaba trawna).

Ryby: *Leucaspis delineates* (słonecznica), *Rhodeus sericeus* (rózanka), *Silurus glanis* (sum europejski).

Rośliny: *Asarum europaeum* (kopytnik pospolity), *Convallaria majalis* (konwalia majowa), *Dactylorhiza incarnate* (kukułka krwista), *Dactylorhiza majalis* (kukułka szerokolistna), *Dianthus superbis* (goździk pyszny), *Epipactis helleborine* (kruszczyk szerokolistny), *Epipactis palustris* (kruszczyk błotny), *Frangula alnus* (kruszyna pospolita), *Galium odoratum* (przytulia wonna), *Gentianella uliginosa* (goryczuszka błotna), *Glaux maritime* (mlecznik nadmorski), *Helichrysum arenarium* (kocanki piaszkowe), *Hepatica nobilis* (przylaszczka pospolita), *Lilium martagon* (lilia złotogłów), *Listera opata* (listera jajowata), *Lycopodium clavatum* (widłak goździsty), *Matteuccia struthiopteris* (piuropusznik strusi), *Nuphar lutea* (grąžel żółty), *Nymphaea alba* (grzybienie białe), *Polypodium vulgare* (paprotka zwyczajna), *Pulsatilla pratensis* (sasanka łąkowa), *Ribes nigrum* (porzeczka czarna), *Trollius europaeus* (pełnik europejski), *Veronica praecox* (przetacznik wczesny), *Viburnum opulus* (kalina koralowa).

Obszar obejmuje Jezioro Gopło, jego otoczenie z grupą jezior: Skulskie (Skulskie, Skulska Wieś, Czartowo). Gopło jest długim - 25 km - jeziorem polodowcowym o płaskich brzegach, z rozległymi połaciami szuwarów trzcinowych. Położone na nim wyspy zajmują łącznie 25 ha i wiele z nich jest także porośniętych szuwarami. W sąsiedztwie jeziora występują podmokłe łąki, a także pola orne i niewielkie lasy łąkowe. Jezioro jest eksploatowane przez rybaków. Odwiedzają je także wędkarze i żeglarze.

Specjalny Obszar Ochrony „Jezioro Gopło”

Obszar obejmuje jezioro Gopło i system jezior Skulskich wraz z otoczeniem i rozległy kompleks leśny położony na zachód od Gopła. W obszarze stwierdzono występowanie 19 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, zajmujących w sumie 36% powierzchni. Obszar ma w skali Wielkopolski duże znaczenie dla zachowania zbiorowisk łąkowych wykształconych na pokładach wapna łąkowego. Całość zajmuje obszar 13459,42 ha. Duże połacie zajmują tu też łąki halofilne. Obszar jest ważny dla ochrony 5 gatunków z Załącznika II Dyrektywy (w sumie stwierdzono ich tu 7); utrzymują się stanowiska lipiennika Loesela, staroduba łąkowego, a także przetacznika wczesnego – roślin zagrożonych w Polsce. W szuwarach nadgoplańskich występują jedno z bogatszych w Polsce stanowisk scolochloi trzcinowatej, wyznaczające jednocześnie południową granicę zasięgu. W ostoi stwierdzono pięć gatunków kręgowców z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Obszar jest

ważną ostoją ptasią o randze europejskiej E 41⁴. Przez Komisję Europejską obszar zatwierdzony został z dniem 12 grudnia 2008r.

Typy siedlisk wymienione w Załączniku I występujące na terenie obszaru Natura 2000:

- Śródlądowe słone łąki, pastwiska i szuwary (*Glauco-Puccinietalia* część - zbiorowiska śródlądowe);
- Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łąkami ramienic *Charetea*;
- Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*;
- Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne;
- Ciepolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*);
- Murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea* i ciepłolubne murawy z *Asplenion septentrionalis-Festucion pallentis*) - priorytetowe są tylko murawy z istotnymi stanowiskami storczyków;
- Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*);
- Ziółorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziółorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*);
- Łąki selernicowe (*Cnidion dubii*);
- Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*);
- Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji;
- Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*);
- Torfowiska nakredowe (*Cladietum marisci*, *Caricetum buxbaumii*, *Schoenetum nigricantis*);
- Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk;
- Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*);
- Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum* i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne);
- Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe);
- Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*);
- Ciepolubne dąbrowy (*Quercetalia pubescenti-petraeae*).

Obszar ten jest ponadto miejscem występowania licznych gatunków fauny i flory.

Ssaki wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

Lutra lutra

Płazy i gady wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

⁴ NATURA 2000 STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH DLA OBSZARÓW SPECJALNEJ OCHRONY (OSO), DLA OBSZARÓW SPEŁNIAJĄCYCH KRYTERIA OBSZARÓW O ZNACZENIU WSPÓLNOTOWYM (OZW) I DLA SPECJALNYCH OBSZARÓW OCHRONY (SOO). PLH040007. Jezioro Gopło. Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków; J. Chmiel, Zakład Taksonomii Roślin UAM, Poznań; M. Kupczyk, Zakład Biologii i Ekologii Ptaków UAM, Poznań.

Triturus cristatus

Bombina bombina

Ryby wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

Rhodeus sericeus amarus

Cobitis taenia

Rośliny wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

Angelica palustris

Liparis loeselii

Inne ważne gatunki zwierząt i roślin

Ssaki

Plecotus auritus

Płazy

Bufo bufo

Bufo viridis

Hyla arborea

Pelobates fuscus

Rana arvalis

Rana esculenta

Rana lessonae

Rana ridibunda

Rana temporaria

Ryby

Leucaspis delineatus

Silurus glanis

Rośliny

Cnidium dubium

Convallaria majalis

Dactylorhiza incarnata

Dactylorhiza majalis

Dianthus arenarius

Dianthus superbus

Epipactis palustris

Gentiana pneumonanthe

Gentianella uliginosa

Glaux maritima

Lathyrus palustris

Lilium martagon

Listera ovata
Lycopodium clavatum
Nuphar lutea
Nymphaea alba
Polypodium vulgare
Pulsatilla pratensis
Ribes nigrum
Scolochloa festucacea
Trollius europaeus
Veronica praecox
Viburnum opulus

3.9.2. Rezerваты przyrody

Na terenie gminy znajduje się jeden rezerwat przyrody: „Nadgoplański Park Tysiąclecia”. Obejmuje on obszar gruntów leśnych, rolnych, bagien nieużytków oraz części Jeziora Gopło wraz z wyspami o powierzchni 1882,65 ha położonym w gminie Kruszwica, powiat inowrocławski oraz w gminie Jeziora Wielkie, powiat mogileński w województwie kujawsko-pomorskim. Istnieje on od 1967r.⁵ Wcześniej zajmował powierzchnię aż 12683,76 ha (czyli większą od obecnego obszaru Nadgoplańskiego Parku Krajobrazowego, w powiatach woj. bydgoskiego: inowrocławskim, radziejowskim, mogileńskim oraz w powiecie konińskim woj. poznańskiego. Obecną formę przyjął 1 kwietnia 2009r⁶. W skład rezerwatu wchodzi:

obszar „Trzciny Giżewskie”. Teren położony jest wzdłuż północno-zachodniego brzegu jeziora Gopło, o powierzchni 53 hektarów obejmuje pas trzcin o długości 3 600 metrów. Jego zasięg przechodzi niedaleko wsi Rzepowo, Giżewo, Racice. Począwszy od zadrzewienia położonego na północny wschód od miejscowości Rzepowo do południowego cypla zadrzewienia położonego na wschód od miejscowości Racice. Jest to miejsce bytowania i żerowania licznych gatunków ptaków (gęś gęgawa, żuraw, wodnik, kropiatka, trzcinniczek, potrzos). Głównymi roślinami rosnącymi na tym terenie są jak wskazuje nazwa trzciny i sitowia. Te natomiast dają schronienie dla innych gatunków flory rosnącej w tej strefie jeziora. Wymienić wśród nich można: mannę mielec, kosaćca żółtego, mozgę trzcinową.

obszar „Zatoka Sucha”. Obszar położony w północno-wschodniej części nadgopla o powierzchni 58 hektarów. Ciągnie się wzdłuż wschodniego brzegu jeziora Gopło na odcinku 2800m od południowego skraju półenklawy śródlądowej od punktu położonego na brzegu jeziora w odległości 500m na południe od południowego cypla wyspy Sucha Góra. Do obszaru „Zatoka Sucha” należy ponadto wyspa Sucha Góra wraz z otaczającym ją pasem trzcin oraz położony

⁵ Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 15 września 1967 r. (MP nr 53 poz. 263 z 1967 r.)

⁶ Zarządzenie Nr 5/2009 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 1 kwietnia 2009r. w sprawie rezerwatu przyrody „Nadgoplański Park Tysiąclecia”.

w odległości 150m na zachód od szosy Kruszwica-Gocanowo staw Unin z przyległymi bagnami łączącymi się z Zatoką Suchą.

obszar „Kąty Kickowskie” obejmujący pas trzciny o powierzchni 47 ha ciągnący się wzdłuż brzegu jeziora Gopło na odcinku 4200m, poczynając od południowego cypla lasu rusinowskiego i obejmujący brzegi rozwidlonej zatoki wraz z przyległym stawem Tarnowczyńskim położonym w odległości 300m na północny-zachód od wsi Kicko, połączonym z jeziorem pasem bagien. Południową granicę tego obszaru stanowi północny skraj lasu ostrowsko-popowskiego. Jest to miejsce lęgowe bąka, wąsatki, kokoszki wodnej oraz miejsce żerowania orła bielika i myszołowa.

obszar „Bąbule” obejmujący pas trzciny o powierzchni 52 ha, porastających północny cypel półwyspu Potrzymiech i ciągnących się na odcinku 5200m wzdłuż brzegów tego półwyspu od punktu przecięcia się granicy byłych powiatów inowrocławskiego i mogileńskiego ze wschodnim brzegiem zachodniej odnogi jeziora Gopło, na wysokości południowego cypla tzw. Popowskich Górek, położonych na południowy zachód od miejscowości Popowo. Do obszaru tego należy ponadto wyspa Bąbula Mała o powierzchni 0,23ha wraz z otaczającym ją pasem trzciny, położona we wschodniej odnodze jeziora Gopło na wysokości miejscowości Popowo. Jest to miejsce gniazdowania i żerowania kaczek, mew, czapli, rybitwy, kormorana i brodziec.

obszar „Zatoka Biała Osoba” obejmujący pas trzciny o powierzchni 26 ha, ciągnący się wzdłuż wschodniego brzegu zachodniej odnogi jeziora Gopło na długości 2km od punktu położonego na brzegu jeziora Gopło w odległości 150m na południe od promu w miejscowości Lachmirowice do punktu załamania linii brzegowej położonego na wysokości wyspy Bąbula Mała. Miejsce bytowania i gniazdowania gęsi, bąka, kszycy, trzcinniczka, łyski, czapli siwej.

obszar „Bachorze” obejmujący bagna potorfowiskowe, moczary i nieużytki o powierzchni 80 ha, leżące w południowo-zachodniej części półwyspu Potrzymionek. Granica tego obszaru przebiega następująco: od punktu przecięcia się granicy byłych powiatów inowrocławskiego i mogileńskiego z linią brzegową jeziora Gopło granica biegnie wzdłuż granicy tych powiatów w kierunku północnym, a następnie północnowschodnim do punktu położonego na wysokości drogi gruntowej prowadzącej do miejscowości Ostrówek. W tym miejscu granica skręca i biegnie w kierunku wschodnim do rozgałęzienia dróg gruntowych, gdzie skręca i biegnie w kierunku południowo-zachodnim do brzegu jeziora Gopło, a następnie w tym samym kierunku brzegiem jeziora do punktu przecięcia się z granicą byłych powiatów inowrocławskiego i mogileńskiego. Występuje tu wiele gatunków roślin wodno-błotnych objętych ochroną, jest to miejsce bytowania bąka, żurawia, gęsi gęgawy.

obszar „Potrzymionek” stanowiący południową część zachodniej odnogi jeziora Gopło, obejmujący pas trzciny i szuwarów wraz z wyspą Potrzymionek o powierzchni 81 ha (teren znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie gminy). Jest to miejsce

gniazdowania błotniaka stawowego, łabędzia niemego, perkoza dwuczubego, bąka, skowronka, rokitniczki, potrzosa, pokląskwy.

obszar obejmujący część wód jeziora Gopło, nieużytki, bagna i grunty rolne o powierzchni 1427,24 ha.

Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie, ze względów przyrodniczych, naukowych i dydaktycznych fragmentu ekosystemu wodno-błotnego, łąkowego i leśnego wraz z całą różnorodnością flory i fauny a w szczególności awifauny występującej na tym obszarze. Rodzaj rezerwatu: Florystyczno-Faunistyczny (FI-Fn), ze względu na dominujący przedmiot ochrony: typ: Faunistyczny (PFn), podtyp: ptaków (Pt). Ze względu na główny typ ekosystemu: typ: różnych ekosystemów (EE), podtyp: mozaiki różnych ekosystemów (me).

3.9.3. Ochrona gatunkowa

Na terenie gminy Kruszwica stwierdzono występowanie wielu gatunków roślin i zwierząt objętych ochroną gatunkową. Większość z nich zlokalizowana jest w Nadgoplańskim Parku Krajobrazowym. Występuje tu kilkadziesiąt gatunków roślin objętych ochroną prawną⁷. Rozporządzenie Ministra Środowiska określa: gatunki dziko występujących roślin (objętych ochroną ścisłą, z wyszczególnieniem gatunków wymagających ochrony czynnej, objętych ochroną częściową, objętych ochroną częściową, które mogą być pozyskiwane, oraz sposoby ich pozyskiwania, wymagających ustalenia stref ochrony ich ostoi lub stanowisk oraz wielkość tych stref). W rozporządzeniu podane są ponadto zakazy właściwe dla poszczególnych gatunków lub grup gatunków roślin i odstępstwa od zakazów, a także sposoby ochrony gatunków roślin. Zagrożenia i zasady ochrony określone zostały dla poszczególnych gatunków w „Operacji ochrony flory Nadgoplańskiego Parku Krajobrazowego”, który jest integralną częścią Planu Ochrony Parku. Wśród cennych roślin występujących na terenie Parku należy wymienić m.in.: lipiennik Loesela, kruszczyk szerokolistny i błotny, goryczka wąskolistna i błotna, goździk piaskowy i pyszny, mlecznik nadmorski, lilia złotogłów, listera jajowata, śniedek baldaszkowy, storczyk szerokolistny i krwisty czy pióropusznik strusi.

Park, ale i pozostała część gminy jest ponadto miejscem występowania wielu gatunków zwierząt objętych prawną ochroną⁸. Rozporządzenie Ministra Środowiska określa gatunki dziko występujących:

- zwierząt objętych ochroną ścisłą, z wyszczególnieniem gatunków wymagających ochrony czynnej,
- zwierząt objętych ochroną częściową,

⁷ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących roślin objętych ochroną (Dz. U. Nr 168, poz. 1764).

⁸ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 28 września 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną (Dz. U. Nr 220, poz. 2237).

zwierząt objętych ochroną częściową, które mogą być pozyskiwane, oraz sposoby ich pozyskiwania,
ptaków, które mogą być sprzedawane, transportowane i przetrzymywane w celach handlowych, jeżeli zostały legalnie upolowane,
zwierząt wymagających ustalenia stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania,
zakazy właściwe dla poszczególnych gatunków lub grup gatunków zwierząt i odstępstwa od zakazów,
sposoby ochrony gatunków zwierząt, w tym wielkość stref ochrony.

Na szczególną uwagę zasługują występujące tu licznie ptactwo wodno – błotne. Ponadto występują tu stosunkowo licznie gatunki ichtiofauny, herpetofauny oraz teriofauny.

Na terenie gminy występują również gatunki dziko występujących grzybów objętych ochroną ścisłą, objętych ochroną częściową, które mogą być pozyskiwane, oraz sposoby ich pozyskiwania, wymagających ustalenia stref ochrony ich ostoi lub stanowisk oraz wielkość tych stref. W Rozporządzeniu Ministra Środowiska⁹ zostały ponadto określone zakazy właściwe dla poszczególnych gatunków lub grup gatunków grzybów i odstępstwa od zakazów oraz sposoby ochrony gatunków grzybów.

3.9.4. Parki krajobrazowe

Nadgoplański Park Tysiąclecia powołany rozporządzeniem nr 252 z dn. 10.12.1992 wydanego przez Wojewodę Bydgoskiego na bazie zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego nr 263 z dnia 15 września 1967 roku. Powierzchnia Parku wynosi 9 983 ha, w tym w mieście i gminie Kruszwica 6 677 ha. Celem jego powołania jest:

zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych licznych miejsc lęgowych ptactwa wodnego, błotnego i lądowego oraz ochrona ptaków przelotnych,
zabezpieczenie wartości historycznych tego rejonu związanych z początkami Państwa Polskiego, oraz wartości kulturowych charakterystycznych dla nadgopla,
ochrona naturalnych właściwości środowiska przyrodniczego i swoistych cech krajobrazu.

Specyfiką Parku jest sposób użytkowania terenu - z ogólnej powierzchni, największą część zajmują użytki rolne (4711 ha, czyli prawie 53%), bardzo duży jest także udział wód (prawie wyłącznie jezioro Gopło - 2129 ha, czyli 24%), natomiast bardzo małą powierzchnię, bo tylko 171 ha zajmują lasy.

⁹ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną (Dz.U.04.168.1765).

Nadgoplański Park Tysiąclecia został obszarem chronionym ze względu na wyjątkowe w skali Kujaw i Polski walory przyrodnicze, kulturowe i krajobrazowe. Wynikają one ze specyfiki Jeziora Gopło i przyległych ekosystemów, z roli jaką nadgoplański region Kujaw odgrywa w dziejach ziem polskich oraz z harmonijności krajobrazu paranaturalnego i rolniczo - osadniczego. Istotą ochrony walorów tego „Parku” jest integralnie traktowana ochrona walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych, czyli jego trójochrona. Realizowana ona ma być w warunkach racjonalnego gospodarowania. Mieszkańcy nie mogą doznawać ograniczeń standardu życia z powodu realizacji celów ochrony, lecz winni czerpać korzyści z walorów tego regionu, co przyczyni się do uzyskania akceptowanej społecznie koegzystencji działań ochronnych i aktywności gospodarczej na obszarze Nadgoplańskiego Parku Tysiąclecia.

Park tworzą dwie strefy: obszary objęte ochroną rezerwatową o szczególnym znaczeniu oraz pozostała część - obszary ochrony krajobrazowej. Obszar ochrony rezerwatowej obejmuje tereny w bezpośrednim sąsiedztwie Gopła wraz z jeziorem i są to następujące obszary: Trzciny Giżewskie, Zatoka Sucha, Kąty Kiczkowskie, Bąbule, Zatoka Biała Osoba, Bachorze, Potrymionek oraz część jeziora Gopło.

Na terenie gminy Kruszwica Park obejmuje w całości lub w części: miasto Kruszwicę oraz wsie: Łagiewniki, Rzepowo, Giżewo, Baranowo, Racice, Lachmirowice, Grodztwo, Gocanowo, Rusinowo, Tarnówek, Kicko, Ostrowo, Popowo, Złotowo, Mietlica i Ostrówek. Rozporządzenie tworzące Park określa też szczegółowo przebieg jego granic. W dużym uproszczeniu na terenie gminy biegną one w sposób następujący:

- na zachód od jeziora Gopło - od Mysiej Wieży w Kruszwicy ulicami Zamkową i Poznańską , a dalej wzdłuż drogi Kruszwica - Skulsk, aż do granicy gminy w okolicach Siemionek;
- na wschód od jeziora Gopło - od Mysiej Wieży wzdłuż drogi Kruszwica - Radziejów aż do skrzyżowania w okolicach wsi Chełmiczki, skąd biegnie drogą w kierunku Kicka i dalej na południe wzdłuż drogi - na wschód od wsi Ostrowo, Popowo i Złotowo; granice gminy przecina na południowy-zachód od Brześcia.

Zgodnie z zapisami rozporządzenia wojewody kujawsko-pomorskiego z dnia 2 listopada 2004r. w sprawie Nadgoplańskiego Parku Tysiąclecia w parku krajobrazowym obowiązują następujące zakazy:

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz.U. Nr 62, poz. 627 z późn. zm.);
- 2) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciw powodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;

- 4) pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 7) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej;
- 8) likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno błotnych;
- 9) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
- 10) prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową;
- 11) utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych;
- 12) organizowania rajdów motorowych i samochodowych;
- 13) używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych.

Dokumentem ściśle określającym zasady rozwoju i gospodarki przestrzennej na terenie Parku jest Plan ochrony (posiadający 9 operatów szczegółowych), przyjęty Rozporządzeniem nr 160 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 22 maja 2001 r. W „Planie” zawarto między innymi następujące ograniczenia, zakazy i nakazy szczególnie istotne dla rozwoju gminy:

zakaz rozpraszania zabudowy siedliskowej, rekreacyjnej i produkcyjnej - nowa zabudowa nie może być lokalizowana poza obecnymi koncentracjami zabudowy (w odległości ponad 50 m); nowe siedliska mogą powstawać w odległości nie większej niż 100 m od istniejących (wyjątkiem są gospodarstwa o pow. ponad 50 ha);

w bezpośredniej strefie jeziora Gopło zakaz wytyczania nowych działek siedliskowych;

zakaz budowy nowych obiektów wyższych od 2 kondygnacji (oraz poddasza użytkowego) oraz zakaz budowy na spadkach terenu pow. 10 stopni;

zakaz wytyczania nowych działek letniskowych i tworzenia nowej zabudowy letniskowej oraz likwidacja zabudowy nielegalnej (największe skupiska zabudowy nielegalnej notuje się w Kruszwicy - Grodztwie, Miellicy i na półwyspie Potrzymiech); jednocześnie dopuszcza się przekształcanie zabudowy siedliskowej w zabudowę o funkcji rekreacyjnej;

zakaz budowy nowych dróg przez tereny leśne;

zakaz penetracji turystycznej poza wyznaczonym szlakami;

we wsiach zakaz budowy obiektów produkcyjnych i usługowych nie związanych z rolnictwem;

nakaz opracowania planów zagospodarowania przestrzennego dla wszystkich miejscowości, osad i skupisk zagospodarowania turystycznego;

ograniczenie rozwoju terytorialnego miejscowości (w tym Kruszwicy) na teren Parku, a rozwój przestrzenny tych miejscowości może się odbywać poprzez intensyfikację zabudowy (wypełnianie wolnych przestrzeni);

istotnym uwarunkowaniem dla podmiotów gospodarczych (przemysłowych) działających w Parku jest wprowadzenie obowiązku sporządzenia do maja 2003 roku oceny oddziaływania na środowisko oraz eliminacja ewentualnych zanieczyszczeń generowanych przez te firmy w okresie 2 lat od sporządzenia oceny; wszystkie nowopowstające obiekty tego rodzaju zobowiązane są do sporządzenia oceny oddziaływania na środowisko;

na terenie Parku wprowadza się całkowity zakaz eksploatacji torfu i kredy jeziornej oraz zakaz eksploatacji wszelkich kruszyw i złóż obecnie nie eksploatowanych.

W stosunku do działalności turystycznej na terenie parku należy wprowadzić następujące regulacje:

postuluje się przede wszystkim rozwój turystyki krajoznawczej i specjalistycznej (wędrówki piesze, spływy wodne i kajakowe, żeglarstwo, surfing, pływanie, wędkarstwo, jazda konna, turystyka rowerowa);

może być realizowany wypoczynek pobytowy z preferencjami dla form ogólnodostępnych;

nie mogą być realizowane sporty motorowe i motorowodne;

zaleca się koncentrację miejsc noclegowych w zabudowie ogólnodostępnej (zajazdy, pensjonaty, schroniska, hotele, campingi), która nie powinna być przekształcana w zabudowę indywidualną; zaleca się utrzymywanie działalności ośrodków przez cały rok (przy ograniczaniu liczby miejsc wyłącznie sezonowych);

nowotworzone obiekty noclegowe nie powinny mieć więcej niż 50 (w części Parku - 30) miejsc noclegowych;

turystyka konna i rowerowa może być rozwijana tylko na ustalonych szlakach lub drogach;

zakazuje się polowań i łowiectwa, a wędkowanie dopuszczone jest tylko w wyznaczonych strefach.

W zakresie gospodarki rolnej, na terenie Parku zaleca się propagowanie rolnictwa ekologicznego, dostosowywanie wielkości nawożenia do rzeczywistych potrzeb z preferencją dla nawozów organicznych. Należy także dążyć do ochrony terenów podmokłych i zabagnionych, oczek wodnych oraz zakazuje się przekształceń łąk na intensywne uprawy zielone lub pola.

3.9.5. Pomniki przyrody

Na terenie Gminy Kruszwica znajdują się pomniki przyrody, którymi są pojedyncze drzewa i grupy drzew, a także głązy narzutowe. Szczegółowe dane dotyczące pomników przyrody dostępne są w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody (pod adresem www.crfop.gdos.gov.pl).

Na terenie Gminy Kruszwica pomnikami przyrody ustanowiono następujące obiekty (w nawiasie podano lokalizację obiektu):

- Głaz narzutowy (Szarlej, dz. ew. nr 43),
- Dąb szypułkowy – 2 szt. (Leśnictwo Różniaty, oddział 308d),
- Cypryśnik błotny – 3 szt. –(Kobylniki, dz. ew. nr 98),
- Cypryśnik błotny – 2 szt. (Kobylniki, dz. ew. nr 21),
- Orzech czarny (Kobylniki, dz. ew. nr 21/2),
- Topola biała, Robinia grochodrzew (Giżewo. dz. ew. nr 39),
- Wiąz szypułkowy - 2 szt., Lipa drobnolistna, Buk zwyczajny 2 szt., Jesion wyniosły 2 szt., Topola czarna (Polanowie, dz. ew. nr 20/3),
- Głaz narzutowy (Lachmirowice, dz. ew. nr 29),
- Lipa drobnolistna (Wróble, dz. ew. nr 105),
- Klon srebrzysty, Głóg dwuszyjkowy (Janowice),
- Topola biała (Przedbojewice, dz. ew. nr 50/15),
- Kasztanowiec biały, Topola biała - 2 szt., Lipa drobnolistna (Żerniki, dz. ew. nr 65/2),
- Dąb szypułkowy, Lipa drobnolistna (Popowo, dz. ew. nr 5/2),
- Dąb szypułkowy - 2 szt. (Popowo, dz. ew. nr 5/2),
- Świerk pospolity (Ostrowo, dz. ew. nr 33/1),
- Topola czarna - 3 szt. (Bachorce – Maszynice),
- Jesion wyniosły - 2 szt., Wiąz szypułkowy - 2 szt., Orzech czarny - 2 szt., Topola biała, Daglezja zielona (Piaski, dz. ew. nr 54/4),
- Lipa drobnolistna - 6 szt. (Kruszwica),
- Wiąz polny (Ostrówek),
- Głaz narzutowy „Głaz apokalipsy” (Ostrówek, dz. ew. nr 53),
- Głaz narzutowy (Złotowo – Brześć, dz. ew. nr 47/2),
- Głaz narzutowy „Piast” (Ostrowo, dz. ew. nr 98/2),
- Lipa drobnolistna - 6 szt. (Kobylniki – Janowice),
- Dąb szypułkowy - 2 szt., Klon srebrzysty, Kasztanowiec żółty, Platan klonolistny, Lipa szerokolistna (Tarnowo, dz. ew. nr 14/13),
- Lipa drobnolistna, Lipa drobnolistna, forma parasolowata (Mietlica),
- Dąb szypułkowy - 3 szt. (Mietlica).

3.9.7. Użytki ekologiczne

Użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej - naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania¹⁰.

Na terenie gminy planowane jest ustanowienie 6 użytków ekologicznych¹¹:

Topiel i Cykowo,
Łąki i torfowiska koło Racic,
Uroczysko Trzciniac,
Rynna koło Złotowa,
Grodzisko Mietlica,
Uroczysko Mietlica Duża.

Dla proponowanych użytków ekologicznych należy rozpoznać uwarunkowania wynikające z własności gruntów w celu przeprowadzenia formalno-prawnych procedur ich ustanowienia. W Planie ochrony NPK postuluje się wprowadzenie wspólnych zasad gospodarowania. Ustanowione tu zasady mają dotyczyć zakazu zmiany użytkowania łąkowego i leśnego na inne, zakazu prowadzenia jakichkolwiek prac melioracyjnych, wznoszenia obiektów budowlanych w obrębie użytku i w odległości 50m od niego oraz zanieczyszczenia jakimkolwiek substancjami powierzchni ziemi, wód i atmosfery. Na terenie tych obiektów preferować powinno się ekstensywne użytkowanie rolnicze w postaci wykaszania i wypasania łąk. Zaleca się ponadto dostosowanie gospodarki leśnej do ochronnych funkcji lasu, dopuszcza się prowadzenie gospodarki rybackiej w okresie od 30 września do 15 marca, a także zaleca się stosowanie ogrodzeń umożliwiających migrację fauny.

3.9.10. Lasy ochronne

Uznanie za lasy ochronne następuje w drodze zarządzenia lub decyzji Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa odrębnie dla każdego Nadleśnictwa. Powierzchnię lasów ochronnych ustala się w planach urządzenia lasów sporządzonych na okres 10 letni. Lasy znajdujące się na terenie gminy w całości zostały uznane za ochronne jako:

lasz wodochronne - zabezpieczenie wilgoci i funkcje retencyjne,
lasz pełniące funkcje ostoi dla zwierząt chronionych

¹⁰ Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. „O ochronie przyrody” (Dz. U. z 2004 r., Nr 92, poz. 880 z późn. zm.).

¹¹ Załącznik nr 1 do Rozporządzenia nr 160 Wojewody Kujawsko – Pomorskiego z dnia 22 maja 2002r. w sprawie: „Ustalenia Planu Ochrony „Nadgoplańskiego Parku Tysiąclecia”.

3.9.11. Gleby ochronne

59,4% użytków rolnych występujących na terenie gminy Kruszwica jest glebami chronionymi. Charakterystycznym typem gleby obserwowanym na terenie gminy są czarne ziemie zwane „kujawskimi”. Gleby te są bardzo urodzajne i najczęściej zaliczane do kompleksów pszennych - bardzo dobrego i dobrego. Gmina Kruszwica należy do obszarów o największej w kraju powierzchni tego typu gleb - stanowią one około połowy gruntów na terenie gminy.

Tabela 8. Udział procentowy poszczególnych klas bonitacyjnych użytków rolnych objętych ochroną

Klasa bonitacyjna gleby	I	II	III
Udział % w powierzchni miasta i gminy Kruszwica	1,7	16,4	41,2

r ó d ł o : U r z ą d M i e j s k i e w K r u s z w i c y .

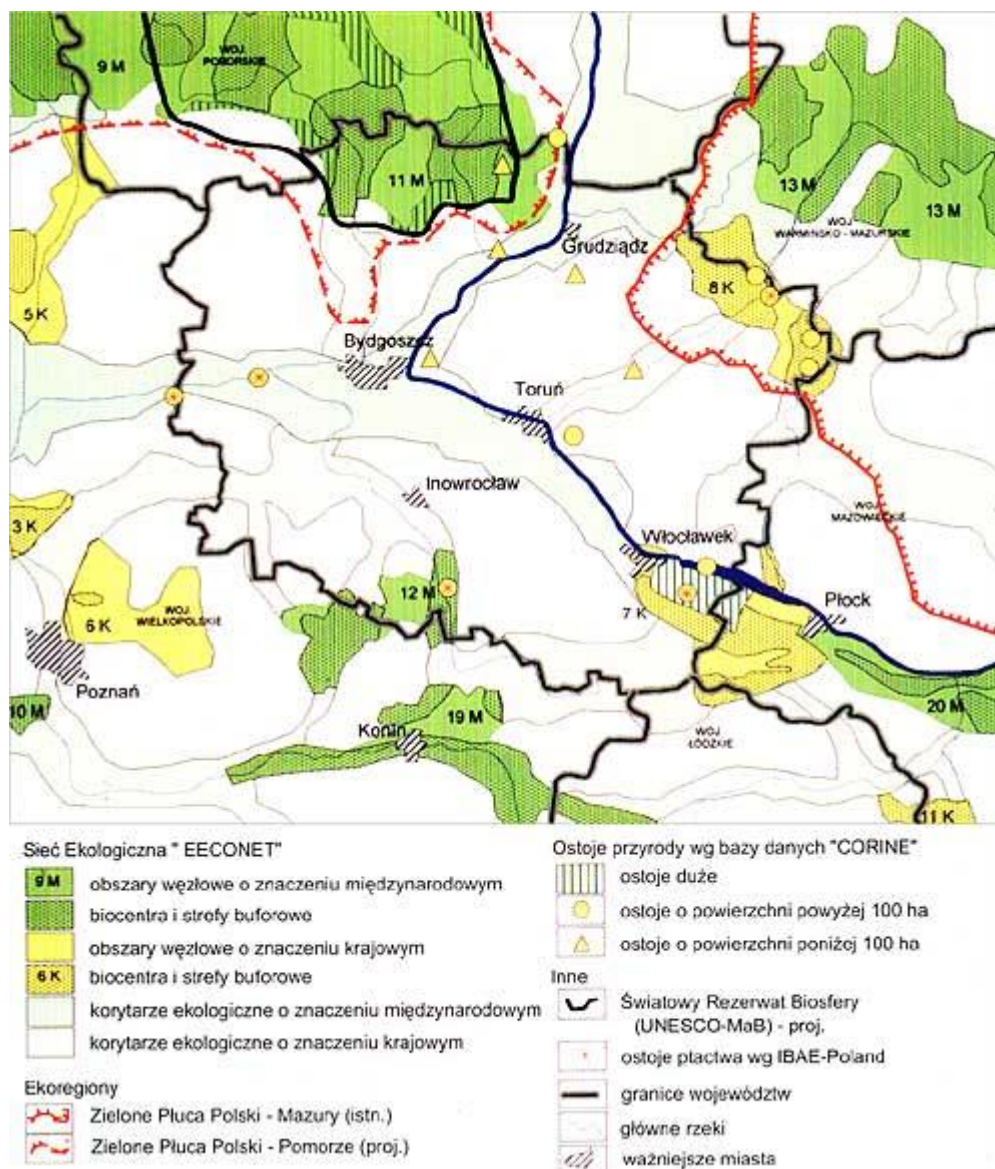
3.9.12. Ostoje CORINE

CORINE, czyli Coordination of Information on the Environment to system informacji na temat przyrody nadzorowany przez Europejską Agencję Środowiskową (EEA czyli European Environmental Agency). Celami programu są realizacja polityki ekologicznej Unii Europejskiej, która obejmuje ochronę bioróżnorodności we wszystkich wymiarach; określenie kierunku dotyczącego polityki ochrony przyrody, jej wdrażanie i pobudzanie różnych służb państwowych w tym wymiarze. CORINE stanowi podstawę dla systemu obszarów chronionych NATURA 2000 opartego na europejskiej sieci ekologicznej EECONET.

W Polsce program CORINE jest realizowany w trzech działach tematycznych: CORINE land cover (gromadzi informacje dotyczące użytkowania ziemi); CORINAIR (inwentaryzacja emisji zanieczyszczeń); CORINE biotopes (typowanie ostoi przyrodniczych, sporządzanie opisu bogactwa przyrodniczego). Gopło zaliczone jest do jednego z dziesięciu dużych (o pow. ponad 100 ha) ostoi ptactwa wg bazy CORINE (Ostoja Corine G05200200).

Rysunek 4. Ostoje przyrody o znaczeniu lokalnym w województwie kujawsko – pomorskim.

ródło: <http://stona50.byethost10.com/epoka/>

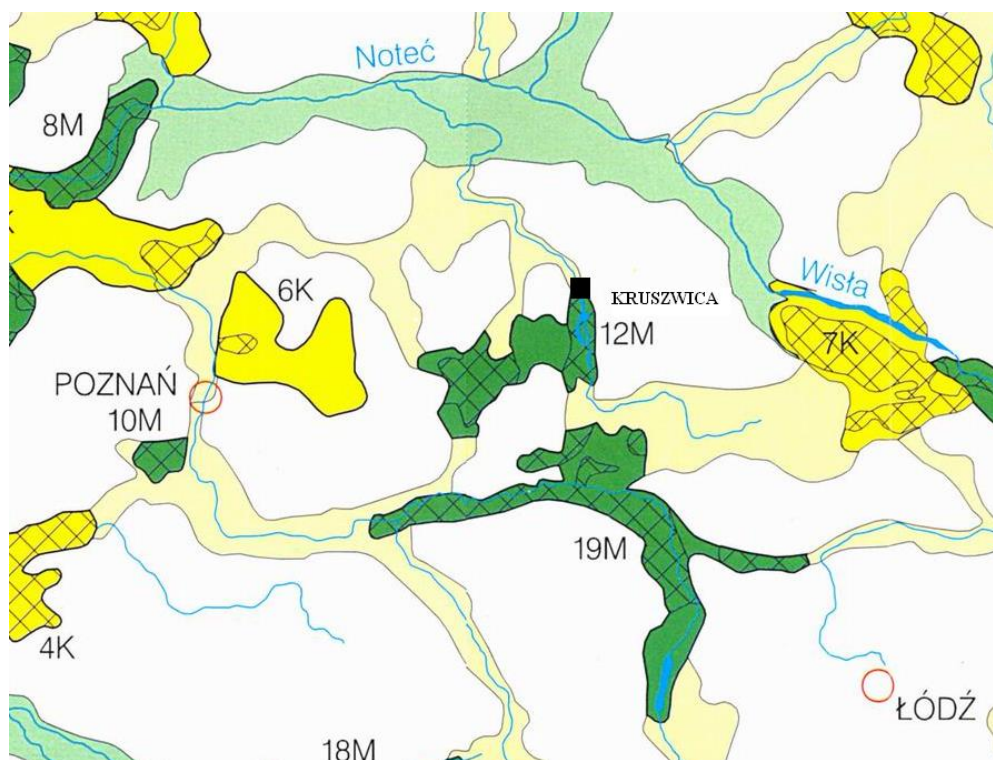
3.9.13. ECONET-POLSKA

Kolejny rodzaj ochrony, stanowi Europejska Sieć Ekologiczna ECONET - spójny przestrzennie i funkcjonalnie system reprezentowanych i najlepiej zachowanych pod względem różnorodności biologicznej obszarów Europy.

Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET- POLSKA została opracowana w 1995 i 1996 roku jako projekt badawczy National Nature Plan (NNP) w ramach Programu Europejskiego Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody (IUCN). Również Czechy, Słowacja i Węgry uczestniczyły w tym projekcie i podobnie jak Polska przyjęły jednolite założenia koncepcji sieci paneuropejskiej ECONET (European ECOlogical NETwork) wraz z metodyką jej wyznaczania.

Rysunek 5. Położenie miasta Kruszwica na tle korytarzy europejskich

Źródło: <http://www.seenet.i-2010.pl/rid.jpg> g e s / M a p s / E C O N E T % 2 0

Choć sieć ECONET-POLSKA nie posiada umocowania prawnego, jest pewną wytyczną polityki przestrzennej. Zgodnie z definicją podaną przez autorów koncepcji "Krajowa sieć ekologiczna" ECONET-POLSKA jest wieloprzestrzennym systemem obszarów węzłowych najlepiej zachowanych pod względem przyrodniczym i reprezentatywnych dla różnych regionów przyrodniczych kraju, wzajemnie ze sobą powiązanych korytarzami ekologicznymi, które zapewniają ciągłość więzi przyrodniczych w obrębie tego systemu. Sieć ECONET-POLSKA zawiera w sobie również obszary prawnie chronione (parki narodowe i krajobrazowe oraz rezerваты), ostoje przyrody CORINE lub ważne ostoje ptaków, które najczęściej są "wbudowane" w najcenniejsze fragmenty obszarów węzłowych jako tzw. biocentra (regionalne i lokalne). Większość z wytyczonych w sieci ECONET-PL korytarzy ekologicznych nawiązuje do dolin rzecznych.

Sieć ECONET-POLSKA pokrywa 46 % kraju. Składa się ona z obszarów węzłowych i łączących je korytarzy ekologicznych, wyznaczonych na podstawie takich kryteriów, jak naturalność, różnorodność, reprezentatywność, rzadkość i wielkość. Wyznaczono ogółem 78 obszarów węzłowych (46 międzynarodowych i 32 krajowe, które razem obejmują 31 % powierzchni kraju) oraz 110 korytarzy ekologicznych (38 międzynarodowych i 72 krajowe, które razem obejmują 15 % powierzchni kraju).

Gmina w dużej części leży w obrębie „obszaru węzłowego o znaczeniu międzynarodowym” (oznaczany jako 12 M). Ponadto Gopło i okolice zaliczone zostały do „biocentrów i stref buforowych”. Obszary wyznaczone na terenie gminy połączone są „korytarzami ekologicznymi znaczenia krajowego” z podobnymi obszarami w okolicach Konina poprzez dolinę Kanału Noteckiego (w dolinie

Warty, oznaczony jako 19 M) oraz z obszarem węzłowym o znaczeniu krajowym oraz biocentrum i strefą buforową (oznaczoną 7K) w okolicach Włocławka, a poprzez dolinę Noteci także z korytarzem ekologicznym znaczenia międzynarodowego, jaki tworzy Pradolina Toruńsko-Eberswaldzka. Gopło zaliczone jest do jednego z czterech na terenie województwa ostoi ptactwa wg klasyfikacji IBAE-Poland.

Teren objęty zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XLVIII/494/2018 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 16 października 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica położony jest w megaregionie Pozaalpejska Europa Środkowa, prowincji Niż Środkowoeuropejski, podprowincji Pojezierze Południowobałtyckie, makroregionie Pojezierze Wielkopolskie, mezoregionie Równina Inowrocławska oraz Pojezierze Żnińsko – Mogileńskie. Równina Inowrocławska to stosunkowo płaska równina morenowa (morena denną) o powierzchni 1 540 km², leżąca na północ od Pojezierza Kujawskiego. Jest prawie pozbawiona jezior, urozmaicona przez drobne zagłębienia bezodpływowe i niewielkie pojedyncze pagórki.

Na podstawie dostępnych materiałów oraz wizji terenowej konstatuje się, że na terenie zmiany studium występują: w północnej części terenu głównie piaski, żwiry i mułki rzeczne, a w południowej części gliny zwałowe, ich zwietrzliny oraz piaski i żwiry lodowcowe. We wschodniej oraz północnej części zmiany studium w niewielkich ilościach spotkać można piaski, żwiry, mady rzeczne, oraz torfy i namuły.

Na obszarze opracowanie występują JCWP: Noteć od Dopływu spod Sadlna do wypływu z Jez. Gopło (RW60002018817999), Kanał Bachorze (RW6000018817899), Dopływ spod Żernik (RW60001718817989), Noteć od wypływu z Jeziora Gopło do Starej Noteci (RW6000201881991) oraz Kanał Bachorze Małe (RW6000171881912).

Gmina Kruszwica, a tym samym obszar opracowania znajduje się w obszarze jednolitej części wód podziemnych JCWPd Nr 43 zaliczonych do regionu wodnego Warty. Powierzchnia jednostki wynosi 4 023,14 km². Strukturę hydrogeologiczną systemu tworzy zróżnicowany przestrzennie układ warstw poziomów piętra czwartorzędowego i neogeńsko-paleogeńskiego (cały obszar JCWPd) oraz piętra kredowego (południowa część JCWPd).

Teren opracowania w całości zlokalizowany jest na obszarze występowania Głównego zbiornika wód podziemnych nr 144 (ID: 1313) "Dolina Kopalna Wielkopolska".

Na terenie opracowania znajdują się następujące obszary (lub ich fragmenty) objęte ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody:

Park Krajobrazowy - Nadgoplański Park Tysiąclecia,

Obszar Specjalnej Ochrony - Ostoja Nadgoplańska (kod PLB040004),

Specjalny Obszar Ochrony – Jezioro Gopło (kod PLH0400070),

Rezerwat przyrody - Nadgoplański Park Tysiąclecia,

Pomniki przyrody.

Ponadto przez teren opracowania przebiega korytarz ekologiczny. Na w/w obszarach chronionych należy postępować zgodnie z przepisami odrębnymi.

Na obszarze opracowania występują grunty rolne i leśne.

Teren objęty zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XXVI/310/2020 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica położony jest w megaregionie Pozaalpejska Europa Środkowa, prowincji Niż Środkowoeuropejski, podprowincji Pojezierze Południowobałtyckie, makroregionie Pojezierze Wielkopolskie, mezoregionie Równina Inowrocławska.

Na podstawie dostępnych materiałów oraz wizji terenowej konstatuje się, że na terenie zmiany studium występują przede wszystkim gliny zwałowe, ich zwietrzliny oraz piaski i żwiry lodowcowe części obszaru opracowania znajduje się na piaskach, żwirikach i mułkach rzecznych.

Na obszarze opracowanie nie występują JCWP. Część terenu jedynie przylega do Kanału Bachorze Małe (RW6000171881912), natomiast cały teren znajduje się w zasięgu dwóch zlewni o kodzie RW6000171881912 (Bachorze Małe) oraz RW6000201881991 (Noteć od wypływu z Jeziora Gopło do Starej Noteci)

Na obszarze objętym zmianą znajdują się wybilansowane (tzn. wykreślone z krajowego „Bilansu zasobów złóż kopalin w Polsce”) złoża Arturowo II, Arturowo III i Arturowo IV.

Gmina Kruszwica, a tym samym obszar opracowania znajduje się w obszarze jednolitej części wód podziemnych JCWPd Nr 43 zaliczonych do regionu wodnego Warty. Powierzchnia jednostki wynosi 4 023,14 km². Strukturę hydrogeologiczną systemu tworzy zróżnicowany przestrzennie układ warstw poziomów piętra czwartorzędowego i neogeńsko-paleogeńskiego (cały obszar JCWPd) oraz piętra kredowego (południowa część JCWPd).

Teren opracowania prawie w całości zlokalizowany jest na obszarze występowania Głównego zbiornika wód podziemnych nr 144 (ID: 1313) "Dolina Kopalna Wielkopolska".

Na terenie opracowania nie znajdują się obszary objęte ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Na obszarze opracowania występują grunty rolne oraz użytki rolne zadrzewione i zakrzewione.

4. Uwarunkowania wynikającej ze stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

Najcenniejszym zabytkiem Kruszwy i zarazem symbolem miasta jest ceglana, gotycka wieża stojąca na Wzgórzu Zamkowym u nasady Półwyspu Rzępowskiego, zwana Mysią. Wieża jest ośmioboczna, ma 32 m wysokości i wraz z elementami murów stanowi pozostałość zamku obronnego z XIV w. Zamek ten zbudowano z fundacji króla Kazimierza Wielkiego ok. 1350 r. w miejscu starego grodu.

Kruszwicki zamek pełnił istotną rolę strategiczną – był warownią na pograniczu polsko – krzyżackim. Po zawarciu II pokoju toruńskiego (1466 r.), pełnił już tylko funkcje administracyjne – stał się siedzibą kasztelanii i starostwa grodowego.

Zamek zbudowano z cegły na planie zbliżonym do prostokąta i otoczono murem obronnym o wysokości 11 m. W jego północno - zachodnim narożu wznosiła się ośmioboczna wieża, stanowiąca doskonały punkt obserwacyjny i ostatnie miejsce schronienia obrońców. Zamek otoczony był fosą chronioną po zewnętrznej krawędzi częstokołem.

Wskutek licznych pożarów oraz upływającego czasu budowla popadała w ruinę. Dzieła zniszczenia dopełnili ustępujący z Kruszwy Szwedzi, którzy zburzyli miasto i zamek (1657 r.). W 1802 roku przeprowadzono prace restauratorskie, a w 1896 r. najlepiej zachowaną wieżę wzmocniono i przystosowano do zwiedzania.

Na wschodnim brzegu Gopła wznosi się kolegiata p.w. Św. Piotra i Pawła - jeden z najlepiej zachowanych zabytków architektury romańskiej w Polsce. Kruszwicka świątynia, zbudowana na początku XII w. z granitowych i piaskowcowych ciosów, jest trójnawową, filarową bazyliką, wzniesioną na planie krzyża łacińskiego. Romański charakter budowli podkreślają grube, kamienne mury, półkoliste łuki oraz proste geometryczne kształty. Wnętrze kościoła jest bardzo surowe. Nawy, transept i prezbiterium przykrywa belkowy strop, sklepienia absyd wykonano z drobnych kamieni i okrzeseków, a w wieżowych kruchtach zachowały się najstarsze w Polsce sklepienia na skrzyżowanych kamiennych gurtach. Wschodnia fasada budowli jest kompozycją pięciu symetrycznie rozmieszczonych absyd. Stronę południową zdobią trzy romańskie portale, natomiast masyw zachodni w przyziemiu jest kamienny, romański, wyżej ceglany w stylu gotyckim.

Kruszwickie Stare Miasto zajmuje część zachodniego brzegu Gopła i skupia się wokół prostokątnego rynku, podzielonego na dwie części. Pierwsza część stanowi idealne miejsce dla okazjonalnie organizowanych imprez i targów, druga ma charakter rekreacyjny.

Zabudowa „Starego Miasta” pochodzi z drugiej połowy XIX i początku XX wieku. W większości są to budynki dwu - i trzykondygnacyjne o cechach eklektyzmu i secesji. We wschodniej części rynku, na miejscu dawnego drewnianego kościoła św. Klemensa, stoi pobudowany w latach 1926-1929 kościół p.w. św. Teresy.

Na obszarze gminy można podziwiać wiele obiektów zabytkowych, stanowiących atrakcję turystyczną. Szczególne miejsce w rolniczym krajobrazie gminy mają zabytkowe parki podworskie i wiejskie.

Występujący w nich starodrzew stanowi niezbędny element siedliskowy dla wielu gatunków zwierząt. Na terenie gminy istnieje 11 zespołów pałacowo-parkowych wpisanych do rejestru zabytków. Są one położone w następujących miejscowościach:

Głębokie - pow. ok. 5 ha, park z połowy XIX w. z licznymi gatunkami starodrzewu oraz dwoma stawami.

Gocanowo - obiekt o pow. ok. 7,5 ha (w tym park 3,5 ha),

Janocin - Przekształcony zespół starodrzewu parkowego. W drzewostanie dominują dęby, wiązy, topole i grochodrzew,

Karczyn - kompleks dworsko parkowy, drzewostan liściasty o pow. 3 ha, dominują jesiony, wiązy, kasztanowce, graby, dęby,

Kobylniki - zespół parkowo pałacowy z XIX. w.

Lachmirowice – przydworski park krajobrazowy o pow. ok. 2,2 ha,

Ostrówek - założenie parkowo dworskie usytuowane na półwyspie jez. Gopło.

Polanowice - cenny botanicznie park z układem wodnym z wyspą, zróżnicowany drzewostan mieszany.

Sukowy - założenie parkowo dworskie o pow. 5,8 ha. Na terenie parku występują dwa stawy.

Szarlej - założenie parkowo dworskie o pow. 5,0 ha,

Żerniki - założenie parkowo dworskie o pow. 5,5 ha, dominujące gatunki to klony, kasztanowce, jesiony, topole.

Interesującymi obiektami są także zabytkowe kościoły w Ostrowie, Sławsku Wielkim i Sukowach.

Od 1948 r. w Kruszwicy prowadzono systematyczne badania archeologiczne. Organizatorem większości z nich był Instytut Archeologii i Etnologii PAN, Oddział w Poznaniu, posiadający w Kruszwicy swoją stałą placówkę. Uzyskane w trakcie wykopalisk zabytki stanowią podstawę rekonstruowania dziejów Nadgopla.

W 1998 r. w Pałacyku niedaleko Mysiej Wieży otwarta została Ekspozycja Archeologiczna przedstawiająca obiekty pochodzące z wykopalisk. Wystawa ukazuje w porządku chronologicznym dzieje Nadgopla i Kruszwicy poczynając od okresu młodszej epoki kamienia (4500 r. p.n.e.), kiedy to pierwsi rolnicy założyli swe siedziby. Jedną z takich osad odkryto w Pieckach. Interesującymi zabytkami są pochówki z młodszej epoki kamienia: kobiety (ok. 4000 r. p.n.e.) i chłopca (ok. 2500 r. p.n.e.) przeniesione w całości wraz z podłożem.

Cenne odkrycia archeologiczne pochodzą z końca epoki brązu i początku epoki żelaza. Wtedy to na Ostrowie Rzępowskim powstał potężny gród, a nad brzegami Gopła wiele osad wiejskich. Z tego okresu zachowały się naczynia gliniane, kościane grociki strzał, ozdoby brązowe oraz bryłka bursztynu. Ekspozycja zawiera również przedmioty (kolekcja naczyń) świadczące o tym, iż przez

tereny nadgoplańskie przebiegał słynny szlak bursztynowy. Ciekawym eksponatem jest tzw. lakprofil - ścian wykopu archeologicznego z grodu kruszwickiego. Są to różnorodnie zabarwione warstwy układające się na sobie, powstałe w różnych okresach. Najniżej zalegają najstarsze, najwyżej najmłodsze z czasów istnienia murowanego zamku. Ponadto w miejscowości Mietlica odkryto domostwa, piece, ośrodki produkcyjne, liczne zabytki (w tym naczynia gliniane).

4.1. Obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków

Na obszarze objętym zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XLVIII/494/2018 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 16 października 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica występują obiekty oraz obszary wpisane do rejestru zabytków województwa kujawsko – pomorskiego:

- dzielnica Starego Miasta, nr rej.: A/1415z 17.09.1957 (Miasto Kruszwica),
- kolegiata pw.św. Piotra i Pawła, 1120-1130, nr rej.: A/798 z 8.03.1933 iz 17.06.1959 (Miasto Kruszwica),
- kościół par.pw. św. Teresy, Rynek 7, 1926-28, nr rej.: A/1526 z 24.04.2009 (Miasto Kruszwica),
- ruiny zamku, tzw. Mysia Wieża, poł. XIV, nr rej.: A/866z 9.02.1933 (Miasto Kruszwica),
- zespół pałacowy w Kobylnikach, XIX -XX, nr rej.: 93/A z 18.12.1981:-pałac, ok. 1900-oficyny (rządca i budynek biurowy), XVIII/XIX-2 spichrze, 1 poł. XIX-park, poł. XIX,
- zespół grodowy wczesnośredniowieczny - nr rej. C/9 - decyzja z dnia 19.01.1934 r.,
- wczesnośredniowieczny zespół osadniczy: Grodzisko i 3 osady podgrodowe - nr rej. C/75 decyzja z dnia 11.12.1968 r.

Na obszarze objętym zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XXVI/310/2020 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica występuje obszar wpisany do rejestru zabytków województwa kujawsko – pomorskiego:

- park dworski z 2 połowy XIX wieku, nr rej.: A/280/1-3 z 7.10.1991) w miejscowości Karczyn,

Tabela 9. Obiekty wpisane do rejestru zabytków położone na terenie woj. Kujawsko – Pomorskiego, w mieście i gminie Kruszwica

Miejscowość	Obiekt/Adres	Czas powstania	Data decyzji o wpisaniu do rejestru	Nr rejestru zabytków
CHEŁMCE	Kościół parafialny p.w. św. Katarzyny	-	16.04.2012	A/1340
CHROSNO	Wiatrak typu koźlak, drewniany	XIX w.	04.12.2007	A/1340

GŁĘBOKIE	Założenie dworsko-parkowe	2 poł. XIX w., 1913	15.06.1985	A/1185
GOCANOWO	Założenie dworsko-parkowe	I. 20-te XX w.	15.05.1987	A/1016
JANOCIN	Park dworski	2 poł. XIX w.	11.10.1991	A/284/1
KARCZYN	Park dworski	2 poł. XIX w.	07.10.1991	A/1545
KOBYLNIKI	Zespół pałacowy	1 poł. XIX w.- 1900	18.12.1981	A/1460
KRUSZWICA	Dzielnica Starego Miasta		17.09.1957	A/1415
KRUSZWICA	Kościół kolegialny p.w. śś. Piotra i Pawła	1 poł. XII, XVI- XVIII w.	08.03.1933	A/798
KRUSZWICA	Kościół paraf. p.w. Św. Teresy od Dzieciątka Jezus, Rynek 7	1926-1928	24.04.2009	A/1526
KRUSZWICA	„Mysia Wieża” jako fragment gotyckiego zamku	poł. XIV w.	09.02.1933	A/866
KRUSZWICA	Zespół grodowy		19.01.1934	C/9
LACHMIROWICE	Założenie dworsko-parkowe	2 poł. XIX w.	05.06.1987	A/1409
MIETLICA	Grodzisko i 3 osady podgrodowe		11.12.1968. 10.07.2002.	C/75
OSTROWO N/GOPŁEM	Kościół paraf. p.w. Św. Mateusza	XV/XVI w., XVIII w.	08.03.1933	A/797
OSTRÓWEK	Założenie dworsko-parkowe	2 poł. XIX w.	18.12.1981	A/1461
PIASKI	Kościół rzymskokatolicki parafialny pw. Ścięcia św. Jana Chrzciciela	z 1932 r.	06.02.2018	A/1738
POLANOWICE	Kościół rzymskokatolicki parafialny p.w. św. Marka Ewangelisty Założenie pałacowo-parkowe: -pałac -park	4 ćw. XIX w.	28.09.2015 30.09.1996	A/1683 A/1030
SUKOWY	Założenie dworsko-parkowe	k. XIX w.	15.06.1985	A/1426

SUKOWY-RECHTA	Kościół paraf. p.w. Św. Barbary	1753	16.07.1996	A/826
SZARLEJ	Założenie dworsko-parkowe	2 poł. XIX w.	15.06.1985.	A/1430
SŁAWSK WIELKI	Kościół paraf. p.w. Św. Bartłomieja	XVIII w.	09.03.1933	A/796
ŻERNIKI	Założenie dworsko-parkowe	2 poł. XIX w.	07.10.1991	A/1132

W/w obiekty wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków w Toruniu

W/w obiekty podlegają ochronie konserwatorskiej z tytułu przepisów ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

4.2. Obiekty zabytkowe wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków

Na obszarze objętym zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XLVIII/494/2018 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 16 października 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica znajdują się obiekty wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków.

Tabela 10. Obiekty wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków położone na terenie woj. Kujawsko – Pomorskiego, w mieście i gminie Kruszwica

**POWIAT INOWROCŁAWSKI
GMINA KRUSZWICA**

**ZABYTKI NIERUCHOME NIEWPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW
UJĘTE W WOJEWÓDZKIEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW**

LP	MIEJSCOWOŚĆ	ULICA	NR	OBIEKT	NR EWID DZIAŁKI	DATOWANIE
1.	Bachorce		28	dom		
2.	Bachorce		30	dom		
3.	Bachorce		42	szkoła		
4.	Bachorce		42	budynek gospodarczy I przy szkole nr 42		
5.	Bachorce		42	budynek gospodarczy II przy szkole nr 42		
6.	Baranowo			zespół folwarczny: spichlerz		pocz. XX w.
7.	Baranowo			zespół folwarczny: rządcówka		k. XIX w.
8.	Baranowo		3	dom		
9.	Baranowo		3	budynek gospodarczy przy domu nr 3		
10.	Baranowo		3	stajnia przy domu nr 3		
11.	Baranowo		3	stodoła przy domu nr 3		
12.	Baranowo		4	dom		
13.	Baranowo		6	dom		
14.	Baranowo			cmentarz ewangelicki		
15.	Bródzki			układ ruralistyczny w granicach strefy ochrony konserwatorskiej („B”)		
16.	Bródzki		6	szkoła		lata 30. XX w.
17.	Bródzki		6	budynek gospodarczy przy szkole		lata 30. XX w.
18.	Bródzki		3	budynek gospodarczy przy domu nr 3		lata 30. XX w.
19.	Bródzki		15	dom		pocz. XX w.
20.	Bródzki		27	obora		pocz. XX w.
21.	Bródzki			cmentarz ewangelicki		
22.	Brześć			Zespół kościoła parafialnego p.w. św. Wojciecha: kościół	56	1936 r.
23.	Brześć			Zespół kościoła parafialnego p.w. św. Wojciecha: ogrodzenie kościoła	56	
24.	Brześć			Zespół kościoła parafialnego p.w. św. Wojciecha: cmentarz przykościelny	56	
25.	Brześć			Zespół kościoła parafialnego p.w. św. Wojciecha: plebania		1938 r.
26.	Brześć			Zespół kościoła parafialnego p.w. św. Wojciecha: dom katolicki		1937 r.
27.	Brześć			Zespół kościoła parafialnego p.w. św. Wojciecha: budynek gospodarczy		1937 r.
28.	Brześć			cmentarz rzym.-kat.	22	
29.	Brześć			ogrodzenie cmentarza	22	
30.	Brześć		27	kaplica cmentarna rodziny	22	

				Miechowie		
31.	Brześć		8	Dawny zespół dworski: dwór (dom nr 8)	43/11	1919
32.	Brześć		8	Dawny zespół dworski: chlew I	43/11	pocz. XX w.
33.	Brześć		8	Dawny zespół dworski: chlew II	43/11	pocz. XX w.
34.	Brześć		8	Dawny zespół dworski: stodoła	43/11	1915
35.	Brześć		8	Dawny zespół dworski: ogrodzenie parku	43/11	pocz. XX w.
36.	Brześć		8	Dawny zespół dworski: park	43/11	k. XIX w.
37.	Chelmce			układ ruralistyczny w granicach strefy ochrony konserwatorskiej („B”)		
38.	Chelmce			kapliczka		
39.	Chelmce			kapliczka NSPJ		
40.	Chelmce			kaplica cmentarna		pocz. XX w.
41.	Chelmce			cmentarz rzym.-kat.		
42.	Chelmce			plebania przy kościele parafialnym p.w. św. Katarzyny		2. poł. XIX w.
43.	Chelmce			spichlerz przy plebanii		
44.	Chelmce		2	dom		pocz. XX w.
45.	Chelmce		3	dom		pocz. XX w.
46.	Chelmce		3	budynek inwentarski przy domu nr 3		pocz. XX w.
47.	Chelmce		6	dom		1934 r.
48.	Chelmce		7	dom nr 7		1930 r.
49.	Chelmce		7	budynek inwentarski		ok. 1930 r.
50.	Chelmce		14	dom nr		pocz. XX w.
51.	Chelmce		14	budynek gospodarczy I przy domu nr 14		pocz. XX w.
52.	Chelmce		14	budynek gospodarczy II przy domu nr 14		pocz. XX w.
53.	Chelmce		17	dom		pocz. XX w.
54.	Chelmce		21	dom		
55.	Chelmce		21	młyn		
56.	Chelmce		21	obora w zespole młyna nr 21		
57.	Chelmce		21	chlew w zespole młyna nr 21		
58.	Chelmce		22	dom		
59.	Chelmce		23	dom		lata 20. XX w.
60.	Chelmce		23	budynek gospodarczy przy domu nr 23		1927 r.
61.	Chelmce		30	dom nr 30		2. poł. XIX w.
62.	Chelmce		30	budynek gospodarczy przy domu nr 30		XIX/XX w.
63.	Chelmce		38	dom		pocz. XX w.
64.	Chelmce		50	szkoła		
65.	Chelmce		50	budynek gospodarczy przy szkole		
66.	Chelmce		58	dom		
67.	Chelmce		59	dom		
68.	Chelmce		60	dom		pocz. XX w.

69.	Chelmcce		62	dom nr 62		1901 r.
70.	Chelmcce		62	budynek gospodarczy przy domu nr 62		
71.	Chelmcce		64	dom		
72.	Chelmcce		68	dom		1901 r.
73.	Chelmcce		68	budynek gospodarczy przy domu nr 68		
74.	Chelmcce		83	dom		2. poł. XIX w.
75.	Chelmcce		87	dom		
76.	Chelmcce		87	budynek gospodarczy przy domu nr 87		
77.	Chelmcce		91	dom		
78.	Chelmcce		95	dom		
79.	Chelmcce		99	dom		
80.	Chelmcce			Zespół mleczarni: mleczarnia		pocz. XX w.
81.	Chelmcce			Zespół mleczarni: budynek gospodarczy		pocz. XX w.
82.	Chelmiczki			układ ruralistyczny w granicach strefy ochrony konserwatorskiej („B”)		
83.	Chelmiczki		13	Dawny zespół dworski: dwór		ok. 1900 r.
84.	Chelmiczki			cielętnik w zespole folwarcznym		ok. 1900 r.
85.	Chelmiczki			stodoła w zespole folwarcznym		pocz. XX w.
86.	Chelmiczki		14	czworak nr 14 w zespole folwarcznym		
87.	Chelmiczki		15	dom		1905 r.
88.	Chelmiczki		15	olejarnia przy domu nr 15		
89.	Chelmiczki		15	obora przy domu nr 15		
90.	Chrosno			układ ruralistyczny w granicach strefy ochrony konserwatorskiej („B”)		
91.	Chrosno		12	dom		
92.	Chrosno		12	budynek gospodarczy przy domu nr 12		
93.	Chrosno		14	dom		
94.	Chrosno		16	szkoła		XIX/XX w.
95.	Gizewo			układ ruralistyczny w granicach strefy ochrony konserwatorskiej („B”)		
96.	Gizewo		11	Dawny zespół dworski: dwór	39/2	1871 r.
97.	Gizewo		11	Dawny zespół dworski: park dworski	39/2	XIX w.
98.	Gizewo			kapliczka NMP		
99.	Głębokie			Dawny zespół dworski: kaplica grobowa		pocz. XX w.
100.	Głębokie			Dawny zespół dworski: kuźnia		1922 r.
101.	Głębokie			Dawny zespół dworski: spichlerz		1891 r.
102.	Głębokie			Dawny zespół dworski: stodoła		1898 r.
103.	Głębokie			Dawny zespół dworski:		1911 r.

				obora z jałownikiem		
104.	Głębokie		9	Dawny zespół dworski: czworak		1912 r.
105.	Głębokie		10	Dawny zespół dworski: czworak		1912 r.
106.	Głębokie		11	Dawny zespół dworski: czworak		1912 r.
107.	Głębokie		12	Dawny zespół dworski: czworak		1912 r.
108.	Głębokie		13	Dawny zespół dworski: czworak		1912 r.
109.	Głębokie		14	Dawny zespół dworski: czworak		1912 r.
110.	Gocanowo			układ ruralistyczny w granicach strefy ochrony konserwatorskiej („B”)		
111.	Gocanowo		10	szkoła, obecnie dom mieszkalny		pocz. XX w.
112.	Gocanowo			Dawny zespół pałacowy: kuźnia		k. XIX w.
113.	Gocanowo			Dawny zespół pałacowy: spichlerz		1907 r.
114.	Gocanowo			Dawny zespół pałacowy: obora		1895 r.
115.	Gocanowo		8	dom		1909
116.	Gocanowo		9	dom		pocz. XX w.
117.	Gocanowo		13	dom		1937 r.
118.	Gocanówko			kapliczka z figurą NMP		
119.	Gocanówko			Dawny zespół dworski: dwór		XIX/XX w.
120.	Gocanówko		11	Dawny zespół dworski: obora		k. XIX w.
121.	Gocanówko		13	Dawny zespół dworski: czworak		ok. 1900 r.
122.	Gocanówko		16	Dawny zespół dworski: obora		ok. 1900 r.
123.	Gocanówko		22	Dawny zespół dworski: czworak		XIX/XX w.
124.	Grodztwo			kapliczka		
125.	Grodztwo		85	dom		lata 30. XX w.
126.	Grodztwo		88	dom		1940 r.
127.	Gustawowo		1	Dawny zespół folwarczny: rządówka		1909 r.
128.	Gustawowo			Dawny zespół folwarczny: stajnia		1900 r.
129.	Gustawowo			Dawny zespół folwarczny: budynek inwentarski		1880 r.
130.	Gustawowo			Dawny zespół folwarczny: spichlerz		1908 r.
131.	Janocin			park dworski		2. poł. XIX w.
132.	Janocin			cmentarz ewangelicki		
133.	Janowice			park dworski		XIX w.
134.	Janowice		9	dom		lata 30. XX w.
135.	Janowice			cmentarz ewangelicki		
136.	Karczyn			Dawny zespół dworski: park dworski		2. poł. XIX w.
137.	Karczyn			Dawny zespół dworski: rządówka		1910 r.
138.	Karczyn			Dawny zespół dworski: chlew		k. XIX w.

139.	Karczyn			Dawny zespół dworski: magazyn zbożowy		1880 r.
140.	Karsk		10	dom		lata 30. XX w.
141.	Karsk		11	dom		pocz. XX w.
142.	Karsk		26	budynek gospodarczy przy domu nr 26		1937 r.
143.	Kicko		3	dom		k. XIX w.
144.	Kicko		3	budynek gospodarczy I nr 3		1910 r.
145.	Kicko		3	budynek gospodarczy II nr 3		k. XIX w.
146.	Kicko		4	dom		k. XIX w.
147.	Kicko		4	budynek gospodarczy przy domu nr 4		k. XIX w.
148.	Kicko		4	stodoła przy domu nr 4		
149.	Kobylnica			układ ruralistyczny w granicach strefy ochrony konserwatorskiej („B”)		
150.	Kobylnica		27	Dawny zespół dworski: dwór		ok. poł. XIX w.
151.	Kobylnica		3	dom		ok. 1940 r.
152.	Kobylnica		10	dom		
153.	Kobylnica		10	budynek gospodarczy przy domu nr 10		
154.	Kobylnica		15	dom		1934 r.
155.	Kobylnica		17	dom		lata 30. XX w.
156.	Kobylnica		22	dom		pocz. XX w.
157.	Kobylnica		25	Dawny zespół dworski: ósmiorak/owczarnia		k. XIX w.
158.	Kobylnica		29	dom		pocz. XX w.
159.	Kobylnica		44	dom		lata 30. XX w.
160.	Kobylnica		48	dom nr 48		1904 r.
161.	Kobylnica			cmentarz ewangelicki		
162.	Kobylniki			Dawny zespół pałacowy: dom ogrodnika		1900 r.
163.	Kobylniki			Dawny zespół pałacowy: szklarnia		pocz. XX w.
164.	Kobylniki			Dawny zespół pałacowy: obora		1922 r.
165.	Kobylniki			Dawny zespół pałacowy: obora		1931 r.
166.	Kobylniki			Dawny zespół pałacowy: stajnia		k. XIX w.
167.	Kobylniki			Dawny zespół pałacowy: stajnia		1902 r.
168.	Kobylniki			Dawny zespół pałacowy: gorzelnia		1. poł. XIX w.
169.	Kobylniki		7	Dawny zespół pałacowy: dom stolarza		1900 r.
170.	Kobylniki		12	Dawny zespół pałacowy: sześciórak		
171.	Kobylniki		14	Dawny zespół pałacowy: pięciorak		1900 r.
172.	Kobylniki		15	Dawny zespół pałacowy: czworak		1905 r.
173.	Kobylniki		16	Dawny zespół pałacowy: dziewięćorak		1900 r.
174.	Kruszwica	Kolegiacka - cmentarz		Figura św. Nepomucena		
175.	Kruszwica	Kolegiacka - cmentarz		Figura NMP		

176.	Kruszwica	Kolegiacka - cmentarz		Figura św. Wawrzyńca		
177.	Kruszwica	Komandora Przybyszewskiego	1	dom		pocz. XX w.
178.	Kruszwica	Komandora Przybyszewskiego	3	dom		pocz. XX w.
179.	Kruszwica	Komandora Przybyszewskiego	5	dom		pocz. XX w.
180.	Kruszwica	Poznańska	16	dom		ok. 1910 r.
181.	Kruszwica	Kolegiacka - cmentarz		Miejsce pamięci narodowej		
182.	Kruszwica	Kolegiacka	17	dom		pocz. XX w.
183.	Kruszwica	Kolegiacka	19	dom		pocz. XX w.
184.	Kruszwica	Kolegiacka	19	budynek gospodarczy		
185.	Kruszwica	Kolegiacka	25	plebania		2. poł. XIX w.
186.	Kruszwica	Kolegiacka	26	dom parafialny		pocz. XX w.
187.	Kruszwica	Kolegiacka	26	budynek gospodarczy		pocz. XX w.
188.	Kruszwica	Kościuszki	2A	dom		3. ćw. XIX w.
189.	Kruszwica	Kościuszki	2	dom		pocz. XX w.
190.	Kruszwica	Kościuszki	3	dom		XIX/XX w.
191.	Kruszwica	Kościuszki	5	dom		pocz. XX w.
192.	Kruszwica	Kościuszki	5	oficyna (dawna restauracja)		pocz. XX w.
193.	Kruszwica	Kasprowicza	1	dom		
194.	Kruszwica	Kasprowicza	2	dom		ok. 1900 r.
195.	Kruszwica	Kasprowicza	3	dom		pocz. XX w.
196.	Kruszwica	Kasprowicza	4	dom		1905 r.
197.	Kruszwica	Kasprowicza	5	dom		1909 r.
198.	Kruszwica	Kasprowicza	7	dom		
199.	Kruszwica	Kasprowicza	9	dom		
200.	Kruszwica	Kasprowicza	13	dom		1900 r.
201.	Kruszwica	Kasprowicza	13	budynek gospodarczy		
202.	Kruszwica	Lipowa	4	dom		
203.	Kruszwica	Lipowa	6	dom		
204.	Kruszwica	Lipowa	8	dom		
205.	Kruszwica	Mickiewicza	6	dom		1935 r.
206.	Kruszwica	Mickiewicza	6	budynek gospodarczy		
207.	Kruszwica	Mickiewicza	10	dom		
208.	Kruszwica	Goplańska	6	dom		
209.	Kruszwica	Nadgoplańska		szkoła		
210.	Kruszwica	Nadgoplańska	5	rządówka		
211.	Kruszwica	Nadgoplańska	5	stajnia z oborą		
212.	Kruszwica	Nadgoplańska		stodoła		
213.	Kruszwica	Nadgoplańska		pozostałości parku		
214.	Kruszwica	Niepodległości	1	dom		
215.	Kruszwica	Niepodległości	1	oficyna		
216.	Kruszwica	Niepodległości	6	dom		
217.	Kruszwica	Niepodległości	7	dom		
218.	Kruszwica	Niepodległości	8	dom		
219.	Kruszwica	Niepodległości	10	dom		
220.	Kruszwica	Niepodległości	13	magazyn		
221.	Kruszwica	Niepodległości	14	dom		
222.	Kruszwica	Niepodległości	15	dom		

223.	Kruszwica	Niepodległości	15	oficyna		
224.	Kruszwica	Niepodległości	16	dom		
225.	Kruszwica	Niepodległości	17	budynek gospodarczy		
226.	Kruszwica	Nadgoplańska	18	dom		
227.	Kruszwica	Nadgoplańska	19	dom		
228.	Kruszwica	Nadgoplańska	21	dom		
229.	Kruszwica	Nadgoplańska	23	dom		
230.	Kruszwica	Niepodległości	24	dom		
231.	Kruszwica	Niepodległości	25	dom		
232.	Kruszwica	Niepodległości	27	dom		
233.	Kruszwica	Niepodległości	29	dom		
234.	Kruszwica	Niepodległości	30	dom		
235.	Kruszwica	Niepodległości	31	dom		
236.	Kruszwica	Niepodległości	32	dom		
237.	Kruszwica	Niepodległości	33	dom		
238.	Kruszwica	Niepodległości	35	dom		
239.	Kruszwica	Niepodległości		oficyna		
240.	Kruszwica	Niepodległości	37	dom		
241.	Kruszwica	Niepodległości	40	dom		
242.	Kruszwica	Niepodległości	40	budynek gospodarczy		
243.	Kruszwica	Niepodległości	41	dom		
244.	Kruszwica	Podgórna	1	dom		pocz. XX w.
245.	Kruszwica	Podgórna	7	dom		pocz. XX w.
246.	Kruszwica	Popiela	1	dom		
247.	Kruszwica	Popiela	3	dom		
248.	Kruszwica	Powstańców Wielkopolskich	1	dom		
249.	Kruszwica	Powstańców Wielkopolskich	3	dom		
250.	Kruszwica	Powstańców Wielkopolskich	5	dom		
251.	Kruszwica	Powstańców Wielkopolskich	6	dom		
252.	Kruszwica	Powstańców Wielkopolskich	7	dom		
253.	Kruszwica	Powstańców Wielkopolskich	8	rzeźnia		
254.	Kruszwica	Powstańców Wielkopolskich	8	ogrodzenie		
255.	Kruszwica	Powstańców Wielkopolskich	8	budynek administracyjny		
256.	Kruszwica	Powstańców Wielkopolskich	11	dom		
257.	Kruszwica	Poznańska	1	dom		
258.	Kruszwica	Poznańska	3	dom		2. poł. XIX w.
259.	Kruszwica	Poznańska	4	dom		k. XIX w.
260.	Kruszwica	Poznańska	6	dom		XIX/XX w.
261.	Kruszwica	Poznańska	6	budynek gospodarczy		
262.	Kruszwica	Poznańska	7	dom		pocz. XX w.
263.	Kruszwica	Poznańska	10	dom		
264.	Kruszwica	Poznańska	11/13	dom		
265.	Kruszwica	Poznańska	13	młyn		pocz. XX w.
266.	Kruszwica	Poznańska	14	dom		k. XIX w.

267.	Kruszwica	Poznańska	20	dom		pocz. XX w.
268.	Kruszwica	Rybacka	1	magazyn		
269.	Kruszwica	Rybacka	1a	dom		k. XIX w.
270.	Kruszwica	Rybacka	4	dom		2. poł. XIX w.
271.	Kruszwica	Rybacka	6	dom		2. poł. XIX w.
272.	Kruszwica	Rybacka	6	oficyna		
273.	Kruszwica	Rybacka	7	dom		pocz. XX w.
274.	Kruszwica	Rybacka	7	budynek gospodarczy		lata 30. XX w.
275.	Kruszwica	Rybacka	7a	oficyna		pocz. XX w.
276.	Kruszwica	Rybacka	8	dom		k. XIX w.
277.	Kruszwica	Rybacka	8	oficyna		pocz. XX w.
278.	Kruszwica	Rybacka	10	dom		
279.	Kruszwica	Rybacka	12	dom		pocz. XX w.
280.	Kruszwica	Rybacka	24	dom		lata 30. XX w.
281.	Kruszwica	Rynek	1	dom		1870 - 1880
282.	Kruszwica	Rynek	2	dom		1890 - 1900
283.	Kruszwica	Rynek	3	dom		ok. 1896 r.
284.	Kruszwica	Rynek	5	dom		1875 - 1880
285.	Kruszwica	Rynek	6	dom		1908 - 1910
286.	Kruszwica	Rynek	6	oficyna		
287.	Kruszwica	Rynek	8	dom		ok. 1910 r.
288.	Kruszwica	Rynek	8	budynek gospodarczy		ok. 1910 r.
289.	Kruszwica	Rynek	10	magazyn		
290.	Kruszwica	Rynek	11	dom		poł. XIX w.
291.	Kruszwica	Rynek	12	dom		poł. XIX w.
292.	Kruszwica	Rynek	13	dom		pocz. XX w.
293.	Kruszwica	Rynek	14	dom		ok. 1900 r.
294.	Kruszwica	Rynek	15	dom		ok. poł. XIX w. nadbudowany
295.	Kruszwica	Rynek	16	dom		2. poł. XIX w. nadbudowany
296.	Kruszwica	Rynek	17	dom		2. poł. XIX w.
297.	Kruszwica	Rynek	18	dom		ok. poł. XIX w.
298.	Kruszwica	Rynek	19	dom		1904 r.
299.	Kruszwica	Rynek	19	oficyna		1904 r.
300.	Kruszwica	Rynek	20	dom		1914 r.
301.	Kruszwica	Rynek	21	dom		
302.	Kruszwica	Rynek	22	dom		
303.	Kruszwica	Rynek	23	dom		k. XIX w.
304.	Kruszwica	Rynek	23	oficyna		
305.	Kruszwica	Rynek	24	dom		pocz. XX w.
306.	Kruszwica	Stary Rynek	1	dom		poł. XIX w.
307.	Kruszwica	Stary Rynek	3	dom		poł. XIX w.
308.	Kruszwica	Wiejska	16	dom		pocz. XX w.
309.	Kruszwica	Wiejska	18	dom		pocz. XX w.
310.	Kruszwica	Zamkowa	1	dom		
311.	Kruszwica	Zamkowa	1	budynek gospodarczy		
312.	Kruszwica	Zamkowa	2	dom		
313.	Kruszwica	Zamkowa	13	Zespół wodociągów: budynek administracyjna		1902 - 1903
314.	Kruszwica	Zamkowa	13	Zespół wodociągów: hala		1934 r.

				pomp		
315.	Kruszwica	Zamkowa	13	Zespół wodociągów: wieża ciśnień		1934 r.
316.	Kruszwica	Zamkowa	16	dom		k. XIX w.
317.	Kruszwica	Zamkowa	16	budynek gospodarczy		k. XIX w.
318.	Kruszwica			cmentarz żydowski		
319.	Kruszwica			cmentarz rzym. kat. (stary)		
320.	Kruszwica			cmentarz rzym. kat. (nowy)		
321.	Kruszwica			cmentarz ewangelicki		
322.	Lachmirowice			układ ruralistyczny w granicach strefy ochrony konserwatorskiej („B”)		
323.	Lachmirowice			dworzec kolejowy		k. XIX w.
324.	Lachmirowice		19	Dawny zespół dworski: rządówka		1871 r.
325.	Lachmirowice			Dawny zespół dworski: obora I		1862 r.
326.	Lachmirowice			Dawny zespół dworski: obora II		1873 r.
327.	Lachmirowice			Dawny zespół dworski: chlewnia		1863 r.
328.	Lachmirowice			Dawny zespół dworski: kuźnia ze stelmacharnią		1895 r.
329.	Lachmirowice		12	Dawny zespół dworski: ósmiorak obecnie dom nr 12		1855 r.
330.	Lachmirowice		13	Dawny zespół dworski: czworak obecnie dom nr 13		k. XIX w.
331.	Lachmirowice		14	Dawny zespół dworski: sześciopak obecnie dom nr 14		1870 r.
332.	Lachmirowice		15	Dawny zespół dworski: dwojak obecnie dom nr 15		k. XIX w.
333.	Lachmirowice		16	Dawny zespół dworski: dwojak obecnie dom nr 16		1900 r.
334.	Łagiewniki			szkoła		k. XIX w.
335.	Łagiewniki			Dawny zespół folwarczny: rządówka		XIX/XX w.
336.	Łagiewniki			Dawny zespół folwarczny: stajnia, obecnie owczarnia		1900 r.
337.	Łagiewniki			Dawny zespół folwarczny: obora, obecnie magazyn		pocz. XX w.
338.	Łagiewniki			Dawny zespół folwarczny: obora		1910 r.
339.	Łagiewniki		1	Dawny zespół folwarczny: ósmiorak, obecnie dom nr 1		XIX/XX w.
340.	Morgi			cmentarz ewangelicki		
341.	Maszenice			Dawny zespół folwarczny: rządówka		ok. poł. XIX w.
342.	Maszenice			Dawny zespół folwarczny: stodoła		pocz. XX w.
343.	Maszenice			Dawny zespół folwarczny: trojak		ok. poł. XIX w.
344.	Ostrowo			układ ruralistyczny w granicach strefy ochrony konserwatorskiej („B”)		
345.	Ostrowo			cmentarz rzym. kat.		
346.	Ostrowo			ogrodzenie cmentarza rzym. kat.		

347.	Ostrowo			kaplica grobowa rodziny Trzcińskich na cmentarzu rzym. kat.		XIX w.
348.	Ostrowo			Zespół kościoła par. p.w. św. Mateusza: ogrodzenie kościoła		
349.	Ostrowo			Zespół kościoła par. p.w. św. Mateusza: zieleń kościoła		
350.	Ostrowo			Zespół kościoła par. p.w. św. Mateusza: plebania		2. poł. XIX w.
351.	Ostrowo			kaplica		
352.	Ostrowo			cmentarz rzym. - kat.		
353.	Ostrowo			Dawny zespół pałacowy: pałac		ok. poł. XIX w.
354.	Ostrowo			Zespół szkoły: szkoła		1906 r.
355.	Ostrowo			Zespół szkoły: budynek gospodarczy		pocz. XX w.
356.	Ostrowo		13	Dawny zespół pałacowy: dwojak, obecnie dom nr 13		1938 r.
357.	Ostrowo		16	Dawny zespół pałacowy: dwojak, obecnie dom nr 16		
358.	Ostrowo		20	Dawny zespół pałacowy: dwojak, obecnie dom nr 20		
359.	Ostrowo		22	Dawny zespół pałacowy: obora		
360.	Ostrowo			Dawny zespół pałacowy: oficyna		1916 r.
361.	Ostrowo			Dawny zespół pałacowy: spichlerz		1928 - 1929
362.	Ostrowo			Dawny zespół pałacowy: oficyna		
363.	Ostrowo			Dawny zespół pałacowy: magazyn		
364.	Ostrowo			Dawny zespół pałacowy: obora		
365.	Ostrówek			kapliczka NMP		
366.	Ostrówek			aleja do dworu		
367.	Papros			Dawny zespół folwarczny: obora		
368.	Papros		3	dom		
369.	Papros		3	budynek gospodarczy przy domu nr 3		
370.	Papros		6	urząd celny - dom nr 6		
371.	Papros		6	budynek gospodarczy przy domu nr 6		
372.	Papros		6	budynek gospodarczy przy domu nr 6		
373.	Papros		13	karczma – dom nr 13		
374.	Piaski			układ ruralistyczny w granicach strefy ochrony konserwatorskiej („B”)		
375.	Piaski			Zespół kościoła par. p.w. Ścięcia św. Jana Chrzcziciela: kościół		1932 r.
376.	Piaski			Zespół kościoła par. p.w. Ścięcia św. Jana Chrzcziciela: brama		
377.	Piaski			Zespół kościoła par. p.w. Ścięcia św. Jana		

				Chrzciela: cmentarz rzym.-kat.	
378.	Piaski			Zespół kościoła par. p.w. Ścięcia św. Jana Chrzciela: kaplica grobowa rodziny Grabskich	pocz. XX w.
379.	Piaski			Zespół kościoła par. p.w. Ścięcia św. Jana Chrzciela: kaplica grobowa	XIX w.
380.	Piaski		32	Zespół kościoła par. p.w. Ścięcia św. Jana Chrzciela: plebania	k. XIX w.
381.	Piaski		44	Dawny zespół dworski: rządówka	1930 r.
382.	Piaski		44	Dawny zespół dworski: kuźnia ze stelmacharnią	1922 r.
383.	Piaski		44	Dawny zespół dworski: obora	1932 r.
384.	Piaski		44	Dawny zespół dworski: ogrodzenie	pocz. XX w.
385.	Piaski			Dawny zespół dworski: park	2. poł. XIX w.
386.	Piecki			układ ruralistyczny w granicach strefy ochrony konserwatorskiej („B”)	
387.	Piecki			figura Chrystusa	
388.	Piecki		6	dom	1904 r.
389.	Piecki		6	obora przy domu nr 6	1904 r.
390.	Piecki		10	szkoła	
391.	Piecki		10	budynek gospodarczy przy szkole	
392.	Piecki		11	dom	pocz. XX w.
393.	Piecki		11	budynek gospodarczy przy domu nr 11	
394.	Piecki		12	dom	lata 30. XX w.
395.	Piecki		14	dom	1934 r.
396.	Piecki		23	dom	
397.	Piecki		23	obora przy domu nr 23	
398.	Piecki		28	dom	1864 r.
399.	Piecki		35	dom	pocz. XX w.
400.	Piecki		37	dom	ok. 1920 r.
401.	Polanowice			Zespół kościoła par. p.w. św. Klemensa i Marka: kościół	1838 r.
402.	Polanowice			Zespół kościoła par. p.w. św. Klemensa i Marka: cmentarz przykościelny	
403.	Polanowice		26	Zespół kościoła par. p.w. św. Klemensa i Marka: plebania (dom nr 26)	1838 r.
404.	Polanowice			cmentarz parafialny rzym. - kat.	
405.	Polanowice			cmentarz ewangelicki	
406.	Polanowice			kaplica cmentarna Mrówczyńskich na cmentarzu parafialnym	1882 r.
407.	Polanowice			kaplica cmentarna Przybyszewskich na cmentarzu parafialnym	1884 r.
408.	Polanowice			Dawny zespół pałacowy:	1. poł. XIX w.

				rządcówka	
409.	Polanowice			Dawny zespół pałacowy: obora	1928 r.
410.	Polanowice			Dawny zespół pałacowy: kuźnia ze stelmacharnią	
411.	Polanowice			Dawny zespół pałacowy: spichlerz	XVIII/XIX w.
412.	Polanowice			Dawny zespół pałacowy: stodoła	
413.	Polanowice			Dawny zespół pałacowy: stodoła	
414.	Polanowice			Dawny zespół pałacowy: stodoła	
415.	Polanowice			dworzec kolejowy	k. XIX w.
416.	Polanowice		27	szkoła, obecnie dom nr 27	pocz. XX w.
417.	Popowo			układ ruralistyczny w granicach strefy ochrony konserwatorskiej („B”)	
418.	Popowo			Dawny zespół pałacowy: pałac	2. poł. XIX w.
419.	Popowo			Dawny zespół pałacowy: park	XIX w.
420.	Popowo			Dawny zespół pałacowy: stajnia	1912 r.
421.	Popowo			Dawny zespół pałacowy: obora	1928 r.
422.	Popowo			Dawny zespół pałacowy: stodoła	1909 r.
423.	Popowo			Dawny zespół pałacowy: budynek gospodarczy	k. XIX w.
424.	Popowo		6	Dawny zespół pałacowy: czworak	1880 r.
425.	Popowo		7	Dawny zespół pałacowy: trojak	1901 r.
426.	Popowo		8	Dawny zespół pałacowy: czworak	1928 r.
427.	Popowo		8	Dawny zespół pałacowy: budynek gospodarczy	k. XIX w.
428.	Przedbojewice		15	Dawny zespół dworski: dwór	XIX/XX w.
429.	Przedbojewice			Dawny zespół dworski: park	XIX w.
430.	Przedbojewice		16	Dawny zespół dworski: kuźnia	1928 r.
431.	Przedbojewice		19	Dawny zespół dworski: spichlerz	1928 r.
432.	Racice			układ ruralistyczny w granicach strefy ochrony konserwatorskiej („B”)	
433.	Racice		3	dom	
434.	Racice		4	dom	pocz. XX w.
435.	Racice		5	dom	pocz. XX w.
436.	Racice		9	dom	1903 r.
437.	Racice		11	dom	pocz. XX w.
438.	Racice		14	dom	
439.	Racice		16	szkoła	
440.	Racice		16	budynek gospodarczy przy szkole	
441.	Racice		2	dom	
442.	Racice		2	budynek gospodarczy przy domu nr 2	

443.	Racice		2	obora przy domu nr 2		
444.	Racice		2	stodoła przy domu nr 2		
445.	Racice			cmentarz ewangelicki		
446.	Rożniaty		3	Dawny zespół folwarczny: rządówka		1885 r.
447.	Rożniaty		3	Dawny zespół folwarczny: gołębnik		pocz. XX w.
448.	Rożniaty		2	Zespół szkoły: szkoła		k. XIX w.
449.	Rożniaty			Zespół szkoły: budynek gospodarczy		k. XIX w.
450.	Rożniaty			Zespół szkoły: toalety		k. XIX w.
451.	Rożniaty			leśniczówka		pocz. XX w.
452.	Rożniaty		3	Dawny zespół folwarczny: obora		
453.	Rożniaty		3	Dawny zespół folwarczny: stajnia		k. XIX w.
454.	Rożniaty		3	Dawny zespół folwarczny: stodoła		1905 r.
455.	Rożniaty		7	Dawny zespół folwarczny: dwojak		
456.	Rożniaty		8	Dawny zespół folwarczny: dwojak		
457.	Rożniaty		9	Dawny zespół folwarczny: dwojak		
458.	Rożniaty		10	Dawny zespół folwarczny: dwojak		1884 r.
459.	Rusinowo			układ ruralistyczny w granicach strefy ochrony konserwatorskiej („B”)		
460.	Rusinowo		3	dom		1910 r.
461.	Rusinowo		3	obora przy domu		ok. 1910 r.
462.	Rusinowo		5	dom		ok. 1910 r.
463.	Rusinowo		5	budynek gospodarczy z oborą przy domu nr 5		ok. 1910 r.
464.	Rusinowo		6	budynek gospodarczy z oborą przy domu nr 6		
465.	Rusinowo		7	dom		
466.	Rusinowo		11	dom		k. XIX w.
467.	Rusinowo		14	dom nr		ok. 1910 r.
468.	Rusinowo		15	dom		ok. 1910 r.
469.	Rusinowo		15	stodoła przy domu nr 15		
470.	Rusinowo		15	budynek gospodarczy nr 15		ok. 1910 r.
471.	Rusinowo		28	dom		
472.	Rusinowo			cmentarz ewangelicki		
473.	Rzepiszyn		2	dom		
474.	Rzepiszyn		5	obora przy domu nr 5		
475.	Rzepowo			układ ruralistyczny w granicach strefy ochrony konserwatorskiej („B”)		
476.	Rzepowo		2	dom		pocz. XX w.
477.	Rzepowo		2	budynek gospodarczy przy domu nr 2		pocz. XX w.
478.	Rzepowo		3	dom		ok. 1916 r.
479.	Rzepowo		3	budynek gospodarczy przy domu nr 3		1927 r.
480.	Rzepowo		5	dom		1914 r.

481.	Rzepowo		5	budynek gospodarczy przy domu nr 5		
482.	Rzepowo		9	dom		XIX/XX w.
483.	Rzepowo		12	dom nr 12		pocz. XX w.
484.	Rzepowo		12	budynek gospodarczy przy domu nr 12		pocz. XX w.
485.	Sławsk Wielki			układ ruralistyczny w granicach strefy ochrony konserwatorskiej („B”)		
486.	Sławsk Wielki			Zespół kościoła parafialnego p.w. św. Bartłomieja: plebania		k. XIX w.
487.	Sławsk Wielki		12	obora przy domu nr 12		1905 r.
488.	Sławsk Wielki		26	obora przy domu nr 26		
489.	Sławsk Wielki		30	budynek inwentarski przy domu nr 30		lata 30. XX w.
490.	Sławsk Wielki		32	dom		lata 30. XX w.
491.	Sławsk Wielki		57	dom		lata 30. XX w.
492.	Sławsk Wielki		63	dom		1907 r.
493.	Sławsk Wielki		63	obora przy domu nr 63		pocz. XX w.
494.	Sławsk Wielki		66	obora przy domu nr 66		
495.	Sławsk Wielki		67	dom		pocz. XX w.
496.	Sławsk Wielki		89	dom		
497.	Sławsk Wielki		89	obora przy domu nr 89		
498.	Sławsk Wielki		104	karczma		
499.	Sławsk Wielki		117	obora przy domu nr 117		
500.	Sławsk Wielki		118	dom		
501.	Sławsk Wielki			cmentarz rzym.-kat		
502.	Sławsk Wielki			cmentarz rzym.-kat. przykościelny		
503.	Sławsk Wielki			cmentarz ewangelicki		
504.	Sokolniki			układ ruralistyczny w granicach strefy ochrony konserwatorskiej („B”)		
505.	Sokolniki		11	dom		
506.	Sokolniki		11	obora przy domu nr 11		
507.	Sokolniki		13	dom		
508.	Sokolniki		14	dom		1914 r.
509.	Sokolniki		18	dom		
510.	Sokolniki		18	stodoła przy domu nr 18		
511.	Sokolniki		20	dom		
512.	Sokolniki		20	obora przy domu nr 20		
513.	Sokolniki		20	stodoła przy domu nr 20		
514.	Sokolniki			figura NMP		
515.	Sokolniki			figura Chrystusa		
516.	Sukowy			układ ruralistyczny w granicach strefy ochrony konserwatorskiej („B”)		
517.	Sukowy		10	Dawny zespół pałacowy: oficyna		ok. 1926 r.
518.	Sukowy		25	Dawny zespół pałacowy: obora		pocz. XX w.
519.	Sukowy		25	Dawny zespół pałacowy: obora		pocz. XX w.
520.	Sukowy		27	Dawny zespół pałacowy:		pocz. XX w.

				stodoła	
521.	Sukowy		29	Dawny zespół pałacowy: stacja transformatorowa	pocz. XX w.
522.	Sukowy		30	Dawny zespół pałacowy: spichlerz	pocz. XX w.
523.	Sukowy		32	Dawny zespół pałacowy: ośmiorak	
524.	Sukowy		32a	Dawny zespół pałacowy: ośmiorak	
525.	Sukowy		31	Dawny zespół pałacowy: oficyna	pocz. XX w.
526.	Sukowy		33	Dawny zespół pałacowy: oficyna	
527.	Sukowy		34	Dawny zespół pałacowy: oficyna z bramą wjazdową	ok. 1915 r.
528.	Sukowy		71	Dawny zespół pałacowy: oficyna	ok. 1915 r.
529.	Sukowy		71	Dawny zespół pałacowy: budynek gospodarczy przy oficynie nr 71	
530.	Sukowy		93	Zespół szkoły: szkoła	pocz. XX w.
531.	Sukowy		93	Zespół szkoły: budynek gospodarczy	
532.	Sukowy			cmentarz rodowy	
533.	Szarlej			Dawny zespół dworski: spichlerz	
534.	Szarlej			Dawny zespół dworski: stodoła	1884 r.
535.	Szarlej			Dawny zespół dworski: stajnia	1896 r.
536.	Szarlej			Dawny zespół dworski: obora	1871 r.
537.	Szarlej			Dawny zespół dworski: obora	1896 r.
538.	Szarlej			Dawny zespół dworski: budynek gospodarczy	
539.	Szarlej			Dawny zespół dworski: ziemianka	
540.	Szarlej			Zespół szkoły: szkoła	1905 r.
541.	Szarlej			Zespół szkoły: budynek gospodarczy	1905 r.
542.	Tarnowo			Dawny zespół dworski: park dworski	XIX w.
543.	Tarnowo		13	Dawny zespół dworski: czworak	
544.	Tarnowo		15	Dawny zespół dworski: czworak	
545.	Tarnowo		17	Dawny zespół dworski: czworak	
546.	Tarnowo		19	Dawny zespół dworski: czworak	
547.	Tarnowo		25	Dawny zespół dworski: czworak	1903 r.
548.	Tarnowo		26	Dawny zespół dworski: czworak	
549.	Tarnówek			Dawny zespół dworski: park	XIX w.
550.	Tarnówek			Dawny zespół dworski: stajnia z oborą	1896 r.
551.	Tarnówek			Dawny zespół dworski: stodoła	XIX/XX w.
552.	Tarnówek		14	Zespół szkoły: szkoła,	1893 r.

				obecnie dom	
553.	Tarnówek		14	Zespół szkoły: budynek gospodarczy	pocz. XX w.
554.	Tarnówek		14	Zespół szkoły: piwniczka przy szkole	
555.	Witowice		10	karczma	
556.	Witowice		10	budynek gospodarczy przy domu nr 10	
557.	Witowice		11	kuźnia	
558.	Witowice		20	Dawny zespół dworski: budynek rządcy	
559.	Witowice		22	Dawny zespół dworski: czworak	k. XIX w.
560.	Witowice		24	Dawny zespół dworski: dwór ob. szkoła	k. XIX w.
561.	Witowice			Dawny zespół dworski: park	XIX w.
562.	Witowice		25	Dawny zespół dworski: młyn, obecnie dom	ok. 1890 r.
563.	Witowiczki			park dworski	2. poł. XIX w.
564.	Witowiczki			szkoła	
565.	Wola Wapowska			układ ruralistyczny w granicach strefy ochrony konserwatorskiej („B”)	
566.	Wola Wapowska		1	obora przy domu nr 1	
567.	Wola Wapowska		4	dom	pocz. XX w.
568.	Wola Wapowska		6	szkoła nr 6	pocz. XX w.
569.	Wola Wapowska		18	dom	
570.	Wola Wapowska		18	budynek gospodarczy przy domu nr 18	
571.	Wola Wapowska		12	dom	
572.	Wola Wapowska		12	budynek gospodarczy przy domu nr 12	
573.	Wola Wapowska		12	obora przy domu nr 12	
574.	Wola Wapowska		14	dom nr 14	pocz. XX w.
575.	Wola Wapowska		14	obora przy domu nr 14	lata 30. XX w.
576.	Wola Wapowska		25	dom	lata 30. XX w.
577.	Wola Wapowska		25	obora przy domu nr 25	
578.	Wróble			układ ruralistyczny w granicach strefy ochrony konserwatorskiej („B”)	
579.	Wróble			Dawny zespół dworski: park	XIX w.
580.	Wróble		2	dom	1909 r.
581.	Wróble		2	budynek gospodarczy przy domu nr 2	ok. 1909 r.
582.	Wróble		5	dom	
583.	Wróble		5	obora przy domu nr 5	
584.	Wróble		5	stodoła przy domu nr 5	
585.	Wróble			cmentarz ewangelicki	
586.	Wróble			cmentarz choleryczny	
587.	Złotowo		8	dom	pocz. XX w.
588.	Złotowo		9	dom	pocz. XX w.
589.	Złotowo		15	dom	pocz. XX w.
590.	Żerniki			układ ruralistyczny w granicach strefy ochrony konserwatorskiej („B”)	

591.	Żerniki			Zespół szkoły: szkoła		XIX/XX w.
592.	Żerniki			Zespół szkoły: budynek gospodarczy		pocz. XX w.
593.	Żerniki		5	dom		lata 30. XX w.
594.	Żerniki		7	dom		1923 r.
595.	Żerniki		7	budynek gospodarczy przy domu nr 7		1923 r.
596.	Żerniki		8	dom		1931 r.
597.	Żerniki		8	budynek gospodarczy przy domu nr 8		1931 r.
598.	Żerniki		2	budynek gospodarczy przy domu nr 2		1926 r.
599.	Żerniki		3	budynek gospodarczy przy domu nr 3		1904 r.

4.3. Stanowiska archeologiczne

Na terenie miasta i gminy Kruszwica znajdują się liczne stanowiska archeologiczne które zostały oznaczone na Archeologicznych Zdjęciach Polski (AZP 31-M, 32-Ł AZP 34-N, AZP 46-40, AZP 46-41, AZP 46-42, AZP 47-39, AZP 47-40, AZP 47-42, AZP 48-41 AZP 48-42, AZP 49-40, AZP 49-41, AZP 49-42, AZP 50-41),

Na obszarze objętym zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XLVIII/494/2018 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 16 października 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica występują stanowiska archeologiczne.

Lokalizację udokumentowanych stanowisk archeologicznych zawiera rysunek Nr 3 i rysunek Nr 4.

Na obszarze objętym zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XXVI/310/2020 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica nie występują stanowiska archeologiczne.

4.4 Strefy ochrony konserwatorskiej

Na obszarze objętym zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XLVIII/494/2018 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 16 października 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica występują strefy ochrony konserwatorskiej: Strefa „A”, Strefa „B”, Strefa „W” oraz Strefa „EiK”.

Na obszarze objętym zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XXVI/310/2020 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica występują strefy ochrony konserwatorskiej: Strefa „A”, Strefa „B”, Strefa „W”.

Na terenie gminy występują następujące strefy ochrony konserwatorskiej:

Strefa „A” – strefa pełnej ochrony konserwatorskiej, obejmująca obszary szczególnie wartościowe, do bezwzględnego zachowania. Wszystkie prace powinny być uzgadniane z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Strefa „B” – strefa ochrony konserwatorskiej obejmująca obszar podlegający rygorom w zakresie utrzymania zasadniczych elementów istniejącej substancji o wartościach kulturowych oraz charakteru w skali nowej zabudowy. Uzgadniane z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków powinny być przebudowy obiektów zabytkowych, lokalizacje nowych obiektów, korekty układu przestrzennego.

Strefa „W” – strefa ochrony archeologicznej obejmująca rozpoznane potencjalne obszary występowania stanowisk archeologicznych oraz strefa ochronna stanowiska archeologicznego wpisanego do

rejestry zabytków. Uzgadniane z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków powinny być wszelkie prace ziemne wykonywane w granicach strefy.

Strefa „EIK” – strefa ochrony ekspozycji i krajobrazu obejmująca obszar stanowiący zabezpieczenie właściwego ekspozowania zespołu zabytkowego, głównie wyznacza tereny wyłączone spod zabudowy lub określa jej nieprzekraczalne gabaryty oraz teren krajobrazu integralnie związanego z zabytkowym zespołem, stanowiący jego najbliższe otoczenie. Wprowadzanie nowych inwestycji po uzyskaniu pozytywnej opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

Strefa „AW” – ścisłej ochrony archeologicznej obejmuje tereny o rozpoznanej zawartości reliktywów archeologicznych posiadające własną formę terenową (unikalne stanowisko z późnej epoki brązu i wczesnej epoki żelaza oraz okresu wczesnośredniowiecznego tj. VII-VIII w. w rejonie Mietlicy) Na obszarze strefy zakazana jest wszelka działalność budowlana, za wyjątkiem prac związanych bezpośrednio z rewaloryzacją, terenu po uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków

W/w strefy są wyznaczone na rysunkach do studium.

4a. Uwarunkowania wynikające z rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych.

Aktualnie nie został sporządzony audyt krajobrazowy. W związku z powyższym w zakresie obszaru miasta i gminy Kruszwica nie określa się uwarunkowań wynikających z rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym.

5. ~~Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrona ich zdrowia~~ Uwarunkowania wynikające z warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia, oraz zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z uniwersalnym projektowaniem

W zakresie uwarunkowań dotyczących warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia dla obszaru objętego zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XLVIII/494/2018 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 16 października 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica wskazać przede wszystkim należy na obecność na terenie opracowania zakładów będących jednymi z największych pracodawców gminy. Do w/w zakładów zaliczają się Zakłady Tłuszczowe Kruszwica S.A. oraz Krajowa Spółka Cukrowa S.A. Stanowią one potencjał do rozbudowy, co może mieć bezpośredni wpływ na zwiększenie potencjału zatrudnienia, m.in. także dla mieszkańców gminy.

Ponadto na obszarze zmiany studium znajduje się wiele innych obiektów produkcyjnych oraz usługowych mających potencjał rozwoju, a co za tym idzie możliwość zwiększenia zatrudnienia w mieście i gminie Kruszwica. Ochronę zdrowia na terenie opracowania zapewnia Przychodnia „Twoje Zdrowie”. NZOZ.

5.1 Potencjał demograficzny

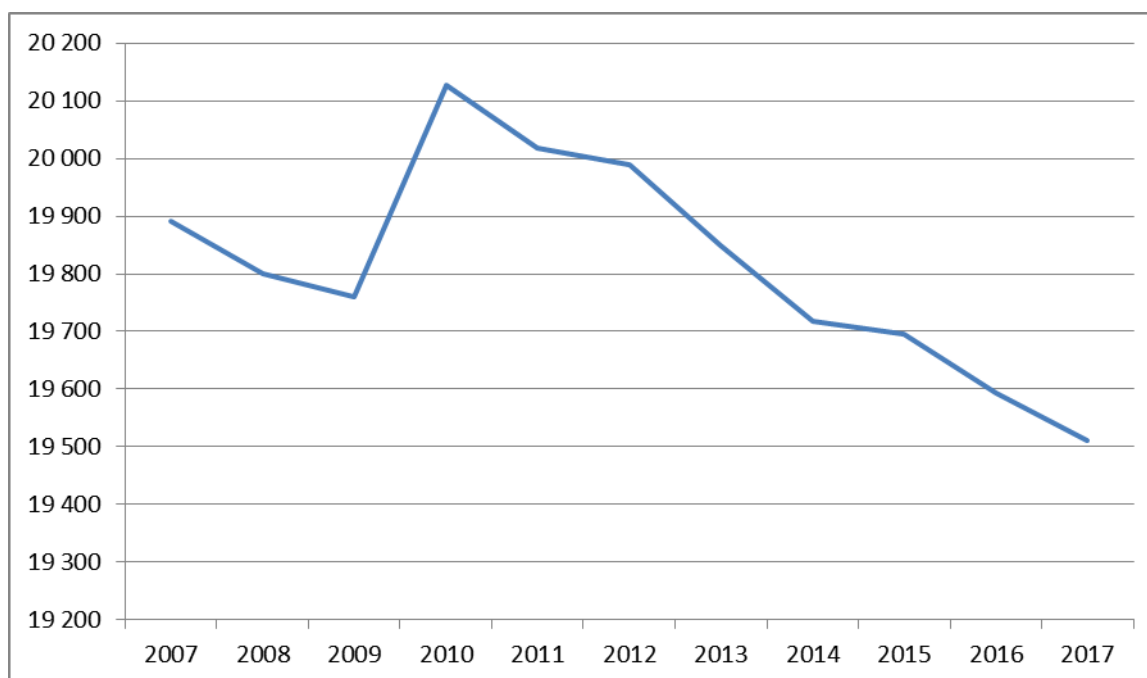
Jak wynika z zestawionych poniżej informacji, pochodzących z Głównego Urzędu Statystycznego, w 2017 roku teren gminy zamieszkiwało ogółem 19 511 osób, z czego 9 551 mężczyzn. W analizowanym okresie liczba ludności wykazywała różne tendencje, jednak finalnie w 2017 roku nastąpił spadek o 380 osób w porównaniu z rokiem 2007, co jest na większą skalę zjawiskiem negatywnym. Niezmiennie w latach 2007 - 2017, występuje przewaga kobiet w strukturze demograficznej. W okresie 2007 - 2017 największa liczba ludności w gminie Kruszwica została odnotowana w roku 2010.

Tabela 11. Liczba ludności miasta i gminy Kruszwica w latach 2007 – 2017.

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
ogółem	19 891	19 800	19 759	20 128	20 018	19 988	19 849	19 718	19 696	19 591	19 511
mężczyźni	9 790	9 717	9 684	9 879	9 820	9 803	9 733	9 675	9 653	9 578	9 551
kobiety	10 101	10 083	10 075	10 249	10 198	10 185	10 116	10 043	10 043	10 015	9 960

ródło: Opracowano na podstawie Banku danych Lokalnych

Wykres 2. Ludność miasta i gminy Kruszwica w latach 2007 – 2017.

ródło: Opracowano na podstawie Banku danych Lokalnych

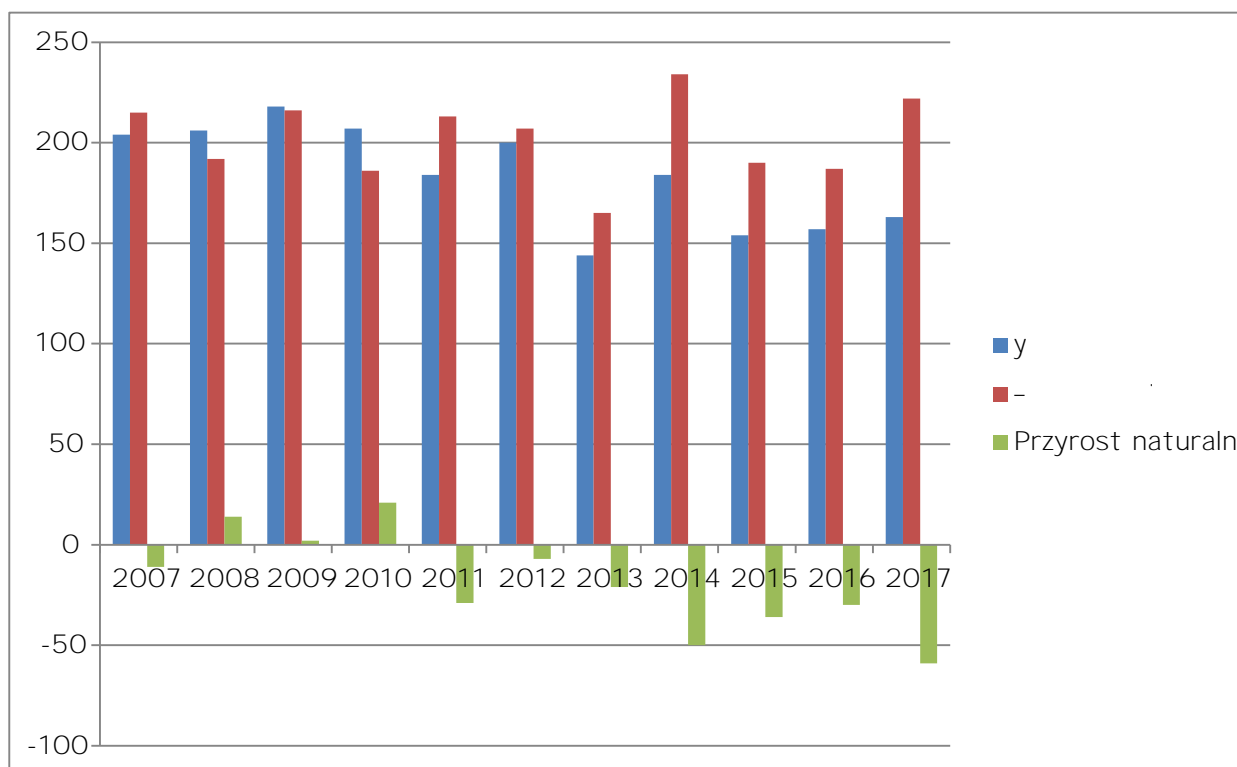
Tabela 12. Ruch naturalny według płci w latach 2007 – 2017 w mieście i gminie Kruszwica.

Rok		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Urodzenia żywe												
ogółem	os.	204	206	218	207	184	200	144	184	154	157	163
mężczyźni	os.	93	98	100	120	94	93	72	95	75	76	84
kobiety	os.	111	108	118	87	90	107	72	89	79	81	79
Zgony ogółem												
ogółem	os.	215	192	216	186	213	207	165	234	190	187	222
mężczyźni	os.	120	114	112	109	110	109	88	121	85	99	109
kobiety	os.	95	78	104	77	103	98	77	113	105	88	113
Przyrost naturalny												
ogółem	os.	-11	14	2	21	-29	-7	-21	-50	-36	-30	-59
mężczyźni	os.	-27	-16	-12	11	-16	-16	-16	-26	-10	-23	-25
kobiety	os.	16	30	14	10	-13	9	-5	-24	-26	-7	-34

r ó d ł o : O p r a c o w a n o n a p o d s t a w i e B a n k u 2 0 1 7 a r. n y c h L o k a l n y c h

Najkorzystniejszym okresem pod względem przyrostu naturalnego dla miasta i gminy Kruszwica był rok 2010. Ujemny przyrost wystąpił w latach: 2007, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016 oraz największy w 2017 roku.

Wykres 3. Ruch naturalny w mieście i gminie Kruszwica w latach 2007 – 2017.

r ó d ł o : O p r a c o w a n o n a p o d s t a w i e B a n k u 2 0 1 7 a r. n y c h L o k a l n y c h

Na przestrzeni analizowanych lat liczba osób w poszczególnych grupach wiekowych ulegała zmianom. Do najliczniejszej grupy należały osoby w wieku 25-29 lat, gdzie na przestrzeni analizowanego okresu znalazło się w niej 17 301 osób. Dużą liczbę ludności stanowiły również grupy wiekowe: 20-24 oraz 30-34 lata. Fakt ten może mieć duże znaczenie z punktu widzenia potencjalnych możliwości rozwoju miasta i gminy Kruszwica. Najmniejszą grupę ludności stanowią osoby w wieku powyżej 85 lat.

Tabela 13. Ludność według grup wiekowych w latach 2007 – 2017 w mieście i gminie Kruszwica.

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
0-4	943	953	961	1 077	1 053	1 025	934	887	840	816	797
5-9	946	899	939	896	906	953	1 018	1 021	1 073	1 052	1 041
10-14	1 228	1 150	1 050	1 046	1 013	977	938	951	906	910	946
15-19	1 550	1 532	1 514	1 433	1 350	1 276	1 193	1 115	1 085	1 066	1 012
20-24	1 735	1 661	1 613	1 564	1 535	1 479	1 440	1 420	1 362	1 256	1 184
25-29	1 587	1 623	1 668	1 699	1 677	1 629	1 549	1 480	1 487	1 475	1 427
30-34	1 371	1 403	1 402	1 477	1 481	1 525	1 555	1 599	1 595	1 581	1 554
35-39	1 330	1 320	1 300	1 399	1 413	1 444	1 438	1 438	1 420	1 420	1 465
40-44	1 309	1 284	1 268	1 310	1 325	1 364	1 363	1 330	1 383	1 386	1 415
45-49	1 497	1 466	1 414	1 381	1 343	1 326	1 301	1 299	1 280	1 299	1 338
50-54	1 531	1 512	1 546	1 569	1 555	1 475	1 455	1 404	1 364	1 327	1 294
55-59	1 452	1 459	1 445	1 468	1 444	1 471	1 465	1 506	1 518	1 498	1 410
60-64	903	1 019	1 117	1 252	1 303	1 360	1 373	1 376	1 385	1 370	1 397
65-69	720	715	666	683	733	815	936	1 017	1 132	1 193	1 244
70-74	678	657	681	648	654	616	608	575	583	631	701
75-79	568	561	579	573	558	558	540	556	515	520	486
80-84	346	356	361	387	390	409	424	419	433	436	423
85 i więcej	197	230	235	266	285	286	319	325	335	357	377

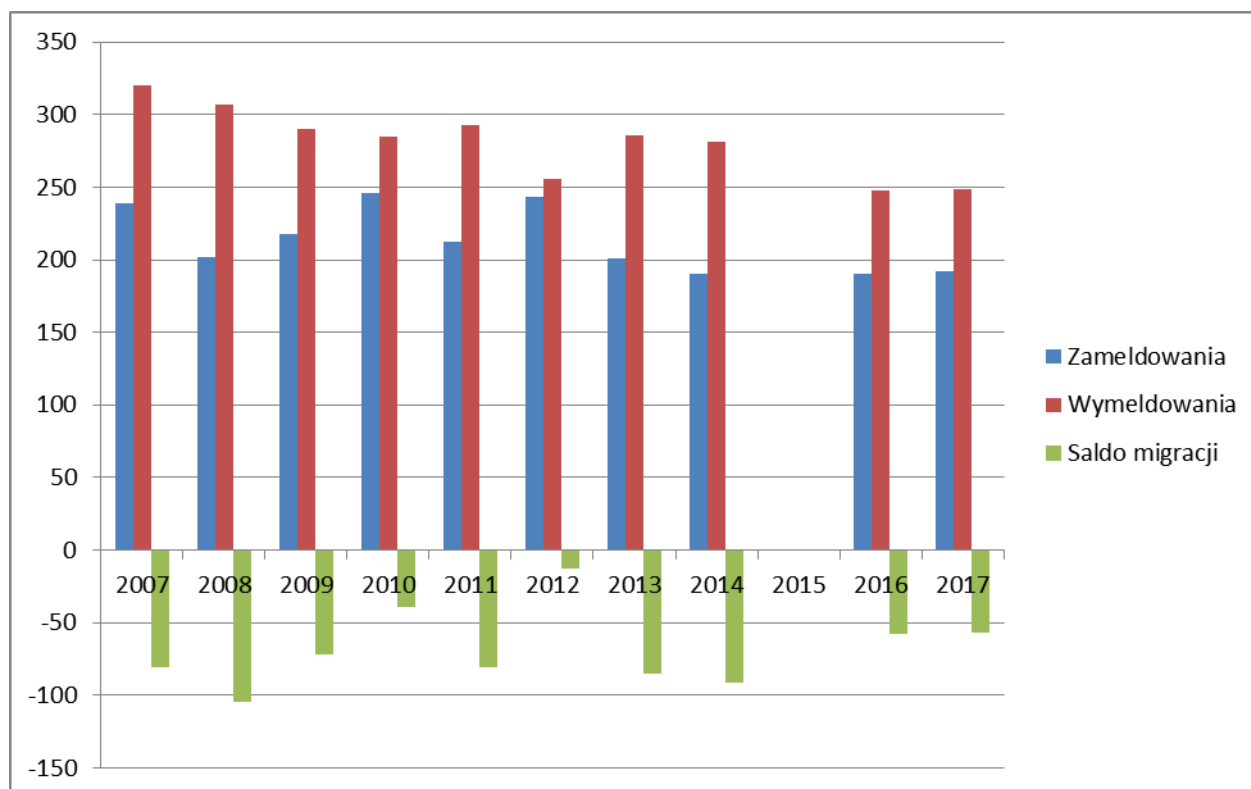
Źródło: Opracowano na podstawie Banku danych Lokalnych

5.2 Ruch migracyjny

Z demograficznego punktu widzenia istotne są wskaźniki salda migracji ludności. Na podstawie zestawienia przedstawionego w tabeli i na wykresie poniżej w latach 2007 – 2017 można zaobserwować ujemne saldo migracji (z wyjątkiem roku 2015). Najwyższa wartość ujemna salda migracji wystąpiła w 2008 roku, kiedy zameldowano 202 osoby, a wymeldowano 307 mieszkańców. W okresie analizowanych 11 lat na terenie miasta i gminy Kruszwica dokonano 2133 zameldowań oraz wymeldowano 2815 osoby.

Wykres 4. Ruchy migracyjne w latach 2007 – 2017 w mieście i gminie Kruszwica.

r ó d ł o : O p r a c o w a n o n a p o d s t a w i e B a n k u D a n y c h L o k a l n y c h

Tabela 14. Ruchy migracyjne latach 2007 – 2017 w mieście i gminie Kruszwica.

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Zameldowania	239	202	218	246	212	243	201	190	0	190	192
Wymeldowania	320	307	290	285	293	256	286	281	0	248	249
Saldo migracji	-81	-105	-72	-39	-81	-13	-85	-91	0	-58	-57

r ó d ł o : O p r a c o w a n o n a p o d s t a w i e B a n k u D a n y c h L o k a l n y c h

5.3 Struktura wieku i płci

Analiza struktury wiekowej ludności miasta i gminy Kruszwica w aspekcie ekonomicznych grup wiekowych wykazuje, że przeważająca część ludności gminy jest w wieku produkcyjnym. Najmniejszą grupę ekonomiczną w latach 2007 - 2017 stanowią osoby w wieku przedprodukcyjnym. Zjawisko tego typu należy uznać, jako korzystne z punktu widzenia możliwości rozwoju działalności gospodarczej na terenie gminy. Będzie to również powodować utrzymywanie presji na rynku pracy, objawiające się we wzroście konkurencyjności oraz podwyższaniu kwalifikacji pracowników.

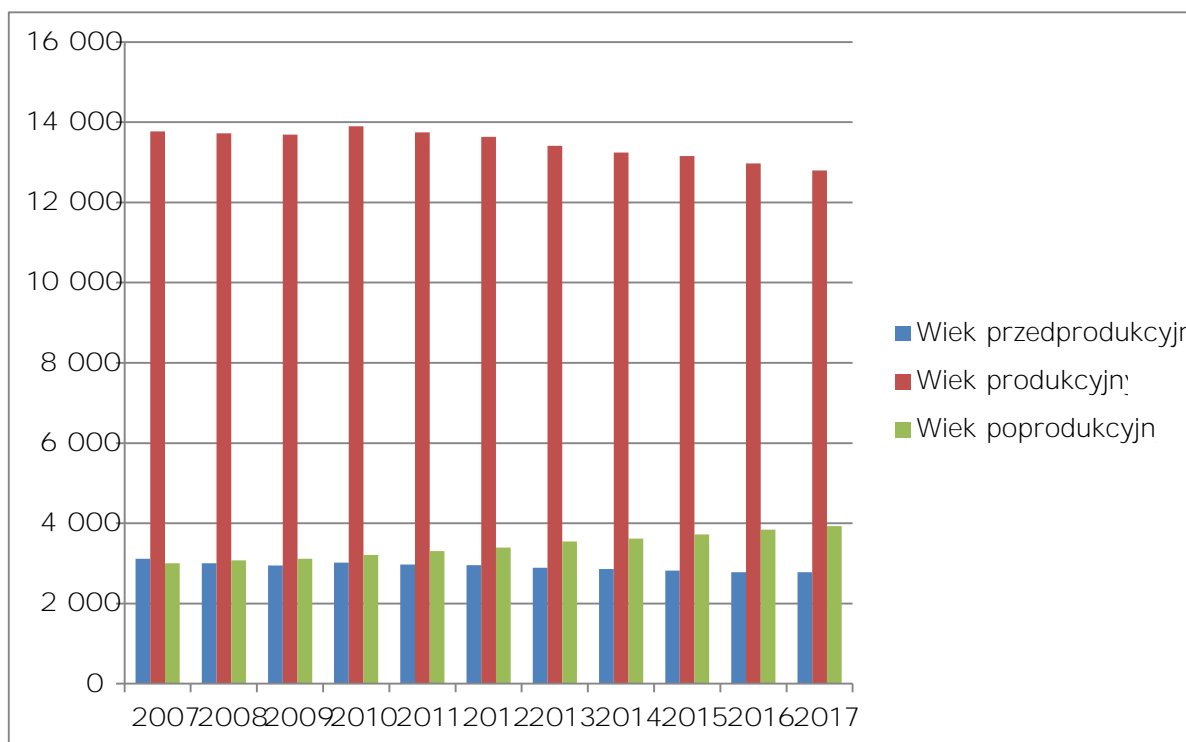

Tabela 15. Struktura wiekowa ludności w mieście i gminie Kruszwica według grup ekonomicznych w latach 2007-2017.

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Wiek przedprodukcyjny	3 117	3 002	2 950	3 019	2 972	2 955	2 890	2 859	2 819	2 778	2 784
wiek produkcyjny	13 772	13 725	13 693	13 894	13 742	13 637	13 412	13 243	13 154	12 970	12 796
Wiek poprodukcyjny	3 002	3 073	3 116	3 215	3 304	3 396	3 547	3 616	3 723	3 845	3 931

r ó d ł o : O p r a c o w a n o n a p o d s t a w i e B a n k u 2 0 0 7 r . n y c h L o k a l n y c h

Wykres 5. Ludność w mieście i gminie Kruszwica według grup ekonomicznych w latach 2007-2017.

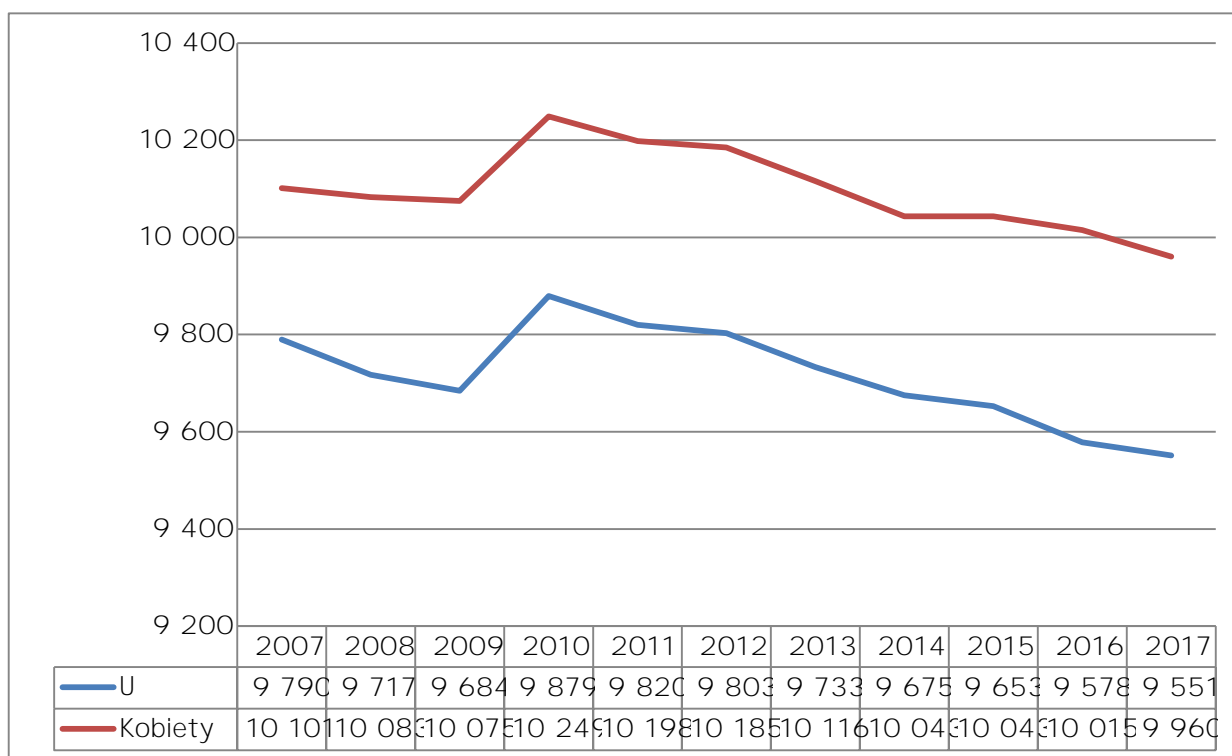

r ó d ł o : O p r a c o w a n o n a p o d s t a w i e B a n k u 2 0 0 7 r . n y c h L o k a l n y c h

W strukturze płci na przestrzeni analizowanych lat obserwuje się większą liczbę kobiet, co widoczne jest na poniższym wykresie. Liczba kobiet jest wyższa średnio o 380 osób.

Wykres 6. Ludność miasta i gminy Kruszwica według płci w latach 2007 – 2017.

r ó d ł o : O p r a c o w a n o n a p o d s t a w i e B a n k u D a n y c h L o k a l n y c h

5.4 Rynek pracy

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, wskaźnik osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy i zamieszkujących miasto i gminę Kruszwica w latach 2007 – 2017 miał różne tendencje. Analizując poniższe dane przedstawione w tabeli można stwierdzić, że od roku 2012 liczba bezrobotnych zaczęła sukcesywnie i stale spadać.

Tabela 16. Bezrobotni zarejestrowani wg płci w mieście i gminie Kruszwica.

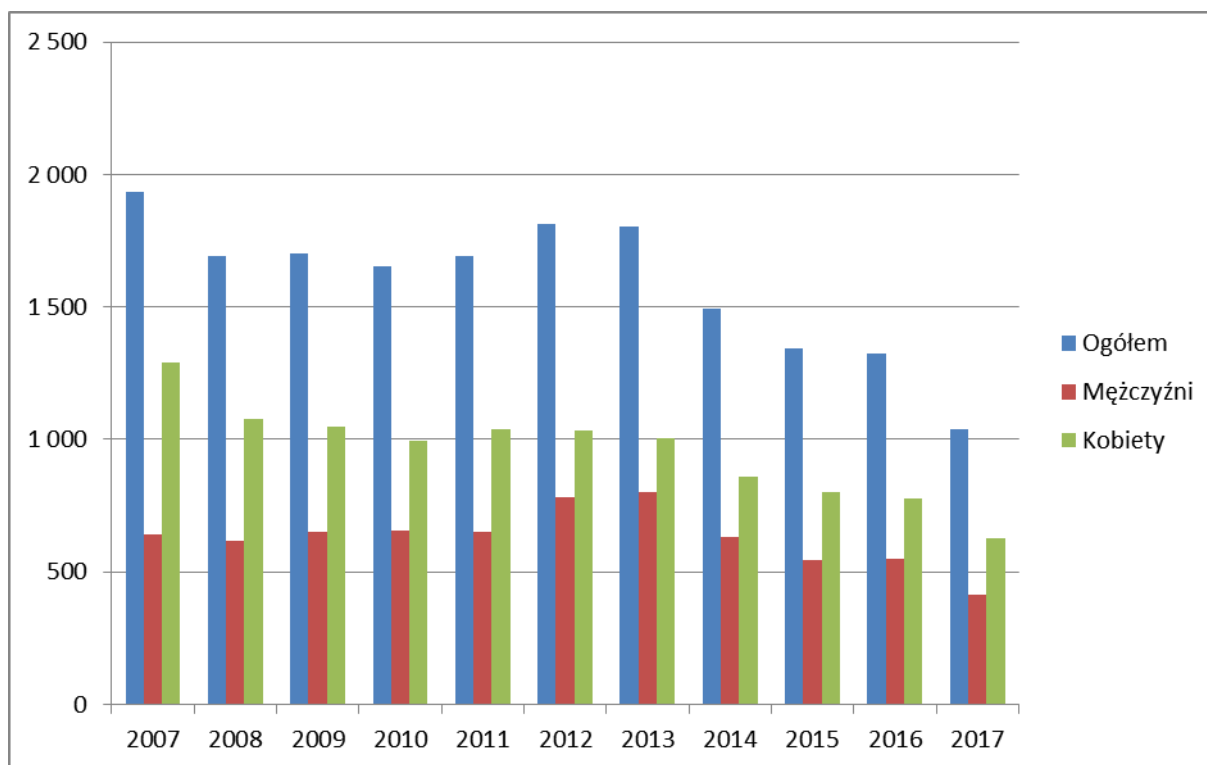
Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
ogółem	1 933	1 691	1 700	1 654	1 690	1 813	1 803	1 492	1 344	1 323	1 038
mężczyźni	642	615	652	657	653	780	800	632	545	548	412
kobiety	1 291	1 076	1 048	997	1 037	1 033	1 003	860	799	775	626

r ó d ł o : O p r a c o w a n o n a p o d s t a w i e B a n k u D a n y c h L o k a l n y c h

W analizowanych latach biorąc pod uwagę płeć można wnioskować, iż występuje przewaga bezrobotnych kobiet. Największy spadek liczby bezrobotnych osób zanotowano w 2016 i 2017 roku, gdzie zarejestrowano 412 mężczyzn i 626 kobiet. Kobiet i mężczyzn bezrobotnych było najmniej w roku 2017, gdzie stopa bezrobocia była najniższa.

Wykres 7. Bezrobotni zarejestrowani w mieście i gminie Kruszwica w latach 2007 – 2017.

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych

5.5 Gospodarka mieszkaniowa

Według danych zasoby mieszkaniowe w mieście i gminie Kruszwica zwiększały się systematycznie. W latach 2007 – 2017 powierzchnia użytkowa mieszkań minimalnie wzrosła. Średnia powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę wyniosła 22,4 m² i w 2017 roku w porównaniu z rokiem 2007 wzrosła o 2,6 m².

Tabela 17. Zasoby mieszkaniowe w mieście i gminie Kruszwica w latach 2007 – 2017.

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Mieszkania	6 173	6 184	6 192	6 387	6 397	6 422	6 487	6 486	6 509	6 510	6 533
Izby	22 041	22 118	22 177	23 077	23 139	23 269	23 542	23 606	23 726	23 767	23 892
Pow. użytkowa mieszkań (m ²)	394 290	395 912	397 535	418 172	419 663	422 571	427 723	429 740	432 866	433 735	436 675
Przeciętna pow. użytkowa 1 mieszkania (m ²)	63,9	64,0	64,2	65,5	65,6	65,8	65,9	66,3	66,5	66,6	66,8
Przeciętna pow. użytkowa mieszkania na 1 osobę (m ²)	19,8	20,0	20,1	20,8	21,0	21,1	21,5	21,8	22,0	22,1	22,4

Mieszkania na 1000 mieszkańców	310,3	312,3	313,4	317,3	319,6	321,3	326,8	328,9	330,5	332,3	334,8
--------------------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

ródło: Opracowano na podstawie danych z GUS. Stan na 2007 + 2007r.

Poniższa tabela przedstawia zasoby mieszkaniowe według form własności. Dane dotyczą okresu 2002 – 2007. Zdecydowana większość mieszkań jest w posiadaniu osób fizycznych (24 511). W zasobach gminy w analizowanym okresie znajduje się łącznie 36 693 mieszkań oraz 130 675 izb. Przez cały analizowany okres, spośród wymienionych kategorii jedynie liczba mieszkań i izb należąca do osób fizycznych podlegała systematycznemu wzrostowi.

Tabela 18. Zasoby mieszkaniowe według form własności.

ZASOBY MIESZKANIOWE						
ROK	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Zasoby gminy (komunalne)						
mieszkania	520	483	483	474	474	461
izby	1 494	1 553	1 553	1 266	1 266	1 231
powierzchnia użytkowa mieszkań (m2)	23 647	21 245	21 245	20 846	20 846	20 329
Zasoby zakładów pracy						
mieszkania	232	431	431	422	422	382
izby	698	1 282	1 282	1 258	1 258	1 135
powierzchnia użytkowa mieszkań (m2)	12 093	22 247	22 247	21 697	21 697	19 742
Zasoby osób fizycznych						
mieszkania	3 981	4 048	4 055	4 083	4 089	4 255
izby	14 843	14 938	14 975	15 341	15 373	15 950
powierzchnia użytkowa mieszkań (m2)	280 616	287 002	287 828	290 225	290 960	300 529
Zasoby spółdzielni mieszkaniowych						
mieszkania	1 344	1 145	1 145	1 145	1 145	1 043
izby	4 542	3 958	3 958	3 958	3 958	3 605
powierzchnia użytkowa mieszkań (m2)	66 702	56 548	56 548	56 548	56 548	51 316

ródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych

Tabela 19. Wyposażenie mieszkań w podstawowe instalacje w mieście i gminie Kruszwica na tle powiatu inowrocławskiego w %.

Mieszkania wyposażone w instalacje:	Miasto i Gmina Kruszwica		Powiat inowrocławski	
	w mieście	na wsi	w miastach	na wsi
wodociąg	99,0	97,3	99,4	96,8
łazienka	94,8	86,6	94,6	86,0
centralne ogrzewanie	86,5	72,9	85,0	74,8

r ó d ł o : O p r a c o w a n i e w ł a s n e n a p o d s t a w i e B a n k u D a n y c h L o

Analizując powyższe zestawienie należy stwierdzić, iż wyposażenie mieszkań w instalacje typu: łazienka i centralne ogrzewanie jest wyższe niż wyposażenie mieszkań w te urządzenia na tle powiatu inowrocławskiego (w mieście). Wyposażenie w wodociąg oscyluje na poziomie 99,0% w mieście i jest to mniej o 0,4% w porównaniu z powiatem inowrocławskim, jednak na wsiach gminy Kruszwica jest więcej mieszkań wyposażonych w instalacje wodociągowe w porównaniu ze wsiami powiatu inowrocławskiego.

5.6 Infrastruktura społeczna

5.6.1 Oświata

Na terenie miasta i gminy Kruszwica według danych GUS (stan na rok 2017) funkcjonują 2 przedszkola, 9 szkół podstawowych, 2 gimnazja oraz 4 szkoły ogólnokształcące.

Przedszkola:

- Przedszkole Samorządowe Nr 1 w Kruszwicy przy ul. Kolegiackiej 13,
- Przedszkole Samorządowe Nr 3 w Kruszwicy przy ul. Niepodległości 27.

G n _ c û m ' d c X g h U k c k Y '] ' [] a b U n ^ U .

- Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Jana Kasprowicza w Kruszwicy,
- Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Tysiąclecia Państwa Polskiego w Kruszwicy,
- Szkoła Podstawowa w Sławsku Wielkim,
- Szkoła Podstawowa im. Wincentego Witosa w Woli Wapowskiej,
- Szkoła Podstawowa im. Janusza Kusocińskiego w Polanowicach,
- Szkoła Podstawowa im. Armii Krajowej w Chełmcach,
- Szkoła Podstawowa im. Wojska Polskiego w Rusinowie,

- Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Racicach,
- Gimnazjum Nr 1 w Kruszwicy,
- Gimnazjum Nr 2 im. Polskiego Czerwonego Krzyża w Kruszwicy.

Szkoły średnie i ponadgimnazjalne:

- Liceum Ogólnokształcące im. Juliusza Słowackiego w Kruszwicy,
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. Kazimierza Wielkiego w Kruszwicy,
- Zespół szkół Ponadgimnazjalnych w Kobylnikach,
- Kruszwica Szkoła Realna,

gdzie uczniowie gimnazjów mogą kontynuować swoją naukę. Nie ma natomiast szkół wyższych.

Jak widać w zestawieniu w tabeli poniżej w latach 2007-2017 liczba uczniów w szkołach podstawowych miała różne tendencje, a w szkołach gimnazjalnych stale spadała. Najwięcej uczniów uczęszczało do szkół podstawowych w 2017 roku, a do szkół gimnazjalnych w roku 2007. Najmniejszą liczbę uczniów w szkołach gimnazjalnych zanotowano w 2017 roku, a w szkolnictwie podstawowym w 2012.

Tabela 20. Uczniowie i absolwenci w szkołach podstawowych i gimnazjalnych.

ROK	jednostka	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
SZKOLNICTWO PODSTAWOWE												
uczniowie ogółem	osoba	1 252	1 194	1 159	1 138	1 134	1 125	1 156	1 210	1 288	1 168	1 332
absolwenci ogółem	osoba	268	240	215	220	205	206	206	193	188	191	-
SZKOLNICTWO GIMNAZJALNE												
uczniowie ogółem	osoba	851	838	811	746	694	674	660	644	609	560	363
absolwenci ogółem	osoba	290	269	260	282	249	230	227	214	220	217	196

Źródło: Opracowanie na podstawie danych z GUS, Stan na 2007 – 2017 r.

Ważnym wskaźnikiem rozwoju szkolnictwa jest dostępność w placówkach szkolnych komputerów z dostępem do Internetu. Wspomniany wskaźnik został przedstawiony w poniższych tabelach. Na uwagę zasługuje fakt, iż wszystkie szkoły funkcjonujące na terenie miasta i gminy Kruszwica wyposażone są w komputery z dostępem do Internetu przeznaczonego do użytku uczniów.

Tabela 21. Dostęp do Internetu w szkołach podstawowych i gimnazjalnych w latach 2009 – 2012.

Wskaźnik		2009	2010	2011	2012
komputery z dostępem do Internetu przeznaczone do użytku uczniów					
szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży bez specjalnych	szt.	126	137	146	150
gimnazja dla dzieci i młodzieży bez specjalnych	szt.	47	48	48	33
uczniowie przypadający na 1 komputer z dostępem do Internetu przeznaczony do użytku uczniów					
szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży bez specjalnych	osoba	9,07	8,22	7,68	7,42
gimnazja dla dzieci i młodzieży bez specjalnych	osoba	15,98	14,21	13,13	18,48

r ó d ł o : O p r a c o w a n i e n a p o d s t a w i e B a n k 2 0 1 2 r D a n y c h L o k a l n y c h

5.6.2. Ochrona zdrowia

Istniejąca baza podstawowej opieki zdrowotnej nie zaspakaja potrzeb mieszkańców miasta i gminy Kruszwica.

Placówki podstawowej opieki zdrowotnej na terenie gminy zostały w całości sprywatyzowane.

W ramach lecznictwa otwartego działają:

- NZOZ „Twoje Zdrowie”,
- NZOZ Centrum Fizjoterapii „Ośrodek Zdrowia”,
- Grupowa Praktyka Lekarska „Nasz Lekarz”,
- Specjalistyczna Przychodnia Lekarska „Piast”,
- NZOZ REH – MED (świadczenia w zakresie rehabilitacji ruchowej).

Lecznictwo szpitalne realizowane jest przez szpital w Inowrocławiu.

Na terenie gminy funkcjonuje 6 aptek i 2 punkty apteczne:

- Apteka „Nad Gopłem” ,
- Apteka „W Przychodni”,
- Apteka „Vitafarm”,
- Apteka „Centrum Zdrowia”,
- Apteka „Prima”,
- Apteka „Zagople”,

Punkt apteczny w Polanowicach,
Punkt apteczny w Chełmcach.

5.6.3. Opieka społeczna

Zadania pomocy społecznej na terenie miasta i gminy Kruszwica spełnia Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kruszwicy przy ul. Rybackiej 20 oraz Środowiskowy Dom Samopomocy w Kruszwicy przy ul. Rynek 22.

Głównym zadaniem Ośrodka Pomocy Społecznej jest przyznawanie świadczeń przewidzianych ustawą o pomocy społecznej, praca socjalna, analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej, realizacja zadań wynikających z rozpoznanych potrzeb oraz realizacja ustawy o świadczeniach rodzinnych i funduszu alimentacyjnego. Podstawowymi przesłankami udzielenia osobom i rodzinom wsparcia w ramach pomocy społecznej jest znalezienie się w trudnej sytuacji życiowej i niemożności jej pokonania mimo uprzedniego wykorzystania własnych środków i możliwości.

Realizacja powyższych zadań odbywa się poprzez:

- udzielanie zasiłków stałych,
- udzielanie zasiłków okresowych,
- udzielanie zasiłków celowych,
- odpłatność za pobyt w Domach Pomocy Społecznej,
- świadczenie usług opiekuńczych,
- realizację Programu Rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
- wypłatę dodatków mieszkaniowych.

5.6.4. Stan bezpieczeństwa

W mieście i gminie Kruszwica znajduje się Komisariat Policji zlokalizowany w Kruszwicy odpowiedzialny za utrzymanie porządku i bezpieczeństwa publicznego.

Na terenie miasta Kruszwica funkcjonuje również Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Rybackiej w Bydgoszczy (Posterunek) oraz Jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej. Do codziennych zadań OSP należy realizacja zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej, współdziałanie z innymi służbami ratowniczymi w sytuacjach kryzysowych, a także pomoc przy wypadkach drogowych.

5.6.5. Kultura

Na terenie gminy funkcjonuje Centrum Kultury i Sportu Ziemowit, które prowadzi działalność kulturalną polegającą na: popularyzacji i zaspokajaniu potrzeb kulturalnych środowiska lokalnego,

tworzeniu warunków dla rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego, folkloru i sztuki ludowej, wyzwalaniu inicjatyw społecznych dla rozwoju kultury, edukacji kulturalnej i wychowaniu przez sztukę, organizowaniu wystaw, konkursów w różnych dziedzinach, koncertów, przeglądów i festiwali oraz imprez kulturalnych wynikających przede wszystkim z kalendarza imprez.

Część kulturowa zlokalizowana jest przy ul. Niepodległości natomiast część sportowa wraz z hotelem zlokalizowana jest przy ulicy Poznańskiej w Kruszwicy.

Biblioteki publiczne odgrywają ważną rolę w upowszechnianiu literatury. Obecnie na terenie gminy funkcjonuje Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna im. St. Przybyszewskiego i 5 filii: Zagople na ul. Kujawskiej oraz filie w Chełmcach, Woli Wapowskiej, Polanowicach i Racicach.

5.6.6. Turystyka i sport

Najcenniejszym zabytkiem Kruszwicy, niepisany symbol miasta jest ceglana, gotycka wieża samotnie stojąca na Wzgórzu Zamkowym u nasady Półwyspu Rzępowskiego, zwana Mysią. Wieża jest ośmioboczna, ma 32 m wysokości i wraz z resztami murów stanowi pozostałość zamku obronnego z XIV w. Zamek ten zbudowano z fundacji króla Kazimierza Wielkiego ok. 1350 r. w miejscu starego grodu.

Na wschodnim brzegu Gopła wznosi się kolegiata p.w. św. Piotra i Pawła w Kruszwicy. Romański charakter budowli podkreślają grube, kamienne mury, półkoliste łuki oraz proste geometryczne kształty. Wnętrze kościoła jest bardzo surowe, wręcz ascetyczne. Nawy, transept i prezbiterium przykryte są belkowym stropem, sklepienia absyd wykonano z drobnych kamieni i okrzesków, a w wieżowych kruchtach zachowały się najstarsze w Polsce sklepienia na skrzyżowanych kamiennych gurtach.

Gmina Kruszwica przygotowana jest do rozwoju turystyki krajoobrazowej, czemu służą wyznaczone szlaki, przebiegające przez najatrakcyjniejsze obszary i obiekty na tym terenie.

Oddział Nadgoplański PTTK proponuje turystom sześć szlaków, w tym najważniejszy - zielony. W sezonie turystycznym na trasie szlaku zielonego organizowane są częste rajdy rowerowe.

Szlaki turystyczne oferowane przez PTTK Oddział Nadgoplański:

wycieczka 3-godzinna po Kruszwicy, połączona z 50 min. rejsem statkiem po jeziorze Gopło;
Szlak czarny - pieszy (15 km). Prowadzi z Kruszwicy do pomnika martyrologii w Roźniatach. Jest najstarszym znakowanym szlakiem na terenie gminy. Został wytyczony w 1976 r. i wydłużony w 1983 r. przez Sławsk Wielki do Łagiewnik.

Szlak niebieski - pieszy (19 km). Szlak poświęcony jest poecie Kujaw - Janowi Kasproviczowi. Poprowadzony został z myślą o odwiedzeniu miejsc związanych z życiem poety na Kujawach. Trasa przebiega m.in. przez Szarlej, Łojewo.

Szlak żółty - pieszy (30 km). Szlakiem żółtym możemy wędrować do sanktuarium Markowickiej Pani Kujaw. Prowadzi on przez dawne posiadłości rodziny Wilamowicz-Moellendorff, Kobylniki i Markowice.

Szlak czerwony - autokarowy (82 km). Szlak łączy romańskie zabytki Kruszwicy, Strzelna, Mogilna, Trzemeszna i Gniezna. Szlak ten został włączony do europejskiej sieci tras długodystansowych Europejskiego Stowarzyszenia Turystycznego.

Szlak zielony - pieszo-rowerowy (44 km). Wytyczony w 1994 r. dookoła Gopła. Prowadzi przez najciekawsze fragmenty Nadgoplańskiego Parku Tysiąclecia.

Kruszwica jest ważnym ośrodkiem na jednym z najpiękniejszych i najbardziej znanych szlaków autokarowych w Polsce - Szlaku Piastowskim.

Na terenie gminy znajduje się wiele obiektów sportowo-rekreacyjnych m.in.: Stadion Miejski, Hala Sportowa – Oś. Zagople, Boisko wielofunkcyjne – Oś. Zagople oraz wiele innych.

5.6.7. Działalność gospodarcza

Gmina Kruszwica jest regionem przemysłowo-rolniczym z dobrze rozwiniętym przemysłem spożywczym oraz przetwórstwem owocowo-warzywnym.

Z zestawionych poniżej danych wynika, że:

najwięcej podmiotów gospodarki narodowej należało do sektora prywatnego, co stanowiło 96% wszystkich podmiotów;

w sektorze publicznym funkcjonuje jedynie 4% wszystkich podmiotów gospodarki narodowej;

liczba podmiotów w latach 2007 – 2017 wykazywała różne tendencje, najwyższy poziom liczby podmiotów gospodarczych został osiągnięty w 2009 r.;

w sektorze prywatnym najwięcej jest podmiotów należących do osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.

Tabela 22. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według sektorów własnościowych w mieście i gminie Kruszwica.

Rok		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
podmioty gospodarki narodowej ogółem	jed. gosp.	1405	1419	1433	1385	1358	1398	1431	1430	1396	1387	1405
	Sektor publiczny											
sektor publiczny ogółem	jed. gosp.	58	61	60	61	52	53	54	54	54	55	54
	państwowe i	jed.	35	37	36	35	35	36	36	36	36	37

samorządowe jednostki prawa budżetowego	gosp.												
Sektor prywatny													
sektor prywatny ogółem	jed. gosp.	1 347	1 358	1 373	1 324	1 306	1 345	1 377	1 376	1 342	1 331	1 349	
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	jed. gosp.	1 138	1 145	1 155	1 097	1 066	1 094	1 111	1 103	1 066	1 051	1 066	
spółki handlowe	jed. gosp.	35	35	35	37	39	42	51	52	48	53	53	
spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	jed. gosp.	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	
spółdzielnie	jed. gosp.	9	8	8	8	8	6	6	7	7	7	7	
stowarzyszenia i organizacje społeczne	jed. gosp.	35	37	39	40	40	42	42	42	45	47	53	

r ó d ł o : O p r a c o w a n o n a p o d s t a w i e B a n k u D a n y c h L o k a l n y c h

Według danych zamieszczonych w poniższej tabeli, odnoszących się do podziału podmiotów gospodarki narodowej PKD 2007 w latach 2010 – 2017 wynika, że:

- najwięcej podmiotów należało do Sekcji G – handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle, co stanowiło 22,3% ogółu;
- żaden z podmiotów nie należał do Sekcji U – organizacje i zespoły eksterytorialne.

Tabela 23. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według sekcji PKD 2007 w latach 2010 – 2017 w mieście i gminie Kruszwica.

Rok		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
ogółem	jed.	1385	1358	1398	1431	1430	1396	1387	1405
Sekcja A	jed.	243	231	231	233	209	201	188	199
Sekcja B	jed.	2	1	1	1	2	2	2	2
Sekcja C	jed.	99	106	105	107	115	119	119	119
Sekcja D	jed.	4	3	3	3	4	3	3	2
Sekcja E	jed.	5	5	4	8	8	8	9	9
Sekcja F	jed.	118	115	125	125	125	131	130	142
Sekcja G	jed.	317	307	315	326	327	299	301	298
Sekcja H	jed.	172	167	169	167	172	162	154	152
Sekcja I	jed.	34	32	31	32	30	29	32	29
Sekcja J	jed.	12	11	11	14	13	16	15	11
Sekcja K	jed.	31	29	29	28	27	27	27	25
Sekcja L	jed.	74	77	78	81	81	82	83	85
Sekcja M	jed.	53	55	52	54	57	56	56	62
Sekcja N	jed.	29	27	28	29	30	27	26	27
Sekcja O	jed.	14	14	15	15	15	15	15	15
Sekcja P	jed.	38	41	49	50	48	48	52	49
Sekcja Q	jed.	51	52	61	63	66	66	67	68
Sekcja R	jed.	19	17	17	18	20	20	20	19
Sekcja S i T	jed.	70	68	74	77	81	85	88	92
Sekcja U	jed.	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródło: Opracowano na podstawie ~~Stan w 2010 + 2007~~ *Stan w 2010 + 2007* *Ar. n y c h* *L o k a l n y c h*

Oznaczenie sekcji PKD 2007:

Sekcja A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.

Sekcja B – Górnictwo i wydobywanie.

Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe.

Sekcja D – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych.

Sekcja E – Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją.

Sekcja F – Budownictwo.

Sekcja G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle.

Sekcja H – Transport i gospodarka magazynowa.

Sekcja I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi.

Sekcja J – Informacja i komunikacja.

Sekcja K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.

Sekcja L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości.

Sekcja M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.

Sekcja N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca.

Sekcja O – Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.

Sekcja P – Edukacja.

Sekcja Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.

Sekcja R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.

Sekcja S – Pozostała działalność usługowa.

Sekcja T – Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby.

Sekcja U – Organizacje i zespoły eksterytorialne.

6. Uwarunkowania wynikające z zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia

Na obszarze objętym zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XLVIII/494/2018 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 16 października 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica zlokalizowany jest zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii - Zakład Tłuszczowy Kruszwica S.A. Zakład Produkcyjny w miejscowości Kobylniki. Prowadzący zakład o zwiększonym ryzyku sporządza program zapobiegania poważnym awariom przemysłowym, zwany dalej „programem zapobiegania awariom”, w którym przedstawia system bezpieczeństwa, gwarantujący ochronę ludzi i środowiska, stanowiący element ogólnego systemu zarządzania zakładem. Program zapobiegania awariom powinien w szczególności zawierać: ogólne cele i zasady działania prowadzącego zakład; wskazanie zadań i odpowiedzialności kierownictwa zakładu, w zakresie kontroli zagrożeń awariami przemysłowymi oraz zapewnienia odpowiedniego do zagrożeń poziomu ochrony ludzi i środowiska; określenie prawdopodobieństwa zagrożenia awarią przemysłową; zasady zapobiegania awarii przemysłowej w celu poprawy bezpieczeństwa; zasady zwalczania skutków awarii przemysłowej; określenie sposobów ograniczenia skutków awarii przemysłowej dla ludzi i środowiska w przypadku jej zaistnienia; określenie częstotliwości przeprowadzania analiz programu zapobiegania awariom w celu oceny jego aktualności i skuteczności. Jednakże nie ma obowiązku prawnego przedstawiania w tym dokumencie zasięgu skutków awarii przemysłowej.

Studium jest dokumentem określającym politykę przestrzenną miasta i gminy w sposób stosunkowo ogólny, dlatego na tym etapie nie można jednoznacznie przesądzić, w jaki sposób rozmieszczenie planowanych funkcji wpłynie na zwiększenie ryzyka i skutków poważnych awarii,

mogących wynikać z przyszłego zagospodarowania terenów i powstających inwestycji. Szczegółowy wybór przeznaczenia niektórych terenów powinien zostać dokonany w trakcie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (a wpływ planowanych funkcji powinien zostać rozstrzygnięty w ramach prognozy oddziaływania na środowisko).

W odległości około 3 km od obszaru objętego zmianą studium znajduje się zakład o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej - SALINEX Sp. z o.o. Krzysztof Niemczyk Magazyn Gazu Płynnego w miejscowości Szarlej. Prowadzący zakład opracował między innymi raport o bezpieczeństwie, w którym przedstawiono zasięgi stref zagrożeń wywołujących poważne skutki zdrowotne wśród ludności poza granicą przedmiotowego zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Raport o bezpieczeństwie został przyjęty i zatwierdzony w drodze decyzji przez Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej w Toruniu. W związku z analizą w/w stref zagrożeń w przedmiotowym raporcie stwierdzono, że teren zmiany studium położony jest poza w/w strefami, zatem w bezpiecznej odległości od istniejących zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Zagrożenie pożarowe i wybuchowe stanowią zbiorniki paliw płynnych znajdujące się na stacjach paliw. Skutkami zagrożenia pożarowego ze strony awarii na tego typu obiektach to zagrożenie życia i zdrowia, straty w gospodarce. W przypadku wystąpienia pożarów i wybuchów zbiorników niezbędna będzie ewakuacja zamieszkałej w pobliżu ludności oraz nastąpią utrudnienia w ruchu kołowym. Ryzyko wystąpienia tego typu zagrożenia określa się jako prawdopodobne.

Wśród innych zagrożeń, które mogą wystąpić na terenie opracowania, można wyróżnić: zagrożenia radiacyjne (skażenia promieniotwórcze), chemiczne (zagrożenie toksycznymi środkami przemysłowymi i innymi substancjami chemicznymi), biologiczne: epidemie, epizootie (plagi zwierzęce), epifitozy (choroby populacji roślinnej), awarie urządzeń infrastruktury technicznej: energetyczne, wodociągowe oraz przede wszystkim gazociągowe (związane z występowaniem na terenie opracowania gazociągu tranzytowego DN700 oraz gazociągu wysokiego ciśnienia DN100).

Poważne zagrożenie w mieście i gminie Kruszwica stanowić może również transport substancji niebezpiecznych w ruchu drogowym. Obecność na terenie miasta i gminy Kruszwica ważnych szlaków komunikacyjnych stanowi nie tylko potencjał rozwojowy, ale także zwiększa możliwość wystąpienia zagrożeń związanych z transportem substancji niebezpiecznych. W efekcie dużego i stale rosnącego natężenia przewozów materiałów, stanu technicznego dróg oraz niejednokrotnie fatalnego stanu technicznego taboru ciężarowego rośnie ryzyko zagrożenia. Biorąc to pod uwagę, za potencjalne źródło awarii można zatem uznać również ciągi komunikacyjne oraz stacje paliw jako miejsca wypadków drogowych i zagrożeń produktami ropopochodnymi dla gleb i wód.

Na obszarze objętym zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XXVI/310/2020 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica nie występują

tereny o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii, zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia.

6.1. Zagrożenie powodziowe

Na podstawie mapy zagrożenia powodziowego, o której mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2018 r., poz. 2268 ze zm.) ustalono, że na obszarze miasta i gminy Kruszwica występują tereny szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary zagrożenia powodziowego.

Na podstawie mapy zagrożenia powodziowego, o której mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2018 r., poz. 2268 ze zm.) ustalono, że obszar objęty zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XLVIII/494/2018 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 16 października 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica znajduje się:

- a) częściowo na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, tj. na obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
- b) częściowo na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, tj. na obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
- c) częściowo na obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2%.
- d) poza obszarem narażonym na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Zgodnie z art. 77 ust 1 pkt. 3) ustawy Prawo wodne, na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zakazuje się gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych substancji lub materiałów, które mogą zanieczyścić wody, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w szczególności ich składowania, lokalizowania nowych cmentarzy. Zasady oraz warunki uzyskania ewentualnego odstępstwa od ww. zakazów reguluje Prawo wodne.

Ponadto na obszarze objętym zmianą studium zlokalizowany jest Kanał Bachorze gdzie mogą wystąpić lokalne podtopienia w przypadku nagłego podniesienia się poziomu wody.

Na obszarze objętym zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XXVI/310/2020 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodziowego.

6.2. Zagrożenia dla jakości wód podziemnych i powierzchniowych

6.2.1. Wody podziemne

Stan poziomu wód gruntowych uzależniony jest przede wszystkim od ilości opadów, dlatego też jego wzrost odnotowuje się szczególnie w okresie wiosennym podczas roztopów pokrywy śniegowej, oraz wzmożonych opadów atmosferycznych.

Skład chemiczny wód gruntowych jest efektem oddziaływania opadów atmosferycznych, litologii, czasu krążenia, sytuacji morfologicznej oraz użytkowania terenu. Wody gruntowe na terenach intensywnie użytkowanych rolniczo charakteryzują się wzrostem zawartości substancji biogenych – związków azotu i fosforu, który spowodowany jest przede wszystkim procesami ługowania nawozów mineralnych do wód gruntowych oraz zanieczyszczeniami ściekami bytowymi z nieskanalizowanych wsi i miejsc intensywnej produkcji zwierzęcej. Na pogorszenie jakości wód gruntowych wpływa również depozycja atmosferyczna.

Infiltracja wód opadowych do pokładów zasobów wód podziemnych i gruntowych, wpływająca na pogorszenie jakości tych wód może wynikać z różnorodności izolującej pokrywy w stropie warstw wodonośnych. Liczne obszary źródliskowe na terenie gminy Kruszwica świadczą o nieciągłości warstw nieprzepuszczalnych a co za tym idzie, znacznym zagrożeniu dla jakości wód podziemnych.

Wody podziemne Miasta i Gminy Kruszwica mogą ulegać przeobrażeniom ilościowym oraz jakościowym. Potencjalnym źródłem przeobrażeń jakościowych wód podziemnych są także miejsca hodowli zwierząt funkcjonujące na terenie gminy. Przeobrażenia ilościowe związane są z poborem wód podziemnych na potrzeby gospodarcze.

6.2.2. Wody powierzchniowe

Do czynników wpływających na jakość wód powierzchniowych należą uwarunkowania naturalne, takie jak warunki klimatyczne i hydrologiczne, czy zdolność samooczyszczania oraz zanieczyszczenia antropogeniczne. Znaczną część zanieczyszczeń trafiających do wód powierzchniowych stanowią zanieczyszczenia obszarowe. Źródłem tych zanieczyszczeń są przede wszystkim:

- niedostateczna infrastruktura odprowadzająca ścieki bytowo – gospodarcze,
- rolnictwo,
- hodowla zwierząt poprzez niewłaściwe składowanie obornika i gnojowicy oraz ich niewłaściwe, zbyt duże lub zbyt częste stosowanie na polach,
- spływ powierzchniowy z terenów przemysłowych,
- depozycja zanieczyszczeń gazowych i pyłowych z powietrza,

W gminie o tak dużym udziale gruntów ornych w powierzchni gminy główne zanieczyszczenia wód powodowane są przez rolnictwo. Wynika to ze stosowania nawozów naturalnych i sztucznych oraz środków ochrony roślin. Nawozy naturalne są źródłem różnego rodzaju związków azotu i fosforu, a nawozy sztuczne - związków azotu, fosforu, potasu i wapnia. Z punktu widzenia ochrony czystości wód najistotniejsze znaczenie mają związki azotu i fosforu. Ustalenie wielkości ładunków tych substancji trafiających do wód powierzchniowych i podziemnych jest bardzo trudne, gdyż zależy od wielu czynników takich jak:

- użytkowanie ziemi i rozmieszczenie użytków w zlewni,
- struktura zasiewów i stosowanie poplonów,
- zabiegi uprawowe,
- jakość stosowanych nawozów i środków ochrony roślin oraz przemiany zachodzące w czasie składowania i użytkowania,
- sposób gospodarowania nawozami sztucznymi i naturalnymi,
- intensywność i sposób hodowli zwierząt gospodarskich,
- poziom gospodarki wodno-ściekowej wsi,
- działania opadów atmosferycznych,
- ukształtowanie terenu oraz układ sieci cieków,
- właściwości gleby oraz przepływ wód gruntowych.

Do zanieczyszczeń punktowych, stwarzających bardzo poważne zagrożenie dla czystości wód powierzchniowych należą przede wszystkim:

- przedostawanie się pestycydów do wody pod działaniem wiatru w czasie traktowania pól i lasów sąsiadujących ze zbiornikami,
- z wodami w sieci melioracyjnej,
- przez migrację z wodą opadową,
- bezpośrednie zrzuty surowych ścieków bytowo – gospodarczych do cieków wodnych i jezior (na nieskanalizowanych obszarach);
- zrzuty niedostatecznie oczyszczonych ścieków (nieodpowiadających warunkom pozwolenia wodnoprawnego);
- inne przypadkowe zrzuty wynikające z niskiej kultury ich stosowania (np. mycie opryskiwaczy bezpośrednio w wodach).

sytuacje awaryjne w przemyśle.

6.3. Zagrożenia dla jakości powietrza

Gmina Kruszwica ze względu na swój rolniczy charakter nie jest obszarem szczególnie zagrożonym pod względem zanieczyszczenia powietrza. Według oceny jakości powietrza atmosferycznego w strefach wykonywanej corocznie przez WIOŚ, powiat Inowrocławski został zaliczony do klasy B ze względu na zanieczyszczenie pyłem. Oznacza to że poziom substancji mieści się między poziomem dopuszczalnym a poziomem dopuszczalnym powiększonym o margines tolerancji. Bardzo duży wpływ na jakość powietrza w mieście i gminie mają emitory przemysłowe usytuowane w mieście Inowrocław (m.in. zakłady „Soda – Mątwy”).

Źródła emisji zanieczyszczeń występujące na terenie gminy można podzielić na emisję przemysłową, niską i komunikacyjną.

Emisja przemysłowa.

Na stan powietrza atmosferycznego na terenie Gminy istotny wpływ mają także działające tu podmioty gospodarcze. Do największych emiterów na terenie Gminy należą Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A. w Kruszwicy ul. Niepodległości 42, 88-150 Kruszwica oraz Krajowa Spółka Cukrowa S.A. w Toruniu Oddział „Cukrownia Kruszwica”, ul. Niepodległości 38/40, 88-150 Kruszwica.

Według danych uzyskanych ze Starostwa Powiatowego w Inowrocławiu na terenie Gminy obowiązują 3 pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza:

Decyzja OSR.6224.1.2014 Starosty Inowrocławskiego z dnia 18.02.2014 r. ważna do 17.02.2024 r. wydana dla PPHU Firma „Polimat” Roman Brejecki, Przedbojewice 33, 88-150 Kruszwica;

OSR.6224.9.2014 Starosty Inowrocławskiego z dnia 07.11.2014 r. ważna do 07.11.2024 r. wydana dla RPC BEBO POLSKA Sp. z o.o. Oddział w Kruszwicy, ul. Droga Młyńska 5, 88-150 Kruszwica;

OSR.6224.7.2015 Starosty Inowrocławskiego z dnia 02.12.2015 r. ważna do 31.12.2025 r. wydana dla Przedsiębiorstwa Komunalnego w Kruszwicy Sp. z o.o., ul. Goplańska 2, 88-150 Kruszwica.

Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego wydał dwa aktualnie obowiązujące pozwolenia na emisję gazów i pyłów dla obszaru Gminy Kruszwica:

Decyzja ŚG.I.jw.760-2/15/09 Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 10.03.2009 r., ważna do 31.01.2019 r. wydana dla „KOM-ROL” Kobylniki Sp. z o.o., 88-150 Kruszwica Zakład w m. Szarłej – Instalacja do chowu i hodowli zwierząt;

Decyzja ŚG.I.W.7221.4.2016 Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 16.08.2016 r., ważna do 16.08.2026 r. wydana dla podmiotu: Ferma drobiu Dariusz

Bąkowski, Krusza Podlotowa 18, 88-101 Inowrocław, Instalacja chowu indyków zlokalizowana w miejscowości Janocin 30, 88-150 Kruszwica.

Zgodnie z danymi Starostwa Powiatowego w Inowrocławiu na terenie Gminy Kruszwica wydano dwa pozwolenia zintegrowane w zakresie kompetencji Starosty:

Pozwolenie zintegrowane udzielone Krajowej Spółce Cukrowej S.A. w Toruniu, Oddział „Cukrownia Kruszwica”, decyzja OSR.7613-4/05-06 z dnia 29 czerwca 2006 r. wydana dla:

instalacji do obróbki i przetwórstwa, poza wyłącznym pakowaniem, produktów spożywczych lub paszy przetworzonych lub nieprzetworzonych surowców pochodzenia roślinnego o zdolności produkcyjnej ponad 300 ton wyrobów gotowych na dobę, przy założeniu, że instalacja jest eksploatowana nie dłużej niż przez 90 kolejnych dni w danym roku (integralną częścią tej instalacji jest piec wapienny i oczyszczalnia ścieków),

instalacja do spalania paliw o mocy ponad 50 MWt;

Pozwolenie zintegrowane udzielone Zakładom Tłuszczowym „Kruszwica” S.A. – decyzja OSR.6222.1.44.2012. z dnia 26 lipca 2013 r. wydana dla instalacji do produkcji i przetwórstwa produktów spożywczych z surowych produktów roślinnych (o zdolności produkcyjnej obliczonej jako wartość średnia w stosunku do produkcji kwartalnej) ponad 300 ton wyrobów gotowych na dobę.

Tabela 24. Ilości i rodzaje substancji wprowadzanych do powietrza według pozwolenia zintegrowanego (Zakłady Tłuszczowe Kruszwica):

nazwa zanieczyszczenia	Ilość substancji w Mg/rok
pył ogółem	60,68
pył PM 10	46,34
dwutlenek siarki	11,16
dwutlenek azotu	68,76
węglowodory alifatyczne	23,37
siarkowodór	3,43
kwas siarkowy	1,58

r ó: Decyzja Starosty In o w r o c ł a w s k O S R . 6 2 2 2 . 1 4 4 . 2 0 1 2 z dnia 23.08.13 r.

Tabela 25. Ilości i rodzaje substancji dopuszczonych do wprowadzania do powietrza przez Cukrownię Kruszwica.

Nazwa zanieczyszczenia	ilość substancji [Mg/rok]
Amoniak	13,255
Kwas siarkowy	0,0072
Dwutlenek azotu	132,388

Dwutlenek siarki	443,989
Pył ogółem	62,637
Pył zawieszony PM10	62,608
Pył zawieszony PM2,5	62,608
Siarkowodór	0,0160
Tlenek węgla	431,728
Rtęć	0,0092

r ó d ł o : D e c y z j a S t a r o s t y I n 2.30.2016 z d a n i a 23.01.17 r g o z n a k :

Sferę przemysłową w mieście tworzą także małe i średnie przedsiębiorstwa o profilu produkcyjno – usługowo – handlowym jednak obiekty te należy rozpatrywać w kontekście emisji niskiej.

Emisja niska. Poza możliwymi do kontroli emitentami (dużymi zakładami produkcyjnymi) zanieczyszczeń, na terenie gminy również istotnymi źródłami zanieczyszczeń są tzw. źródła niskiej emisji. Do źródeł niskiej emisji należy zaliczyć przede wszystkim indywidualne posesje, w których występuje opalanie węglowe, a także mniejsze zakłady produkcyjne, punkty usługowe i handlowe. Ze względu na dużą ilość tego typu źródeł emisji nie jest możliwe monitorowanie każdego z nich, a tym samym określenie dokładnej ilości dostających się z nich do atmosfery zanieczyszczeń. Rzeczywista emisja zanieczyszczeń z jednego źródła może się różnić w zależności od:

spalania węgla o różnej kaloryczności;

opalania mieszkań drewnem;

spalanie w domowych piecach części odpadów (szczególnie tworzyw sztucznych).

W skali gminy 1309 mieszkań opalanych jest indywidualnymi piecami węglowymi, kolejne 2141 ma indywidualne ogrzewanie centralne, a 2382 jest podłączone do c.o. zbiorowego (wg danych US Bydgoszcz ze Spisu Powszechnego 2003).

Największa uciążliwość występuje w Kruszwicy oraz w innych dużych miejscowościach (Kobylniki, Polanowice). Do zmniejszenia znaczenia emisji niskiej dążyć należy poprzez zwiększenie udziału gazu do celów grzewczych na terenach gdzie jest on dostępny, oraz gazyfikacji pozostałych obszarów gminy. Istotne jest także wspieranie i inicjowanie działań mających na celu zmniejszenie nakładów energii na ogrzewanie mieszkań i obiektów użyteczności publicznej (zwiększanie izolacji cieplnej budynków, wprowadzanie liczników ciepła w zabudowie ogrzewanej centralnie).

Emisja komunikacyjna. Przy ocenie jakości powietrza atmosferycznego na terenie gminy, należy również uwzględnić ilość zanieczyszczeń pochodzących z ruchu samochodowego i kolejowego, odbywającego się na jej obszarze. Głównymi źródłami emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych jest droga krajowa nr 62, a w dalszej kolejności droga wojewódzka nr 412 oraz drogi powiatowe.

Emisja komunikacyjna, powoduje wzrost zanieczyszczeń gazowych oraz pyłowych, będących efektem:

spalania paliw - zanieczyszczenia gazowe: tlenek węgla (CO), dwutlenek węgla (CO₂), tlenki azotu i węglowodory,

ścierania opon, hamulców, nawierzchni drogowych - zanieczyszczenia pyłowe: zawierające ołów, kadm, nikiel i miedź.

W emisji związanej z komunikacją należy także uwzględnić transport kolejowy. Przez wschodnią część gminy biegnie dwutorowa zelektryfikowana linia kolejowa. Ruch na niej jest znaczny, ale z tytułu elektrycznego napędu składów wpływ na jakość powietrza atmosferycznego jest nieznaczny.

6.4. Zagrożenia akustyczne

Hałas na terenie gminy powstaje głównie w wyniku środków transportu oraz urządzeń i maszyn rolniczych. Na terenie miasta głównie w wyniku środków transportu oraz zakładów przemysłowych.

Hałas emitowany na zewnątrz obiektów przy stacjach paliw, mechaniki pojazdowej, piekarni czy innych tego typu zakładach związany jest głównie ze środkami transportu. W północnej części miasta oraz gminy zlokalizowane są zakłady przemysłowe, w tym szczególnie uciążliwa pod względem hałasu Cukrownia Kruszwica, dla których są decyzje ustalające dopuszczalne normy hałasu. Dodatkowym emiterym hałasu związanym z zakładami przemysłowymi jest linia kolejowa PKP Cargo obsługująca w/w zakłady.

Hałas komunikacyjny, tak jak wszędzie, może stwarzać pewne uciążliwości. W przypadku gminy Kruszwica może on być szczególnie uciążliwy dla mieszkańców miasta Kruszwica oraz wsi położonych wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 412 i drogi krajowej nr 62, to jest dla wsi: Gocanowo, Janocin i Chełmce lub w nieco mniejszym stopniu wzdłuż dróg powiatowych. Dodatkowym źródłem hałasu jest dwutorowa linia kolejowa biegnąca przez wschodnią część gminy, może ona być szczególnie uciążliwa dla mieszkańców wsi: Wróble, Bachorce, Głębokie oraz Chełmce. Uciążliwość i ujemne oddziaływanie związane z emisją hałasu i zanieczyszczeń zawsze zależą od rodzaju drogi, a tym samym natężenia ruchu oraz stanu technicznego pojazdów.

Nowym zjawiskiem jest hałas emitowany przez turbiny elektrowni wiatrowych, których oddziaływanie jest zależne od wysokości masztu turbiny, jednak w polu oddziaływania nie powinny znajdować się żadne zabudowania przeznaczone na pobyt stały ludzi.

6.5. Inne zagrożenia

Do innych zagrożeń możemy zaliczyć te związane z występowaniem na terenie gminy napowietrznych linii elektroenergetycznych 110 kV, 220 kV, projektowanej linii 400 kV oraz stacji bazowej telefonii komórkowej w miejscowości Gocanówko i na terenie Zakładów Tłuszczowych

Kruszwica S.A.. Występowanie w/w urządzeń wiąże się z emitowaniem przez nie pola elektromagnetycznego.

Także występowanie na terenie gminy siłowni wiatrowych może być zagrożeniem dla zdrowia ludzi ze względu na hałas, jaki one emitują.

Potencjalnym źródłem zagrożenia dla ludności i środowiska naturalnego mogą być biegnące przez gminę gazociągi oraz ropociąg a w szczególności ich rozszczelnienie. Do rozszczelnienia może dojść w wyniku ukrytych wad fabrycznych rur, zmęczenia materiału (szczególnie na przejściach pod torami i drogami), uszkodzenia rurociągu w wyniku działania osób trzecich bądź nieprawidłowo działającej instalacji ochronnej.

7. Uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy

Do atutów gminy zaliczyć można:

dogodne położenie wobec dużych ośrodków miejskich (Inowrocław, Bydgoszcz, Toruń, Włocławek, Gniezno),
sześć jezior o powierzchni powyżej 1 ha oraz jezioro Gopło,
dobrze rozwinięty przemysł spożywczy,
obecność przedsiębiorstw, dających szansę zatrudnienia oraz istnienie małej przedsiębiorczości,
duże możliwości rozwoju usług turystycznych i rekreacyjnych (szlaki turystyczne, wędrówki piesze, rowerowe, sporty wodne i zimowe, Nadgoplański Park Tysiąclecia, unikalne gatunki roślin i zwierząt, liczne obiekty zabytkowe),
wysoki poziom rolnictwa (korzystna struktura agrarna i korzystne warunki glebowe),
dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna, w szczególności sieć,
drogowa
energetyczna
telefoniczna
wodociągowa
prawidłowo rozwinięta działalność oświatowa,
sprawnie funkcjonowanie administracji gminnej,
wysoki poziom nakładów inwestycyjnych,
duży udział w populacji ludzi w wieku 20-24 lata oraz osób w wieku produkcyjnym.

Słabe strony gminy:

malejąca systematycznie liczba ludności w gminie,

niski udział w populacji gminy osób wykształconych, w tym duża grupa nisko wykształconych bezrobotnych,
odpływ z gminy wykształconej młodzieży,
brak obwodnicy miasta Kruszwica,
w niewystarczającym stopniu rozwinięta sieć gazowa,
niski poziom lesistości,
brak rozwiniętej sieci usług agroturystycznych,
zbyt mała promocja walorów turystycznych miasta,
rozproszone osadnictwo utrudniające zapewnienie odpowiedniego poziomu infrastruktury technicznej,
niekorzystne stosunki wodne (tylko Dolina Bachorzy, Dolina Noteci i strefa przybrzeżna Gopła mają wysoki poziom wód gruntowych, pozostała część gminy cechuje się niskim ich poziomem; mała roczna ilość opadów).
nielegalne wysypiska śmieci.

Do głównych potrzeb gminy i jej mieszkańców należą:

rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej, w szczególności rozwój sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz poprawa nawierzchni dróg w gminie;
walka z bezrobociem poprzez rozwój przedsiębiorczości i stworzenie nowych stanowisk pracy na terenie gminy. Możliwość podnoszenia kwalifikacji osób pozostających bez pracy;
ogólna poprawa jakości życia mieszkańców gminy;
dalszy rozwój oświaty;
dostosowanie rolnictwa do wymogów rynku i przetwórstwa;
zwiększenie lesistości gminy.

Możliwości rozwoju gminy:

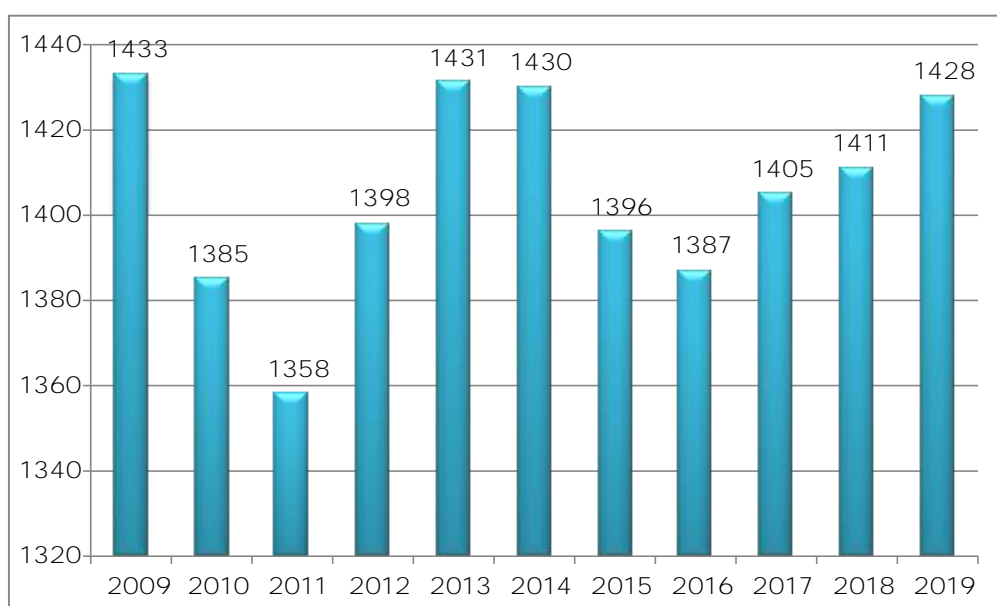
wysoki poziom rolnictwa, umożliwiając rozwój rolnictwa ekologicznego oraz agroturystyki;
pozyskiwanie inwestorów zewnętrznych oraz środków państwowych i unijnych w celu rozwoju przedsiębiorczości i rolnictwa;
rozwój turystyki i rekreacji na terenach o dużych walorach krajobrazowych i kulturowych w szczególności jezioro Gopło i miasto Kruszwica;
rozwój żeglugi śródlądowej;
rozwoju przetwórstwa rolno –spożywczego

7.1 Analiza ekonomiczna

Rozwój przestrzenny gminy koncentruje się w jej głównej miejscowości tj. Kruszwica. Analiza zmieniającej się liczby podmiotów gospodarczych w latach 2009 – 2019 ukazuje, że ich ilość jest zróżnicowana. Na przestrzeni badanych lat niezmiennie najwięcej podmiotów należało do sekcji: G- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle, A- Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, H- Transport i gospodarka magazynowa F- Budownictwo C- Przetwórstwo przemysłowe (oznaczenie sekcji PKD 2007).

Wykres 8 Podmioty gospodarki narodowej ogółem zarejestrowane w rejestrze REGON w gminie Kruszwica w latach 2009-2019.

r ó d ł o : O p r a c o w a n o n a p o d s t a w i e B a n k u 2 0 1 9 d a n y c h L o k a l n y c h

Można zaobserwować wzrost liczby podmiotów gospodarczych na przełomie ostatnich 4 lat. Prognozuje się, że w najbliższych latach wskazane wartości będą utrzymywały się na podobnym poziomie, bądź też będą rosły.

Rozwój lokalny gminy i jego finansowanie

W procesie strategicznego zarządzania gminą finanse odgrywają podstawową rolę. Możliwości finansowe gminy w ścisłym powiązaniu z jakością zarządzania stanowią podstawę do wyznaczenia strategicznych celów jej rozwoju, rozumianego jako proces kształtowania zmian w kierunku jak najbardziej pożądanym, akceptowanym społecznie i ekonomicznie, zgodnie z wymogami racjonalnego gospodarowania przestrzenią.

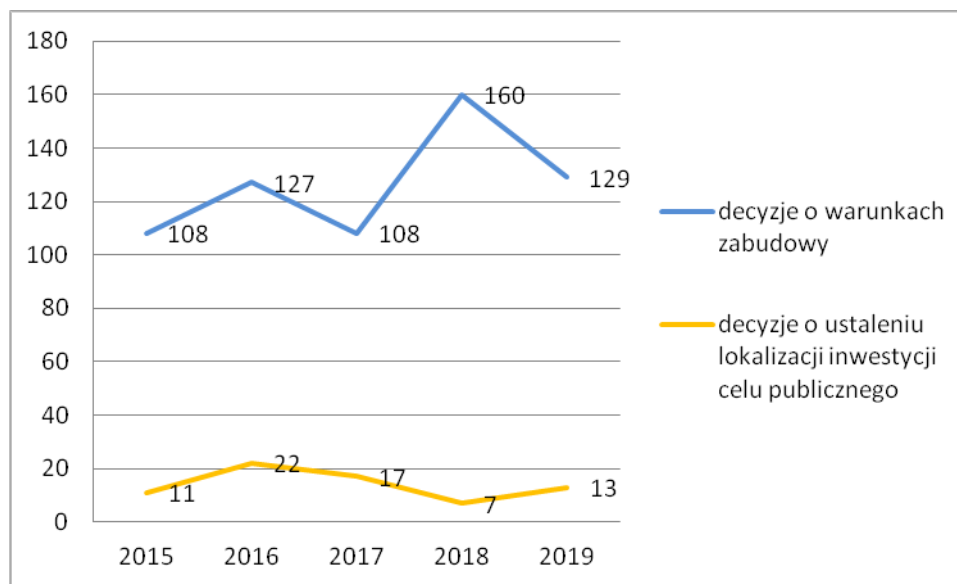
Między rozwojem lokalnym a finansami gminy występują wzajemne powiązania i uwarunkowania. Gmina bowiem ponosi najpierw wydatki, w określonych działach, aby mógł dokonać się rozwój społeczno-gospodarczy. Szczegółowy wykaz planowanych przez gminę zamierzeń znajduje się w uchwale budżetowej gminy. Według bilansu z wykonania budżetu państwa, jednostki samorządu terytorialnego, sporządzonego na dzień 31 grudnia 2019 r. Gmina Kruszwica zakończyła rok bez deficytu budżetowego, zrealizowała wydatki w 100 %.

Gospodarowanie przestrzeni

Szczególnie istotną rolę w rozwoju gminy odgrywa polityka przestrzenna. Na szczeblu gminnym instrumentem, dzięki któremu możliwe jest efektywne wykorzystanie przestrzeni i zarządzanie nią, są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Według danych GUS aktualnie obowiązuje dwadzieścia trzy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego o łącznej powierzchni około 1989 ha. Dodatkowym narzędziem planistycznym wykorzystywanym w procesie zarządzania przestrzenią w gminie są decyzje o warunkach zabudowy oraz decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Na poniższym wykresie przedstawiono zmieniającą się liczbę wydawanych decyzji o warunkach zabudowy i o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego w latach 2015-2019.

Wykres 9 Ilość wydawanych decyzji o warunkach zabudowy i decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego w gminie Kruszwica.

r ó d ł o : Opracowano na podstawie danych GUS i Banku Danych Lokalnych GUS.

Największą ilość decyzji o warunkach zabudowy wydano w roku 2018 – 160 sztuk, a najmniejszą w 2015 oraz 2017 roku – 108 sztuk. Ilość wydanych decyzji w analizowanych latach była różnicowana. W latach 2015-2019 wydano łącznie 70 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

publicznego. Z przedstawionego wyżej wykresu wynika, że nie można zaobserwować jednoznacznej linii trendu. Można prognozować, że w najbliższych latach wskazane wartości będą utrzymywały się na podobnym poziomie, bądź też będą rosły, biorąc pod uwagę ciągły wzrost potrzeb i wymagań społeczeństwa w zakresie usług i infrastruktury.

W przypadku gminy Kruszwica, gdzie obowiązują dwadzieścia trzy miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, rolę wydawanych decyzji o warunkach zabudowy oraz o ustaleniu lokalizacji celu publicznego należy ocenić jako mało znaczącą w procesie kształtowania przestrzeni. Zwykle decyzje o warunkach zabudowy zagrażają zachowaniu ładu przestrzennego wprowadzając często dysharmonię w zagospodarowaniu przestrzeni, jednak w przypadku znacznej ilości miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego mogą służyć polepszaniu warunków prowadzenia działalności gospodarczej (zwiększeniu poziomu infrastruktury technicznej) i wpłynąć pozytywnie na rozwój lokalny i regionalny w gminie.

7.2 Analiza środowiskowa

Środowisko przyrodnicze gminy Kruszwica ma duży wpływ na jej rozwój i zagospodarowanie przestrzenne.

Elementami przyrodniczymi ograniczającymi lokalizację nowej zabudowy są przede wszystkim:

tereny leśne;

grunty orne klas I-III;

formy ochrony przyrody.

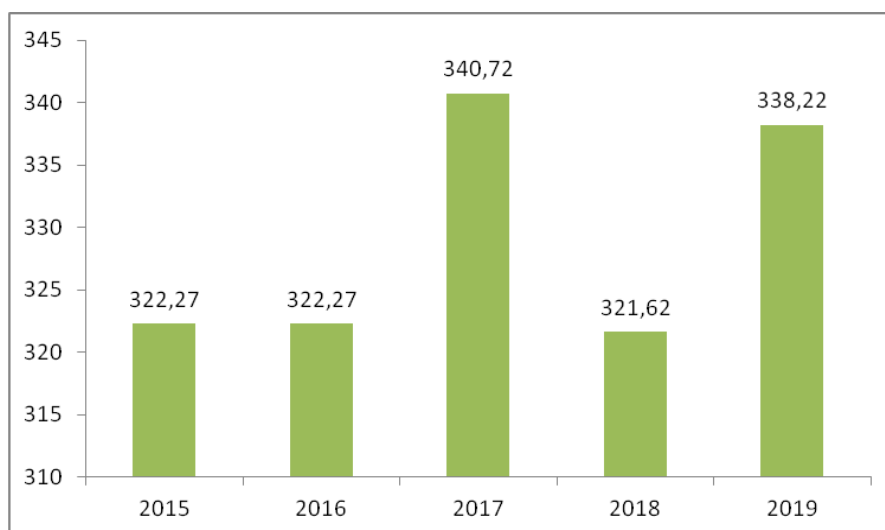
Gr un t y r o l n e i l e n e

Powierzchnia gminy wynosi 25 577 ha, z czego użytki rolne w gminie Kruszwica zajmują 22 096 ha, co stawia je na pierwszym miejscu w strukturze użytkowania gruntów w gminie wynoszących około 86,4% jej powierzchni. Powierzchnia gruntów leśnych oraz zadrzewionych i zakrzewionych na terenie gminy Kruszwica wynosi 1 098 ha, co stanowi 4,3% powierzchni ogółu. Pozostałe grunty zajmują zaledwie 2 383 ha, czyli 9,31% całkowitej powierzchni gminy.

Powierzchnia ogólna lasów na terenie gminy Kruszwica w latach 2015-2019 w 2017 nieco wzrosła, malejąc w roku 2018 oraz znowu wzrosła w roku 2019 osiągając nieco wyższą powierzchnię niż przed rokiem 2016.

Wykres 10 Lesistość na terenie gminy Kruszwica w latach 2015-2019.

r ó d ł o : O p r a c o w a n o n a p o d s t a w i e B a n k u D a n y c h L o k a l n y c h

Utrzymanie powierzchni lasów na podobnym poziomie wiąże się z wyzbyciem przyczyn, które mogą zmniejszać powierzchnię lasów. Zalicza się do nich: procesy deforestacyjne (wylesiania) związane z tworzeniem pól i pastwisk, przetwórstwem drewna, opałem, przygotowywaniem terenów pod zabudowę głównie mieszkaniową jednorodziną. Dodatkowo pożary oraz zmiany klimatyczne i zanieczyszczenia są źródłem kurczenia się powierzchni lasów. Fragmentaryzacja lasów prowadzi do: zmniejszenia bioróżnorodności, zakłóceń stosunków wodnych, wzmożenia erozji gleby. W celu ochrony gruntów rolnych należy podjąć działania polegające na: ograniczeniu przeznaczenia ich na cele nierolnicze i nieleśne; zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych oraz szkodom w produkcji rolniczej, powstającym wskutek działalności nierolniczej i ruchów masowych ziemi; rekultywacji i zagospodarowaniu gruntów na cele rolnicze; zachowaniu torfowisk i oczek wodnych jako naturalnych zbiorników wodnych; ograniczeniu zmian naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi.

Natomiast w celu ochrony gruntów leśnych należy podjąć działania polegające na: ograniczeniu przeznaczenia ich na cele nieleśne lub nierolnicze; zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów leśnych oraz szkodom w drzewostanach i produkcji leśnej, powstającym wskutek działalności nieleśnej i ruchów masowych ziemi; przywracaniu wartości użytkowej gruntom, które utraciły charakter gruntów leśnych wskutek działalności nieleśnej; poprawianiu wartości użytkowej gruntom, które utraciły charakter gruntów leśnych w skutek działalności nieleśnej; poprawianiu ich wartości użytkowej oraz zapobieganiu obniżania ich produktywności; ograniczaniu zmian naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi.

Zgodnie z ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r. (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1161 z późn. zm.) „w lasach ochronnych mogą być wznoszone budynki i budowle służące

gospodarce leśnej, obronności lub bezpieczeństwu państwa, oznakowaniu nawigacyjnemu, geodezyjnemu, ochronie zdrowia oraz urządzenia służące turystyce”.

Zgodnie z ww. ustawą przeznaczenie na cele nieleśne gruntów leśnych stanowiących własność Skarbu Państwa wymaga uzyskania zgody Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa lub upoważnionej przez niego osoby. Zgoda na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne następuje tylko w procedurze sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Ochrona gruntów rolnych realizowana jest na dwóch poziomach. Pierwszy poziom odbywa się z zastosowaniem procedury planistycznej, czyli zmiany przeznaczenia gruntów na cele nierolnicze i nieleśne – poprzez uchwalenie (lub zmianę) miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Drugi poziom stanowi wydanie decyzji zezwalającej na wyłączenie gruntu z produkcji rolniczej lub leśnej.

Według ustawodawcy, na cele nierolnicze i nieleśne można przeznaczyć przede wszystkim grunty oznaczone w ewidencji gruntów jako nieużytki, a w razie ich braku - inne grunty o najniższej przydatności rolniczej. Przepis ten wskazuje ogólne przesłanki, jakimi powinien kierować się organ administracji publicznej, przeznaczając określone grunty na cele nierolnicze i nieleśne. Stanowi on swoiste wytyczne dotyczące ochrony gruntów rolnych i leśnych, w tym odnośnie do ograniczania skutków ujemnego oddziaływania na grunty.

Przeznaczenie na cele nierolnicze gruntów rolnych klasy I III wymaga uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi. W związku z wejściem nowelizacji ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych przeznaczenie na cele nierolnicze i nieleśne gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klas I III nie wymagają uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi, wówczas gdy spełnią łącznie poniższe warunki:

- co najmniej połowa powierzchni każdej zwartej części gruntu zawiera się w obszarze zwartej zabudowy;
- położone są w odległości nie większej niż 50 m od granicy najbliższej działki budowlanej;
- położone są w odległości nie większej niż 50 metrów od drogi publicznej;
- ich powierzchnia nie przekracza 0,5 ha, bez względu na to, czy stanowią jedną całość, czy stanowią kilka odrębnych części.

Przytaczana Ustawa ma na celu ograniczenie do działalności człowieka na terenach leśnych i rolnych wysokich klas bonitacyjnych i tym samym wprowadza duże ograniczenia w ich zabudowie.

Formy ochrony przyrody

Przyroda ze swej istoty stanowi element przestrzeni, stąd też racjonalne korzystanie z zasobów i walorów danego terenu musi uwzględniać potrzeby ochrony przyrody. Ochronie przyrody służą przede wszystkim formy ochrony przyrody, ustanowione w trybie i na zasadach ustawy o ochronie przyrody.

Różnorodność formy ochrony przyrody, występujących na terenie w znaczącej mierze wpływa na ograniczenie lokalizacji nowej zabudowy. W granicach gminy znajdują się:

- § Obszar Specjalnej Ochrony „Ostoja Nadgoplańska”,
- § Specjalny Obszar Ochrony „Jezioro Gopło”,
- § Rezerwat przyrody: „Nadgoplański Park Tysiąclecia”,
- § Park krajobrazowy Nadgoplański Park Tysiąclecia.

Do każdej z form ochrony przyrody odnoszą się przepisy prawne, które wprowadzają określone ograniczenia mające zapewnić zamierzony efekt i cel tworzenia takiej formy ochrony przyrody.

7.3 Analiza społeczna

W 2019 r. liczba zatrudnionych (wg. innego podziału niż PKD) w gminie Kruszwica wynosiła 3 255 osób i było to o 1,06 % więcej niż w 2015 r. Liczba pracujących kobiet i mężczyzn w analizowanych jednostkach administracyjnych była zmienna. Biorąc pod uwagę analizowany przedział czasowy, można uznać, że w przyszłych latach nastąpi wzrost liczby pracujących mieszkańców w gminie.

Tabela 26 Liczba pracujących mieszkańców gminy wg. Innego podziału niż PKD Kruszwica na tle powiatu inowrocławskiego i województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2015-2019.

<i>L i c z b a p r a c u j c y c h o g ó ł e m w g . i</i>					
<i>Rok</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>
<i>gmina Kruszwica</i>	<i>3 078</i>	<i>3 092</i>	<i>3 243</i>	<i>3 245</i>	<i>3 255</i>
<i>p o w i a t i n o w r</i>	<i>32 265</i>	<i>33 447</i>	<i>34 337</i>	<i>34 132</i>	<i>34 178</i>
<i>w o j e w ó d z t w o pomorskie</i>	<i>707 068</i>	<i>723 036</i>	<i>738 491</i>	<i>749 206</i>	<i>brak danych</i>
<i>m c z y n i</i>					
<i>Rok</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>
<i>gmina Kruszwica</i>	<i>1 551</i>	<i>1 596</i>	<i>1 649</i>	<i>1 654</i>	<i>1 690</i>
<i>p o w i a t i n o w r</i>	<i>16 426</i>	<i>17 076</i>	<i>17 595</i>	<i>17 403</i>	<i>17 646</i>
<i>w o j e w ó d z t w o pomorskie</i>	<i>374 687</i>	<i>384 352</i>	<i>394 975</i>	<i>399 470</i>	<i>brak danych</i>
<i>kobiety</i>					

Rok	2015	2016	2017	2018	2019
gmina Kruszwica	1 527	1 496	1 594	1 591	1 565
powiat inowrocławski	15 839	16 371	16 742	16 729	16 532
województwo pomorskie	332 381	338 684	343 516	349 736	brak danych

r ó d ł o : O p r a c o w a n o n a p o d s t a w i e B a n k u D a n y c h L o k a l n y c h

Bezrobocie

Bezrobocie należy do głównych problemów społeczno-ekonomicznych w skali całego kraju. Problem ten nie ominął również gminy Kruszwica. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego na rok 2019 liczba bezrobotnych w gminie Kruszwica wynosiła 870 osoby, co stanowi 27% liczby osób pracujących. W celu zmniejszenia bezrobocia wśród mieszkańców należy podjąć następujące działania:

- aktywizacja bezrobotnych,
- tworzenie nowych miejsc pracy,
- podejmowanie działalności gospodarczej przez mieszkańców,
- organizowanie kwalifikowanych kursów zawodowych.

Poziom życia oraz wielkość dochodów mieszkańców gminy są podstawowym determinantem przyszłego rozwoju. Możliwość osiągania dochodów, warunki mieszkaniowe, dostęp do oświaty, ochrona zdrowia oraz dóbr kultury są o wiele mniejsze niż w skali województwa czy kraju. Dla bezpieczeństwa społecznego wymagane jest stworzenie takiego systemu zaspakajania potrzeb bytowych, który szybko reaguje na zmiany i adaptuje się do stale zmieniających warunków społecznych.

Edukacja

Na terenie gminy Kruszwica funkcjonuje dwadzieścia osiem (28) oddziałów przedszkolnych. Liczbę uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych uczęszczających do ww. placówek wymieniono w poniższej tabeli.

Tabela 27 Placówki szkolne I przedszkolne w gminie Kruszwica.

D`UWCEk _ j`c	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
CXXn]Uûm`Dfn	23	26	27	28
8n]YWJ`k`d`U wychowania	789	719	691	649

przedszkolnego				
Gn_c û m' d c X g h	9	9	9	9
I Wn b] c k] Y' g podstawowych	1 288	1 168	1 332	1 499
Gn_c û m' [] a b	4	4	2	2
I Wn b] c k] Y' g gimnazjalnych	609	560	363	177

r ó d ł o : Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych

Tabela 28 Liczba uczniów I absolwentów w szkołach podstawowych gminy Kruszwica na tle powiatu i województwa.

	2015	2016	2017	2018	2019
Uczniowie					
gmina Kruszwica	1 288	1 168	1 332	1 499	brak danych
d c k] U h '] b c k f c W	10 032	9 168	10 514	11 893	brak danych
wo^ Y k Œ X n h k c ' - i ^ pomorskie	136 404	125 497	143 908	163 976	brak danych
Absolwenci					
gmina Kruszwica	188	191	brak danych	brak danych	brak danych
d c k] U h '] b c k f c W	1 394	1 406	brak danych	brak danych	brak danych
k c ^ Y k Œ X n h k c ' - i ^ pomorskie	18 976	19 162	brak danych	brak danych	brak danych

r ó d ł o : Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych

Tabela 29 liczba uczniów I absolwentów w gimnazjach gminy Kruszwica na tle powiatu i województwa.

	2015	2016	2017	2018	2019
Uczniowie					
gmina Kruszwica	609	560	363	177	brak danych
d c k] U h '] b c k f c W ũ U	4 536	4 359	brak danych	1 415	brak danych
k c ^ Y k Œ X n h k c ' - i ^ U pomorskie	60 283	59 181	39 210	19 704	brak danych
Absolwenci					

gmina Kruszwica	220	217	196	191	brak danych
powiat ino	1 554	1 513	brak danych	1 404	brak danych
kc ^ Y k	19 958	19 509	18 822	18 611	brak danych

r ó d ł o : O p r a c o w a n o n a p o d s t a w i e B a n k u D a n y c h L o k a l n y c h

W analizowanych jednostkach administracyjnych nie odnotowano wyraźnego trendu (wzrostowego bądź spadkowego) co do liczby uczniów i absolwentów. Zmiany z roku 2017 na 2018 są spowodowane zmianą systemu edukacyjnego, który zlikwidował gimnazja wprowadzając 8 lat podstawówki, 4 lata liceum.

Ochrona zdrowia

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2019 roku w gminie Kruszwica udzielono 101 562 porad lekarskich i ich liczba wzrosła od 2015 roku o 7%. W powiecie inowrocławskim liczba udzielonych porad wzrosła o 7,2%, natomiast w województwie kujawsko-pomorskim wzrosła o 3,5%.

Tabela 30 Liczba porad udzielonych w placówkach opieki zdrowotnej w gminie Kruszwica na tle powiatu i województwa w latach 2015-2019.

	2015	2016	2017	2018	2019
gmina Kruszwica	94 479	95 847	96 746	99 182	101 562
powiat ino	823 349	793 459	814 568	856 798	887 640
kc ^ Y k	9 583 041	9 614 916	9 919 432	10 034 313	9 932 104

r ó d ł o : O p r a c o w a n o n a p o d s t a w i e B a n k u D a n y c h L o k a l n y c h

Pomoc społeczna

Wśród głównych powodów trudnej sytuacji społeczno-ekonomicznej mieszkańców gminy należy wymienić: bezrobocie, ubóstwo, wielodzietność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm oraz niepełnosprawność. Główną placówką, z której pomoc mogą czerpać dotknięci powyższymi problemami mieszkańcy jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Tabela 31 Korzystający ze środowiskowej pomocy społecznej w gminie Kruszwica na tle powiatu i województwa w latach 2015-2019.

	2015	2016	2017	2018	2019	Zmiana 2018/2015
Gospodarstwa domowe						
gmina Kruszwica	616	580	538	473	415	67,4%
powiat inowrocławski	6 081	5 835	6 031	5 175	4 849	79,7%
województwo kujawsko-pomorskie	79 978	75 492	70 864	64 998	61 088	76,4%
Osoby w gospodarstwach domowych						
gmina Kruszwica	1 632	1 456	1 305	1 116	950	58,2%
powiat inowrocławski	15 054	13 879	13 618	11 587	10 541	70%
województwo kujawsko-pomorskie	201 580	183 974	166 984	150 315	136 736	67,8%

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w gminie Kruszwica w 2019 roku środowiskowej pomocy społecznej udzielono 415 gospodarstw domowym i 950 osobom w nich mieszkającym. Zarówno w gminie Kruszwica, jak i powiecie inowrocławskim i województwie kujawsko-pomorskim liczba gospodarstw domowych i osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej spadała.

Infrastruktura techniczna

W gminie Kruszwica liczba osób korzystających z infrastruktury technicznej na przestrzeni badanych lat spadała. W powiecie inowrocławskim liczba osób korzystających z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej oraz gazowej malała. Wyjątek stanowił 2019 r., kiedy wyraźnie wzrósł udział osób korzystających z sieci gazowej. Na poziomie wojewódzkim liczba osób korzystających z sieci wodociągowej z roku na rok malała, a udział osób korzystających z sieci gazowej zwiększył się w trakcie analizowanych lat, mimo, że od 2017 r. do 2018 r. liczba osób korzystających z sieci gazowej wynosiła znacząco mniej. Z sieci kanalizacyjnej w województwie kujawsko-pomorskim najwięcej osób korzystało w 2017 r.

Tabela 32 Ludność korzystająca z infrastruktury technicznej w gminie Kruszwica w latach 2015-2019.

	2015	2016	2017	2018	2019
G] Y ' k c X c W] [c k U					
gmina Kruszwica	19 682	19 579	19 497	19 290	19 196
d c k] U h '] b c k f c Wû U	160 561	159 963	159 582	158 667	157 859
k c ^ Y k Œ X n h k c ' _ i ^ U pomorskie	1 986 905	1 985 985	1 985 692	1 981 399	1 977 434
G] Y ' _ U b U `] n U W m ^ b U					
gmina Kruszwica	14 344	14 346	14 282	13 958	13 912
d c k] U h '] b c k f c Wû U	116 015	115 247	115 048	114 329	113 864
k c ^ Y k Œ X n h k c ' _ i ^ U pomorskie	1 452 928	1 455 795	1 457 299	1 455 006	1 454 720
G] Y ' [U n c k U					
gmina Kruszwica	9 507	9 439	9 381	9 344	9 315
powiat inowf c Wû U k g _]	72 441	72 238	71 442	71 162	73 549
k c ^ Y k Œ X n h k c ' _ i ^ U pomorskie	891 842	894 282	886 731	887 450	898 943

r ó d ł o : Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych

Podsumowanie i zalecenia:

w społeczności lokalnej należy zwrócić większą uwagę na aktywizację osób bez pracy;
atrakcyjność na rynku pracy w gminie Kruszwica należy ocenić pozytywnie z punktu widzenia wzrostu zatrudnienia i przedsiębiorczości;
tempo zmian w niektórych obszarach nie jest tak dynamiczne, jak w powiecie czy województwie, jednak zmiany te wpływają na rozwój społeczny gminy;
należy systematycznie dążyć do dalszej rozbudowy sieci infrastruktury technicznej w gminie.

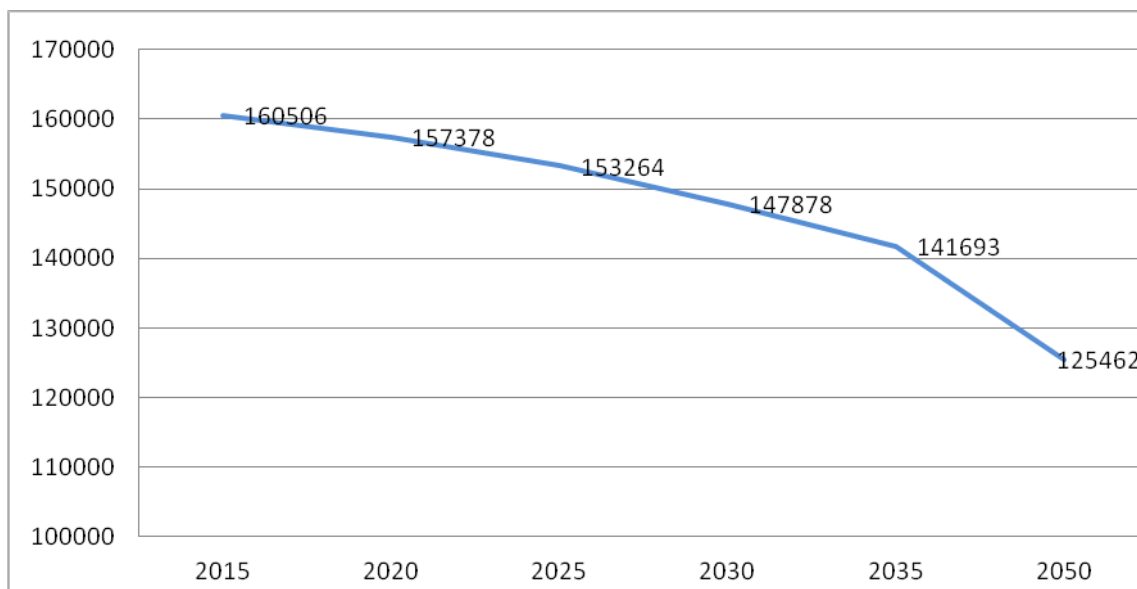
7.4 Prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego

Prognozę zmian liczby ludności i struktury ludności z uwagi na ograniczoną dostępność danych do analizy zostały przeprowadzone na poziomie powiatu inowrocławskiego. Na podstawie danych pochodzących z Głównego Urzędu Statystycznego ustalono, że w najbliższym 35-leciu oczekiwane jest zmniejszenie liczby ludności w powiecie inowrocławskim w 2025 prognozuje się liczbę ludności na

poziomie 153 264 osób, natomiast w 2050 – 125 462 osób, a więc do 2050 roku prognozuje się spadek ludności o około 18,2%.

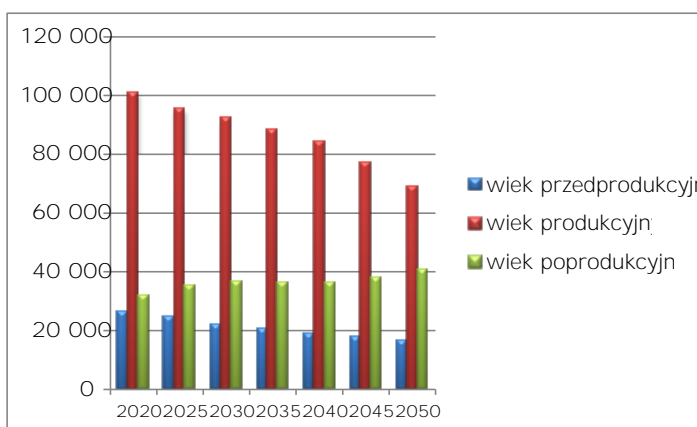
Wykres 11 Prognozowana zmiana liczby ludności w powiecie inowrocławskim w latach 2015, 2020, 2025, 2030, 2035, 2050.

r ó d ł o : O p r a c o w a n o n a p o d s t a w i e B a n k u D a n y c h L o k a l n y c h

Przedstawiona powyżej prognoza demograficzna potwierdza spadkową tendencję liczby ludności w powiecie inowrocławskim w perspektywie do 2050 r. Analizując ekonomiczną strukturę wieku największy prognozowany spadek dotyczy przedziału grupy w wieku produkcyjnym (18 – do wieku emerytalnego) i wyniesie ok. 32,2% czyli 32 449 osoby. Spadek nastąpi również w populacji w wieku przedprodukcyjnym (do 17 lat) o 9 684 osoby czyli 37,2 %. Największy wzrost ludności prognozuje się w grupie poprodukcyjnej (powyżej wieku emerytalnego).

Wykres 12 Prognoza ludności powiatu inowrocławskiego według podziału na funkcjonalne grupy wiekowe.

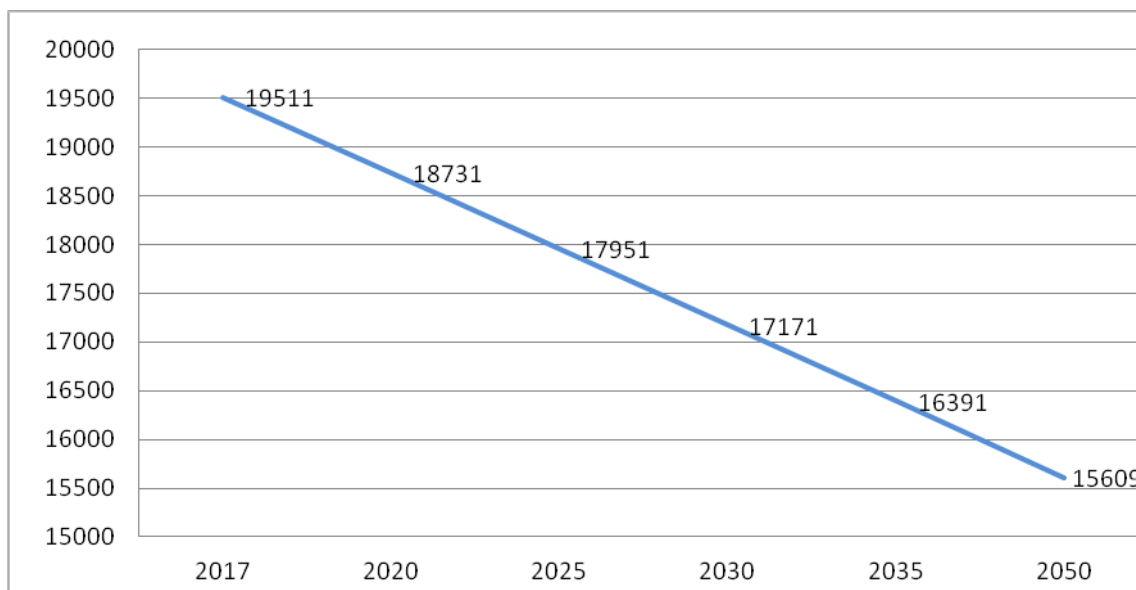

r ó d ł o : O p r a c o w a n o n a p o d s t a w i e B a n k u D a n y c h L o k a l n y c h

Na podstawie wyżej wymienionych danych demograficznych charakteryzujących prognozowane zmiany liczby ludności w latach 2020-2050 dla powiatu inowrocławskiego dokonano analogicznej prognozy demograficznej dla gminy Kruszwica. Uwzględniając prognozowany spadek liczby ludności o ok. 20% w roku 2050 liczba mieszkańców gminy Kruszwica będzie wynosiła ok. 15 609 osób. Dynamika zmian liczby ludności gminy Kruszwica w latach 2020-2050 została przedstawiona na poniższym wykresie.

Wykres 13 Prognoza zmiany liczby ludności gminy Kruszwica w latach 2020-2050.

r ó d ł o : O p r a c o w a n o n a p o d s t a w i e B a n k u D a n y c h L o k a l n y c h

Saldo migracji czyli różnica pomiędzy zameldowaniami i wymeldowaniami z terenu Gminy Kruszwica, w ostatnich latach przyjmowało wartość ujemną. Na terenie gminy napływ ludności jest znikomy. Wielu mieszkańców wyjeżdża do większych miast na stałe w poszukiwaniu pracy i dalszego kształcenia. Efektem migracji ludności do bardziej rozwiniętych gmin i miast jest spadek liczby mieszkańców i tym samym ujemne saldo migracji. Jest to obecnie jedna z głównych przyczyn nasilania procesów depopulacyjnych. Projektowanie nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową ma na celu wzmocnienie potencjału mieszkaniowego i przeciwdziałanie emigracji.

7.5 Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę

a) M a k s y m a l n e w s k a l i g m i n y z a p o t r z e b o w a n i e n a n o w

Zabudowa mieszkaniowa

Na podstawie przeprowadzonych analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych oraz w oparciu o prognozy demograficzne i możliwości finansowe gminy określono poniżej maksymalne w

skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy: mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej i zagrodowej z dopuszczeniem usług, usługowej, w tym usług publicznych, produkcyjnej, składowej i magazynowej wraz z usługami, rekreacji indywidualnej.

W procesie ustalania maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę, oprócz przeprowadzonych we wcześniejszych rozdziałach analiz potencjału demograficznego, ruchu migracyjnego, struktury wieku i płci, rynku pracy oraz gospodarki, uwzględniono dodatkowe czynniki wpływające na przyjęte wartości powierzchni użytkowej zabudowy wraz z ich charakterystyką i argumentacją. W przypadku zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową na szczególną uwagę zasługuje wskaźnik przyrostu zasobów mieszkaniowych gminy Kruszwica. Zasoby mieszkaniowe powinny zaspokajać potrzeby mieszkaniowe wynikające z zakładania nowych gospodarstw domowych oraz podwyższania standardów mieszkaniowych, które następują wraz z rozwojem gospodarczym i wzrostem zamożności mieszkańców gminy. Na przestrzeni lat 2007-2017 liczba ludności w gminie Kruszwica spadła o 380 osób. Na podstawie tychże danych można wysnuć wniosek, iż populacja gminy Kruszwica będzie się zmniejszać. Z przeprowadzonych analiz zasobów mieszkaniowych wynika, że liczba mieszkań w gminie, mimo spadku liczby ludności wzrosła o 360 mieszkań na przestrzeni lat 2007-2017. Analizując wzrost liczby mieszkań w szerszym ujęciu, należy stwierdzić, iż z dużym prawdopodobieństwem stan zasobów mieszkaniowych gminy Kruszwica będzie się powiększał. Należy pamiętać, że spadek liczby ludności nie jest do końca przesądzony. Największym argumentem przemawiającym za ograniczeniem drastycznego spadku liczby ludności jest wdrażana w ostatnich latach polityka prorodzinna państwa, która ma na celu przede wszystkim poprawę wskaźników demograficznych w skali całego kraju. **Biorąc to pod uwagę, należy przyjąć, że liczba mieszkańców gminy Kruszwica w dłuższym czasie utrzyma się na poziomie około 19 500 mieszkańców.** W latach 2007 – 2017 powierzchnia użytkowa mieszkań minimalnie wzrosła. Średnia powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę wyniosła 22,4 m² i w 2017 roku w porównaniu z rokiem 2007 wzrosła o 2,6 m². W celu polepszania warunków mieszkaniowych można przyjąć dążenie do uzyskania wyższego wskaźnika powierzchni użytkowej mieszkania na 1 osobę, przynajmniej na poziomie **40,0 m² na 1 osobę**. Przedstawiona wartość 40,0 m² nie jest wartością przypadkową, gdyż prawie tyle wyniosła średnia powierzchnia mieszkalna dla 28 krajów europejskich w roku 2019. Zgodnie z raportami Eurostatu prawie połowa ludności w Polsce mieszka w przeludnionych mieszkaniach. Ponadto należy wziąć również pod uwagę dynamikę zmian przeciętnej powierzchni mieszkania w Polsce przypadającą na jedną osobę, która w latach 2002-2018 zwiększyła się o blisko 6 m² na osobę.

Pomimo stopniowej poprawy standardów mieszkaniowych, warunki mieszkaniowe w Polsce dalece odbiegają od standardów europejskich, gdzie średnia powierzchnia mieszkalna w roku 2019 wynosiła 39,6 m² na osobę. W związku z powyższym przy określaniu maksymalnego zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową gminy Kruszwica, należy przede wszystkim wziąć pod uwagę

przytoczone powyżej argumenty związane z poprawą sytuacji majątkowej mieszkańców gminy, a co za tym idzie – wzrostem powierzchni użytkowej przypadającej na jednego mieszkańca. Na potwierdzenie tej tezy wskazuje również fakt wzrostu zasobów mieszkaniowych w gminie Kruszwica w latach 2007-2018, który został przedstawiony w tabeli nr 15. Warto zauważyć, iż pomimo spadku liczby mieszkańców w latach 2007-2017, liczba mieszkań cały czas rosła. Kolejnym potwierdzeniem zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową jest również liczba wydawanych decyzji o warunkach zabudowy, która w latach 2013-2019 na terenie miasta Kruszwica oraz przyległym obrębie Grodztwo, w którym następuje ciągły rozwój zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wynosiła – 388, należy przy tym podkreślić, iż spora część inwestycji mieszkaniowych w gminie jest realizowana na podstawie obowiązujących planów miejscowych. Zakładając ostatecznie, że liczba mieszkańców gminy Kruszwica w dłuższym czasie utrzyma się na poziomie ok. 19 500 mieszkańców i zwiększy się wskaźnik powierzchni użytkowej mieszkania na 1 osobę przynajmniej do poziomu 40,0 m² na osobę (wzrost o 17,6 m² na osobę) **maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową (tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej oraz zabudowy zagrodowej z dopuszczeniem usług) wyniesie zatem 343 200,0 m² powierzchni użytkowej zabudowy (19 500 osób x 17,6 m²).**

Potwierdzeniem zakładanej poprawy standardów mieszkaniowych może być również zdecydowany wzrost zamożności, który objawia się przede wszystkim wzrostem miesięcznego wynagrodzenia mieszkańców gminy Kruszwica. W latach 2002-2018 przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wzrosło ponad dwukrotnie i osiągnęło w roku 2018 wartość 3839 zł brutto (dane www.polskawliczbach.pl). Wzrastająca zamożność mieszkańców gminy z całą pewnością przełoży się na poprawę ich warunków mieszkaniowych.

Z a b u d o w a u s ł u g o w a , p r o d u k c y j n a

Analiza struktury wiekowej ludności w mieście i gminie Kruszwica w aspekcie ekonomicznych grup wiekowych wykazuje, że przeważająca część ludności gminy jest w wieku produkcyjnym. Zjawisko tego typu należy uznać, jako korzystne z punktu widzenia możliwości rozwoju działalności gospodarczej na terenie gminy. Usługi są niezwykle ważną gałęzią gospodarki, wpływającą na tworzenie nowych miejsc pracy, a tym samym na rozwój społeczności lokalnych zarówno w wymiarze demograficznym jak również ekonomicznym i społecznym. Poprawiając komfort życia mieszkańców, szczególnie na obszarach wiejskich należy zadbać o ich łatwy dostęp do podstawowych usług. W mieście i gminie Kruszwica zabudowa usługowa stanowi uzupełnienie struktur mieszkalnych. Są to przede wszystkim usługi związane z codziennym życiem mieszkańców (handel, poczta, apteka itd.), które w sposób naturalny odpowiadają na pojawiające się potrzeby ludzi.

W ramach ustalania maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę usługową wzięto pod uwagę zarówno usługi komercyjne, jak i publiczne, w ramach których zawierają się m.in. usługi oświaty, ochrony zdrowia, administracji i kultury. Natomiast zabudowę produkcyjną

uzupełniają obiekty składowe i magazynowe wraz z zabudową towarzyszącą i usługami. Czynniki determinującymi wzrost zapotrzebowania na usługi i produkcję są:

- rosnący popyt na dobra i usługi ze strony mieszkańców gminy,
- dążenie do minimalizacji bezrobocia,
- ulgi podatkowe dla przedsiębiorstw,
- wzrost liczby nowych podmiotów gospodarczych,
- zwiększenie konkurencyjności i dostępności usług,
- gminne inwestycje infrastrukturalne,
- sprzyjające warunki rozwoju przedsiębiorczości.

W ostatnich latach nastąpił wzrost liczby nowych podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie gminy Kruszwica. W latach 2010-2017 liczba podmiotów wzrosła o 20 co daje średnio ok. 3 nowych podmiotów gospodarczych rocznie. Zachowując dynamikę wzrostu liczby podmiotów gospodarczych należy przyjąć, iż do 2050 roku w gminie Kruszwica powstanie 99 nowych podmiotów usługowych i produkcyjnych. Odnosząc liczbę zarejestrowanych podmiotów gospodarczych (1405 w 2017 r.) do istniejącej powierzchni użytkowej zabudowy produkcyjnej i usługowej na terenie gminy Kruszwica można przyjąć, iż średnio na jeden podmiot gospodarczy przypada 167,0 m² powierzchni użytkowej zabudowy, a zatem w dłuższej perspektywie (do 2050 r.) przy łącznym wzroście podmiotów gospodarczych o 99, maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę usługową i produkcyjną wyniesie 16 533,0 m² powierzchni użytkowej zabudowy.

Biorąc pod uwagę dotychczasowy rozkład przestrzenny i zróżnicowanie zabudowy usługowej oraz produkcyjnej szacunkowo można stwierdzić, iż pod względem liczebnym, zabudowa usługowa zdecydowanie przewyższa liczbę podmiotów produkcyjnych, zatem 70% ustalonego maksymalnego zapotrzebowanie na nową zabudowę winno być przeznaczone pod zabudowę usługową, a 30% pod zabudowę produkcyjną. Ostatecznie określa się **maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę usługową, w tym dla usług publicznych wynoszącą 11 573,1 m² powierzchni użytkowej zabudowy, natomiast dla zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej wraz z usługami 4 959,9 m² powierzchni użytkowej zabudowy.**

Na przestrzeni lat zapotrzebowanie na nową zabudowę rekreacji indywidualnej jest znikome, czego potwierdzeniem jest brak zainteresowania mieszkańców tego typu zabudową, brak nowych inwestycji na terenie gminy. W związku z tym, nie określa się maksymalnego zapotrzebowania na nową zabudowę rekreacji indywidualnej pod budynki letniskowe.

Faktyczne zapotrzebowanie na tereny inwestycyjne, w tym przede wszystkim zakłady produkcyjne, czy placówki handlowo-usługowe zweryfikuje rynek. Rozwój tego sektora będzie adekwatny do przyrostu liczby mieszkańców, tempa wzrostu gospodarczego, czy działalności samorządu terytorialnego, którego kluczowym zadaniem w tym zakresie jest stworzenie optymalnych warunków rozwoju przedsiębiorczości. Przy projektowaniu nowych terenów rozwojowych wzięto pod

uwagę przede wszystkim potrzeby mieszkańców gminy, wyrażone we wnioskach składanych w ostatnich latach. Biorąc pod uwagę wszystkie powyższe czynniki oraz niepewność procesów rozwojowych, o której mowa w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, dopuszczono możliwość zwiększenia zapotrzebowania w stosunku do wyników dokonanych analiz, lecz nie więcej niż o 30%. Z tego tytułu zapotrzebowanie dla:

zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej i zagrodowej z dopuszczeniem usług szacuje się na 446 160,0 m² (44,6 ha)

zabudowy usługowej, w tym dla usług publicznych szacuje się na 15 045,03 m² (1,5 ha)

zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej wraz z usługami szacuje się na 6 447,87 m² (0,6 ha),

zabudowa rekreacji indywidualnej – 0,0 m².

b) Chł onno o b s z a r ó w o w p e ł n i w y k s z t - p r z e s t r a n n e j w z w a g r a n i c a c h j e d n o s t k i o s a d n i c z e j o r a z c h ł o n n o m i e j s c o w y c h p o d z a b u d o w

Zgodnie z art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1443) przez jednostkę osadniczą rozumie się wyodrębniony przestrzennie obszar zabudowy mieszkaniowej wraz z obiektami infrastruktury technicznej zamieszkały przez ludzi. Dla terenu gminy Kruszwica dokonano analizy chłonności obszarów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, w której wzięto pod uwagę obszary miejscowości gminnych z wyłączeniem tych miejscowości lub ich części, na których obszarze obowiązują ustalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub też dominuje zabudowa rozproszona, a zatem wyróżnienie obszarów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej nie jest możliwe. Wyznaczenie obszarów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej odbyło się przede wszystkim poprzez analizę przestrzennego rozmieszczenia istniejącej zabudowy. Poddając analizie strukturę gminy Kruszwica można zauważyć, iż istniejąca zabudowa zlokalizowana jest przede wszystkim w mieście Kruszwica oraz przyległym obrębie Grodztwo oraz w historycznie ukształtowanych centrach wsi, wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych. Jednocześnie znaczące dla niniejszej analizy jest pokrycie części miasta wraz strefą podmiejską planami miejscowego zagospodarowania przestrzennego.

Zgodnie z zapisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przy szacowaniu chłonności, położonych na terenie gminy, obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych, rozumianą jako

możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, należy posługiwać się **powierzchnią użytkową zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy**. Zatem, w celu ustalenia powierzchni użytkowej zabudowy rezerw wyznaczonych jednostek osadniczych należy przyjąć pewne założenia co do średniej wielkości pojedynczej działki dla każdej funkcji oraz średniego wskaźnika powierzchni użytkowej zabudowy na pojedynczej działce. **W szacowaniu chłonności obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej dla gminy Kruszwica przyjęto następujące założenia:**

tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej i zagrodowej z dopuszczeniem usług – średnia powierzchnia działki – 3000 m², średnia powierzchnia użytkowa zabudowy na pojedynczej działce – 250 m²;

tereny zabudowy usługowej, w tym usługi publiczne – średnia powierzchnia działki – 1500 m², średnia powierzchnia użytkowa zabudowy na pojedynczej działce – 200 m²;

tereny zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej wraz z usługami - średnia powierzchnia działki – 5000 m², średnia powierzchnia użytkowa zabudowy na pojedynczej działce – 600 m²;

Poza wyżej wymienionymi wskaźnikami dotyczącymi średnich powierzchni działek oraz powierzchni użytkowej zabudowy, w wyniku analizy przestrzennego rozmieszczenia istniejącej i projektowanej w gminie Kruszwica zabudowy ustalono, że udział procentowy odpowiednich funkcji przedstawia się następująco:

tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej i zagrodowej z dopuszczeniem usług stanowią 75% istniejącej zabudowy;

tereny zabudowy usługowej, w tym usługi publiczne stanowią 10% istniejącej zabudowy;

tereny zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej wraz z usługami stanowią 3% istniejącej zabudowy;

tereny pozostałej zabudowy (infrastruktura techniczna, zabudowa usług kultu religijnego, zabudowa związana z eksploatacją złóż itp.) stanowią 12%.

Identyczny rozkład procentowy zabudowy pod względem funkcji przyjęto w szacunkach chłonności dla wyznaczonych obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej. Dla każdej jednostki osadniczej w pierwszej kolejności obliczono łączną powierzchnię występujących rezerw terenu. Na podstawie liczby niezabudowanych działek w granicach zwartej jednostki osadniczej, obliczono, łączną powierzchnię występujących

rezerw terenu. Następnie dokonano podziału występujących rezerw terenów według przyjętych proporcji jak dla istniejącej na terenie całej gminy zabudowy tj. 75% dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej i zagrodowej, 10% dla zabudowy usługowej, w tym usługi publiczne, dla zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej wraz z usługami – 3%. W dalszej kolejności ustalono liczbę możliwych do wydzielenia działek pod określone funkcje zabudowy dzieląc łączną powierzchnię rezerw terenów przez średnią powierzchnię pojedynczej działki zgodnie z przyjętymi założeniami dla odpowiednich funkcji terenu. Po ustaleniu liczby możliwych do wydzielenia działek z podziałem pod konkretne funkcje obliczono powierzchnię użytkową zabudowy występujących rezerw terenów w zwartej jednostce osadniczej – stanowiącej iloczyn ustalonej liczby działek możliwych do wydzielenia i przyjętych z założeń powierzchni użytkowej zabudowy dla pojedynczej działki z podziałem na odpowiednie funkcje. Z uwagi na wielofunkcyjność, różne funkcje i formy architektoniczne zabudowy w prezentowanej metodzie szacowania chłonności przyjęto, że wielkość powierzchni użytkowej budynku jest tożsama z powierzchnią zabudowy terenu, a zatem istniejącą, czy projektowaną na działce zabudowę traktować należy jako powierzchnię użytkową zabudowy. Ponadto na komentarz zasługuje przyjęta wielkość powierzchni użytkowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej i zagrodowej z dopuszczeniem usług, która wynosi 3000 m². Z pewnością tak duża powierzchnia może wzbudzać wątpliwości co do prawidłowości i wiarygodności szacunków, warto jednak zauważyć, iż występuje w tym przypadku wielofunkcyjności, gdyż w przyjętych obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych gminy Kruszwica, zabudowa zagrodowa w wielu miejscowościach przenika się z zabudową mieszkaniową jednorodziną i wielorodziną. O ile zabudowa jedno- i wielorodzinna jest lokalizowana na stosunkowo niewielkich działkach, o tyle zabudowa zagrodowa występuje często na kilku- lub kilkunastohektarowych parcelach, stąd też stosunkowo duża powierzchnia działki przyjęta do szacowania chłonności.

Na terenie gminy Kruszwica w obszarach o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej występuje łącznie 218 045 m² (21,8 ha) rezerw powierzchni użytkowej zabudowy w wariantcie I obejmującym 100% możliwość zabudowy ustalonych rezerw terenów. Uzyskana wartość to wszystkie wolne rezerwy terenu (niezabudowane działki) wyodrębnione w ramach wyróżnionych uprzednio zwartych jednostek osadniczych. Zgodnie z art. 2 pkt 1 ustawy o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych przez **obiekty infrastruktury technicznej zamieszkiwane przez ludzi**. Zarówno przywołana powyżej ustawa o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych, jak i ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nie precyzują, w jaki sposób należy określać granicę jednostek osadniczych w procesie ustalania chłonności na potrzeby Studium. Biorąc powyższe pod uwagę należy uznać, iż ustawodawca nie przewidział jednoznacznego schematu postępowania w tym zakresie. W ramach ustawowego obowiązku określania chłonności obszarów o w pełni wykształconej

zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych kluczową rolę odgrywa różnorodność jednostek osadniczych m.in. ze względu na uwarunkowania fizjograficzne, środowiskowe, funkcjonalne, czy przestrzenne. W wielu przypadkach, tego typu różnorodność poszczególnych jednostek osadniczych uniemożliwia wiarygodne oszacowanie, ile wolnych terenów można będzie przeznaczyć pod zabudowę w ramach danej jednostki osadniczej. Ustalona na podstawie bardzo ogólnych przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym chłonność obszarów przyjmuje wartość czysto teoretyczną. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest aktem polityki przestrzennej gminy, a nie aktem prawa miejscowego. Konkretna zmiana przeznaczenia poszczególnych terenów pod zabudowę następuje w drodze uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub też uzyskania przez inwestora prawomocnej decyzji o warunkach zabudowy. Zarówno w procesie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jak i wydawania decyzji o warunkach zabudowy nie jest możliwe przeznaczenie pod zabudowę 100% rezerw terenów w ramach danej jednostki osadniczej. W procesie przeznaczania danych terenów pod zabudowę panuje szereg ograniczeń wynikających z przepisów odrębnych. Z perspektywy ustawowej ochrony gruntów rolnych i leśnych zupełnie inaczej przedstawia się możliwość zabudowy miejscowości wiejskiej, w której dominują grunty rolne klas I-III, a inaczej w miejscowości, która takich gruntów nie posiada. Kolejną barierę w lokalizacji zabudowy mogą stanowić formy ochrony przyrody. Możliwość zabudowy jednostki osadniczej, zlokalizowanej poza obszarami objętymi ochroną różni się od miejscowości w położonej przykładowo w Obszarze Chronionego Krajobrazu, w którym zwykle obowiązują ograniczenia co do lokalizacji zabudowy w pobliżu cieków i zbiorników wodnych. Z takim ograniczeniem w możliwości lokalizacji potencjalnej zabudowy na wskazanych rezerwach terenu mamy do czynienia w przypadku gminy Kruszwica. Ograniczenia wynikające z ochrony gruntów rolnych, czy ograniczenia ochrony środowiska nie są jedynymi barierami w procesie zabudowy ustalonych rezerw terenu. Tego typu ograniczeń znaleźć można bardzo wiele, chociażby: występujące strefy ochronne od ujęć wód, cmentarzy, gabaryty poszczególnych działek, zachowanie normatywnych odległości od granic działek, od terenów kolejowych, stref kontrolowanych gazociągów, stref ochronnych napowietrznych linii elektroenergetycznych, czy gruntów leśnych. Kolejnymi ograniczeniami mogą być m.in.: występowanie gruntów pochodzenia organicznego, nieuregulowany stan prawnych nieruchomości, kultywowanie rodzinnych tradycji rolniczych i zachowanie ciągłości upraw i hodowli rolniczej, polityka przestrzenna zmieniających się władz samorządowych w zakresie realizacji infrastruktury drogowej i technicznej, realizacja rządowych programów inwestycyjnych, subsydiowanie poszczególnych branż gospodarki, czy zmieniające się przepisy prawa, wpływające pośrednio lub bezpośrednio na procesy zagospodarowania przestrzennego. Nie bez znaczenia jest tu również nabywanie gruntów w celach inwestycyjnych. Tereny tego typu mogą przez bardzo długi czas stanowić niezabudowane aktywa właściciela, które podlegają również dziedziczeniu. Biorąc pod uwagę liczbę nieruchomości, które w ostatnich latach podzielono w oparciu o obowiązujące plany miejscowe oraz przede wszystkim w

oparciu o wydawane decyzje o warunkach zabudowy, należy stwierdzić, iż gmina Kruszwica charakteryzuje się stosunkowo wysoką podażą gruntów inwestycyjnych. W kontekście wysokiej podaży gruntów inwestycyjnych duże znaczenie ma lokalizacja gminy Kruszwica. Wysoki popyt na nieruchomości niezabudowane zlokalizowane częściowo poza zwartymi jednostkami osadniczymi, w tym przede wszystkim - działki budowlane przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną mogą prowadzić do zaburzenia ładu przestrzennego i narażać gminę na wysokie koszty realizacji infrastruktury technicznej. Dlatego w dążeniu do maksymalizacji efektywności wykorzystania przestrzeni poszczególnych jednostek osadniczych, a co za tym idzie intensyfikacji ich zabudowy poprzez "wypełnienie wolnych przestrzeni zabudową" gmina winna przede wszystkim dążyć do poprawy funkcjonalności wewnątrz samych jednostek osadniczych. W większych miejscowościach można chociażby wydzielić odpowiednio uzbrojoną przestrzeń przeznaczoną pod strefę mieszkaniową o wysokim komforcie życia, pozbawioną szkodliwego oddziaływania działalności usługowej, czy produkcyjnej. Ograniczać uciążliwości infrastruktury komunikacyjnej, przeciwdziałać ponadnormatywnej emisji zanieczyszczeń, czy hałasu. Podsumowując, należy stwierdzić, iż prawdopodobieństwo 100% zabudowy rezerw terenów zwartych jednostek osadniczych wyznaczonych w ramach mało precyzyjnych przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jest bliskie zeru. Skoro do tej pory nie udało się tego dokonać, to mało prawdopodobnym jest, że uda się taki idealny stan uzyskać w przyszłości. Samorząd terytorialny działa w granicach obowiązującego prawa, które w wielu przypadkach skutecznie uniemożliwia procesy urbanistyczne, powodując czasem powstawanie nowych jednostek osadniczych, w procesie spekulacyjnej parcelacji gruntów rolnych. Z jednej strony takie zjawisko jest negatywne, gdyż wzrastające koszty budowy, czy rozbudowy infrastruktury technicznej obciążają budżet gminy, natomiast z drugiej strony nie hamują procesów inwestycyjnych i powodują rozwój wewnętrzny danej jednostki samorządu terytorialnego.

Na podstawie wszystkich wyżej przytoczonych argumentów stwierdzono, że istniejące uwarunkowania mają realny wpływ na możliwość wyznaczenia kierunków pod rozwój poszczególnych funkcji zabudowy. Odnosząc się do granic zwartych jednostek osadniczych oszacowano, że szanse na ich pełne wykorzystanie nie są możliwe. Szacuje się zatem, że projektowane kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy zajmą 50% tych obszarów. Przyjęcie wyżej wymienionego wskaźnika należy uznać za zgodne z przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która umożliwia przyjęcie pewnych wariantów w procesie ustalania bilansu.

W odniesieniu do powierzchni rezerw terenów przeznaczonych pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ich szacowanie należy rozpocząć od określenia przestrzennego rozmieszczenia obowiązujących planów miejscowych na terenie gminy Kruszwica.

Po przeprowadzeniu szczegółowej analizy ustaleń obowiązujących na terenie gminy Kruszwica miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i wyodrębnieniu z nich istniejącej zabudowy oszacowano powierzchnie rezerw terenów w obrębie granic ich opracowania. W celu obliczenia chłonności w ramach obowiązujących planów miejscowych, wzięto pod uwagę część obszarów

objętych ustaleniami obowiązujących planów miejscowych na terenie gminy, które nie zawierają się w zwartych obszarach osadniczych. Na terenie gminy Kruszwica obowiązuje 23 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Biorąc pod uwagę ustalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zdecydowanej większości planów miejscowych nie określono minimalnej powierzchni nowo wydzielanych działek budowlanych. Analizując strukturę przestrzenną oraz wielkość nowo realizowanej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, czy też zagrodowej należy stwierdzić, iż na obszarze gminy Kruszwica coraz częściej występuje zabudowa ekstensywna charakteryzująca się przede wszystkim tym, że zajmuje znacznie większe powierzchnie gruntów. Ponadto w większości obszarów, w których obowiązuje plan miejscowy dominuje zabudowa zagrodowa, która realizowana jest zwykle na kilku- lub kilkunastohektarowych działkach, w związku z tym, że na poczet obliczeń została wyznaczona funkcja która obejmuje zarówno tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej oraz zagrodowej z usługami, a dla wielu jednostek planistycznych utrzymano możliwość odbudowy, rozbudowy oraz przebudowy zabudowy zagrodowej stąd też uzasadnionym jest utrzymanie średniej powierzchni pojedynczej działki dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej oraz zagrodowej tj. 3000 m². Analogicznie, jak w przypadku szacowania chłonności dla zwartych jednostek osadniczych, w oparciu o art. 10 ust. 5 pkt 6 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w przypadku planów miejscowych, dokonano szacowania chłonności w dwóch wariantach. W przyjętych kalkulacjach zdecydowano utrzymać przyjęte wcześniej założenia co do średnich wielkości działek i powierzchni użytkowej zabudowy.

W pierwszym wariantcie założono chłonność 100%, czyli potencjalne, pełne zabudowanie istniejących rezerw terenów przeznaczonych w planach miejscowych – 476 487 (47,6 ha)

Na podstawie uzyskanych wartości można dojść do niewłaściwego wniosku, iż gmina Kruszwica posiada stosunkowo wysokie rezerwy terenów w obowiązujących planach miejscowych. Analizując rozkład przestrzenny planów w granicach gminy i dynamikę z jaką zagospodarowywano poszczególne plany, ustalono iż podobnie jak w przypadku zwartych jednostek osadniczych niemożliwe jest uzyskanie 100% zabudowy wolnych terenów wyznaczonych w planach. Racjonalnym jest zatem przyjęcie II wariantu chłonności obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę ustalając, iż zabudowa 50% obszarów inwestycyjnych jest optymalna i racjonalna dla ogółu planów miejscowych gminy. Pomimo upływu kilku lat niektóre obszary wyznaczone pod zabudowę w planach miejscowych są nadal zabudowane w stopniu minimalnym lub też w ogóle pozbawione jakichkolwiek działań inwestycyjnych. **Zasadne zatem jest przywrócenie w niektórych przypadkach funkcji rolniczej dla tych terenów i umożliwienie wskazania przeznaczenia w Studium nowych terenów inwestycyjnych, których dynamika zagospodarowywania będzie zdecydowanie wyższa, niż w przypadku obecnie wyznaczonych terenów pod zabudowę w obowiązujących w gminie Kruszwica planów miejscowych.**

Poniższe zestawienie przedstawia sumę chłonności (Chłonność położonych na terenie gminy obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno – przestrzennej w granicach jednostki osadniczej oraz Chłonność położonych na terenie gminy obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę) w dwóch wariantach 100% oraz wariant II – 50%.

Tabela 33. Suma chłonności w dwóch wariantach Wariant I i Wariant II.

Funkcja terenu	Chłonność położonych na terenie gminy obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno – przestrzennej w granicach jednostki osadniczej [ha]	Chłonność położonych na terenie gminy obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę [ha]	Suma chłonności [ha] Wariant I 100%	Suma chłonności [ha] Wariant II 50%
Zabudowa mieszkaniowa	21,0	45,0	66,0	33,0
Zabudowa usługowa	0,6	1,8	2,4	1,2
Zabudowa produkcyjna	0,2	0,8	1,0	0,5

r ó d ł o : o p r a c o w a n i e w ł a s n e .

c) P o r ó w n a n i e m a k s y m a l n e j w s k a l i g m i n y z a p o t r z e b o w a n i a z s u m p o w i e r z c h n i u y t k o w e j z a b u d o w y , n a k t ó r

Poniżej dokonano porównania maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy z sumą powierzchni użytkowej zabudowy zwartych jednostek osadniczych oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Tabela 34. Porównanie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę z sumą chłonności obszarów w zwartych jednostkach osadniczych oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Funkcja terenu	Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę powiększone o 30%* [ha]	Suma chłonności obszarów w jednostkach osadniczych i przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę (suma powierzchni użytkowej zabudowy, na której możliwe jest lokalizowanie nowej zabudowy) [ha] Wariant II
Zabudowa mieszkaniowa,	44,6	33,0
Zabudowa usługowa,	1,5	1,2
Zabudowa produkcyjna,	0,6	0,5
Suma	46,7	34,7

* w związku z niepewnością procesów rozwojowych

r ó d ł o : o p r a c o w a n i e w ł a s n e .

Jak wynika z powyższego zestawienia tabelarycznego założone maksymalne zapotrzebowanie w skali gminy na nową zabudowę jest większe niż suma terenów przewidzianych pod zabudowę w planach miejscowych oraz możliwych do zabudowy w jednostkach osadniczych. W związku z powyższym przewiduje się wyznaczenie nowej zabudowy poza obszarami wyznaczonymi w planach miejscowych oraz poza jednostkami osadniczymi.

Istotne jest jednak, aby w sposób racjonalny zagospodarowywać tereny pod nową zabudowę. W pierwszej kolejności należy zajmować tereny z rozwiniętą infrastrukturą techniczną, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Zmiana Studium (zainicjowana uchwałą nr XXVI/310/2020 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica) dotyczy wprowadzenia nowych/dodatkowych terenów o kierunku zagospodarowania przestrzennego związanego z terenami

zabudowy mieszkaniowej lub usługowej oraz zabudowy usługowej rezygnując z terenów rolniczych i terenów zieleni parkowej oraz wskazano tereny, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW (wyłącznie z zakresu ogniw fotowoltaicznych). W związku z tym, bilans terenów sporządzony został wyłącznie pod kątem analizy do projektowanej funkcji mieszkaniowo-usługowej oraz usługowej. Bilansami nie objęto obszarów przeznaczonych pod urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW (wyłącznie z zakresu ogniw fotowoltaicznych), gdyż są to tereny z zakresu infrastruktury technicznej. Brak jest podstaw prawnych w tym zakresie do dokonywania "generalnego" bilansu terenów uwzględniającego wszystkie funkcje zabudowy. Jednocześnie, literalne brzmienie przepisu art. 10 ust. 5 "ustawy planistycznej" sankcjonuje powyższe rozwiązanie.

Powyżej przedstawione bilanse były aktualizowane w związku ze zmianą studium zainicjowana uchwałą nr XLVIII/494/2018 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 16 października 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica oraz uchwalone uchwałą XXV/287/2020 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 3 grudnia 2020 r., zasadne jest zatem uznanie wskazanych wniosków z przeprowadzonych bilansów jako aktualne i nadal obowiązujące.

Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną (z dopuszczeniem usług) wynosi 44,6 ha powierzchni użytkowej zabudowy, natomiast **Suma chłonności obszarów w jednostkach osadniczych i przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną (suma powierzchni użytkowej zabudowy, na której możliwe jest lokalizowanie nowej zabudowy) wynosi w Wariancie II 33,0 ha powierzchni użytkowej zabudowy. Daje to możliwość wyznaczenia 11,6 ha powierzchni użytkowej zabudowy przeznaczonych pod zabudowę poza zwartymi jednostkami osadniczymi, do których miejscowości Arturowo oraz Karczyn nie należą, oraz poza obszarami przeznaczonymi w planach miejscowych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, obszary objęte zmianą w miejscowościach Arturowo i Karczyn przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną nie są objęte obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.**

Obszar przeznaczony pod przekształcenie z terenów rolnych oraz terenów zieleni parkowej na zabudowę mieszkaniowo-usługową w granicach objętych zmianą studium wynosi 16,5 ha powierzchni terenu. Należy dokonać przekształcenia powierzchni terenu na powierzchnię użytkową zabudowy, biorąc pod uwagę przyjęte założenia:

tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej i zagrodowej z dopuszczeniem usług – średnia powierzchnia działki – 3000 m², średnia powierzchnia użytkowa zabudowy na pojedynczej działce – 250 m²;

W związku z powyższym należy powierzchnię terenu 16,5 ha (165000 m²) podzielić przez średnią powierzchnię działki, co daje wynik: 55 i pomnożyć przez powierzchnię użytkową zabudowy na pojedynczej działce, otrzymujemy wartość **13750,0 m² (1,3 ha)**.

Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na zabudowę usługową wynosi 1,5 ha powierzchni użytkowej zabudowy, natomiast **Suma chłonności obszarów w jednostkach osadniczych i przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę usługową (suma powierzchni użytkowej zabudowy, na której możliwe jest lokalizowanie nowej zabudowy) wynosi w Wariancie II 1,2 ha** powierzchni użytkowej zabudowy. Daje to możliwość wyznaczenia **0,3 ha** powierzchni użytkowej zabudowy przeznaczonych pod zabudowę poza zwartymi jednostkami osadniczymi, do których miejscowości Arturowo oraz Karczyn nie należą, oraz poza obszarami przeznaczonymi w planach miejscowych pod zabudowę usługową, obszary objęte zmianą w miejscowościach Arturowo i Karczyn przeznaczone pod zabudowę usługową nie są objęte obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

Obszar przeznaczony pod przekształcenie z terenów zieleni parkowej na zabudowę usługową w granicach objętych zmianą studium wynosi 1,4 ha powierzchni terenu. Należy dokonać przekształcenia powierzchni terenu na powierzchnię użytkową zabudowy, biorąc pod uwagę przyjęte założenia:

tereny zabudowy usługowej, w tym usługi publiczne – średnia powierzchnia działki – 1500 m², średnia powierzchnia użytkowa zabudowy na pojedynczej działce – 200 m²;

W związku z powyższym należy powierzchnię terenu 1,4 ha (14000 m²) podzielić przez średnią powierzchnię działki, co daje wynik: 9 i pomnożyć przez powierzchnię użytkową zabudowy na pojedynczej działce, otrzymujemy wartość **1800,0 m² (0,18 ha)**.

Przeznaczając, na obszarze objętym zmianą studium tereny pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną potencjalnie wprowadzimy możliwość realizacji **1,3 ha powierzchni użytkowej zabudowy, co stanowi 3%** maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową, **oraz zajmie 11% rezerw** (maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę pomniejszone o sumę chłonności obszarów w jednostkach osadniczych i przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę (suma powierzchni użytkowej zabudowy, na której możliwe jest lokalizowanie nowej zabudowy) przedstawionych w opracowanych bilansach. Analogicznie przeznaczając tereny pod zabudowę usługową potencjalnie wprowadzamy możliwość realizacji **0,18 ha powierzchni użytkowej zabudowy, co stanowi 12%** maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę usługową, **oraz zajmie 60% rezerw**.

Należy pamiętać, że przedstawiona wartość dotyczy obszarów poza zwartymi jednostkami osadniczymi oraz poza obszarami obejmującymi obowiązujące plany miejscowe. Poprzednie zmiany studium dotyczyły zmian na obszarze miasta Kruszwica i obszarów podmiejskich, które zawierają się w zwartych jednostkach osadniczych oraz na terenach obowiązujących mpzp. W związku z tym, nie wykorzystano w całości rezerw terenowych wyznaczonych w bilansach.

Przyjmując, że poprzednie zmiany studium wykorzystwały 30 % rezerw z wartości 11,6 ha (rezerwa dla zabudowy mieszkaniowej) to pozostałe 70% mianowicie 8,12 ha pozostała dalej jako rezerwa. Obecna zmiana obejmuje pomniejszenie rezerwy o 1,3 ha powierzchni użytkowej zabudowy, reasumując pozostaje 6,82 ha powierzchni użytkowej zabudowy rezerwy dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Analogicznie przy wykorzystaniu 30 % rezerw z wartości 0,3 ha (rezerwa dla zabudowy usługowej) to pozostałe 70% mianowicie 0,21 ha pozostała dalej jako rezerwa. Obecna zmiana obejmuje pomniejszenie rezerwy o 0,18 ha powierzchni użytkowej zabudowy, reasumując pozostaje 0,03 ha powierzchni użytkowej zabudowy rezerwy dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Reasumując wprowadzenie nowej zabudowy mieszkaniowo-usługowej oraz usługowej poza obszarami wyznaczonymi w planach miejscowych oraz poza zwartymi jednostkami osadniczymi na terenie miejscowości Arturowo i Karczyn należy uznać za zasadne, ponieważ dodatkowe obszary związane z zabudową mieszkaniowo-usługową oraz usługową wpisują się we wcześniejszy wynik bilansu.

Jednocześnie pozostawiając nadal 6,82 ha powierzchni użytkowej na dalsze wyznaczenie nowej zabudowy mieszkaniowo jednorodzinnej oraz 0,03 ha powierzchni użytkowej na dalsze wyznaczenie nowej zabudowy usługowej poza obszarami wyznaczonymi w planach miejscowych oraz poza zwartymi jednostkami osadniczymi na terenie gminy.

7.6 Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy

Realizacja zadań przewidzianych w Studium wymaga zaangażowania znacznych środków finansowych, co może stanowić największą barierę dla samorządów i mieszkańców gminy. Funkcjonujący w Polsce system finansowania, stanowiący wielopoziomowe i zróżnicowane narzędzie finansowania, ma na celu ułatwić i wpłynąć na realizację wyznaczonych celów rozwojowych. System ten obejmuje finansowanie w formie bezzwrotnej (dotacje) oraz zwrotnej (pożyczki). W jego zakres wchodzi również projekty dotyczące realizacji sieci komunikacyjnej oraz infrastruktury technicznej i społecznej, które mają przyczynić się do osiągnięcia najważniejszych, krajowych i unijnych celów rozwojowych. Wśród celów dotyczących analizowanego zakresu można wyróżnić m.in. ustanowienie i rozwijanie sieci transeuropejskich (TEN) w dziedzinie transportu, energetyki i telekomunikacji, wzrost spójności i konkurencyjności gospodarczej, społecznej i terytorialnej, wspieranie inteligentnego i zrównoważonego rozwoju.

Zgodnie z Wieloletnią Prognozą Finansową Gminy Kruszwica na lata 2019-2030, informacjami zawartymi w sprawozdaniach z wykonania budżetu oraz danymi dostępnymi w GUS, w 2019 zaplanowano budżet zrównoważony, a w latach 2020-2030 założono osiągnięcie dodatniego wyniku budżetu, który planuje się przeznaczyć na spłatę kredytów, pożyczek i obligacji.

W procesie wyznaczania maksymalnego zapotrzebowania na nową zabudowę ustalono, że łącznie 46,7 ha powierzchni gminy można przeznaczyć pod dwie główne funkcje zabudowy określone w kierunkach Studium. Uzyskana wartość 46,7 ha to zaledwie 0,17% całkowitej powierzchni gminy Kruszwica, w związku z powyższym realizacja infrastruktury technicznej i społecznej w zakresie wyznaczonych w studium - nowych terenów inwestycyjnych będzie w znacznym stopniu opierała się na istniejącej lub na bieżąco rozbudowywanej infrastrukturze. Warto przy tym zauważyć, iż wyznaczone w studium, nowe tereny inwestycyjne są zwykle położone w bezpośrednim sąsiedztwie zwartych jednostek osadniczych lub w miejscach, gdzie występują już sieci infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. Ponadto Gmina Kruszwica na bieżąco realizuje inwestycje z zakresu infrastruktury technicznej, komunikacyjnej i społecznej. Zgodnie wykazem planuje się zrealizować do roku 2030 m.in. następujące inwestycje:

- Przebudowa ulicy Chabrowej w Grodztwie,
- Budowa pieszo jedni do kościoła w Chełmcach,
- Przebudowa dróg dojazdowych wraz z miejscami parkingowymi i placami na Osiedlu Zagople w Kruszwicy,
- Budowa mostu nad rzeką Noteć wraz z przebudową drogi gminnej w miejscowości Kobylniki,
- Przebudowa drogi gminnej Polanowice-Chrosno na odcinku Sukowy-Słabęcin,
- Budowa sieci kanalizacji deszczowej w obrębie ul. Mickiewicza w Kruszwicy,
- Przebudowa drogi gminnej ul. Spokojnej w Kruszwicy,
- Rozbudowa drogi gminnej ul. Mieszka I oraz Folwarcznej w Kruszwicy,
- Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Przedbojowice,
- Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Chełmiczki.

Poza wyżej wymienionymi inwestycjami, gmina na bieżąco realizuje szereg innych inwestycji infrastrukturalnych na całym swoim obszarze, są to m.in. budowa i rozbudowa oświetlenia drogowego, zagospodarowywanie terenów gminnych, budowa placów zabaw, stref rekreacji i wypoczynku itp. Przedsięwzięcia infrastrukturalne inicjowane przez samorząd mogą być zatem zasilane zarówno z zasobów finansowych budżetu gminy, które są jednak ograniczone jak i ze źródeł zewnętrznych od prywatnych inwestorów czy publicznych instytucji finansowych. Poniżej przedstawiono charakterystykę źródeł finansowania przez gminę infrastruktury technicznej i społecznej.

r ó d ł a w e w n t r z n e

Źródła wewnętrzne stanowią:

- 1) dochody własne JST – dochodem własnym gminy jest każdy dochód niebędący subwencją ogólną

lub dotacją z budżetu państwa;

- 2) dotacje celowe – pochodzące z budżetu państwa w celu dofinansowanie zadań własnych JST, które mogą dotyczyć m.in.: inwestycji w szkoły i placówki oświatowe (do 50% planowanych wydatków na urzeczywistnienie podjętego zadania, jeżeli przepisy odrębne nie stanowią inaczej), inicjatyw związanych ze wspieraniem oświaty na obszarach wiejskich przedsięwzięć objęte mecenatem państwa w dziedzinie kultury

r ó d Ź e a w n t r z n e

Do źródeł finansowania regionalnego należą:

- 1) Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – narzędzie wdrażania Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, który zajmuje się m.in. współfinansowaniem ze środków państwowych projektów, które uzyskały lub przewidziane są do dofinansowania ze środków unijnych.

Do źródeł finansowania krajowego należą:

- 1) Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – wraz z wojewódzkimi funduszami tworzy system finansowania ochrony środowiska przyrodniczego i gospodarki wodnej w kraju;
- 2) Fundusz Dopłat – rządowy program wspomagania budownictwa socjalnego; adresatami programu są podmioty podejmujące zadania z zakresu budowy zasobów lokali socjalnych, mieszkań chronionych oraz noclegowni i domów dla bezdomnych; wsparcia finansowego w ramach programu udziela Bank Gospodarstwa Krajowego na wniosek gminy, związku międzygminnego lub powiatu;
- 3) Fundusz Leśny – fundusz celowy Lasów Państwowych stanowiący pomoc w wyrównywaniu deficytów finansowych w nadleśnictwach, prosperujących w niekorzystnych warunkach przyrodniczo–ekonomicznych dla realizowania celów gospodarki leśnej; fundusz zasila także wspólne działania jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych dotyczących np. prowadzenia badań, tworzenie niezbędnej infrastruktury.

Do źródeł finansowania unijnego należą:

- 1) Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – jego istotą jest minimalizacja różnic w rozwoju regionów UE oraz wzmocnienie jedności gospodarczej, społecznej i terytorialnej Unii jako wspólnoty; poprzez fundusz można zyskać wsparcie w m.in. realizacji inwestycji produkcyjnych i infrastrukturalnych oraz rozwój małych i średnich przedsiębiorstw;
- 2) Europejski Fundusz Społeczny – stworzony do walki z bezrobociem (np. poprzez kształcenie) w krajach należących do UE; z jego kapitału współfinansowane są inicjatywy mające na celu pomoc regionom i grupom społecznym, zwłaszcza dla osób zagrożonych ubóstwem oraz młodych stawiających pierwsze kroki na rynku pracy;

- Z EFRR oraz EFS obecnie finansowane są programy regionalne w tym dla województwa mazowieckiego na lata 2014-2020 szczególnie istotne przy finansowaniu inwestycji infrastrukturalnych;
- 3) Europejski Fundusz Spójności – ustalony w celu redukcji różnic gospodarczych i społecznych oraz promowania zrównoważonego rozwoju szczególnie przez inwestycje w zakresie infrastruktury transportowej i ochrony środowiska;
 - 4) Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich – oprócz przekształceń struktury rolnej danego państwa stanowi pomoc w rozwoju obszarów wiejskich;
 - 5) Fundusz „Łącząc Europę” – powstały w miejscu programu TEN-T wspiera rozwój trzech sektorów: sieci transportowej, energetycznej oraz telekomunikacyjnej.

Ograniczenia w swobodzie inwestowania infrastruktury z zasobów własnych, wzrastająca konkurencja wśród jednostek samorządowych, intensywne procesy demograficzne, wzrastające wymagania użytkowników, nieustanny postęp technologiczny wymuszają na władzach poszukiwanie alternatywnych sposobów urzeczywistniania potrzebnych inwestycji. Przy poszukiwaniu możliwości realizacji celów infrastrukturalnych niezbędne jest także rozpoznanie w możliwościach zaangażowania obszaru prywatnego. Wśród najczęściej stosowanych form współpracy międzysektorowej wyróżniamy:

- 1) partnerstwo publiczno-prywatne – rodzaj kooperacji podmiotu publicznego z prywatnym przy przedsięwzięciach mających na celu realizację zadań publicznych poprzez wykreowanie, niezbędnego do realizacji zamierzeń zaplecza finansowego, organizacyjnego i technicznego; za zaangażowanie własnych środków prywatnemu partnerowi zapewnia się możliwość korzystania z inwestycji; poprzez PPP obie strony zyskują korzyści zarówno w obszarze celów społecznych, jak i komercyjnych danego przedsięwzięcia;
- 2) project finance – instytucja lub zespół instytucji finansowych oraz inwestorzy kapitałowi zapewniają środki na pokrycie nakładów związanych z urzeczywistnianiem przedsięwzięcia pod warunkiem, że zainwestowany kapitał zostanie zwrócony z nadwyżek płynących z eksploatacji inwestycji;
- 3) leasing, najem, dzierżawa – polega na użyczeniu jednej stronie dobra do odpłatnego korzystania. Gmina w tym przypadku może obrać rolę korzystającego (leasingobiorcy) lub wyznaczyć do tego podległą jednostkę; leasing oznacza zobowiązanie leasingodawcy do nabycia rzeczy od zbywającego w warunkach zamieszczonych w umowie i oddanie jej korzystającemu (np. gminie) do użytkowania przez dany czas, natomiast korzystający zgadza się spłacić finansującemu wynagrodzenie pieniężne równe minimum cenie lub wynagrodzeniu z tytułu nabycia dobra przez finansującego;
- 4) fundusz venture capital – JST mogą z niego korzystać gdy stworzą spółkę o charakterze użyteczności publicznej; jest to więc finansowanie z zewnątrz z zamiarem osiągnięcia długo i krótkoterminowych zysków z przyrostu wartości kapitału; istota inwestycji venture capital dotyczy zasilania kapitałem przedsiębiorstwa we wczesnej fazie jego rozwoju poprzez objęcie

jego akcji lub udziałów. Inwestor finansujący z tytułu finansowania w ramach venture capital (fundusz venture capital) zostaje współwłaścicielem spółki.

Gmina Kruszwica skutecznie pozyskuje i wykorzystuje środki zewnętrzne na realizację zadań inwestycyjnych m.in. sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej. W najbliższych latach gmina Kruszwica w dalszym ciągu będzie pozyskiwała środki zewnętrzne na realizację inwestycji, a przy tym redukowała swoje zadłużenia i dbała o wzrost dochodów budżetu co oznacza, że będzie posiadała możliwości finansowe, które pozwolą w przyszłości realizować zadania własne gminy na wyznaczonych w studium nowych terenach inwestycyjnych.

8. Uwarunkowania wynikające ze stanu prawnego gruntów

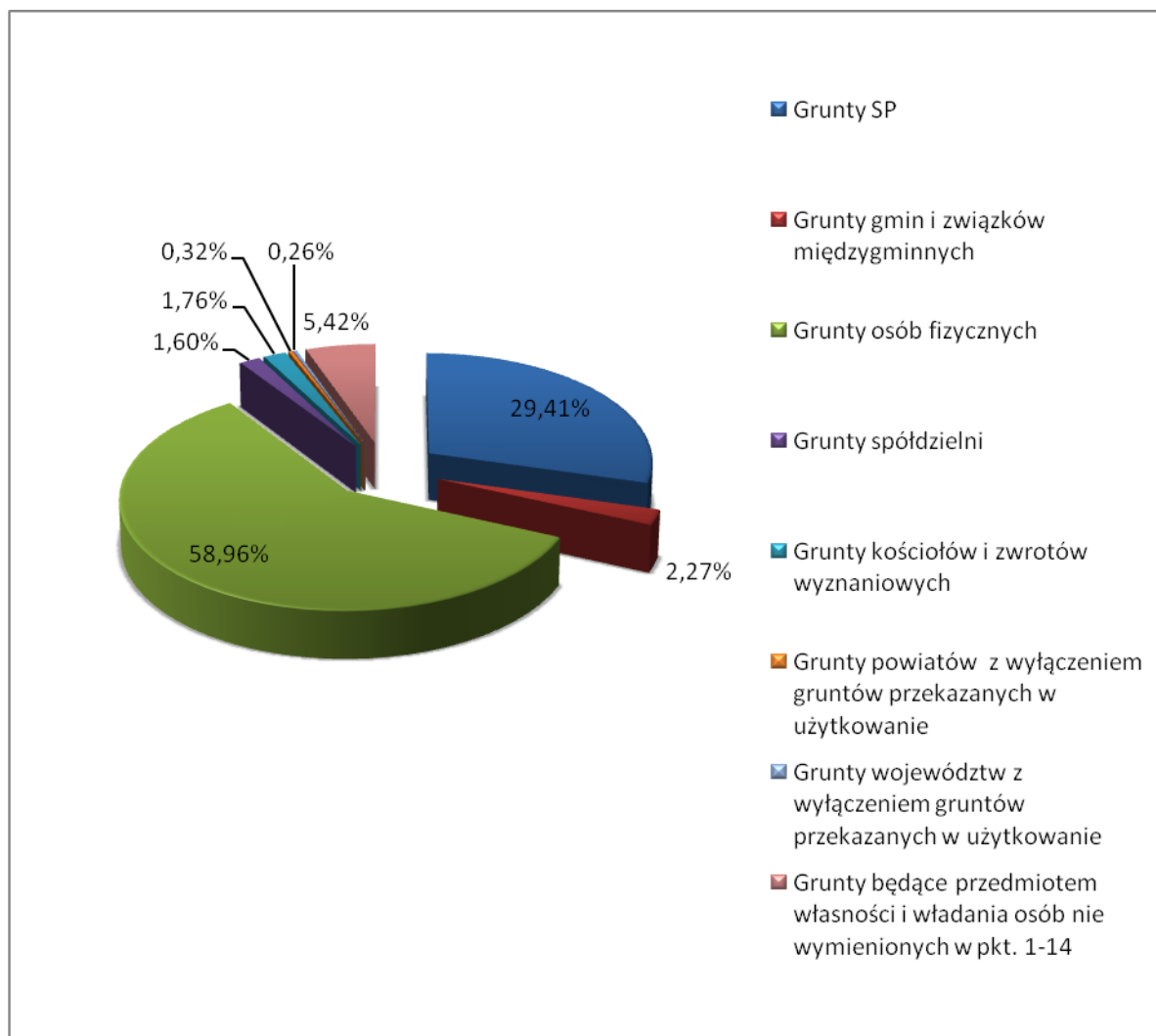
Tabela 35. Stan prawny gruntów na terenie miasta i gminy Kruszwica.

Grupa Rejestrowa	Właściciele gruntów	Powierzchnia ogółem [ha]	
		Gmina	Miasto
1.	Grunty SP z wyłąc. gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste w tym:	-	-
	a) Grunty Zasobu Własności Rolnej SP	3642	33
	b) Grunty Państwowego Gospodarstwa Leśnego	1	0
	c) Grunty w trwałym zarządzie państwowych jednostek organizacyjnych zgodnie z ustawą o gosp. nieruchom.	2399	169
	d) Gr. wchodzące w skład zas. nier. Skarbu Państwa z wył. gr. przekaz. w trwały zarząd	1404	32
2.	Grunty SP przekazane w użytkowanie wieczyste	103	57
3.	Grunty spółek SP, przeds. państwowych i innych państwowych osób prawnych	3	0
4.	Grunty gmin i zw. międzygm. z wyłączeniem gruntów przekaz. w użytkowanie	568	94
5.	Grunty gmin i związków międzygminnych przekazane w wieczyste użytkowanie	16	23
6.	Grunty osób fizycznych	15142	233
7.	Grunty spółdzielni	412	2
8.	Grunty kościołów i zwrotów wyznaniowych	452	5
9.	Grunty powiatów z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie	82	2
10.	Grunty województw z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie	67	0
11.	Grunty będące przedmiotem własności i władania osób nie wymienionych w pkt. 1-14	1391	12
12.	Inne	0	2
	RAZEM	25682	664
	Powierzchnia wyrównawcza	-105	-
	RAZEM	25577	664

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Starostwa Powiatowego w Kruszwicy.

Wykres 14. Procentowe zestawienie struktury własności gruntów na terenie miasta i gminy Kruszwica

r ó d ł o : o p r a c o w a n i e w ł a s t n o s c i w p a o d p o t w i a n i e w o b e g r o n o w i n o w r o c ł a w i u

W strukturze własności gminy Kruszwica dominują grunty będące własnością osób fizycznych. Zajmują one powierzchnię 15 142 ha na terenie gminy i 233 ha na terenie miasta, co stanowi 58,96% wszystkich gruntów będących w granicach administracyjnych gminy. Drugi, co do wielkości odsetek stanowią grunty Skarbu Państwa. Stanowią one 29,41 % powierzchni gminy. Pozostałe grunty zajmują niewielką powierzchnię w porównaniu z w/w. Dokładną strukturę władania gruntami na terenie gminy Kruszwica przedstawia powyższa tabela i wykres.

9. Uwarunkowania wynikające z występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych

a) Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz. U. z 2004 r. nr 92 poz. 880 z póź. zm.)

Nadgoplański Park Tysiąclecia – Rezerwat Przyrody,
Nadgoplański Park Tysiąclecia – Park Krajobrazowy,
Natura 2000 Ostoja Nadgoplańska (kod obszaru PLB 040004),
Natura 2000 Jezioro Gopło (kod obszaru PLH040007),
Pomniki przyrody wymienione w rozdziale nr 3.

b) Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy Prawo geologiczne i górnicze z dnia 4 lutego 1994 r. (Dz. U. z 2001 r. nr 110 poz. 1190)

Na terenie gminy ochronie podlegają złoża kopalin, wód podziemnych i innych składników środowiska związanych z wykonywaniem prac geologicznych i wydobywania kopalin, opisanych w rozdziale nr 3.

c) Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy o gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r. (Dz. U. z 1995 r. nr 16 poz. 78 ze zmianami)

Ochrona gruntów na terenie gminy polega na ograniczeniu przeznaczenia gruntów na cele nierolnicze i nieleśne, zachowaniu torfowisk i naturalnych zbiorników wodnych.

d) Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (Dz. U. z 2003 r. nr 162 poz. 1568)

Ochronie i opiece podlegają zabytki nieruchome, ruchome i archeologiczne. Opis obiektów i terenów chronionych zawarty w rozdziale nr 4.

e) Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 r. (Dz. U. z 2001 r. nr 1152 poz. 1229 ze zmianami)

Ochronie podlegają wody, ujęcia wód wraz z ustalonymi strefami ochronnymi, obszary zagrożone powodzią. Obszary takie występują zwłaszcza w dolinie rzeki Noteć i Jeziora Gopło.

Na terenie objętym zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XLVIII/494/2018 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 16 października 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica znajdują się obiekty i tereny chronione na podstawie przepisów odrębnych:

GZWP nr 144 "Dolina Kopalna Wielkopolska",
Park Krajobrazowy - Nadgoplański Park Tysiąclecia,

Obszar Specjalnej Ochrony - Ostoja Nadgoplańska (kod PLB040004),
Specjalny Obszar Ochrony – Jezioro Gopło (kod PLH0400070),
Rezerwat przyrody - Nadgoplański Park Tysiąclecia,
Pomniki przyrody,
Obszary szczególnego zagrożenia powodzią,
Grunty rolne najwyższych klas bonitacyjnych (I-III),
Złoże kopalin naturalnych (Grodztwo I),
Obiekty ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków oraz wpisane do rejestru zabytków,
Stanowiska archeologiczne,
Lasy,
Wody powierzchniowe,
Strefy sanitarne cmentarzy.

Na terenie objętym zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XXVI/310/2020 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica znajdują się obiekty i tereny chronione na podstawie przepisów odrębnych:

GZWP nr 144 "Dolina Kopalna Wielkopolska",

Grunty rolne najwyższych klas bonitacyjnych (I-III),

Obszar wpisany do rejestru zabytków województwa kujawsko – pomorskiego,

Strefy ochrony konserwatorskiej oraz archeologicznej,

Na w/w obszarach oraz w związku z w/w obiektami należy postępować zgodnie z przepisami odrębnymi.

10. Uwarunkowania wynikające z występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych

Na terenie gminy Kruszwica nie występują naturalne zagrożenia geologiczne.

11. Uwarunkowania wynikające z występowania udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla

Prawie cała gmina Kruszwica leży w obrębie głównego zbiornika wód podziemnych w utworach czwartorzędowych, oznaczonego nr 144 i określonego jako „Dolina Kopalna Wielkopolska”. Zbiornik

ten obejmuje prawie cały obszar gminy za wyjątkiem obszarów w południowo-wschodniej oraz północno-zachodniej części gminy. Całkowita powierzchnia zbiornika (który cechuje się bardzo dużą rozległością - część położona na terenie gminy Kruszwica stanowi tylko niewielki fragment całości) wynosi około 4 tys. km², średnia głębokość ujęcia 60 m, zaś szacunkowe zasoby dyspozycyjne 480 tys. m³ na dobę. Warto podkreślić, że część tego zbiornika położona pod rynną Gopła charakteryzuje się płytkim zaleganiem zwierciadła wody, co stwarza zagrożenie łatwego jej zanieczyszczenia.

Północno-zachodnia część gminy (niewielki fragment) leży w zasięgu trzeciorzędowego zbiornika oznaczonego jako nr 143 i określanego mianem „Subzbiornika Inowrocław-Gniezno”. Ogólna powierzchnia zbiornika wynosi ok. 5000 km².

Na terenie miasta i gminy Kruszwica znajduje się łącznie 9 udokumentowanych złóż:

- w południowo-wschodniej części gminy – złoża węgla brunatnego „Chełmce” (ID złoża: 414),
- przy południowej granicy administracyjnej miasta Kruszwica – złoża kruszywa naturalnego „Grodztwo I” (ID złoża: 6214),
- w północno-wschodniej części gminy znajdują się 3 złoża kruszywa naturalnego: „Wróble” (ID złoża: 5301), „Wróble II” (ID złoża: 7761), „Wróble III” (ID złoża: 7915),
- w północno-zachodniej części gminy znajdują się 4 złoża kruszywa naturalnego: „Janowice I” (ID złoża: 16731), „Przedbojewice I” (ID złoża: 17627), „Tupadły-Przedbojewice I” (ID złoża: 17443), „Tupadły-Przedbojewice II” (ID złoża: 18497).

Na terenie objętym zmianą studium zainicjowaną uchwałą nr XLVIII/494/2018 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 16 października 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica występuje udokumentowane złoża kopalin naturalnych – Grodztwo I (ID złoża: 6214) o powierzchni 7902 m², należy postępować zgodnie z przepisami odrębnymi.

Teren objęty zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XLVIII/494/2018 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 16 października 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica zlokalizowany jest w zasięgu czwartorzędowo głównego zbiornika wód podziemnych Nr „Dolina Kopalna Wielkopolska” (ID: 1313).

Jest to zbiornik hydrogeologiczny w ośrodku porowym, o całkowitej powierzchni 4000 km². W przeważającej części wody tego zbiornika posiadają status OWO czyli podlegają wysokiej ochronie, a 10% to obszary ONO, czyli podlegające najwyższej ochronie. Przeważają wody klas Ib i Ic, czyli bardzo nieznacznie zanieczyszczone lub zanieczyszczone, lecz łatwe do uzdatniania. Średnia głębokość ujęć wód podziemnych w GZWP 144 wynosi około 60 metrów, a szacunkowe zasoby dyspozycyjne 480 tys. m³/doba. Moduł zasobowy nie jest wysoki i wynosi 1,3 l/s/km².

Prawie cały teren objęty zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XXVI/310/2020 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica znajduje się w zasięgu czwartorzędowo głównego zbiornika wód podziemnych Nr „Dolina Kopalna Wielkopolska” (ID: 1313)

Jednolite części wód podziemnych (JCWPd)

Gmina Kruszwica, a tym samym obszar opracowania znajduje się w obszarze jednolitej części wód podziemnych JCWPd Nr 43 zaliczonych do regionu wodnego Warty. Powierzchnia jednostki wynosi 4 023,14 km².

Tabela 36. Ogólna charakterystyka geologiczna i hydrogeologiczna JCWPd nr 43

Nr JCWPd	Powierzchnia w km ²	Stratygrafia	Litologia	Rodzaj utworów budujących warstwę wodonośną	Średni współczynnik filtracji m/s	Średnia miąższość utworów wodonośnych	Liczba poziomów wodonośnych	Charakterystyka nakładu warstwy wodonośnej
43	4 023,14	Q, M, Cr	Piaski, wapienie	Porowe, szczelino-we	10 ⁻⁵ -10 ⁻⁶	>40	1-2	W równowadze utwory przepuszczalne i słabo-przepuszczalne

Strukturę hydrogeologiczną systemu tworzy zróżnicowany przestrzennie układ warstw poziomów piętra czwartorzędowego i neogeńsko-paleogeńskiego (cały obszar JCWPd) oraz piętra kredowego (południowa część JCWPd).

W obrębie piętra czwartorzędowego wodonośne są głównie piaski różnoziarniste i żwiry z różnowiekowych struktur dolin rzecznych, dolin kopalnych, poziomów fluwioglacjalnych, rynien lodowcowych i innych drobnych form lodowcowych. Liczba i miąższość poziomów wodonośnych oraz ich zasięg przestrzenny związane są z zasięgiem kolejnych zlodowaceń. Wydziela się poziomy wód gruntowych w sandrach, pradolinach i dolinach rzecznych oraz poziomy wód wgłębnych w utworach międzymorenowych.

Sandry charakteryzują się zmienną konfiguracją przestrzenną oraz zróżnicowaną miąższością i granulacją osadów. W strefach korzeniowych ich miąższość przekracza 10 m, rzadko 15 m, zaś osadami są zwykle piaski ze żwirem i żwiry, rzadziej piaski drobne, średnie i pylaste. dominujące w środkowych i dolnych partiach sandrów. Z uwagi na znaczną zmienność warstwy i granulacji osadów oraz zasilanie sandry sporadycznie pełnią funkcję zbiorników wód podziemnych. Przez teren JCWPd 43 przebiega dolina górnej Noteci oraz pradolina toruńsko-eberswaldzka (GZWP ni: 138) wykorzystywana przez Noteć. Budują ją wodonośne piaski różnoziarniste z przewagą średnio

i drobnoziarnistych, natomiast w spągowych partiach pospółki i żwiry o miąższości 10-15 m, lokalnie 60 m.

Piętro neogeńsko-paleogeńskie powiązane jest często hydrostrukturalnie i hydrodynamicznie z poziomami piętra czwartorzędowego. Zasilanie zbiornika zachodzi głównie na drodze przesiąkania wód z nadległych poziomów czwartorzędowych, a także lokalnie poprzez okna hydrogeologiczne. Strefy drenażu znajdują się w obniżeniach pradolin i głównych dolin rzecznych.

Stan ilościowy obszaru JCWPd 43 oceniono, jako zły (w subczęści), dobry, a chemiczny jako dobry. Rozpatrywana jednolita część wód podziemnych jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych, tj. utrzymania co najmniej dobrego stanu ilościowego i chemicznego wód podziemnych.

12. Uwarunkowania wynikające z występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych

Na terenie gminy Kruszwica znajdują się 4 tereny górnicze: „Przedbojewice I” (ID: 6245), „Janowice I – pole A” (ID: 6296), „Janowice I – pole B” (ID: 6344) oraz „Arturowo I” (ID: 4611).

Na terenie objętym zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XLVIII/494/2018 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 16 października 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica nie występują uwarunkowania wynikające z występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych.

Na terenie objętym zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XXVI/310/2020 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica nie występują uwarunkowania wynikające z występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych. Znajdują się jedynie wybilansowane (tzn. wykreślone z krajowego „Bilansu zasobów złóż kopalin w Polsce”) złoża Arturowo II, Arturowo III i Arturowo IV.

13. Stan systemów komunikacji Uwarunkowania wynikające ze stanu systemów komunikacji

13.1. Komunikacja drogowa

W granicach administracyjnych gminy Kruszwica układ komunikacji drogowej tworzą drogi:

krajowe
wojewódzkie,
powiatowe,
gminne.

W układzie nadrzędnym łączącym obszar gminy z systemem drogowym kraju i województwa znajduje się droga krajowa nr 62 (Strzelno – Radziejów – Brześć Kujawski – Włocławek – Płock – Anusin) posiadająca klasę techniczną G oraz droga wojewódzka nr 412 (posiadająca klasę techniczną G) łącząca drogę krajową nr 62 z drogami krajowymi nr 15 (Toruń – Inowrocław – Gniezno) i nr 25 (Bydgoszcz – Inowrocław – Strzelno – Konin – Oleśnica). Droga krajowa nr 62 posiada klasę techniczną G .

W układzie podstawowym obsługującym bezpośrednio wydzielone jednostki funkcjonalne znajdują się następujące drogi:

Tabela 37. Wykaz dróg powiatowych na terenie miasta i gminy Kruszwica

Lp.	Nr drogi	Nazwa drogi	Klasa techniczna	Długość drogi [km]
1.	2548 C	Stodoły-Książ-Sukowy	L	1,820
2.	2550 C	Stodoły- Kraszyce- Polanowice	Z	4,861
3.	2551 C	Młynice-Sukowy- Baranowo	Z	4,488
4.	2568 C	Sikorowo-Kruszwica	G	7,592+1,393 (Kruszwica ul. Centralna)
5.	2569 C	Szarlej-Karczyn-Dulsk- droga nr 252	Z	9,673
6.	2570 C	Pieranie-Papros	Z	4,826
7.	2574 C	Kruszwica-Papros- Bronosław-Dobre	G	13,142+0,475(ul. Tryszczyńska)
8.	2575 C	Wola Wapowska- Skotniki-Szostka Duża-Broniewo	L	3,048
9.	2576 C	Piecki-Piaski-Wola Wapowska	L	5,162
10.	2577 C	Bródki-Bachorce	L	2,569
11.	2578 C	Bródki-Głębokie	L	6,476
12.	2579 C	Gocanowo-Janocin	L	2,363

13.	2580 C	Rzepiszyn-Łagiewniki	L	3,187
14.	2581 C	Kruszwica-Włostowo-Krzywe Kolano	G	9,128+1,15 (ul. Poznańska)
15.	2582 C	Kruszwica-Racice	L	4,657
16.	2583 C	Baranowo-Racice	L	2,025
17.	2584 C	Polanowie-Gizewo	L	0,905
18.	2585 C	Sławęcín-Baranowo	L	1,386
19.	2586 C	Racice-Lachmirowice	L	3,702
20.	2587 C	Gocanowo-Rusinowo-droga nr. 62	L	3,510
21.	2588 C	Chełmce-Chełmce stacja kolejowa	L	1,537
22.	2589 C	Chełmce-Kobylnica-Witowice	L	5,468
23.	2590 C	Kicko-Brześć-Kaspral-Piotrków Kujawski	Z	6,555
24.	2591 C	Ostrowo-Witowaczki	L	2,832
25.	2592 C	Ostrowo-Złotowo-Brześć	L	6,434
Łączna długość dróg				120,364 km

ródło: Opracowanie na podstawie danych Zarządu Dróg Powiatowych

Tabela 38. Drogi powiatowe na terenie miasta Kruszwica

Lp.	Nowy numer	Nazwa ulicy	Długość [km]
1.	2568 C	ul. Cmentarna	1,393
2.	2574 C	ul. Tryszczyńska	0,475
3.	2580 C	ul. Poznańska	1,150
Łączna długość ulic			3,018 km

ródło: Opracowanie własne na podstawie danych Zarządu Dróg Powiatowych

Układ uzupełniający tworzą drogi gminne, pełniące funkcje dojazdowe do jednostek osadniczych i nieruchomości. Na terenie gminy jest 60 km dróg gminnych utwardzonych, a w samym mieście Kruszwica dodatkowe 13 km ulic miejskich.

W bezpośrednim sąsiedztwie gminy przebiega droga krajowa nr 15 (Gniezno – Inowrocław – Toruń – Brodnica – Ostróda) i 25 (Biały Bór - Sępólno Krajeńskie - Bydgoszcz - Inowrocław - Strzelno - Konin – Kalisz – Ostrów Wielkopolski - Oleśnica). Drogi te dostępne są w odległości około 10 km od Kruszwicy w miejscowościach: Strzelno, Markowice i Tupadły.

13.2. Komunikacja kolejowa

Przez teren gminy przebiegają dwie linie towarowe:

nr 231 - Inowrocław – Kruszwica (linia PKP Cargo obsługująca zakłady przemysłowe w Kruszwicy – relacja Kruszwica – Inowrocław)

nr 131 - magistrala węglowa Chorzów – Inowrocław – Bydgoszcz – Tczew - dwutorowa zelektryfikowana linia kolejowa znaczenia państwowego przebiegająca przez wschodnią część gminy na osi północ – południe (jest to linia uzupełniająca system głównych europejskich linii kolejowych).

Na magistrali węglowej pociągi nie osiągają wymaganej prędkości 120 km/h. Przyczyną jest zły stan techniczny pobocza jak i brak prawidłowego zabezpieczenia sterowania.

Na terenie gminy Kruszwica są dwie stacje PKP obsługujące pociągi osobowe. Znajdują się one w miejscowości Bachorce oraz Chełmce.

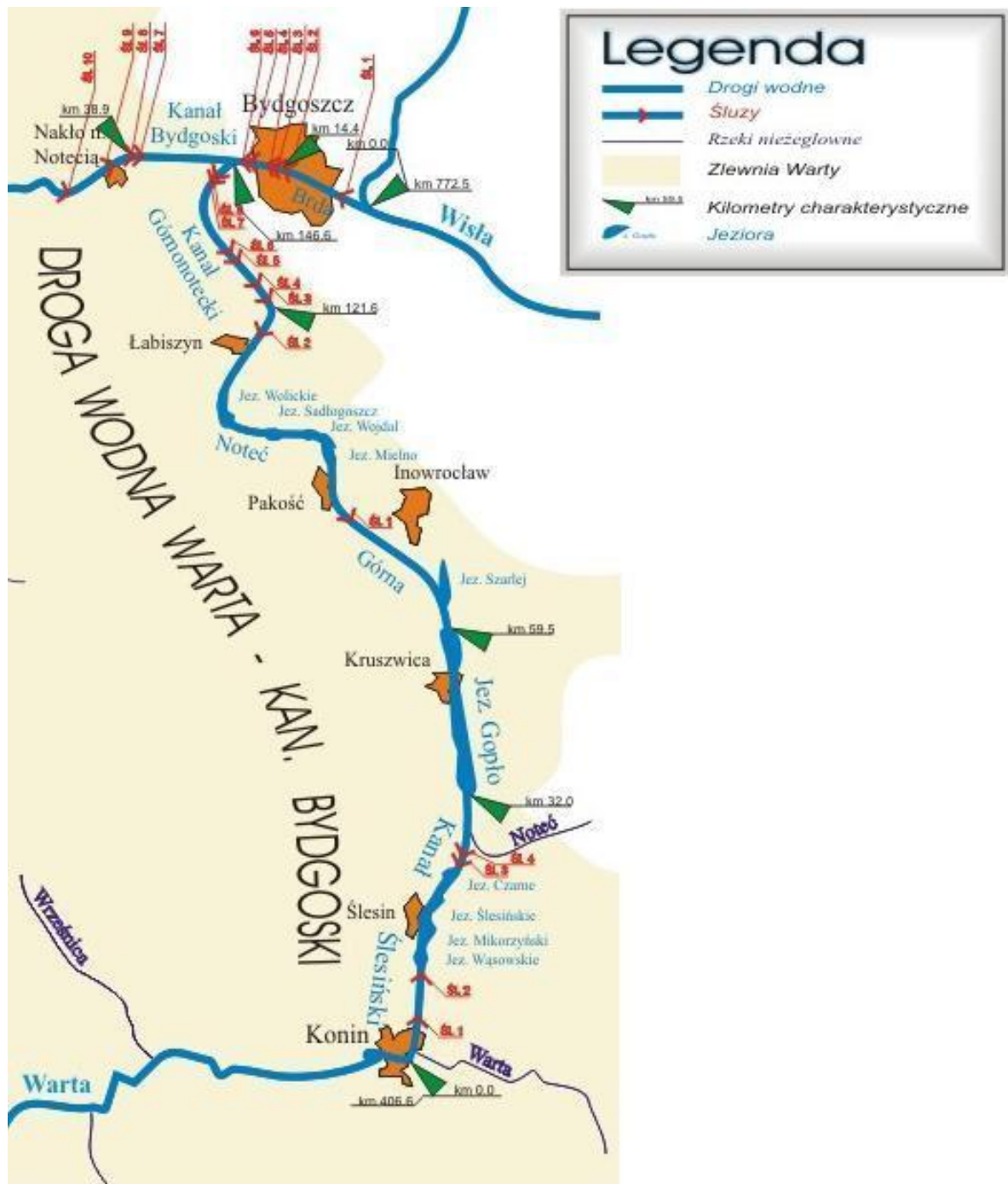
13.3. Komunikacja wodna

W Kruszwicy ma swój koniec uznawany za jeden z najciekawszych szlaków wodnych w Polsce, szlak Warta-Gopło, którym drogą wodną można się dostać z Konina do Kruszwicy. W/w szlak jest częścią Drogi wodnej Warta – Kanał Bydgoski, która wraz z Drogą Wodną Rzeka Warta i Drogą Wodną Wisła – Odra tworzą Wielką Pętlę Wielkopolską.

Korzystając wyłącznie z połączeń wodnych można dotrzeć z Kruszwicy m.in. do Gdańska, Szczecina i Poznania.

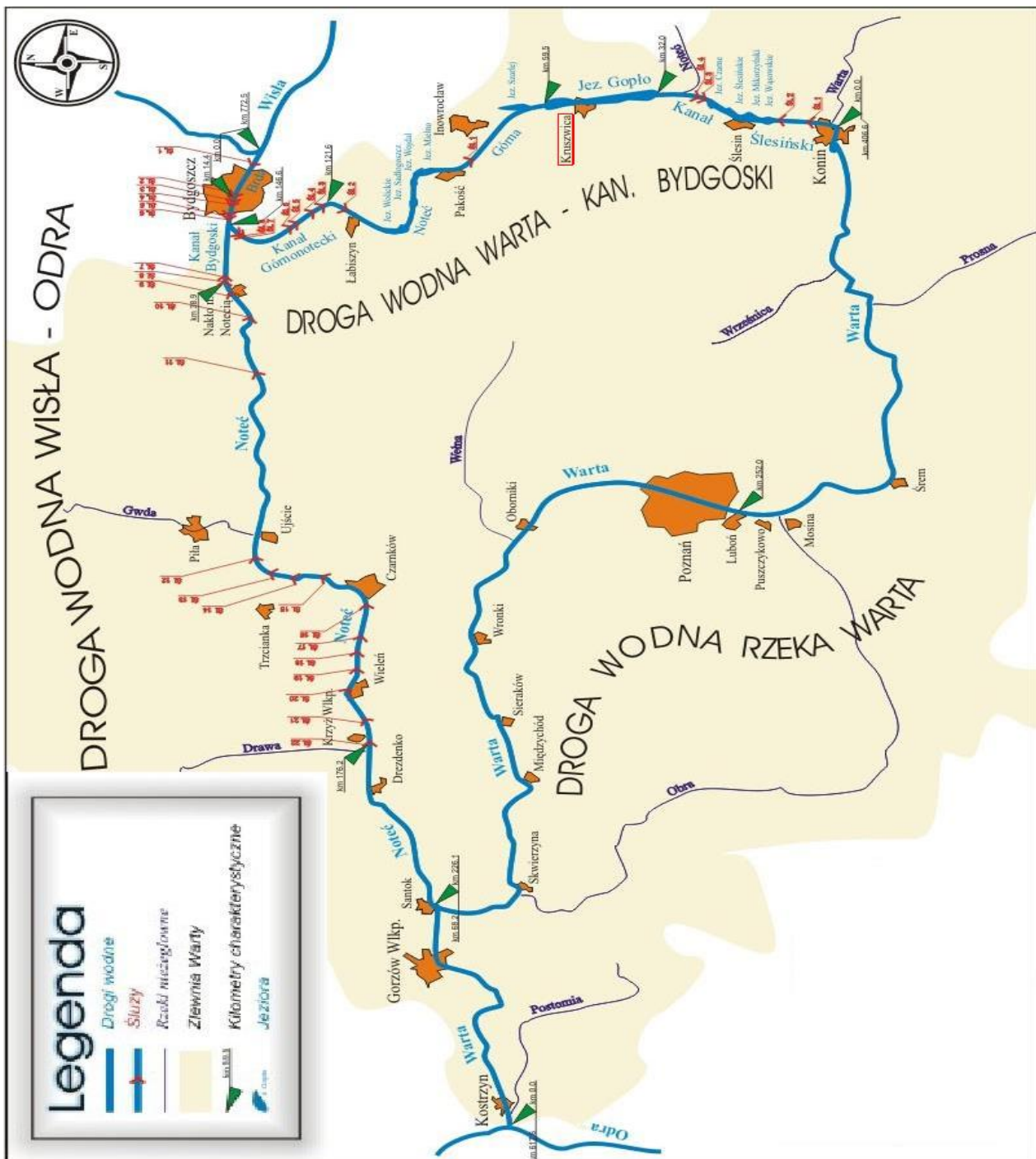
Rysunek 6. Miasto Kruszwica na drodze wodnej Warta – Kanał Bydgoski

r ó ł p r a c o w a n i e w ł a s n e n a p o d s t a w i e w w w . k a n a l y . i n f o

Rysunek 7. Miasto Kruszwica na drodze wodnej - Wielka Pętla Wielkopolska.

ródło: kanaly.info.

13.4. Szlaki turystyczne

Przez teren miasta i gminy Kruszwica przebiega wiele szlaków turystycznych. Najbardziej znanym jest autokarowy Szlak Piastowski. Jest to atrakcyjna trasa turystyczna łącząca trzy grody z okresu wczesnopiastowskiego: Poznań, Gniezno i Kruszwicę - miasta posiadające cenne pamiątki historyczne i zabytki dziedzictwa kulturowego.

Przebieg szlaku nie jest jednoznacznie wyznaczony i składa się z trasy głównej, prowadzącej z Poznania do Inowrocławia przez Gniezno i Kruszwicę oraz kilku tras pobocznych łączących, rozrzucone po Wielkopolsce, Pałukach Żnińskich i Kujawach, mniejsze miejscowości m.in. Biskupin, Żnin, Lubostroń, Czarniejewo, Giecz.

Trasy Szlaku Piastowskiego:

Poznań - Ostrów Lednicki - Gniezno (53 km)

Gniezno – Trzemeszno – Mogilno – **Kruszwica** - Inowrocław (75 km)

Inowrocław – Żnin – Biskupin - Gniezno (99 km)

Gniezno – Czarniejewo – Giecz - Poznań (69 km)

Rysunek 8. Miasto Kruszwica na Szlaku Piastowskim

Źródło: Lokalny Program Rewitalizacji miasta Kruszwica

Innymi znanymi szlakami turystycznymi przebiegającymi przez gminę Kruszwicę są:

szlak bursztynowy – powstały na trasie handlowej wyznaczonej około I w n.e. pomiędzy europejskimi krajami basenu morza śródziemnego a ziemiami leżącymi na południowym wybrzeżu Bałtyku. Jednoznaczny przebieg szlaku nie został określony. Uznaje się, że zaczynał się on w Akwilei nad Adriatykiem, biegł przez Wiedeń, Brno, Kłodzko, Wrocław, Kalisz, Kruszwice, Inowrocław, Świecie i Gdańsk. Trasę znaczą liczne stanowiska archeologiczne oraz znaleziska rzymskich monet, wyrobów z brązu, ceramiki rzymskiej oraz skarbów bursztynu.

szlak romański – europejska trasa turystyczna o charakterze kulturowo – oświatowym obejmująca swym zasięgiem najważniejsze miejsca i zabytki związane z czasami monarchii piastowskiej.

szlak św. Jakuba – zwany także drogą św. Jakuba jest szlakiem pielgrzymkowym do katedry w Santiago de Compostela w Galicji w północno-zachodniej Hiszpanii. Szlak nie ma jednej trasy, a uczestnicy mogą dotrzeć do celu jednym z wielu szlaków.

Ponadto przez tereny miasta i gminy Kruszwica prowadzi:

zielony szlak pieszo – rowerowy (44 km), wytyczony w 1994 r. dookoła Gopła. Prowadzi przez najciekawsze fragmenty Nadgoplańskiego Parku Tysiąclecia (Kruszwica – Gocanowo – Rusinowo – Tarnówek – Kicko – Ostrowo – Popowo – Złotowo – Ostrówek – Racice – Rzepowo – Kruszwica).

Niebieski szlak pieszy im. Jana Kasprowicza: Kruszwica – Szarlej - Łojewo - Inowrocław (Szymborze),

Czarny szlak pieszy: Kruszwica – Rożniaty (pomnik martyrologii) – Sławsk Wielki – Łagiewniki,

Żółty szlak pieszy: Kruszwica – Kobylniki – Markowice,

14. Uwarunkowania wynikające ze stanu infrastruktury technicznej, w tym stopień uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami

Przez obszar objęty zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XLVIII/494/2018 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 16 października 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica przebiega linia kolejowa, droga krajowa nr 62, droga wojewódzka nr 412, drogi powiatowe: 2581C, 2582C, 2580C, 2568C, 2574C oraz wiele dróg gminnych i przystanków autobusowych.

Na terenie opracowania występują napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokiego (110kV), średniego i niskiego napięcia oraz zespół transformatorów związanych z infrastrukturą elektroenergetyczną.

Przez teren zmiany studium przebiegają linie telekomunikacyjne oraz na terenie miasta Kruszwica zlokalizowany jest maszt telekomunikacyjny o wysokości 30 m.

W mieście Kruszwica zводociągowanych jest blisko 100% budynków mieszkalnych (dane GUS, stan na rok 2017). Na terenie zmiany studium występują studnie głębinowe. Gospodarstwa na terenie zmiany studium, które nie są podłączone do wodociągu, zaopatrują się w wodę z ujęć własnych – studni.

Miasto Kruszwica oraz miejscowości Kobylniki, Łagiewniki, Grodztwo oraz Sławsk Wielki zasilane są gazem ziemnym wysokometanowym typu E (wg PN-C-04753). W północnej i północno-wschodniej części obszaru Studium zlokalizowany jest gazociąg wysokiego ciśnienia DN700 MOP 8,4 MPa relacji Gustorzyn-Mogilno. Wobec powyższego obiektu sieci gazowej obowiązuje konieczność spełnienia wymagań w zakresie zachowania stref kontrolowanych gazociągu zgodnie z wymaganiami Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz. U. z 2013 r., poz. 640, zał. nr 2, tab. 1,

kolumna 9). Szerokości wyznaczanych stref uzależnione są od przewidywanej zabudowy i są odległościami minimalnymi od obiektów sieci gazowej do wszelkich obiektów budowlanych. W strefach kontrolowanych obowiązuje zakaz wznoszenia obiektów budowlanych, urządzania stałych składów i magazynów oraz podejmowania działań mogących spowodować uszkodzenie infrastruktury gazowej. Na terenie zmiany studium zlokalizowane są również gazociągi wysokiego ciśnienia DN100, DN80 i DN80, wraz z stacją redukcyjno-pomiarową wysokiego ciśnienia zlokalizowaną w miejscowości Kobylniki (dz. nr 27/5).

Gospodarka odpadami odbywa się na zasadach przyjętych w gminie, zgodnie z przepisami szczególnymi.

Na terenie zmiany studium znajduje się Oczyszczalnia Ścieków Komunalno-Przemysłowych w obrębie Szarlej. W mieście Kruszwica kanalizacja doprowadzona jest do ok. 93,5% budynków mieszkalnych (dane GUS, stan na rok 2017).

Przez obszar objęty zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XXVI/310/2020 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica przebiega gazociąg tranzytowy DN 1400 Rosja-Europa. Wobec powyższego obiektu sieci gazowej obowiązuje konieczność spełnienia wymagań w zakresie zachowania stref kontrolowanych gazociągu zgodnie z wymaganiami Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz. U. z 2013 r., poz. 640, zał. nr 2, tab. 1, kolumna 9)

14.1. Gospodarka wodno – ściekowa

14.1.1. Infrastruktura wodociągowa

Miasto i Gmina Kruszwica zaopatrywana jest w wodę z czterech Komunalnych Stacji Uzdatniania Wody oraz z ośmiu Zakładowych Stacji Uzdatniania Wody. Dodatkowo dla miejscowości: Arturowo, Szarlej i Karczyn woda jest zakupywana z gminy Inowrocław ze Stacji Uzdatniania Wody w Łojewie a dla miejscowości Przedbojewice z gminy Inowrocław ze Stacji Uzdatniania Wody w Tupadłach. Gospodarstwa nie podłączone do wodociągu, zaopatrują się w wodę z ujęć własnych – studni.

Gmina Kruszwica jest zwodociągowana w 98,9% ogólnej liczby mieszkańców.

Długość czynnej sieci wodociągowej wynosi 199,4 km, a przyłączy 67,4 km.

Stacje uzdatniania wody w Kruszwicy:

Komunalna Stacja Uzdatniania Wody w Kruszwicy składa się z czterech studni głębinowych czerpiących z zasobów kredowych o charakterystyce:

8B: $h=101$ m, $Q=150$ m³/h

11A: $h=101$ m, $Q=114$ m³/h

10B: $h=106$ m, $Q=150$ m³/h

9A: $h=37,5$ m, $Q=29,6$ m³/h

Łączne zasoby ujęcia wody wynoszą 344,6 m³/h.

Stacja uzdatniania wody wyposażona jest w odżelaziacze i współpracuje ze zbiornikiem wieżowym o pojemności 150 m³. Aktualna produkcja wody wynosi ok. 1600 m³/d.

Woda ze stacji dostarczana jest dla mieszkańców miasta Kruszwica oraz dla mieszkańców miejscowości: Grodztwo, Rzepowo, Giżewo, Racice, Baranowo, Lachmirowice, Słabęcin, Sukowy, Chrosno, Rzepiszyn, Książ- gmina Strzelno.

Komunalna Stacja Uzdatniania Wody w Sławsku Wielkim składa się z dwóch studni wód trzeciorzędowych o zasobach eksploatacyjnych 50 m³/ h. Stacja wyposażona jest w odżelaziacze i instalacje hydroforową. Aktualna produkcja wody wynosi 105 m³/ d.

Woda ze stacji dostarczana jest dla mieszkańców miejscowości: Sławsk Wielki, Żerniki, oraz Bożejewice- gmina Strzelno.

Komunalna Stacja Uzdatniania Wody w Chełmcach składa się z dwóch studni wód trzeciorzędowych o głębokościach 150 m i zasobach eksploatacyjnych 40m³/ h. łącznie stacja uzdatniania wyposażona jest w:

- układ technologiczny urządzeń i instalacji uzdatniania wody,
- pompownię II stopnia (pompownia sieciowa),
- instalacje wod- kan w obrębie stacji,
- zbiornik wyrównawczy $V=2 \times 75$ m³
- sterowanie i automatykę pracy.

Wymagana wydajność instalacji wynosi $Q=600$ m³/d.

Godzinowa zdolność produkcji wody wynosi $Q_{uzd}=600$ m³/d : 24= 30 m³/d.

Wymagana wydajność pompowni II° (pompy ściekowe):

$$Q_{maxh}=14,71/s=52,92 \text{ m}^3/h.$$

Wymagane ciśnienie wody podawanej do sieci:

$$H_{min}=24 \text{ m H}_2\text{O}$$

$$H_{max}=35 \text{ m H}_2\text{O}$$

Aktualna produkcja wody wynosi 95 m³/d.

Woda ze stacji dostarczana jest dla mieszkańców miejscowości: Chełmce, Chełmiczki, Morgi Kobylnica i Zaborowo.

Komunalna Stacja Uzdatniania Wody w Pieckach składa się z dwóch studni.

Studnia nr 1 o wydajności eksploatacyjnej $Q=96$ m³/h przy depresji $S=2,8$ m o głębokości $h=48,5$ m ujmującej wodę z utworów czwartorzędowych.

Studnia nr 2 o wydajności eksploatacyjnej $Q=80 \text{ m}^3/\text{h}$ przy depresji $S=36 \text{ m}$ o głębokości $h=150 \text{ m}$ ujmującej wodę z utworów kredowych.

Stacja uzdatniania posiada dwa filtry ciśnieniowe FI 1400 o łącznej wydajności $36 \text{ m}^3/\text{h}$ oraz zbiornik wody czystej o pojemności 150 m^3 . Aktualna produkcja wody rocznie wynosi średnio ok. $191 \text{ m}^3/\text{d}$.

Woda ze stacji dostarczana jest dla mieszkańców miejscowości: Piecki, Grodztwo, Bródzki, Wróble, Piaski, Wola Wapowska, Skotniki, Papros, Bachorce, Zaborowo, Tarnowo, Janocin.

Zakładowe Ujęcie Wody Kobylniki składa się z dwóch studni o głębokości 100 m i $34,7 \text{ m}$ o wydajności $68 \text{ m}^3/\text{h}$ i $35 \text{ m}^3/\text{h}$. Woda z ujęcia dostarczana jest do Zakładów Rolnych.

Zakładowe Ujęcie Wody Łagiewniki składa się z dwóch studni o głębokości $49,5 \text{ m}$ i $49,5 \text{ m}$ o wydajności $54 \text{ m}^3/\text{h}$ i $60 \text{ m}^3/\text{h}$. Woda z ujęcia dostarczana jest do Zakładów Nasiennie – rolnych i mieszkańców ul. Poznańskiej w Kruszwicy.

Zakładowe Ujęcie Wody Gocanowo składa się z jednej studni o głębokości 45 m o wydajności $66 \text{ m}^3/\text{h}$. Woda z ujęcia dostarczana jest do Zakładów Rolnych oraz mieszkańców miejscowości Gocanowo, Głębokie, Tarnówko.

Zakładowe Ujęcie Wody Piaski składa się z dwóch studni o głębokości 56 m i 61 m o wydajności $76 \text{ m}^3/\text{h}$ i $57 \text{ m}^3/\text{h}$. Woda z ujęcia dostarczana jest do Zakładów Rolnych oraz mieszkańców miejscowości Piaski i Maszenice.

Zakładowe Ujęcie Wody Popowo składa się z dwóch studni o głębokości 28 m i 27 m o wydajności $55 \text{ m}^3/\text{h}$ i $55 \text{ m}^3/\text{h}$. Woda z ujęcia dostarczana jest do Zakładów.

Zakładowe Ujęcie Wody Brześć składa się z dwóch studni o głębokości 120 m i 120 m o wydajności $60 \text{ m}^3/\text{h}$. Woda z ujęcia dostarczana jest do Zakładów Rolnych oraz mieszkańców miejscowości Brześć, Karsk, Witowice i Witowiczki.

Zakładowe Ujęcie Wody Janocin składa się z dwóch studni o głębokości 42 m i 41 m o wydajności $13 \text{ m}^3/\text{h}$ i $26 \text{ m}^3/\text{h}$. Woda z ujęcia dostarczana jest do Zakładów Rolnych oraz mieszkańców miejscowości Janocin

Zakładowe Ujęcie Wody Polanowice składa się z trzech studni o głębokości 78 m , 80 m i 80 m o wydajności $30 \text{ m}^3/\text{h}$, $32 \text{ m}^3/\text{h}$ i $75 \text{ m}^3/\text{h}$. Woda z ujęcia dostarczana jest do Zakładu hodowli zwierząt i nasiennictwa roślin.

Zakładowe Ujęcie Wody Arturowo składa się z jednej studni o głębokości 50 m o wydajności $58 \text{ m}^3/\text{h}$. Woda z ujęcia dostarczana jest do Zakładów Rolnych oraz mieszkańców miejscowości Szarlej.

Zakładowe Ujęcie Wody Gocanowo składa się z dwóch studni o głębokości 120 m i 120 m o wydajności $60 \text{ m}^3/\text{h}$. Woda z ujęcia dostarczana jest do Zakładów Rolnych oraz mieszkańców miejscowości Brześć, Karsk, Witowice i Witowiczki.

14.1.2. Infrastruktura kanalizacyjna

Na terenie Miasta i Gminy Kruszwica znajduje się oczyszczalnia ścieków, która została przekazana do eksploatacji w 1993 roku. Oczyszczalnia ścieków jest własnością Spółki Wodno-Ściekowej w Kruszwicy. Średnia przepustowość dobową wynosi $Q_{\text{śrd}}=2000 \text{ m}^3$ do której doprowadzone są ścieki z terenów miasta i gminy Kruszwica. Odbiornikiem oczyszczonych ścieków jest rzeka Noteć.

Gmina Kruszwica w chwili obecnej jest skanalizowana w 73.3% ogólnej liczby mieszkańców. Pozostali mieszkańcy odprowadzają ścieki do szczelnych zbiorników bezodpływowych lub przydomowych oczyszczalni ścieków.

Długość czynnej sieci sanitarnej wraz z podłączeniami do sieci kanalizacyjnej budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania wynosi 145,2 km (2,8 km ogólnospławnej) z czego 21,4 km znajduje się na terenie miasta, a 123,8 km na terenie gminy.

Wykaz miejscowości posiadających kanalizację sanitarną: Kruszwica, Arturowo, Bachorce (część), Bródzki, Baranowo, Brześć, Giżewo, Głębokie, Grodztwo (część), Gocanowo, Gocanówko, Janocin, Karczyn, Karsk (część), Kicko, Kobylniki, Lachmirowice, Łagiewniki, Maszenice, Ostrowo, Piaski, Piecki, Polanowice, Popowo (część), Racice, Roźniaty, Rzepowo, Słabęcin, Sukowy, Szarlej, Tarnowo, Tarnówko, Witowice (część), Witowiczki, Wola Wapowska.

Zgodnie z rozporządzeniem nr 40/2005 Wojewody Kujawsko – Pomorskiego z dnia 28 października 2005 w sprawie wyznaczenia aglomeracji Kruszwica oraz rozporządzenia nr 19/2006 Wojewody Kujawsko – Pomorskiego z dnia 6 lutego 2006 zmieniającego rozporządzenie w sprawie wyznaczenia aglomeracji Kruszwica na terenie miasta i gminy Kruszwica wyznaczona jest aglomeracja Kruszwica o równoważnej liczbie mieszkańców 55600. Obszar aglomeracji obejmuje miasto Kruszwica oraz wsie: Łagiewniki, Rzepowo, Polanowice, Giżewo, Arturowo, Szarlej, Karczyn, Kobylnik, Racice, Słabęcin, Sukowy, Baranowo, Lachmirowice, Chrosno, Przebojewice, Janowice, Żerniki, Roźniaty, Sławsk Wielki, Rzepiszyn, Kraszyce, Sokolniki, Janocin, Wola Wapowska, Piaski, Piecki, Bródzki, Maszenice, Gocanówko, Głębokie, Gocanowo, Tarnowo, Tarnówko, Ostrowo, Popowo, Chelmiczki, Witowiczki, Witowice, Brześć, Bachorce i Karsk.

14.2. Gazownictwo i rurociągi

Przez północną część gminy ze wschodu na zachód przez miejscowości Szarlej i Sławsk Wielki z Rosji w kierunku Europy Zachodniej przebiega gazociąg tranzytowy DN 1 400. Taki sam charakter ma biegnący na południe od niego gazociąg magistralny DN 700 z Włocławka do podziemnego magazynowego zbiornika gazu koło Mogilna. Na terenie gminy przebiega on przez następujące miejscowości: Sławsk Wielki, Kruszwica, Bachorce.

Długości poszczególnych gazociągów tranzytowych wynoszą:

- § DN 1400 Rosja – Europa - 11,95 km;
- § DN 700 Włocławek – Mogilno - 17,5 km.

Miasto Kruszwica oraz miejscowości Kobylniki, Sławski Wielki, Łągiewniki i Grodztwo zasilane są gazem ziemnym wysokometanowym typu E (wg PN-C-04753).

Źródłem zasilania dla gminy miejsko-wiejskiej jest sieć wysokiego ciśnienia ze stacją redukcyjno-pomiarową wysokiego ciśnienia zlokalizowaną w miejscowości Kobylniki (dz. nr 27/5).

Przez gminę przebiegają gazociągi wysokiego ciśnienia:

- DN 100, MOP 5,5 MPa, relacji Inowrocław-Kruszwica,
- DN 80, MOP 5,5 MPa, relacji Kobylniki-Kruszwica - odgałęzienie do SRP w/c,
- DN 80, MOP 5,5 MPa, relacji Kobylniki- Mogilno.

Według danych na dzień 31.12.2018 r., stan sieci eksploatowanej przez Polską Spółkę Gazownictwa Sp. z o.o. w gminie Kruszwica przedstawia się następująco:

obszar miasta:

- dł. gazociągów niskiego ciśnienia: 13,5 km,
- dł. gazociągów średniego ciśnienia: ok. 8,7 km,
- ilość przyłączy gazowych niskiego ciśnienia: 466 szt. (łącznie dł. ok. 6,9 km),
- ilość przyłączy gazowych średniego ciśnienia: 156 szt. (łącznie dł. ok. 2,4 km),
- stacje gazowe średniego ciśnienia (systemowe): 1 szt. o przepustowości $Q=1500\text{m}^3/\text{h}$

Kruszwica ul. Kolegiacka.

obszar wiejski:

- dł. gazociągów niskiego ciśnienia: 0,6 km,
- dł. gazociągów średniego ciśnienia: ok. 10,0 km,
- dł. gazociągów wysokiego ciśnienia: ok. 11,0 km,
- ilość przyłączy gazowych niskiego ciśnienia: 8 szt. (łącznie dł. ok. 0,1 km),
- ilość przyłączy gazowych średniego ciśnienia: 171 szt. (łącznie dł. ok. 3,5 km),
- stacje gazowe średniego ciśnienia (systemowe): 1 szt. o przepustowości $Q=1600\text{m}^3/\text{h}$,

Kobylniki, dz. nr 27/5,

- stacje gazowe wysokiego ciśnienia (systemowe): 1 szt. o przepustowości $Q=6000\text{m}^3/\text{h}$, Kobylniki, dz. nr 27/5.

Dla gazociągów obowiązują strefy kontrolowane określone w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz.U. 2013 poz. 640).

Ropociąg – Przez teren Gminy Kruszwica przebiega (w kierunku północ-południe) rurociągu paliw łączący rurociąg „Przyjaźń” z magazynem paliw kopalni soli w Górze na terenie której istnieje

podziemny magazyn paliw i ropy naftowej (rurociąg zasila kopalnię). Długość ropociągu zasilającego na terenie gminy wynosi 20,8 km, a jego średnica 509 mm. Eksploatatorem ropociągu jest Przedsiębiorstwo Eksploatacji Rurociągów Naftowych „Przyjaźń” w Płocku.

14.3. Energetyka ciepła

Na terenie miasta działają trzy duże ciepłownie zakładowe w Cukrowni, Zakładach Tłuszczowych i Zakładach Vin – Kon S.A. Kotłownie te produkują ciepło na własne potrzeby.

Głównym źródłem ciepła dla mieszkańców miasta jest zlokalizowana na osiedlu Zagople kotłownia lokalna opalana miałem węglowym, należąca do Zakładu Energetyki Ciepłej Przedsiębiorstwa Komunalnego w Kruszwicy. Kotłownia ta włączona jest do sieci ciepłowniczej składającej się z ciepłowniczej sieci magistralnej, ciepłowniczej sieci rozdzielczej i przyłączy do budynków. Zasila ona w ciepło i ciepłą wodę Osiedle Zagople, to jest bloki należące do Kujawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej i Wspólnot mieszkaniowych na tym osiedlu. Kotłownia ogrzewa 1 900 tys m² powierzchni mieszkalnej . Sieć ciepła zasila w ciepło ok. 5 000 mieszkańców. Ciepło rozprowadzane jest do grupowych węzłów cieplnych wysokim parametrem 130°C/80°C. Budynki zasilane są niskim parametrem 90°C/70°C.

Część zabudowy mieszkaniowej oraz budynków użyteczności publicznej, jest zasilana w ciepło z kotłowniami zlokalizowanych w budynkach. Kotłownie te opalane są gazem ziemnym, węglem lub olejem opałowym. Stare budownictwo jednorodzinne korzysta w większości z mało sprawnych i ekologicznie szkodliwych kotłowni indywidualnych, najczęściej opalanych miałem węglowym lub koksem.

14.4. Elektroenergetyka

Miasto i gmina Kruszwica zasilane są z dwóch stacji WN/SN: Kruszwica i Karczyn. Obie stacje zasilane są z ciągu 110 kV relacji Piotrków Kujawski – Karczyn – Kruszwica – Mątwy. Ponadto przez teren gminy przebiega linia przesyłowa wysokiego napięcia 220kV dwutorowa relacji Pątnów – Jasiniec.

Długość istniejących na terenie miasta i gminy sieci elektroenergetycznych przedstawia się następująco:

- linii napowietrznych WN – 54 km
- linii napowietrznych SN – 205 km
- linii kablowych SN – 32 km
- linii napowietrznych nn – 191 km
- linii kablowych nn – 54 km

Liczba odbiorców w poszczególnych grupach taryfowych w 2008 r.:

- taryfa G m. Kruszwica 3561
gm. Kruszwica 3175
- taryfa C m. Kruszwica 487
gm. Kruszwica 532
- taryfa B m. Kruszwica 8
gm. Kruszwica 9

W związku z występowaniem zbyt długich linii niskiego napięcia i stanem technicznym stacji transformatorowych występują sporadyczne problemy z zaopatrzeniem w energię lub też istnieje potencjalne zagrożenie ciągłości i pewności dostaw energii na obszarach wiejskich.

14.5. Energetyka wiatrowa

Gmina Kruszwica leży w regionie o korzystnych warunkach wietrznych. Warunki wietrzne gminy wskazują, na opłacalność inwestycji w wytwarzanie energii elektrycznej z energii wiatru. Na podstawie danych źródłowych dotyczących obszaru województwa kujawsko - pomorskiego szacunkowy potencjał energetyczny wiatru na terenie gminy Kruszwica przedstawia się następująco, dane przedstawiono w tabeli.

Tabela 39. Potencjał energetyczny wiatru dla gminy Kruszwica

Potencjał energetyczny Wiatru (H = 20m, v = 4 – 16 m/s)	Średnioroczna prędkość wiatru H = 20m
[kWh/m ²]	[m/s]
1000 – 1250	4,5 – 5,0

ródło: Projekt załoe do planu zaopatrzenia Miłwa gazowe.i Gmi ny

Charakter równinny gminy oraz bardzo niska lesistość powoduje niską szorstkość terenu, co jest zjawiskiem korzystnym z punktu widzenia korzystnych warunków dla lokalizacji siłowni wiatrowych dużych mocy.

Na terenie gminy wzniesiono już szereg siłowni wiatrowych, których lokalizację i charakterystykę przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela 40. Siłownie wiatrowe zrealizowane na terenie gminy Kruszwica.

Lp.	Lokalizacja	Moc generatora [kW]	Ilość szt.	Wysokość wieży [m]	Średnica wirnika [m]
1	Chełmce	150	3	30	
2	Chełmce	150	2	30-50	
3	Chełmce	900	1	70	54
5	Sukowy	4x200 + 150	5	35	
6	Sokolniki	250	4	40	
7	Karczyn	2000	2	125	90
8	Polanowice	2000	1	125	90
9	Sławsk Wielki	2000	2	125	90
	Razem		20		

r ó d Ź z o : d M i a s t a i G m i n y K r u s z w i c a .

Siłownie wiatrowe, które otrzymały już warunki zabudowy i będą realizowane w najbliższej przyszłości przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela 41. Siłownie wiatrowe, które otrzymały decyzje ustalających lokalizację celu publicznego.

Lp.	Lokalizacja	Moc generatora [kW]	Ilość szt.	Wysokość wieży [m]	Średnica wirnika [m]
1	Chełmce	150	3	30	
2	Chełmce	150	3	30-50	
3	Chełmce	900 + 300	2	70	54
4	Sukowy	4x200 + 150	5	35	
5	Sokolniki	250	4	40	
6	Karczyn	2000	2	125	90
7	Polanowice	2000	1	125	90
8	Sławsk Wielki	2000	2	125	90
	Razem		22		

r ó d Ź z o : d M i a s t a i . G m i n y K r u s z w i c a

Rozwój energetyki wiatrowej na terenie gminy Kruszwica jest ograniczony co do obszaru sieci NATURA 2000 wyznaczonego na podstawie dyrektywy ptasiej oraz szczególnej roli korytarza ekologicznego doliny Noteci w sezonowych wędrówkach ptaków.

14.6. Telekomunikacja

Zaspokojenie potrzeb mieszkańców w łączach telefonicznych jest prawie 100 procentowe.

Na terenie gminy Kruszwica działa dwóch operatorów sieci stacjonarnej - Telekomunikacja Polska S.A. oraz NETIA, a także operatorzy telefonii komórkowej: ERA, PLUS GSM, ORANGE.

Na terenie gminy zlokalizowana jest stacja bazowa sieci telefonii komórkowej sieci Plus GSM. Znajduje się w miejscowości Gocanówko, w północno-wschodniej części gminy. Stacja Bazowa Telefonii komórkowej składa się z trzech anten sektorowych o zakresie częstotliwości pracy (pasmo nadawania stacji) 900 MHz dla każdej anteny. Anteny te zostały zamieszczone na wysokości 42,7 m n.p.t. Na konstrukcji wsporczej w Gocanówku zainstalowana jest również antena liniowa (VHLP2-220) o zakresie częstotliwości 23 GHz i wysokości zawieszenia 31 m n.p.t.

Przebiegi telefonii komórkowej zlokalizowane są także na elewacjach zbożowych przy ul. Droga Młyńska.

14.7. Melioracje i urządzenia wodne

Na terenie miasta i gminy jest 6806,3 ha gruntów zmeliorowanych, co stanowi blisko 26% całej powierzchni gminy. Na rzece Noteć, jeziorze Gopło, kanałach i rowach melioracyjnych nie występują budowle hydrotechnicznej, a ich brzegi są uregulowane.

14.8. Gospodarka odpadami

Na terenie Gminy Kruszwica znajdowało się składowisko odpadów w Skotnikach, które zostało zamknięte i zrekultywowane w 2008 roku. Śmieci są wywożone na składowisko Służewo przez Przedsiębiorstwo Komunalne w Kruszwicy oraz Przedsiębiorstwo Komunalne Sanikont.

Selektywna zbiórka odpadów opakowaniowych prowadzona jest metodą „donoszenia” i oparta jest na sieci pojemników specjalistycznych o pojemności 1100 litrów do zbiórki makulatury, szkła i opakowań z tworzyw sztucznych. Efektem prowadzenia tej zbiórki jest pozyskanie 52,1 Mg odpadów makulatury, szkła i tworzyw sztucznych. Stanowi to zaledwie 3,9% zebranych i 1,0% powstających odpadów komunalnych. Nie jest prowadzona selektywna zbiórka innych rodzajów odpadów.

15. Uwarunkowania wynikające z zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych

Na terenie objętym zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XLVIII/494/2018 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 16 października 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica zgodnie z

Planem zagospodarowania przestrzennego przyjętego uchwałą z dnia 26 czerwca 2003 r. Nr XI/135/03 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26 czerwca 2003 r. wskazuje się:

1. Zadania o znaczeniu krajowym:

zadanie nr 1 – włączenie do sieci ekologicznej Natura 2000 obszaru - Jezioro Gopło,

zadanie nr 2 – ochrona gruntów o wysokiej przydatności dla rolnictwa przed zmianą użytkowania na cele nierolnicze,

zadanie nr 6 – regulacja i odbudowa rzek i kanałów zlewni Noteci i Wełny (Kanał Bachorze),

zadanie nr 16 – przebudowa drogi krajowej nr 62 – budowa obwodnicy miasta – Kruszwica,

zadanie nr 19 – modernizacja drogi kolejowej nr 131,

zadanie nr 32 – budowa ropociągu do magazynu w Górze od istniejącego ropociągu Rosja-Niemcy.

2. Zadania o znaczeniu wojewódzkim:

zadanie nr 38 – likwidacja źródeł zanieczyszczeń wód w zlewniach Brdy, Drwęcy, Wełny i w zlewni jeziora Gopło,

zadanie nr 39 – opracowanie planu ochrony środowiska wraz z planem gospodarki odpadami dla obszaru województwa kujawsko - pomorskiego,

zadanie nr 40 – realizacja programu zwiększania lesistości i zadrzewień województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2001-2020,

zadanie nr 46 – opracowanie i ustanowienie planów ochrony dla wszystkich rezerwatów przyrody,

zadanie nr 47 – zachowanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość między obszarami prawnie chronionymi, w tym w dolinie Wisły i dolinie Noteci,

zadanie nr 53 – rewaloryzacja historycznych układów urbanistycznych,

zadanie nr 86 – przebudowa drogi wojewódzkiej nr 412,

zadanie nr 155 – przebudowa drogi wodnej: Kanał Bydgoski – J. Gopło – rz. Warta,

zadanie nr 173 – budowa linii 110 kV do GPZ Karczyn jako wcięcie w linię Piotrków Kujawski – Kruszwica.

Do zadań ponadlokalnych wynikających z opracowanych programów wojewódzkich oraz innych opracowań w tym także wynikające z przyjętych w planie województwa kierunkach rozwoju (zatwierdzonego uchwałą Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego nr XI/135/03 z dnia 26 czerwca 2003r.) należą w obszarze miasta i gminy Kruszwica:

Zadania o znaczeniu krajowym:

wdrożenie programu ochrony Europejskiej Sieci Obszarów Chronionych Natura 2000,
ochrona gruntów o wysokiej przydatności dla rolnictwa przed zmianą użytkowania na cele nierolnicze,
regulacja rzek i kanałów w zlewni Noteci i Welny,
przebudowa drogi krajowej nr 62 (Strzelno – Radziejów – Brześć Kujawski – Włocławek – Płock – Anusin),
modernizacja linii kolejowej nr 131 (Śląsk Herby – Gdańsk, Gdynia),
budowa ropociągu do magazynu w Górze od istniejącego ropociągu Rosja – Niemcy,

Zadania wymagające współpracy z województwami sąsiednimi:

likwidacja źródeł zanieczyszczeń wód w zlewni jeziora Gopło,

Zadania o znaczeniu wojewódzkim:

opracowanie planu ochrony środowiska wraz z planem gospodarki odpadami dla obszaru województwa kujawsko-pomorskiego,
realizacja programu zwiększenia lesistości i zadrzewień województwa kujawsko-pomorskiego,
opracowanie i ustanowienie planów ochron dla wszystkich rezerwatów przyrody,
zachowanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość między obszarami prawnie chronionymi,
rewaloryzacja historycznych układów urbanistycznych,
przebudowa drogi wojewódzkiej nr 412,
przebudowa drogi wodnej: Kanał Bydgoski – J. Gopło – rz. Warta,
budowa linii 110kV do GPZ Karczyn jako wcięcie w linię Piotrków Kujawski – Kruszwica.

16. **Uwarunkowania wynikające z wymagań** dotyczących dotyczące ochrony przeciwpowodziowej

Aby zapewnić prawidłową ochronę przeciwpowodziową należy:

dokonywać oceny stanu technicznego obiektów ochrony przed powodzią i powstrzymanie ich degradacji oraz modernizacja w zakresie funkcjonalności w ochronie przed powodzią i stanu technicznego;
systematycznie aktualizować dane o zasięgu i wielkości zalewów powodziowych oraz danych o poziomie zagrożenia i ryzyka powodziowego;
wspomagać zarządzanie użytkowaniem i zabudową terenu dla ograniczenia wzrostu zagrożenia powodziowego w przyszłości;
wpływać na wzrost świadomości społecznej;
wspomaganie budowy systemu ostrzeżeń krótkoterminowych.

W zagospodarowaniu terenów szczególnego zagrożenia powodzią znajdują zastosowanie przepisy ustawy Prawo wodne.

Spis tabel

Tabela 1. Struktura dochodów gminy na przestrzeni ostatnich lat (2014-2017)	14
Tabela 2. Dochody gminy na tle powiatu inowrocławskiego i województwa kujawsko-pomorskiego w 2017 roku:	15
Tabela 3. Wydatki zrealizowane w 2017r.....	16
Tabela 4. Struktura użytkowania gruntów gminy Kruszwica.....	17
Tabela 5. Główne wskaźniki dotyczące uzbrojenia terenu miasta i gminy Kruszwica na tle powiatu inowrocławskiego oraz województwa kujawsko- pomorskiego.....	18
Tabela 6. Udział procentowy poszczególnych klas bonitacyjnych gruntów ornycy.....	28
Tabela 7. Struktura użytkowania gruntów w mieście i gminie Kruszwica (wg danych z 1 stycznia 2019r.).....	28
Tabela 8. Udział procentowy poszczególnych klas bonitacyjnych użytków rolnych objętych ochroną.....	49
Tabela 9. Obiekty wpisane do rejestru zabytków położone na terenie woj. Kujawsko – Pomorskiego, w mieście i gminie Kruszwica	56
Tabela 10. Obiekty wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków położone na terenie woj. Kujawsko – Pomorskiego, w mieście i gminie Kruszwica	59
Tabela 11. Liczba ludności miasta i gminy Kruszwica w latach 2007 – 2017.....	78
Tabela 12. Ruch naturalny według płci w latach 2007 – 2017 w mieście i gminie Kruszwica.	79
Tabela 13. Ludność według grup wiekowych w latach 2007 – 2017 w mieście i gminie Kruszwica.	80
Tabela 14. Ruchy migracyjne latach 2007 – 2017 w mieście i gminie Kruszwica.	81
Tabela 15. Struktura wiekowa ludności w mieście i gminie Kruszwica według grup ekonomicznych w latach 2007-2017.....	82
Tabela 16. Bezrobotni zarejestrowani wg płci w mieście i gminie Kruszwica.	83
Tabela 17. Zasoby mieszkaniowe w mieście i gminie Kruszwica w latach 2007 – 2017.....	84
Tabela 18. Zasoby mieszkaniowe według form własności.....	85
Tabela 19. Wyposażenie mieszkań w podstawowe instalacje w mieście i gminie Kruszwica na tle powiatu inowrocławskiego w %.	86
Tabela 20. Uczniowie i absolwenci w szkołach podstawowych i gimnazjalnych.....	87
Tabela 21. Dostęp do Internetu w szkołach podstawowych i gimnazjalnych w latach 2009 – 2012.....	88
Tabela 22. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według sektorów własnościowych w mieście i gminie Kruszwica.....	91
Tabela 23. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według sekcji PKD 2007 w latach 2010 – 2017 w mieście i gminie Kruszwica.....	93
Tabela 24. Ilości i rodzaje substancji wprowadzanych do powietrza według pozwolenia zintegrowanego (Zakłady Tłuszczowe Kruszwica):	100
Tabela 25. Ilości i rodzaje substancji dopuszczonych do wprowadzania do powietrza przez Cukrownię Kruszwica.	100
Tabela 26 Liczba pracujących mieszkańców gminy wg. Innego podziału niż PKD Kruszwica na tle powiatu inowrocławskiego i województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2015-2019.....	110
Tabela 27 Placówki szkolne I przedszkolne w gminie Kruszwica.	111
Tabela 28 Liczba uczniów I absolwentów w szkołach podstawowych gminy Kruszwica na tle powiatu I województwa.	112
Tabela 29 liczba uczniów I absolwentów w gimnazjach gminy Kruszwica na tle powiatu i województwa.	112

Tabela 30 Liczba porad udzielonych w placówkach opieki zdrowotnej w gminie Kruszwica na tle powiatu I województwa w latach 2015-2019.	113
Tabela 31 Korzystający ze środowiskowej pomocy społecznej w gminie Kruszwica na tle powiatu i województwa w latach 2015-2019.....	114
Tabela 32 Ludność korzystająca z infrastruktury technicznej w gminie Kruszwica w latach 2015-2019.	115
Tabela 33. Suma chłonności w dwóch wariantach Wariant I i Wariant II.	127
Tabela 34. Porównanie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę z sumą chłonności obszarów w zwartych jednostkach osadniczych oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.	128
Tabela 35. Stan prawny gruntów na terenie miasta i gminy Kruszwica.	136
Tabela 36. Ogólna charakterystyka geologiczna i hydrogeologiczna JCWPd nr 43	141
Tabela 37. Wykaz dróg powiatowych na terenie miasta i gminy Kruszwica	143
Tabela 38. Drogi powiatowe na terenie miasta Kruszwica	144
Tabela 39. Potencjał energetyczny wiatru dla gminy Kruszwica	156
Tabela 40. Siłownie wiatrowe zrealizowane na terenie gminy Kruszwica.	157
Tabela 41. Siłownie wiatrowe, które otrzymały decyzje ustalających lokalizację celu publicznego.	157

Spis rysunkó w

Rysunek 1. Lokalizacja miasta i gminy Kruszwica na tle województwa kujawsko-pomorskiego i powiatu inowrocławskiego:	13
Rysunek 2. Gmina Kruszwica na tle Głównych Zbiorników Wodnych Podziemnych	24
Rysunek 3. Batymetria jeziora Gopło	26
Rysunek 4. Ostoje przyrody o znaczeniu lokalnym w województwie kujawsko – pomorskim.	50
Rysunek 5. Położenie miasta Kruszwica na tle korytarzy europejskich.....	51
Rysunek 6. Miasto Kruszwica na drodze wodnej Warta – Kanał Bydgoski	146
Rysunek 7. Miasto Kruszwica na drodze wodnej - Wielka Pętla Wielkopolska.	147
Rysunek 8. Miasto Kruszwica na Szlaku Piastowskim	148

Spis w y k r e s ó w

Wykres 1. Procentowy udział dochodów własnych gminy w ogólnych dochodach miasta i gminy Kruszwica na przestrzeni lat: 2014-2017.....	15
Wykres 2. Ludność miasta i gminy Kruszwica w latach 2007 – 2017.	78
Wykres 3. Ruch naturalny w mieście i gminie Kruszwica w latach 2007 – 2017.....	79
Wykres 4. Ruchy migracyjne w latach 2007 – 2017 w mieście i gminie Kruszwica.	81
Wykres 5. Ludność w mieście i gminie Kruszwica według grup ekonomicznych w latach 2007-2017..	82
Wykres 6. Ludność miasta i gminy Kruszwica według płci w latach 2007 – 2017.	83
Wykres 7. Bezrobotni zarejestrowani w mieście i gminie Kruszwica w latach 2007 – 2017.	84
Wykres 8 Podmioty gospodarki narodowej ogółem zarejestrowane w rejestrze REGON w gminie Kruszwica w latach 2009-2019.....	105
Wykres 9 Ilość wydawanych decyzji o warunkach zabudowy i decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego w gminie Kruszwica.	106
Wykres 10 Lesistość na terenie gminy Kruszwica w latach 2015-2019.	108

Wykres 11 Prognozowana zmiana liczby ludności w powiecie inowrocławskim w latach 2015, 2020, 2025, 2030, 2035, 2050.....	116
Wykres 12 Prognoza ludności powiatu inowrocławskiego według podziału na funkcjonalne grupy wiekowe.	116
Wykres 13 Prognoza zmiany liczby ludności gminy Kruszwica w latach 2020-2050.....	117
Wykres 14. Procentowe zestawienie struktury własności gruntów na terenie miasta i gminy Kruszwica	137

Materiały wykorzystane przy sporządzaniu studium

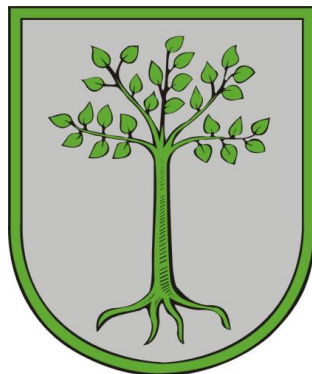
1. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko – Pomorskiego.
2. Strategia Rozwoju Powiatu Inowrocławskiego na lata 2007-2015.
3. Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Inowrocławskiego na lata 2008-2015.
4. Strategia Rozwoju Gminy Kruszwica na lata 2007-2017.
5. Program rozwoju turystyki w mieście i gminie Kruszwica.
6. Lokalny program rewitalizacji miasta Kruszwica na lata 2008-2015.
7. Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Kruszwica.
8. Wieloletni plan rozwoju i urządzeń wodnych w gminie Kruszwica.
9. Projekt założeń do planu zaopatrzenia Miasta i Gminy Kruszwica w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.
10. Plan gospodarki odpadami dla miasta i gminy kruszwica.
- 11. Strategia Rozwoju Gminy Kruszwica na lata 2018-2028.**

Załącznik nr 2
do Uchwały Nr
Rady Miejskiej w Kruszwicy
z dnia

MIASTO I GMINA KRUSZWICA

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

CZĘŚĆ II

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr XLVIII/549/2010 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 21 października 2010 r. w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica, wraz z rysunkiem (uwzględniający zmiany dokonane dla obszaru położonego w miejscowości Kobylniki oraz zmiany dokonane dla obszaru położonego w Kruszwicy w Obr. IV i Obr. V oraz w obrębie Szarlej stanowiące uzupełnienie studium o pojedyncze ustalenia uwzględniający zmiany dokonane dla Miasta Kruszwica oraz obszarów położonych w obrębie: Grodztwo, Szarlej, Kobylniki, Łagiewniki oraz Karczyn **a także obszarów położonych w obrębie Arturowo i Karczyn**) wraz z rysunkami:

- Nr 3 „Kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta Kruszwicy i strefy podmiejskiej”,
- Nr 4 „Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Kruszwica”.

Olsztyn, 2009r.,
Bydgoszcz, 2015r.
Bydgoszcz, 2018r.
Bydgoszcz, 2020r.
Bydgoszcz 2021 r.

ZESPÓŁ AUTORSKI ZMIANY STUDIUM:

Gł. Projektant

mgr inż. arch. Marian Kopliński
(POIU Nr G-083/2002)

Projektanci

mgr inż. gospodarki przestrzennej Michał Sobieraj
mgr inż. Marzena Belowska

Opracowanie graficzne

mgr inż. gospodarki przestrzennej Michał Sobieraj

Opracowanie wykonano w:

Biurze Architektoniczno - Urbanistycznym "BDK INPLUS" z o.o.

10-686 Olsztyn, ul. Wilczyńskiego 25E/221

ZESPÓŁ AUTORSKI ZMIANY STUDIUM O POJEDYNCZE USTALENIA DLA OBSZARU POŁOŻONEGO W MIEJSCOWOŚCI KOBYLNIKI:

główny projektant:

mgr Rafał Łucki - posiadający kwalifikacje do wykonywania zawodu urbanisty uzyskane na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów

asystenci głównego projektanta:

mgr Anna Pilżys-Gezela

mgr inż. Agata Piórkowska

mgr inż. Katarzyna Dereszyńska

mgr inż. Joanna Burchardt

inż. Łukasz Janiszewski

**ZESPÓŁ AUTORSKI ZMIANY STUDIUM DOKONANEJ DLA OBSZARU
WYZNACZONEGO UCHWAŁĄ NR XXVIII/269/2016 RADY MIEJSKIEJ W KRUSZWICY Z
DNIA 29 GRUDNIA 2016 r.:**

główny projektant:

mgr Rafał Łucki - posiadający kwalifikacje do wykonywania zawodu urbanisty uzyskane na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów

asystenci głównego projektanta:

mgr Anna Pilżys-Gezela

mgr inż. Katarzyna Dereszyńska

mgr inż. Joanna Burchardt

inż. arch. krajobrazu Sara Madej

**ZESPÓŁ AUTORSKI ZMIANY STUDIUM DOKONANEJ DLA OBSZARU
WYZNACZONEGO UCHWAŁĄ NR XLVIII/494/2018 RADY MIEJSKIEJ W KRUSZWICY Z
DNIA 16 PAŹDZIERNIKA 2018 r.:**

główny projektant:

mgr Rafał Łucki - posiadający kwalifikacje do wykonywania zawodu urbanisty uzyskane na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów

asystenci głównego projektanta:

mgr Anna Pilżys-Gezela

mgr inż. Monika Zdrodowska

mgr inż. Katarzyna Dereszyńska

inż. arch. krajobrazu Sara Madej

**ZESPÓŁ AUTORSKI ZMIANY STUDIUM DOKONANEJ DLA OBSZARU
WYZNACZONEGO UCHWAŁĄ NR XVIII/211/2020 RADY MIEJSKIEJ W KRUSZWICY Z
DNIA 30 KWIETNIA 2020 R.**

główny projektant:

mgr Rafał Łucki - posiadający kwalifikacje do wykonywania zawodu urbanisty uzyskane na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów

asystenci głównego projektanta:

mgr Anna Pilżys-Gezela

mgr inż. Monika Zdrodowska

SPIS TREŚCI:

WSTĘP:.....	8
1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego.....	11
1.1 Kierunki i cele polityki przestrzennej.	11
1.2. Kształtowanie struktury zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy.	23
1.3. Audyt krajobrazowy.....	25
2. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy.	25
2.1. Obszary zabudowane wiejskich jednostek osadniczych wskazanych do przekształceń i uzupełnień zabudowy na cele funkcji mieszkaniowych oraz działalności gospodarczych rolniczych i nierolniczych – obszary kontynuacji zabudowy.	25
2.2. Wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów.....	26
2.3. Tereny proponowane do objęcia ograniczeniem zabudowy i zakazem zabudowy:.....	27
2.4. Obszary posiadające obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, sporządzone w trybie przepisów ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym:	31
3. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk.....	33
3.1. Obszary i obiekty o wysokich walorach przyrodniczych, podlegające ochronie prawnej.....	34
3.2. Pomniki przyrody na terenie miasta i gminy Kruszwica.	34
3.3. Obszary charakteryzujące się wysokimi walorami przyrodniczymi nie objęte prawnymi formami ochrony przyrody:.....	36
3.4. Pozostałe komponenty środowiska przyrodniczego.....	37
3.5. Surowce naturalne.	37
3.6. Zagrożenia środowiska.....	39
4. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej. ...	41
4.1. Obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków	42
4.2. Obiekty zabytkowe wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków	45
4.3. Stanowiska archeologiczne.	62
4.4. Strefy ochrony konserwatorskiej.....	63
5. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.	64
5.1. Komunikacja drogowa	65

5.2. Komunikacja kolejowa.....	70
5.3. Komunikacja wodna.....	71
5.4. Szlaki turystyczne.....	72
5.5. Polityka przestrzenna gminy w zakresie komunikacji.	73
5.6. Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej.	74
5.6.1. Gospodarka wodna.....	74
5.6.2. Gospodarka ściekowa.....	76
5.6.3. Gazownictwo i rurociągi.	79
5.6.4. Gospodarka ciepła.	81
5.6.5. Gospodarka odpadami.....	82
5.6.6. Elektroenergetyka.....	82
5.6.7. Energetyka wiatrowa.....	84
5.6.8. Fotowoltaika.....	87
5.6.9. Telekomunikacja.	87
5.6.10. Melioracje.....	88
6. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym.	89
7. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1.	90
8. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz obszary przestrzeni publicznej.....	92
9. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.....	94
10. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.....	96
11. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych.....	97
12. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.....	99
13. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz.U. Nr 41, poz. 412 oraz z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 153, poz. 1271) (Dz. U. z 2015 r. poz. 2120).	100

14. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji.....	100
14a. Obszary zdegradowane.....	101
15. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych terenu zamkniętego i jego strefy ochronnej, w tym stref ochronnych wynikających z decyzji lokalizacyjnych wydanych przez Komisję Planowania przy Radzie Ministrów w związku z realizacją inwestycji w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa.....	101
16. Inne obszary problemowe, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie.....	101

WSTĘP:

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (**Dz. U. z 2021, poz. 741 z późn. zm.**) studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy sporządza się w celu określenia polityki przestrzennej gminy.

Przyjęte w cz. II studium miasta i gminy Kruszwica cele i kierunki jej polityki przestrzennej zostały ustalone na podstawie uwarunkowań wewnętrznych gminy oraz dokumentów strategicznych określających rozwój gminy w nawiązaniu do powiatu, województwa i kraju:

- a) analizy uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego gminy (część I studium),
- b) planu zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego,
- c) strategii rozwoju gminy Kruszwica.

Przedmiotem ustaleń polityki przestrzennej miasta i gminy Kruszwica jest kształtowanie struktury zagospodarowania przestrzennego w sposób warunkujący realizację strategicznych celów rozwoju miasta i gminy. Na wykonywanie tej polityki składają się zadania dla realizacji celów publicznych w rozumieniu przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jako:

- a) ustawowe zadania własne samorządu gminnego w zakresie realizacji lokalnych celów publicznych,
- b) zadania rządowe i wojewódzkie w zakresie ponadlokalnych celów publicznych.

W związku z koniecznością dokonania zmiany o jednostkowe uzupełnienie w zakresie wyznaczonego kierunku zagospodarowania przestrzennego gminy dla obszaru obejmującego powierzchnię ok. 18 ha położonego w m. Kobylniki, Rada Miejska w Kruszwicy podjęła uchwałę intencyjną nr XLII/631/2014 z dnia 26 czerwca 2014 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica. Ostatnie skutkowało dokonaniem zmiany kierunku zagospodarowania przestrzennego gminy tylko dla wskazanego w przedmiotowej uchwale obszaru. Stosowny obszar został wyróżniony na właściwych załącznikach graficznych studium przekazanego do opinii i uzgodnień a następnie wyłożonego do publicznego wglądu. Po wywiązaniu się w tym zakresie z

wymogów stanowiących przepisem § 8 rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233) rysunki studium zostały ujednoczone. Jednocześnie w zakresie obszaru objętego zmianą inicjowaną przywołaną uchwałą z dnia 26 czerwca 2014 r. dokonano ustaleń w części tekstowej studium dotyczącej kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Rada Miejska w Kruszwicy podjęła uchwałę intencyjną nr XXVIII/269/2016 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica w celu dokonania zmiany studium o pojedyncze ustalenia w zakresie wyznaczonych kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy dla obszaru obejmującego powierzchnię ok. 250 ha położonego w Kruszwicy w Obr. IV i Obr. V oraz w obrębie Szarlej. Ostatnie skutkowało dokonaniem zmian w kierunkach zagospodarowania przestrzennego gminy tylko dla wskazanego w przedmiotowej uchwale obszaru. Stosowny obszar został wyróżniony na właściwych załącznikach graficznych studium przekazanego do opinii i uzgodnień a następnie wyłożonego do publicznego wglądu. Po wywiązaniu się w tym zakresie z wymogów stanowiących przepisem § 8 rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233) rysunki studium zostały ujednoczone. Jednocześnie w zakresie obszaru objętego zmianą inicjowaną przywołaną uchwałą z dnia 29 grudnia 2016 r. dokonano ustaleń w części tekstowej studium dotyczącej kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Rada Miejska w Kruszwicy podjęła uchwałę intencyjną nr XLVIII/494/2018 z dnia 16 października 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica w celu dokonania zmiany studium o pojedyncze ustalenia w zakresie wyznaczonych kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica dla obszaru o powierzchni ok. 2258 ha, obejmującego obszar Miasta Kruszwica oraz obszary położone w obrębie: Grodztwo, Szarlej, Kobylniki, Łagiewniki oraz Karczyn. Ostatnie skutkowało dokonaniem zmian w kierunkach zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy dla wskazanego w przedmiotowej uchwale obszaru. Stosowny obszar został wyróżniony na

właściwych załącznikach graficznych studium przekazanego do opinii i uzgodnień a następnie wyłożonego do publicznego wglądu. Po wywiązaniu się w tym zakresie z wymogów stanowiących przepisem § 8 rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233) rysunki studium zostały ujednoczone. Jednocześnie w zakresie obszaru objętego zmianą inicjowaną przywołaną wyżej uchwałą dokonano ustaleń w części tekstowej studium dotyczącej kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Rada Miejska w Kruszwicy podjęła uchwałę intencyjną nr XXVI/310/2020 z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica w celu dokonania zmiany studium o pojedyncze ustalenia w zakresie wyznaczonych kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kruszwica dla obszaru o powierzchni ok. 138 ha, obejmującego obszar położony w miejscowościach Arturowo i Karczyn. Ostatnie skutkowało dokonaniem zmian w kierunkach zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy dla wskazanego w przedmiotowej uchwale obszaru. Stosowny obszar został wyróżniony na właściwych załącznikach graficznych studium przekazanego do opinii i uzgodnień a następnie wyłożonego do publicznego wglądu. Po wywiązaniu się w tym zakresie z wymogów stanowiących przepisem § 8 rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233) rysunki studium zostały ujednoczone. Jednocześnie w zakresie obszaru objętego zmianą inicjowaną przywołaną wyżej uchwałą dokonano ustaleń w części tekstowej studium dotyczącej uwarunkowań oraz kierunków zagospodarowania przestrzennego.

1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego.

1.1 Kierunki i cele polityki przestrzennej.

Gmina Kruszwica jest gminą miejsko - wiejską, o charakterze przemysłowo – rolniczym z uzupełniającą funkcją turystyczną. Funkcja rolnicza wynika z uwarunkowań przyrodniczo-glebowych, z istniejącej tradycji gospodarki rolnej i istniejącego potencjału gospodarstw rolnych indywidualnych. Funkcja przemysłowa wynika z lokalizacji w mieście Kruszwica i na jego obrzeżach dużych zakładów przetwórstwa rolniczego. Funkcja turystyczna wynika z historii miasta sięgającej początków państwa polskiego oraz z położenia gminy nad jeziorem Gopło.

Rozwój miasta i gminy Kruszwica jest zdeterminowany przez czynniki zewnętrzne i wewnętrzne. Głównymi czynnikami zewnętrznymi wpływającymi na rozwój są:

- a) Położenie Kruszwy w pobliżu takich miast jak Inowrocław, Toruń, Bydgoszcz i Włocławek. Ma to wpływ na dostęp ludności miasta i gminy do dużych ośrodków oświaty, usług zdrowotnych oraz kulturowych. Jest to również dostęp do dużych rynków zbytu oraz pracy. Stwarza to szanse na rozwój całej gminy, w różnych dziedzinach np. przetwórstwo, rolnictwo, mieszkalnictwo.
- b) Mieszkańcy dużych miast często osiedlają się w gminach ościennych. Jest to szansa na rozwój funkcji mieszkaniowych na północnych terenach gminy Kruszwica.
- c) Bogata historia miasta Kruszwica oraz jej walory kulturowo - krajobrazowe, jak również położenie na szlaku Piastowskim, stanowią dużą szansę na rozwój funkcji turystyczno-wypoczynkowej i rozwój całej infrastruktury związanej z obsługą turystów.

Głównymi czynnikami wewnętrznymi wpływającymi na rozwój miasta i gminy są:

- a) Uwarunkowania przyrodniczo-glebowe – duży odsetek gleb bardzo dobrych i dobrych wpływa pozytywnie na rozwój rolnictwa oraz na jego rentowność.
- b) Dobrze rozwinięte rolnictwo ma wpływ na prężne funkcjonowanie zakładów przetwórstwa rolniczego znajdujących się w mieście i gminie Kruszwica.
- c) Tereny gminy ze względu na swoje walory przyrodnicze zwłaszcza w okolicach jeziora Gopło stwarzają możliwość rozwoju turystyki i wypoczynku czynnego i biernego. Daje to również szanse na rozwój nie tylko miasta Kruszwy, ale także na rozwój miejscowości położonych nad jeziorem Gopło.

W związku z powyższym rozwój na terenie miasta powinien zmierzać do:

- utrzymania funkcji przemysłowej w północnej części Kruszwicy,
- rozwoju funkcji publicznych na terenie historycznego starego miasta Kruszwicy,
- rozwoju funkcji turystyczno-wypoczynkowej na terenach okalających jezioro Gopło,
- rozwoju funkcji osadniczych.

Rozwój terenów wiejskich powinien zmierzać do:

- rozwoju i utrzymania produkcji rolnej na glebach dobrych i bardzo dobrych,
- rozwoju funkcji turystycznej i wypoczynkowej na terenach okalających jezioro Gopło i jednoczesne zachowanie jego przyrodniczych walorów,
- wielofunkcyjny rozwój w północnej części gminy związany z bliskością Inowrocławia oraz obsługą dróg krajowych i wojewódzkich,
- rozwój funkcji mieszkaniowych oraz usług nieuciążliwych na terenach jednostek osadniczych oraz ich terenach rozwojowych,
- rozwój ekologicznych metod pozyskiwania energii np. farmy wiatrowe, biogazownie.

W związku z wymienionymi powyżej czynnikami gmina Kruszwica została podzielona na trzy strefy funkcjonalne oraz na wyodrębnioną jednostkę jaką jest miasto Kruszwica wraz terenami przylegającymi – tzw. strefa podmiejską. Dla miasta i strefy podmiejskiej został sporządzony odrębny rysunek uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (Załącznik graficzny Nr 2i4-1i3).

Z terenów gminnych zostały wyodrębnione:

Strefa A – jako strefa wielofunkcyjna, w której przewiduje się rozwój funkcji podmiejskich. Ze względu na położenie pomiędzy Inowrocławiem a Kruszwicą oraz projektowane na terenie strefy obwodnice w/w miast, wskazane tereny mają największą szansę na rozwój usług, przemysłu oraz zabudowy mieszkaniowej.

Strefa B – jako strefa rozwoju rolnictwa oraz funkcji mieszkaniowej wraz z umiarkowanym rozwojem funkcji produkcyjno-usługowych. Są to tereny o warunkach sprzyjających rozwojowi rolnictwa oraz obsługi rolnictwa jak również obsługi podróży.

Strefa C – jako strefa rozwoju funkcji turystyczno – wypoczynkowych wraz z umiarkowanym rozwojem funkcji mieszkaniowych i usługowych. Ze względu na walory przyrodnicze oraz obostrzenia z tytułu prawnych form ochrony przyrody tereny te zostały wyznaczone do rozwoju funkcji turystyczno – wypoczynkowych w celu wykorzystania naturalnych atrakcji gminy.

Wraz ze zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XLVIII/494/2018 z dnia 16 października 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica wyznacza się następujące obszary funkcjonalne:

Obszar:	Kierunki i zasady użytkowania terenów oraz wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:
<p>Tereny zabudowy mieszkaniowej lub usługowej</p>	<p>Tereny zabudowy mieszkaniowej lub usługowej obejmują przede wszystkim obszary zwartej zabudowy położone na terenie miasta i gminy Kruszwica. Studium określa na tych terenach rozwój intensywnej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej, mieszkaniowo-usługowej oraz usługowej z możliwością kontynuacji, uzupełnienia oraz rozbudowy i budowy nowych obiektów w ramach istniejącej zabudowy zagrodowej. Przy zmianach użytkowania terenów i wprowadzaniu nowej zabudowy, należy szczególnie dbać o ład przestrzenny i intensyfikować zabudowę, tak aby tworzyła spójne i harmonijne układy urbanistyczne. Zaleca się wprowadzenie dużego udziału powierzchni biologicznie czynnych. W bezpośrednim sąsiedztwie projektowanej obwodnicy zaleca się wprowadzenie funkcji usługowej lub zastosowanie odpowiednich działań (przykładowo: montaż ekranów akustycznych, wprowadzenie szpalery zieleni izolacyjnej itp.) w celu stworzenia strefy buforowej oddzielającej zabudowę mieszkaniową od projektowanej drogi.</p> <p>W przypadku sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dopuszcza się dotychczasowe zagospodarowanie terenu oraz utrzymanie, uzupełnienie, rozbudowę i przebudowę istniejącej zabudowy.</p> <p>WYTYCZNE ORAZ WSKAŹNIKI DO MPZP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przyjmuje się minimalną i maksymalną powierzchnię zabudowy – min. 3% - max. 60% powierzchni działki; • przyjmuje się minimalny i maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnej – min. 40% - max. 97% powierzchni działki budowlanej; • dopuszcza się realizację infrastruktury technicznej.
<p>Tereny usług publicznych</p>	<p>Tereny usług publicznych obejmują istniejące i projektowane tereny usług, handlu, administracji, sportu, zdrowia, oświaty, kultury, kultu religijnego, transportu i obsługi komunikacji. Dopuszcza się możliwość realizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami lub bez usług lub zabudowę mieszkaniową wielorodzinną z usługami lub bez usług.</p> <p>WYTYCZNE ORAZ WSKAŹNIKI DO MPZP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • adaptuje się istniejące zainwestowane zrealizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami, dopuszcza się przebudowę i rozbudowę na warunkach dotyczących nowej zabudowy; • przyjmuje się minimalną i maksymalną powierzchnię zabudowy – min. 20% - max. 90% powierzchni działki; • przyjmuje się minimalny i maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnej – min. 10% - max. 80% powierzchni działki budowlanej; • dopuszcza się realizację infrastruktury technicznej; • dopuszcza się wydzielenie parkingu samochodów osobowych oraz realizację zieleni ozdobnej, nawierzchnię parkingu należy wykonać z materiałów uniemożliwiających wnikanie substancji ropopochodnych do gruntu;

	<ul style="list-style-type: none"> dopuszcza się dotychczasowy sposób wykorzystania istniejącego zainwestowania o ile jego uciążliwość nie wykracza poza granice działki.
<p>Tereny zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej lub usługowej</p>	<p>Tereny zabudowy produkcyjnej, składowej, magazynowej lub usługowej obejmują obszary pod wielofunkcyjny rozwój terenu w postaci lokalizacji zabudowy produkcyjnej, składowej, magazynowej lub usługowej. W przypadku sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dopuszcza się dotychczasowe zagospodarowanie terenu. W zakresie ochrony środowiska postuluje się wprowadzenie w granicy przedmiotowych terenów, zieleni niskiej i wysokiej, która będzie ograniczała hałas i potencjalne szkodliwe oddziaływanie projektowanych inwestycji.</p> <p>WYTYCZNE ORAZ WSKAŹNIKI DO MPZP:</p> <ul style="list-style-type: none"> przyjmuje się minimalną i maksymalną powierzchnię zabudowy min. 50% - max. 95% powierzchni działki; przyjmuje się minimalny i maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnej min. 5% - max. 50% powierzchni działki budowlanej; dopuszcza się wydzielenie parkingu samochodów osobowych oraz realizację zieleni ozdobnej, nawierzchnię parkingu należy wykonać z materiałów uniemożliwiających wnikanie substancji ropopochodnych do gruntu; dopuszcza się realizację infrastruktury technicznej; lokalizację nowych zakładów produkcyjnych z zachowaniem istniejących uwarunkowań fizjograficznych, z stosowaniem rozwiązań technicznych minimalizujących ujemne skutki prowadzonej działalności na środowisko oraz z tworzeniem lub zachowywaniem naturalnych izolacji poszczególnych form gospodarowania przestrzenią od terenów przyległych; wprowadzenie w granicy terenów zieleni niskiej i wysokiej, która będzie ograniczała hałas i potencjalne szkodliwe oddziaływanie projektowanych inwestycji; możliwość rozbudowy lub adaptacji istniejącej zabudowy zgodnie z przepisami odrębnymi; <p>Zakazuje się budowy zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zagrożenie wystąpienia poważnych awarii. Rozbudowa takich zakładów jest dopuszczalna pod warunkiem, że doprowadzi ona do ograniczenia zagrożenia dla zdrowia ludzi, w tym wystąpienia poważnych awarii.</p> <p>Lokalizując zakłady stwarzające zagrożenie wystąpienia poważnych awarii lub obszary wrażliwe na oddziaływanie poważnych awarii (osiedla mieszkaniowe, obiekty użyteczności publicznej, budynki zamieszkania zbiorowego, obszary upraw wieloletnich, drogi krajowe, linii kolejowych o znaczeniu państwowym) należy zachować bezpieczną odległość między tymi zakładami oraz między tymi zakładami a wymienionymi obszarami wrażliwymi.</p> <p>Na terenach zabudowy produkcyjnej, składowej, magazynowej lub usługowej dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii z zakresu ogniw fotowoltaicznych o mocy przekraczającej 100 kW, możliwość instalacji geotermalnych,</p> <p>Jednocześnie wyznacza się strefę ochronną związaną z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, która zamyka się w granicach terenów zabudowy produkcyjnej, składowej, magazynowej lub usługowej.</p>
<p>Tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodnictwach</p>	<p>Tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodnictwach obejmują obszary pod wielofunkcyjny rozwój terenu w postaci lokalizacji zabudowy związanej z obsługą produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodnictwach. W przypadku sporządzania</p>

	<p>miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dopuszcza się dotychczasowe zagospodarowanie terenu. W zakresie ochrony środowiska postuluje się wprowadzenie w granicy przedmiotowych terenów, zieleni niskiej i wysokiej, która będzie ograniczała hałas i potencjalne szkodliwe oddziaływanie projektowanych inwestycji.</p> <p>WYTYCZNE ORAZ WSKAŹNIKI DO MPZP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lokalizację nowych obiektów z zachowaniem istniejących uwarunkowań fizjograficznych, z stosowaniem rozwiązań technicznych minimalizujących ujemne skutki prowadzonej działalności na środowisko oraz z tworzeniem lub zachowywaniem naturalnych izolacji poszczególnych form gospodarowania przestrzenią od terenów przyległych; • wprowadzenie w granicy terenów zieleni niskiej i wysokiej, która będzie ograniczała hałas i potencjalne szkodliwe oddziaływanie projektowanych inwestycji; • możliwość rozbudowy lub adaptacji istniejącej zabudowy zgodnie z przepisami odrębnymi; • przyjmuje się minimalną i maksymalną powierzchnię zabudowy – min. 50% - max. 80% powierzchni działki; • przyjmuje się minimalny i maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnej – min. 20% - max. 50% powierzchni działki budowlanej; • dopuszcza się realizację infrastruktury technicznej.
<p>Tereny sportu, rekreacji oraz usług turystycznych</p>	<p>Tereny sportu, rekreacji oraz usług turystycznych obejmują istniejące i potencjalne obszary rozwoju ww. funkcji, które są zlokalizowane na terenach atrakcyjnych krajobrazowo. Poza istniejącą zabudową mieszkaniową jednorodzinną, rekreacyjną oraz usługową dopuszcza się zabudowę rekreacyjną, obiekty sportu, usługi nieuciążliwe (w tym agroturystykę), które wzbogacą i uatrakcyjnią warunki zamieszkania i przebywania na tym terenie. Dopuszcza się realizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej jako funkcji uzupełniającej. Dopuszcza się uzupełnianie i przekształcanie istniejącej zabudowy w funkcje związane z obsługą ruchu turystycznego. Ponadto należy chronić środowisko przyrodnicze poprzez racjonalne zagospodarowanie przestrzeni strefy oraz odpowiednie uzbrojenie terenu przed realizacją nowych inwestycji. Projektowana zabudowa powinna charakteryzować się wysokimi walorami estetycznymi i harmonizować z otoczeniem poprzez odpowiednie zagospodarowanie terenów biologicznie czynnych, wykorzystywanie naturalnych materiałów budowlanych m.in. kamień, drewno, a także wkomponowywanie obiektów kubaturowych w istniejącą zieleni leśną i zadrzewienia przy zachowaniu przepisów p.poż. W przypadku sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dopuszcza się dotychczasowe zagospodarowanie terenu.</p> <p>WYTYCZNE ORAZ WSKAŹNIKI DO MPZP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • adaptuje się istniejące zainwestowanie zrealizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami, dopuszcza się przebudowę i rozbudowę na warunkach dotyczących nowej zabudowy; • przyjmuje się minimalną i maksymalną powierzchnię zabudowy – min. 1% - max. 60% powierzchni działki; • przyjmuje się minimalny i maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnej – min. 40% - max. 70% powierzchni działki budowlanej; • dopuszcza się realizację infrastruktury technicznej.
<p>Tereny zieleni urządzonej</p>	<p>Tereny zieleni urządzonej zlokalizowane są w obrębie istniejących i projektowanych skwerów, parków oraz innej zieleni miejskiej. Ogólnodostępny charakter skwerów i parków oraz ich reprezentacyjna</p>

	<p>funkcja powodują konieczność zwrócenia szczególnej uwagi w czasie ich urządzania. W procesie przekształceń należy zachować i silnie wyeksponować wartości kulturowe danych terenów w celu umocnienia poczucia lokalnej więzi społecznej.</p> <p>WYTYCZNE ORAZ WSKAŹNIKI DO MPZP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dopuszcza się lokalizację ciągów pieszo-rowerowych, placów wypoczynkowych i widokowych wraz z urządzeniami rekreacyjnymi, z ograniczeniami wynikającymi z ochrony środowiska kulturowego; • dopuszcza się lokalizację zabudowy usługowej z zakresu zdrowia, sportu i rekreacji, kultury oraz transportu zgodnie z przepisami odrębnymi; • dopuszcza się realizację infrastruktury technicznej; • przyjmuje się minimalną i maksymalną powierzchnię zabudowy – min. 20% - max. 50% powierzchni działki; • przyjmuje się minimalny i maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnej – min. 50% - max. 80% powierzchni działki budowlanej; • zachowanie istniejących oraz wprowadzanie nowych obszarów zieleni urządzonej, nasadzenia z gatunków rodzimych, zgodnych geograficznie oraz siedliskowo.
<p>Tereny ogrodów działkowych</p>	<p>Na terenach ogrodów działkowych dopuszcza się zagospodarowanie terenu związane z wypoczynkiem i rekreacją. Dopuszcza się realizację m.in.: urządzeń i budynków takich jak altana, szklarnia, zbiorniki wodne (basen, brodzik, oczko wodne).</p> <p>WYTYCZNE ORAZ WSKAŹNIKI DO MPZP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przyjmuje się minimalną i maksymalną powierzchnię zabudowy – min. 20% - max. 50% powierzchni działki; • przyjmuje się minimalny i maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnej – min. 50% - max. 80% powierzchni działki budowlanej; • utrzymanie istniejącej funkcji ogrodów działkowych; • dopuszcza się realizację infrastruktury technicznej.
<p>Tereny lasów</p>	<p>Obejmują kompleksy leśne, których zasady zagospodarowania są określane poprzez plany urządzania lasów i operaty urządzeniowe lasu. Z uwagi na leśny sposób użytkowania gruntów obowiązuje zakaz zabudowy poza budynkami i obiektami służącymi gospodarce leśnej. Obowiązują następujące ustalenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obowiązek adaptacji istniejącej zabudowy i dopuszczenie lokalizacji nowej na podstawie przepisów odrębnych; • dopuszcza się realizację infrastruktury technicznej i dróg oraz zabudowy dopuszczanej na podstawie przepisów odrębnych; • obowiązuje pozostawienie w dotychczasowym użytkowaniu z jednoczesnym dopuszczeniem wprowadzenia zagospodarowania rekreacyjno-wypoczynkowego tj. leśne ścieżki przyrodnicze, trasy rowerowe, urządzenia turystyczne, oświetlenie, architektura ogrodowa; • przyjmuje się minimalną i maksymalną powierzchnię zabudowy – min. 1% - max. 50% powierzchni działki; • przyjmuje się minimalny i maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnej – min. 50% - max. 99% powierzchni działki budowlanej.
<p>Tereny rolne</p>	<p>Tereny rolne zajmują zdecydowaną większość obszaru gminy. Obejmują zarówno grunty o korzystnych warunkach do produkcji rolnej (gleby najwyższych klas bonitacyjnych), jak i gleby niższych klas</p>

	<p>bonitacyjnych (klasy IV, V i VI).</p> <p>W studium dopuszcza się dotychczasowe zagospodarowanie terenu oraz budowę, utrzymanie, rozbudowę i przebudowę zabudowy zagrodowej oraz zalesianie gleb o niskiej przydatności dla rolnictwa. Przy zalesianiu gruntów rolnych należy dążyć do tworzenia zwartych kompleksów leśnych. Unikać należy zalesiania niewielkich działek znajdujących się w dużej odległości od istniejących kompleksów. Dopuszcza się w uzasadnionych przypadkach, lokalizację budynków usługowych i produkcyjnych, które będą stanowić uzupełnienie istniejącej zabudowy. Należy dążyć do podnoszenia poziomu organizacji produkcji rolnej oraz rozwoju pozarolniczej działalności gospodarczej w gospodarstwach niskotowarowych.</p> <p>W ramach terenów rolnych mogą występować również pojedyncze kompleksy leśne, które nie zostały wyróżnione na rysunku studium. W przypadku sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy dokonać szczegółowej analizy ewidencji gruntów i wyróżnić pojedyncze kompleksy leśne spośród gruntów rolnych.</p> <p>WYTYCZNE ORAZ WSKAŹNIKI DO MPZP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przyjmuje się minimalną i maksymalną powierzchnię zabudowy – min. 20% - max. 60% powierzchni działki; • przyjmuje się minimalny i maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnej – min. 40% - max. 80% powierzchni działki budowlanej; • adaptuje się istniejącą zabudowę do nowych warunków zabudowy, z uwzględnieniem modernizacji, rozbudowy i przebudowy budynków mieszkalnych i gospodarczych, z jednoczesnym porządkowaniem istniejącej zabudowy i jej uzupełnianiem; • możliwość realizacji urządzeń i budowli służących gospodarce rolnej; • dopuszcza się realizację infrastruktury technicznej.
<p>Tereny infrastruktury technicznej</p>	<p>Tereny infrastruktury technicznej obejmują obszary obsługi mieszkańców w zakresie kanalizacji, gospodarowania odpadami, energii elektrycznej, gazownictwa, wodociągów, telekomunikacji, ciepłownictwa. Na przedmiotowym terenie dopuszcza się niezbędne do prawidłowego funkcjonowania tych obszarów urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacji. Zakazuje się lokalizacji wszelkich obiektów niezwiązanych z funkcją obsługi technicznej i usług z nimi związanych.</p> <p>Wszystkie obiekty obsługi technicznej gminy, a w szczególności wodno-kanalizacyjne, energetyczne, ciepłownicze w tym obiekty kubaturowe i budowle lokalizowane na innych terenach funkcjonalnych należy realizować zgodnie z opracowaniami dotyczącymi rozwoju infrastruktury technicznej.</p> <p>WYTYCZNE ORAZ WSKAŹNIKI DO MPZP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przyjmuje się minimalną i maksymalną powierzchnię zabudowy – min. 5% - max. 95% powierzchni działki; • przyjmuje się minimalny i maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnej – min. 5% - max. 95% powierzchni działki budowlanej; • dopuszcza się realizację oczyszczalni ścieków w obrębie Szarłej w Kruszwicy.
<p>Tereny wód powierzchniowych</p>	<p>Obowiązuje zakaz zabudowy poza obiektami i urządzeniami służącymi gospodarce wodnej. W obrębie linii brzegowej jezior, które są wykorzystywane na cele turystyczne i rekreacyjne dopuszcza się lokalizację obiektów i urządzeń służących obsłudze ruchu turystycznego (plaż, pomostów, urządzeń wodnych). Przy realizacji w/w inwestycji należy uwzględnić zasady ochrony środowiska przyrodniczego.</p> <p>Przyjmuje się następujące generalne wytyczne do uwzględnienia w planach miejscowych:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • przyjmuje się minimalną i maksymalną powierzchnię zabudowy – min. 1% - max. 50% powierzchni działki budowlanej; • przyjmuje się minimalny i maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnej – min. 50% - max. 99% powierzchni działki budowlanej.
Tereny cmentarzy	<p>Na terenach cmentarzy obowiązują następujące ustalenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dopuszcza się zabudowę o charakterze architektury ogrodowej, związanej z podstawową funkcją terenu (kaplice, kolumbaria) oraz związanych z funkcją komunikacyjną (schody, ścieżki); • wokół cmentarzy czynnych należy lokalizować zabudowę zaplecza obsługi cmentarza (domy przedpogrzebowe, zakłady kamieniarskie, parkingi, handel); • dla obiektów zabytkowych lub o wartościach kulturowych wyznacza się obowiązek rewaloryzacji według wymogów wynikających z ochrony wartości zabytkowych i kulturowych przede wszystkim utrzymanie lub uczytelnienie kompozycji, w tym poprzez ochronę i pielęgnację drzewostanu oraz zachowanie lub renowację obiektów architektury cmentarnej; • dla cmentarzy czynnych obowiązek utrzymania stref sanitarnych i obowiązujących w niej zakazów zgodnie z przepisami odrębnymi; • przyjmuje się minimalną i maksymalną powierzchnię zabudowy – min. 1% - max. 90% powierzchni działki; • przyjmuje się minimalny i maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnej – min. 5% - max. 95% powierzchni działki budowlanej; • zakaz lokalizowania nowej zabudowy mieszkaniowej i zabudowy związanej z obrotem artykułami żywnościowymi w pasie 50 m od cmentarza.

Tereny ogrodów działkowych

W granicach miasta znajdują się obecnie pięć terenów ogrodów działkowych,

Przedmiotem polityki przestrzennej gminy Kruszwica będą trzy główne strefy funkcjonalne przedstawione poniżej oraz tereny wskazane do przekształceń, uzupełnień i rozwoju przedstawione na rysunku Nr 4.

Tabela 1. Strefy funkcjonalne polityki przestrzennej w gminie Kruszwica

Lp.	Kategorie obszarów makro-przestrzennych	Główne cele polityki przestrzennej	Główne ogniwa sieci osadniczej
1.	STREFA A Strefa około miejska z osadnictwem skoncentrowanym i rolniczą przestrzenią produkcyjną z rozwojem funkcji produkcyjnych	Strefa A – strefa wielofunkcyjna w której przewiduje się rozwój funkcji podmiejskich: - rozwój zabudowy mieszkaniowej - rozwój zabudowy usługowej w tym usług związanych z obsługą obwodnicy Inowrocławia - rozwój zabudowy przemysłowej i składowej - rozwój zabudowy turystyczno-wypoczynkowej, obiektów i urządzeń obsługi ludności oraz ruchu	1. Wielki Sławsk 2. Żerniki 3. Janowice

	<p>i usługowych</p> <p>Obejmuje ona północno-zachodnią część gminy wzdłuż drogi krajowej nr 62 i drogi wojewódzkiej nr 412, pomiędzy Inowrocławiem a m. Kruszwica</p>	<p>turystycznego</p> <p>Funkcję uzupełniającą pełni produkcja rolna.</p>	
2.	<p>STREFA B</p> <p>Strefa rolniczo-leśnej przestrzeni produkcyjnej z osadnictwem skoncentrowanym, z umiarkowanym rozwojem funkcji produkcyjno-usługowych</p> <p>Obejmuje ona zachodnią i wschodnią część gminy.</p>	<p>W strefie B przewiduje się głównie rozwój rolnictwa oraz funkcji mieszkaniowej wraz z umiarkowanym rozwojem funkcji produkcyjno-usługowych w granicach terenów wskazanych pod zabudowę na cele rozwoju i kontynuacji funkcji mieszkaniowych i działalności gospodarczych rolniczych i nierolniczych (w tym biogazownie i gorzelnie).</p> <p>W strefie B położonej na wschód od jeziora Gopło dopuszczona jest lokalizacja parków elektrowni wiatrowych.</p> <p>Kontynuacja produkcji rolnej powinna przebiegać z wykorzystaniem istniejących warsztatów jakimi są gospodarstwa indywidualne oraz ośrodki po zlikwidowanych państwowych gospodarstwach rolnych. Przekształcenia strukturalne gospodarstw będą zmierzały do łączenia arealów po gospodarstwach upadających, tworzenia gospodarstw rodzinnych, scalania w większe jednostki w drodze wolnorynkowego obrotu ziemią lub ograniczonych przetargów. Głównemu celowi służyć będzie porządkowanie i kształtowanie przestrzeni rolniczej i leśnej przy zachowaniu równowagi ekologicznej.</p>	<p>1. Polanowice</p> <p>2. Sukowy</p> <p>3. Wróble</p> <p>4. Piaski</p> <p>5. Głębokie</p> <p>6. Chełmce i Chełmiczki</p> <p>7. Brześć</p>
3.	<p>STREFA C</p> <p>Strefa leśno-rolniczej przestrzeni produkcyjnej i osadnictwa wiejskiego, o zwiększonym reżimie ochrony środowiska, z rozwojem funkcji turystyczno-wypoczynkowych</p> <p>Strefa obejmuje centralną część gminy – tereny okalające jezioro Gopło.</p>	<p>W strefie C przewiduje się głównie rozwój funkcji leśno-rolniczej. Uzupełniającą funkcją jest rozwój funkcji turystyczno – wypoczynkowych oraz mieszkaniowych i usługowych jako kontynuacja i uzupełnianie istniejących jednostek osadniczych.</p> <p>1. Dla zabezpieczenia wartości biologicznych i krajobrazowych strefy C należy przyjąć następujące zasady zagospodarowania:</p> <p>a) w zakresie budownictwa i architektury krajobrazu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaniechać lokalizacji i rozbudowy obiektów uciążliwych dla otoczenia, mogących powodować dewastację środowiska - gleby, powietrza, roślinności, • przestrzegać, aby warsztaty produkcji rolnej zlokalizowane na terenach objętych ochroną lub w ich sąsiedztwie, wyposażone były w urządzenia zapobiegające zanieczyszczeniom środowiska, • chronić przed zabudową tereny szczególnie cenne pod względem przyrodniczym i krajobrazowym • zgodnie z zapisami zawartymi w planie ochrony Nadgoplańskiego Parku Tysiąclecia obowiązuje zakaz rozpraszania zabudowy siedliskowej, rekreacyjnej i produkcyjnej - nowa zabudowa nie może być zlokalizowana poza obecnymi koncentracjami 	<p>1. Rusinowo</p> <p>2. Ostrowo,</p> <p>3. Popowo,</p> <p>4. Złotowo,</p> <p>5. Miellica</p> <p>6. Ostrówek</p>

	<p>zabudowy (w odległości ponad 50 m); nowe siedliska mogą powstawać w odległości nie większej niż 100 m od istniejącej zabudowy (wyjątkiem są gospodarstwa o pow. ponad 50 ha),</p> <ul style="list-style-type: none">• zaniechać rozwój zabudowy na terenie Półwyspu Potrzymiech za wyjątkiem prac budowlanych związanych z istniejącą zabudową,• zgodnie z planem ochrony parku krajobrazowego zabronione jest wydzielanie małych działek rekreacyjnych i siedliskowych,• zabudowa i urządzenia techniczne powinny harmonizować z otaczającym krajobrazem,• zabudowania po likwidowanych gospodarstwach powinny być przeznaczone pod rekreacje indywidualną,• ograniczyć przekształcanie powierzchni ziemi,• otoczyć szczególną opieką i ochroną zabytki architektury i przyrody; <p>b) w zakresie gospodarki leśnej:</p> <ul style="list-style-type: none">• gospodarkę leśną prowadzić zgodnie z ustawą o lasach oraz ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych,• w planach urządzenia lasów wyznaczyć obszary dla pełnienia funkcji turystycznej,• zalesić i zadrzewić grunty marginalne dla rolnictwa,• wzmocnić odporność biologiczną środowiska przyrodniczego poprzez zachowanie zadrzewień, remiz, poletek żerowych, wodopojów, łągowisk oraz tras wędrówek zwierzyny, przy utrzymaniu ich spójności ekologicznej,• dążyć do utrzymania równowagi stanów zwierzyny łownej; <p>c) w zakresie gospodarki rolnej i melioracji:</p> <ul style="list-style-type: none">• użytkowanie przestrzeni rolniczej powinno uwzględniać zachowanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych oraz oczek wodnych,• zachować w stanie naturalnym ekosystemy leśne, łąkowe, roślinności torfowiskowej,• przy nawożeniu mineralnym stosować dawki optymalne dla gleb i potrzeb pokarmowych uprawianych roślin,• ograniczyć chemiczną walkę ze szkodnikami i chwastami na rzecz metod biologicznych,• wykluczyć przemysłową hodowlę zwierząt,• wprowadzać ekologiczne warunki produkcji rolnej oraz ukierunkować gospodarkę na leśno-rolną.	
--	---	--

Wraz ze zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XXVI/310/2020 z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica wyznacza się następujące obszary funkcjonalne: tereny zabudowy mieszkaniowej lub usługowej, tereny rolne oraz wskazuje dodatkowe kierunki zagospodarowania przestrzennego tereny zabudowy usługowej oraz obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy

przekraczającej 100kW za wyjątkiem elektrowni wiatrowych. Poniższa tabela przedstawia kierunki i zasady użytkowania terenów oraz wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów na obszarze objętym niniejszą zmianą studium dla terenu położonego w miejscowościach Arturowo i Karczyn

Tabela 2. Kierunki i zasady użytkowania terenów oraz wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów.

Obszar:	Kierunki i zasady użytkowania terenów oraz wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:
<p>Tereny zabudowy mieszkaniowej lub usługowej</p>	<p>Tereny zabudowy mieszkaniowej lub usługowej obejmują przede wszystkim obszary zwartej zabudowy położone na terenie miasta i gminy Kruszwica. Studium określa na tych terenach rozwój intensywnej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej, mieszkaniowo-usługowej oraz usługowej z możliwością kontynuacji, uzupełnienia oraz rozbudowy i budowy nowych obiektów w ramach istniejącej zabudowy zagrodowej. Przy zmianach użytkowania terenów i wprowadzaniu nowej zabudowy, należy szczególnie dbać o ład przestrzenny i intensyfikować zabudowę, tak aby tworzyła spójne i harmonijne układy urbanistyczne. Zaleca się wprowadzenie dużego udziału powierzchni biologicznie czynnych. W bezpośrednim sąsiedztwie projektowanej obwodnicy zaleca się wprowadzenie funkcji usługowej lub zastosowanie odpowiednich działań (przykładowo: montaż ekranów akustycznych, wprowadzenie szpalery zieleni izolacyjnej itp.) w celu stworzenia strefy buforowej oddzielającej zabudowę mieszkaniową od projektowanej drogi.</p> <p>W przypadku sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dopuszcza się dotychczasowe zagospodarowanie terenu oraz utrzymanie, uzupełnienie, rozbudowę i przebudowę istniejącej zabudowy.</p> <p>WYTYCZNE ORAZ WSKAŹNIKI DO MPZP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przyjmuje się minimalną i maksymalną powierzchnię zabudowy – min. 3% - max. 60% powierzchni działki; • przyjmuje się minimalny i maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnej – min. 40% - max. 97% powierzchni działki budowlanej; • dopuszcza się realizację infrastruktury technicznej.
<p>Tereny usług</p>	<p>Tereny zabudowy usługowej tereny usług, handlu, administracji, sportu, zdrowia, oświaty, kultury, kultu religijnego, tereny rekreacji oraz transportu i obsługi komunikacji</p> <p>WYTYCZNE ORAZ WSKAŹNIKI DO MPZP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • adaptuje się istniejące zainwestowanie zrealizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami, dopuszcza się przebudowę i rozbudowę na warunkach dotyczących nowej zabudowy; • przyjmuje się minimalną i maksymalną powierzchnię zabudowy – min. 20% - max. 90% powierzchni działki; • przyjmuje się minimalny i maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnej – min. 10% - max. 80% powierzchni działki budowlanej; • dopuszcza się realizację infrastruktury technicznej; • dopuszcza się wydzielenie parkingu samochodów osobowych oraz realizację zieleni ozdobnej, nawierzchnię parkingu należy wykonać z materiałów uniemożliwiających wnikanie substancji ropopochodnych do gruntu;

	<ul style="list-style-type: none"> dopuszcza się dotychczasowy sposób wykorzystania istniejącego zainwestowania o ile jego uciążliwość nie wykracza poza granice działki.
<p>Tereny rolne</p>	<p>Tereny rolne zajmują zdecydowaną większość obszaru gminy. Obejmują zarówno grunty o korzystnych warunkach do produkcji rolnej (gleby najwyższych klas bonitacyjnych), jak i gleby niższych klas bonitacyjnych (klasy IV, V i VI).</p> <p>W studium dopuszcza się dotychczasowe zagospodarowanie terenu oraz budowę, utrzymanie, rozbudowę i przebudowę zabudowy zagrodowej oraz zalesianie gleb o niskiej przydatności dla rolnictwa. Przy zalesianiu gruntów rolnych należy dążyć do tworzenia zwartych kompleksów leśnych. Unikać należy zalesiania niewielkich działek znajdujących się w dużej odległości od istniejących kompleksów. Dopuszcza się w uzasadnionych przypadkach, lokalizację budynków usługowych i produkcyjnych, które będą stanowić uzupełnienie istniejącej zabudowy. Należy dążyć do podnoszenia poziomu organizacji produkcji rolnej oraz rozwoju pozarolniczej działalności gospodarczej w gospodarstwach niskotowarowych.</p> <p>W ramach terenów rolnych mogą występować również pojedyncze kompleksy leśne, które nie zostały wyróżnione na rysunku studium. W przypadku sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy dokonać szczegółowej analizy ewidencji gruntów i wyróżnić pojedyncze kompleksy leśne spośród gruntów rolnych.</p> <p>WYTYCZNE ORAZ WSKAŹNIKI DO MPZP:</p> <ul style="list-style-type: none"> przyjmuje się minimalną i maksymalną powierzchnię zabudowy – min. 20% - max. 60% powierzchni działki; przyjmuje się minimalny i maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnej – min. 40% - max. 95% powierzchni działki budowlanej; adaptuje się istniejącą zabudowę do nowych warunków zabudowy, z uwzględnieniem modernizacji, rozbudowy i przebudowy budynków mieszkalnych i gospodarczych, z jednoczesnym porządkowaniem istniejącej zabudowy i jej uzupełnianiem; możliwość realizacji urządzeń i budowli służących gospodarce rolnej; dopuszcza się realizację infrastruktury technicznej.
<p>Obszar, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW (wyłącznie z zakresu ogniw fotowoltaicznych) za wyjątkiem elektrowni wiatrowych</p>	<p>Obszar, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW (wyłącznie z zakresu ogniw fotowoltaicznych) za wyjątkiem elektrowni wiatrowych wraz ze strefą ochronną obszaru.</p> <p>WYTYCZNE ORAZ WSKAŹNIKI DO MPZP:</p> <ul style="list-style-type: none"> przyjmuje się minimalną i maksymalną powierzchnię zabudowy dla urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW – min. 1% - max. 99% powierzchni działki; przyjmuje się minimalny i maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnej dla urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW – min. 1% - max. 99% powierzchni działki budowlanej; dopuszcza się realizację infrastruktury technicznej; dopuszcza się dotychczasowy sposób wykorzystania istniejącego zainwestowania o ile jego uciążliwość nie wykracza poza granice działki.

Źródło: opracowanie własne

1.2. Kształtowanie struktury zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy.

Przyjęta w studium polityka przestrzenna w mieście i gminie Kruszwica koncentruje się, w związku z alokacją przestrzenną inwestycji celu publicznego (w rozumieniu przepisów art. 2, pkt 5 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym), na kształtowaniu następujących elementów struktury zagospodarowania przestrzennego miasta:

- Tereny zabudowy mieszkaniowej lub usługowej,
- Tereny usług publicznych,
- Tereny zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej lub usługowej,
- Tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodnictwa,
- Tereny sportu, rekreacji oraz usług turystycznych,
- Tereny zieleni urządzonej,
- Tereny ogrodów działkowych,
- Tereny lasów,
- Tereny rolne,
- Tereny infrastruktury technicznej,
- Tereny wód powierzchniowych,
- Tereny cmentarzy,

i gminy:

- Tereny zabudowane wskazane do przekształceń i uzupełnień zabudowy na cele funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej z usługami – obszar kontynuacji zabudowy,
- Tereny wskazane pod zabudowę na cele rozwoju funkcji mieszkaniowej i usługowej – obszary kontynuacji i rozwoju zabudowy,
- Tereny zieleni parkowej,
- Tereny cmentarzy,
- Tereny ogrodów działkowych,
- Tereny wód powierzchniowych,
- Tereny leśne,
- Tereny rolnicze na glebach b. dobrych,
- Tereny rolnicze,

- Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usługowej,
- Tereny zabudowy usługowej,
- Tereny rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW za wyjątkiem elektrowni wiatrowych.

Na terenie miasta i gminy Kruszwica w otoczeniu projektowanych węzłów i skrzyżowań w ciągu dróg krajowych przewidują się rozwój usług w tym miejsc obsługi podróżnych.

Delimitacja w/w obszarów została ustalona na podstawie analizy uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego gminy w zakresie:

- a) stanu i alokacji przestrzennej zainwestowania,
- b) tendencji i procesów społeczno-gospodarczych,
- c) wartości i zasobów środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Dla obszarów zabudowanych i wskazanych do rozwoju zabudowy obowiązuje odprowadzanie ścieków do zbiorczych systemów kanalizacji sanitarnej, zaś indywidualne systemy odprowadzania i unieszkodliwiania ścieków mogą być stosowane tylko przejściowo - do czasu zapewnienia możliwości obsługi miejskimi systemami kanalizacji.

Studium przyjmuje zasadę, że wyznaczone na rysunku Nr 3 i rysunku Nr 4 obszary kontynuacji i rozwoju zabudowy objęte są priorytetem wyposażenia w infrastrukturę techniczną stanowiącego zobowiązanie publiczno-prawne gminy z tytułu przepisów ustawy o samorządzie gminnym oraz dyrektywy „ściekowej” UE (91/271/EWG). Warunkiem inwestowania na w/w obszarach jest wyprzedzająca budowa systemu kanalizacji wodno-ściekowej.

W ramach rozwoju infrastruktury technicznej powinny być realizowane projekty skierowane na budowę nowych oraz modernizację i rozbudowę dróg, urządzeń i sieci wodociągowych, kanalizacji sanitarnej i deszczowej.

W ramach rozwoju infrastruktury społecznej (usług socjalnych i kulturalnych) powinny być realizowane projekty skierowane na budowę nowych oraz modernizację i rozbudowę:

- istniejących placówek i obiektów świadczących usługi z zakresu edukacji (szkoły, przedszkola),
- placówek zdrowotnych,

- obiektów kulturalnych (biblioteki, Centrum Kultury),
- obiektów sportowych (sale sportowe, boiska).

Duże szanse na rozwój infrastruktury technicznej i społecznej dają dotacje unijne oraz partnerstwo publiczno-prywatne, które generuje korzyści zarówno dla gminy, jak i dla prywatnego przedsiębiorcy. Współpraca między sektorem publicznym a prywatnym jest szczególnie atrakcyjna dla gmin, które przy słabej kondycji finansowej nie mogą sobie pozwolić na samodzielne inwestycje. W przypadku wspólnych projektów łatwiej jest również wykorzystać unijne dofinansowanie.

1.3. Audyt krajobrazowy.

Dla obszaru województwa kujawsko-pomorskiego, w tym dla gminy Kruszwica, nie opracowano audytu krajobrazowego, w związku z czym nie wprowadza się kierunków zmian wynikających z jego ustaleń.

2. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy.

2.1. Obszary zabudowane wiejskich jednostek osadniczych wskazanych do przekształceń i uzupełnień zabudowy na cele funkcji mieszkaniowych oraz działalności gospodarczych rolniczych i nierolniczych – obszary kontynuacji zabudowy.

Tabela 3. Jednostki osadnicze wskazane do przekształceń

Lp.	Jednostka osadnicza	Główne funkcje obszaru
1.	m. Kruszwica	Zabudowa mieszkaniowa jedno- i wielorodzinna, usługowa, mieszkaniowo-usługowa, obsługi ruchu turystycznego, rekreacji indywidualnej, przemysłowa, gospodarcza, drobna wytwórczość.
Obszary wskazane pod zabudowę na cele rozwoju funkcji mieszkaniowych i działalności gospodarczych nierolniczych – obszary kontynuacji i rozwoju zabudowy:		
2.	Sławsk Wielki, Łagiewniki Grodzko, Gocanowo, Chełmce, Chełmiczki,	Zabudowa mieszkaniowo-usługowa, drobna wytwórczość, obsługa ruchu turystycznego,
3.	Bachorce, Chrosno, Gocanówko, Karsk, Kicko, Kobylnica, Lachmirowice,	Zabudowa mieszkaniowo- usługowa; drobna wytwórczość,

	Ostrowo, Papros, Piecki, Piaski, Polanowice, Racice, Rusinowo, Rzepowo, Sokolniki, Sukowy, Szarlej, Tarnowo, Wola Wapowska, Wróble	
4.	Kobylniki, Rożniaty, Janowice, Żerniki	Zabudowa przemysłowa, usługowa, składowa, mieszkaniowo- usługowa; drobna wytwórczość,
Obszary wskazane pod kontynuację i uzupełnienia zabudowy na cele funkcji mieszkaniowych oraz działalności gospodarczych rolniczych i nierolniczych w tym turystyczno- wypoczynkowych i obsługi ruchu turystycznego:		
5.	Rusinowo, Ostrowo, Popowo, Złotowo, Mietlica	Zabudowa mieszkaniowa, usługowa i obsługi ruchu turystycznego; zabudowa rekreacji indywidualnej; agroturystyka.
Obszary wskazane pod kontynuację i uzupełnienia zabudowy na cele funkcji mieszkaniowych i usługowych oraz działalności gospodarczych rolniczych:		
7.	Arturowo, Karczyn	Zabudowa mieszkaniowo-usługowa, zabudowa usługowa, tereny rolne
Tereny wyłączone spod zabudowy		
6.	Półwysep Potrzymiech	Zaniechanie rozwoju zabudowy za wyjątkiem robót budowlanych związanych z istniejącą zabudową.

Na terenie strefy funkcjonalnej „C” zgodnie z zapisami Planu Ochrony Nadgoplańskiego Parku Tysiąclecia obowiązuje zakaz rozpraszania zabudowy siedliskowej, rekreacyjnej i produkcyjnej - nowa zabudowa nie może być lokalizowana poza obecnymi koncentracjami zabudowy (w odległości ponad 50 m od istniejącej zabudowy); nowe siedliska mogą powstawać w odległości nie większej niż 100 m od istniejącej zabudowy (wyjątkiem są gospodarstwa o pow. ponad 50 ha).

2.2. Wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów.

Studium proponuje następujące wskaźniki dotyczące projektowanej zabudowy na terenach gminy Kruszwica:

- a) minimalna wielkość działki budowlanej dla budynku wolnostojącego w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej oraz mieszkaniowo-usługowej – 1000m²;
- b) minimalna wielkość działki budowlanej dla budynku rekreacji indywidualnej – 1500m²;
- c) minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w stosunku do powierzchni działki budowlanej:
– 40% dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, siedliskowej,

- 60% dla zabudowy rekreacji indywidualnej,
- 25% dla zabudowy usługowej, pensjonatowej,
- 15% dla zabudowy produkcyjno-usługowej;
- 1% dla urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW za wyjątkiem elektrowni wiatrowych

d) optymalny udział powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki budowlanej powinien wynosić:

- 30% dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, siedliskowej,
- 45% dla zabudowy usługowej, pensjonatowej,
- 25% dla zabudowy rekreacji indywidualnej;
- 80% dla terenów rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW za wyjątkiem elektrowni wiatrowych

e) miejsca parkingowe:

- dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - zapewnienie 2 miejsc parkingowych dla każdej działki budowlanej,
- dla zabudowy usługowej oraz produkcyjno-usługowej – zapewnienie 25 parkingowych na 1000 m² powierzchni użytkowej;

f) maksymalna wysokość zabudowy dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej: trzy kondygnacje nadziemne, z trzecią kondygnacją w poddaszu użytkowym;

g) zadaszenia zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowo-usługowej oraz siedliskowej – dwuspadowe lub wielospadowe o kącie nachylenia połaci dachowych do płaszczyzny przekroju poziomego budynku w przedziale 30⁰ – 45⁰.

h) lokalizacja obszarów działalności produkcyjno-usługowej - w oddaleniu od obszarów zabudowy mieszkaniowej, odległości są uzależnione od rodzaju prowadzenia działalności i warunków terenowych;

2.3. Tereny proponowane do objęcia ograniczeniem zabudowy i zakazem zabudowy:

- Na obszarze rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego „Nadgoplański Park Tysiąclecia” oraz na obszarze specjalnej ochrony ptaków „Ostoja Nadgoplańska” i specjalnym obszarze ochrony „Jezioro Gopło – Natura 2000, ograniczenia prawne dla zabudowy wynikają z przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie

przyrody (Dz.U. z 2004 r. Nr 92, poz. 880, z póź. zm.) wraz z rozporządzeniami wykonawczymi do w/w ustawy,

— Na obszarze „Nadgoplańskiego Parku Tysiąclecia” obowiązuje zakaz budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej zgodnie z rozporządzeniem nr 30/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 2 listopada 2004 r. w sprawie Nadgoplańskiego Parku Tysiąclecia (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom, Nr 111. Poz. 1889)

— Z tytułu przepisów o ochronie środowiska: obowiązuje zakaz zabudowy budynkami w stosownej odległości od linii energetycznych wysokiego napięcia:

- 400kV (projektowanej) - 70 m dla budynków przeznaczonych na okresowy pobyt ludzi,
- 220kV - 50 m dla budynków przeznaczonych na okresowy pobyt ludzi,
- 110kV – 30 m dla budynków przeznaczonych na okresowy pobyt ludzi.

Dla linii energetycznych średniego napięcia 15kV – 13 m dla budynków przeznaczonych na okresowy pobyt ludzi.

— Dla rurociągu naftowego należy zachować strefę bezpieczeństwa o szerokości minimum 40 m, której środek stanowi oś rurociągu. Strefa ta ma być użytkowana według pierwotnego przeznaczenia tj. rolniczo. Strefa powinna być wolna od wszelkiego rodzaju budowli, ogrodzeń, składów materiału itp. Nie należy sadzić drzew w odległości mniejszej niż 5 m od rurociągu naftowego i kabla światłowodowego. Tereny działek budowlanych powinny znajdować się poza strefą bezpieczeństwa rurociągu naftowego,

— Dla sieci gazowych podwyższonego i wysokiego ciśnienia należy zachować strefę kontrolowaną o szerokości zależnej od średnicy nominalnej oznaczonej symbolem „DN” :

- do DN 150 włącznie — 4 m,
- powyżej DN 150 do DN 300 włącznie — 6 m,
- powyżej DN 300 do DN 500 włącznie — 8 m,

- powyżej DN 500 — 12 m,
- dla gazociągów niskiego i średniego ciśnienia – 1m,

w/w strefie kontrolowanej nie należy wznosić budynków, urządzać stałych składów i magazynów, sadzić drzew oraz nie powinna być podejmowana żadna działalność mogąca zagrozić trwałości gazociągu podczas jego eksploatacji. Dopuszcza się za zgodą operatora sieci gazowej, urządzania parkingów nad gazociągami zgodnie z przepisami odrębnymi,

- Wzdłuż obszaru przebiegu ciepłociągów przesyłowych należy zachować strefę kontrolowaną szerokości 2m od krawędzi ciepłociągu. W/w strefa powinna być wolna od wszelkiego rodzaju budowli, ogrodzeń, nasadzeń drzew i krzewów, składów materiału itp.,
- Z tytułu przepisów kolejowych: obowiązuje zakaz zabudowy budynkami w stosownej odległości od obszarów kolejowych określonych w tych przepisach,
- Z tytułu przepisów drogowych: obowiązuje zakaz zabudowy budynkami mieszkalnymi w odległości określonej w tych przepisach,
- Z tytułu przepisów określających wymagania, jakim powinny odpowiadać cmentarze, wokół terenów cmentarzy: powinien być wyznaczony obszar ochronny o stosownej szerokości, jak również ograniczenie lokalizacji ujęć wody oraz obiektów związanych z produkcją i przechowywaniem żywności,
- Z tytułu przepisów ustawy Prawo Wodne: wzdłuż cieków wodnych należy ustanowić pasy ochronne na obszarze o szerokości 1,5m, w celu konieczności umożliwienia wypełnienia ustawowych obowiązków przez właścicieli wód,
- Na terenach rolniczych obowiązuje zakaz lokalizacji zabudowy przeznaczonej na stały pobyt ludzi w obszarze o przekroczonych normach hałasu emitowanego przez istniejące i planowane turbiny elektrowni wiatrowych. (Normy hałasu określa właściwe rozporządzenie ministra środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku),
- Dla obszarów wskazanych pod zabudowę na cele rozwoju funkcji mieszkaniowych i usługowych, bezpośrednio przyległych do aktualnego i docelowego przebiegu DK 62 ustala się sytuowanie budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi

poza zasięgiem zagrożeń i uciążliwości określonych w przepisach odrębnych (w tym hałasu, którego normy określa właściwe rozporządzenie ministra środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku),

- Na obszarze w odległości do 50m od cmentarzy należy zachować zakaz lokalizowania nowej zabudowy mieszkaniowej i zabudowy związanej z obrotem artykułami żywnościowymi,
- W ustanowionych strefach ochrony bezpośredniej od ujęć wody mają zastosowanie przepisy prawa wodnego i budowlanego z właściwymi rozporządzeniami wykonawczymi do w/w ustaw.
- Tereny udokumentowanych złóż kopalin objęte są zakazem zabudowy.
- Dla obszarów objętych strefami „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej oraz dla stanowisk i zespołów stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków, które chronione są przepisami ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Na terenie zmiany studium zgodnie z uchwałą nr XLVIII/494/2018 z dnia 16 października 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica wyznacza się następujące obszary o ograniczonym sposobie użytkowania:

- strefy ochronne cmentarzy, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- Park Krajobrazowy - Nadgoplański Park Tysiąclecia,
- Obszar Specjalnej Ochrony - Ostoja Nadgoplańska (kod PLB040004),
- Specjalny Obszar Ochrony – Jezioro Gopło (kod PLH0400070,
- Rezerwat przyrody - Nadgoplański Park Tysiąclecia,
- Pomniki przyrody.
- wody powierzchniowe,
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią,
- strefy ochrony ustanowione przez Konserwatora Zabytków,
- teren udokumentowanego złoża kopalin,
- strefy ochrony wzdłuż dróg, kolei, linii energetycznych, gazociągów i sieci wodno-kanalizacyjnych,
- tereny lasów;

oraz obszary wyłączone z zabudowy na terenie miasta i gminy Kruszwica:

- strefy ochronne cmentarzy, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Na terenie zmiany studium zgodnie z uchwałą nr XXVI/310/2020 z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica wyznacza się następujące obszary o ograniczonym sposobie użytkowania:

- obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW (wyłączenie z zakresu ogniw fotowoltaicznych) za wyjątkiem elektrowni wiatrowych wraz ze strefą ochronną obszaru, zgodnie z przepisami odrębnymi,

W/w przepisy są wiążące w sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy.

2.4. Obszary posiadające obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, sporządzone w trybie przepisów ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym:

Tabela 4. Wykaz planów miejscowych na terenie miasta i gminy Kruszwica.

Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Kruszwica	Uchwała Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 29.10.1997 r. Nr XLIV/290/97
Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Kruszwica	Uchwała Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 30.12.1998 r. Nr III/29/98
Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Kruszwica	Uchwała Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 30.12.1998 r. Nr III/36/98
Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Kruszwica (cz. Działki 37/23)	Uchwała Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 18.06.1998 r. Nr LII/361/98
Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Kruszwica	Uchwała Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 18.06.1998 r. Nr LII/362/98
Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Kruszwica	Uchwała Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 18.06.1998 r. Nr LII/363/98
Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Kruszwica dotyczącej gminnego wysypiska śmieci we wsi Wróble	Uchwała Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 18.06.1998 r. Nr LII/364/98

Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Kruszwica obejmującego tereny położone we wsiach: Ostrowo, Grodztwo, Lachmirowice, Racice i Piecki	Uchwała Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 24.11.1999 r. Nr XII/150/99
Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Kruszwica obejmującego tereny położone przy ulicach: Sportowej, Cichej, Nadgoplańskiej i Szosa Radziejowska	Uchwała Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 24.11.1999 r. Nr XII/151/99
Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu budownictwa mieszkaniowego we wsi Popowo Gmina Kruszwica (działki: 145/1, 145/2, 145/3, 145/4, 145/5, 145/6, 145/7, 145/8, 145/9, 145/10, 145/12 oraz cz. działki nr 145/11)	Uchwała Rady Miejskiej w Kruszwicy dnia 24.05.2000 r. Nr XIX/242/2000
Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Kruszwica dotyczącej cz. działki 5/5 we wsi Popowo	Uchwała Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 24.05.2000 r. Nr XIX/243/2000
Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu przebiegu rurociągu Polskiego Koncernu Naftowego S.A. w granicach Gminy Kruszwica	Uchwała Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 09.08.2000 r. Nr XXI/263/2000
Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Kruszwicy obejmujących działki nr 37/23 i 43/8 – Zakłady Tłuszczowe "Kruszwica" S.A.	Uchwała Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 27.12.2002 r. Nr IV/34/2002
Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów w Gminie Kruszwica w miejscowości Kobylniki	Uchwała Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 30.06.2003 r. Nr X/86/2003
Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Kruszwica w miejscowości Arturowo i Karczyn	Uchwała Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 28 maja 2015 r. Nr VIII/73/2015
Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Kruszwica w miejscowości Gocanówko, Janocin, Chełmiczki i Kobylnica	Uchwała Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 14 grudnia 2015 r. Nr XIV/164/2015
Miejscowy planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego między ulicami: Kujawską, Kolegiacką, Folwarczną, Cichą i Zacisze w miejscowości Kruszwica	Uchwała Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 29 listopada 2016 r. Nr XXVI/252/2016
Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu przyległego do ulicy Leśnej, w miejscowości Grodztwo, gmina Kruszwica	Uchwała Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 26 października 2017 r. Nr XXXVII/372/2017
Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Kruszwica przy ulicach Radziejowskiej i	Uchwała Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 26 października 2017 r. Nr

Grodzkiej	XXXVII/375/2017
Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu przyległego do ulicy Cmentarnej, Folwarcznej, Działkowej i Cichej w miejscowości Kruszwica	Uchwała Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 28 marca 2019 r. Nr V/46/2019
Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Grodztwo przy ul. Kwiatowej	Uchwała Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 27 sierpnia 2019 r. Nr X/108/2019
Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu przyległego do ulicy Dobrej, Kwiatowej i Jesionowej w miejscowości Grodztwo, gmina Kruszwica	Uchwała Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 29 października 2019 r. Nr XII/141/2019
Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Rzepowo, gmina Kruszwica,	Uchwała Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 30 grudnia 2019 r. Nr XV/184/2019
Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Kobylniki, gmina Kruszwica,	Uchwała Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 29 października 2020 r. Nr XV/272/2020
Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Kruszwica w miejscowości Kobylniki,	Uchwała Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 29 października 2020 r. Nr XV/273/2020

3. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk.

Na terenie zmiany studium zgodnie z uchwałą nr XLVIII/494/2018 z dnia 16 października 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica znajdują się następujące obszary (lub ich fragmenty) objęte ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody:

- Park Krajobrazowy - Nadgoplański Park Tysiąclecia,
- Obszar Specjalnej Ochrony - Ostoja Nadgoplańska (kod PLB040004),
- Specjalny Obszar Ochrony – Jezioro Gopło (kod PLH0400070),
- Rezerwat przyrody - Nadgoplański Park Tysiąclecia,
- Pomniki przyrody.

Ponadto przez teren opracowania przebiega korytarz ekologiczny. Na w/w obszarach chronionych należy postępować zgodnie z przepisami odrębnymi.

Na terenie zmiany studium zgodnie z uchwałą nr XXVI/310/2020 z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków

zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica nie znajdują się obszary objęte ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

3.1. Obszary i obiekty o wysokich walorach przyrodniczych, podlegające ochronie prawnej.

Tabela 5. Obszary o wysokich walorach przyrodniczych podlegające ochronie

I.p.	Elementy środowiska, obszary, obiekty chronione	Zasady użytkowania, zakres ochrony
1.	Rezerwat przyrody „Nadgoplański Park Tysiąclecia”. Ustanowiony Zarządzeniem Nr 5/2009 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 1 kwietnia 2009r. w sprawie rezerwatu przyrody „Nadgoplański Park Tysiąclecia” na bazie zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 15 września 1967 r. (MP nr 53 poz. 263 z 1967 r.).	1. Stosowane postanowienia ustawy o ochronie przyrody wraz z rozporządzeniami wykonawczymi do w/w ustawy.
2.	Park Krajobrazowy „Nadgoplański Park Tysiąclecia”. Ustanowiony rozporządzeniem Wojewody Kujawsko - Pomorskiego nr 38 z dnia 8 maja 2002 roku na bazie zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego nr 263 z dnia 15 września 1967 roku.	1. Stosowanie postanowień ustawy o ochronie przyrody wraz z rozporządzeniami wykonawczymi do w/w ustawy.
3.	Obszar specjalnej ochrony „Ostoja Nadgoplańska” – Natura 2000 (kod obszaru PLB 040004)	1. Stosowanie postanowień ustawy o ochronie przyrody wraz z rozporządzeniami wykonawczymi do w/w ustawy.
4.	Specjalny obszar ochrony „Jezioro Gopło” – Natura 2000 (kod obszaru PLH 040007)	1. Stosowanie postanowień ustawy o ochronie przyrody wraz z rozporządzeniami wykonawczymi do w/w ustawy.
5.	Pomniki przyrody (wymienione z pkt 3.2)	1. Stosowanie postanowień ustawy o ochronie przyrody wraz z rozporządzeniami wykonawczymi do w/w ustawy.

3.2. Pomniki przyrody na terenie miasta i gminy Kruszwica.

Na terenie Gminy Kruszwica znajdują się pomniki przyrody, którymi są pojedyncze drzewa i grupy drzew, a także głazy narzutowe. Szczegółowe dane dotyczące pomników przyrody dostępne są w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody (pod adresem www.crfop.gdos.gov.pl).

Na terenie Gminy Kruszwica pomnikami przyrody ustanowiono następujące obiekty (w nawiasie podano lokalizację obiektu):

- Głaz narzutowy (Szarlej, dz. ew. nr 43),

- Dąb szypułkowy – 2 szt. (Leśnictwo Różniaty, oddział 308d),
- Cypryśnik błotny – 3 szt. –(Kobylniki, dz. ew. nr 98),
- Cypryśnik błotny – 2 szt. (Kobylniki, dz. ew. nr 21),
- Orzech czarny (Kobylniki, dz. ew. nr 21/2),
- Topola biała, Robinia grochodrzew (Giżewo. dz. ew. nr 39),
- Wiąz szypułkowy - 2 szt., Lipa drobnolistna, Buk zwyczajny 2 szt., Jesion wyniosły 2 szt., Topola czarna (Polanowie, dz. ew. nr 20/3),
- Głaz narzutowy (Lachmirowice, dz. ew. nr 29),
- Lipa drobnolistna (Wróble, dz. ew. nr 105),
- Klon srebrzysty, Głóg dwuszyjkowy (Janowice),
- Topola biała (Przedbojewice, dz. ew. nr 50/15),
- Kasztanowiec biały, Topola biała - 2 szt., Lipa drobnolistna (Żerniki, dz. ew. nr 65/2),
- Dąb szypułkowy, Lipa drobnolistna (Popowo, dz. ew. nr 5/2),
- Dąb szypułkowy - 2 szt. (Popowo, dz. ew. nr 5/2),
- Świerk pospolity (Ostrowo, dz. ew. nr 33/1),
- Topola czarna - 3 szt. (Bachorce – Maszynice),
- Jesion wyniosły - 2 szt., Wiąz szypułkowy - 2 szt., Orzech czarny - 2 szt., Topola biała, Daglezja zielona (Piaski, dz. ew. nr 54/4),
- Lipa drobnolistna - 6 szt. (Kruszwica),
- Wiąz polny (Ostrówek),
- Głaz narzutowy „Głaz apokalipsy” (Ostrówek, dz. ew. nr 53),
- Głaz narzutowy (Złotowo – Brześć, dz. ew. nr 47/2),
- Głaz narzutowy „Piaś” (Ostrowo, dz. ew. nr 98/2),
- Lipa drobnolistna - 6 szt. (Kobylniki – Janowice),
- Dąb szypułkowy - 2 szt., Klon srebrzysty, Kasztanowiec żółty, Platan klonolistny, Lipa szerokolistna (Tarnowo, dz. ew. nr 14/13),
- Lipa drobnolistna, Lipa drobnolistna, forma parasolowata (Mietlica),
- Dąb szypułkowy - 3 szt. (Mietlica).

3.3. Obszary charakteryzujące się wysokimi walorami przyrodniczymi nie objęte prawnymi formami ochrony przyrody:

Tabela 6. Obszary o wysokich walorach przyrodniczych nie objęte ochroną

Lp.	Elementy środowiska, obszary, obiekty proponowane do objęcia ochroną	Zasady użytkowania, zakres ochrony
1.	ECONET- POLSKA	Struktura sieci to korytarze ekologiczne powiązane obszarami węzłowymi. Wg tej koncepcji rejon jeziora Gopło będzie pełnił rolę obszaru węzłowego o znaczeniu międzynarodowym. Ponadto Gopło i okolice zaliczone zostały do „biocentrów i stref buforowych”. Obszary wyznaczone na terenie gminy połączone są „korytarzami ekologicznymi znaczenia krajowego” z podobnymi obszarami w okolicach Konina poprzez dolinę Kanału Noteckiego (w dolinie Warty, oznaczony jako 19 M) oraz z obszarem węzłowym o znaczeniu krajowym oraz biocentrum i strefą buforową (oznaczoną 7K) w okolicach Włocławka, a poprzez dolinę Noteci także z korytarzem ekologicznym znaczenia międzynarodowego, jaki tworzy Pradolina Toruńsko-Eberswaldzka.
2.	Ostoje CORINE	Gopło zaliczone jest do 1 z 10 dużych (o pow. ponad 100 ha) ostoi ptactwa wg bazy CORINE (Ostoja Corine G05200200). Celami programu są realizacja polityki ekologicznej Unii Europejskiej, która obejmuje ochronę bioróżnorodności we wszystkich wymiarach; określenie kierunku dotyczącego polityki ochrony przyrody, jej wdrażanie i pobudzanie różnych służb państwowych w tym wymiarze. CORINE stanowi podstawę dla systemu obszarów chronionych NATURA 2000 opartego na europejskiej sieci ekologicznej ECONET.
3.	Obszary łąk na glebach pochodzenia organicznego Obszary te tworzą bogactwo korytarzy ekologicznych o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kierunki działań na tych obszarach powinny zmierzać do pozostawienia ich w stanie naturalnym. 2. Zaniechanie przeprowadzania melioracji odwadniających oraz innych prac mogących obniżyć poziom wód gruntowych. 3. Objęcie ochroną łągów przystrumykowych, pojedynczych samotnych drzew, zakrzewień miedzowych. 4. Ograniczenie zanieczyszczeń powierzchniowych przez optymalne stosowanie nawozów mineralnych i organicznych. 5. Odbudowa tych ekosystemów kompleksami leśnymi, odbudowując tym samym korytarze migracji gatunków zwierząt.
4.	Aleje drzew: Aleja lipy drobnolistnej „Lipionki” Długość około 1,5 km. Drzewa posadzone wzdłuż drogi Kobylniki – Roźniaty.	Kierunki działań odnośnie alei drzew powinny zmierzać do ich zachowania, jako cennego elementu krajobrazu kulturowego gminy. Zaleca się przeprowadzanie niezbędnych prac pielęgnacyjnych w postaci cięć sanitarnych oraz ochrony przeciw żerem szkodliwej entomofauny.

	<p>Aleja kasztanowca zwyczajnego (30szt.) Długość ok. 400m. Drzewa posadzone wzdłuż drogi Kobylniki – Różniaty – prowadzi do byłej szkoły w Różniatach.</p> <p>Aleja kasztanowca zwyczajnego (18szt.) Długość ok. 150m. Drzewa posadzone w parku w Janowicach.</p>	
--	--	--

3.4. Pozostałe komponenty środowiska przyrodniczego.

Tabela 7. Inne komponenty środowiska przyrodniczego

Ip.	Elementy środowiska	Zasady użytkowania, zakres ochrony
1.	Kompleksy leśne	Użytkowanie w/g ustaleń planów urządzeniowo-leśnych z preferowaniem naturalnego kierunku hodowli lasu Szczególnie niewskazana lokalizacja obiektów budowlanych połączona z wyrębem lasu. Las może zostać uznany za ochronny na drodze decyzji Ministra właściwego do spraw środowiska (dotyczy lasów stanowiących własność Skarbu Państwa) bądź Starosty (dotyczy pozostałych lasów).
2.	Gleby gruntów ornyczych	Użytkowanie rolnicze preferowane dla gleb I – IVB klasy bonitacyjnej. Należy ograniczyć zmiany przeznaczenia gleb klasy I – III na cele nierolnicze. Słabe gleby (klas V, VI, VIz) przeznaczać pod zalesianie.
3.	Użytki zielone	Preferowane dotychczasowe użytkowanie - jako użytki zielone. Ustalenia dotyczące użytków zielonych na glebach pochodzenia organicznego – jak w pkt 3.3 lp.3.
4.	Wody płynące, ciek i rowy	Chronić przed zrzutami ścieków nieoczyszczonych. Stosować obudowę biologiczną.

3.5. Surowce naturalne.

Surowce mineralne

Na terenie miasta i gminy Kruszwica znajduje się łącznie 9 udokumentowanych złóż:

- w południowo-wschodniej części gminy – złoża węgla brunatnego „Chełmce” (ID złoża: 414),
- przy południowej granicy administracyjnej miasta Kruszwica – złoża kruszywa naturalnego „Grodztwo I” (ID złoża: 6214),
- w północno-wschodniej części gminy znajdują się 3 złoża kruszywa naturalnego: „Wróble” (ID złoża: 5301), Wróble II” (ID złoża: 7761), Wróble III” (ID złoża: 7915),

- w północno-zachodniej części gminy znajdują się 4 złoża kruszywa naturalnego: „Janowice I” (ID złoża: 16731), „Przedbojewice I” (ID złoża: 17627), „Tupadły-Przedbojewice I” (ID złoża: 17443), „Tupadły-Przedbojewice II” (ID złoża: 18497).

Złoża kopalin podlegają ochronie zgodnie z art. 125 oraz art. 126 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.

Do wskazanych w studium kierunkowych celów polityki przestrzennej gminy należy aktywizacja działalności nierolniczych w obszarach wiejskich. Mieści się w tym też eksploatacja surowców mineralnych. Na tej podstawie Burmistrz Kruszwicy jako organ wskazany właściwymi przepisami geologicznymi i górnictwem do opiniowania i uzgodnień w przedmiocie postępowania koncesyjnego na poszukiwanie, rozpoznanie i eksploatację surowców mineralnych jest uprawniony do pozytywnych opinii i uzgodnień poza terenami w/w wykazu złóż surowców mineralnych w obszarze gminy, o ile wnioskowane tereny w postępowaniu koncesyjnym nie są wykluczone z eksploatacji surowców mineralnych przepisami odrębnymi. Powyższy sposób działania w sprawie należy uważać jako wypełnienie normy zgodności ze studium, ponieważ jest on instrumentem realizacji jednego z kierunkowych celów polityki przestrzennej gminy.

Na terenie objętym zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XXVI/310/2020 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica występują jedynie wybilansowane (tzn. wykreślone z krajowego „Bilansu zasobów złóż kopalin w Polsce”) złoża Arturowo II, Arturowo III i Arturowo IV.

Wody geotermalne

Gmina Kruszwica jest położona w okręgu szczecińsko – łódzkim, który jest jednostką podziału terenu Polski ze względu na występowanie złóż wód geotermalnych. Na terenie gminy zostały wykonane odwierty potwierdzające występowanie wód geotermalnych o temperaturach rzędu 80-90°C w piaszczystych utworach dolnej jury (liasu) i doggeru oraz w węglanowych utworach doggeru i malmu.

Wody te spełniają jedno z głównych kryteriów, warunkujących ich wydobycie tj. temperatura wody jest wyższa od 60°C. W przypadku spełnienia innych czynników techniczno – ekonomicznych istnieje możliwość wykorzystania zasobów wód geotermalnych do celów grzewczych.

3.6. Zagrożenia środowiska.

Na terenie zmiany studium zgodnie z uchwałą nr XLVIII/494/2018 z dnia 16 października 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica należy respektować rozwiązania gwarantujące ochronę zasobów wodnych, realizację celów ochrony wód i celów środowiskowych zgodnie z Ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne oraz wytyczne wynikające z Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry - ochrona wód musi być realizowana przez maksymalne ograniczenie zrzutów zanieczyszczeń (szczególnie substancji biogenych, organicznych i toksycznych) do gruntu i do wód powierzchniowych. Ponadto obowiązuje Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry przyjętego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1938).

Obszar Miasta i Gminy Kruszwica położony jest w obrębie głównych zbiorników wód podziemnych:

- a) GZWP nr 144 Wielkopolska Dolina Kopalna i
- b) GZWP nr 143 Subzbiornik Inowrocław-Gniezno.

Zbiornik GZWP 144 obejmuje prawie całą gminę i posiada wyznaczony obszar ochrony zbiornika – obszar wysokiej ochrony (OWO) w centralnej i południowo – zachodniej części gminy.

W granicach zbiornika GZWP 143 położona zaledwie 1/6 powierzchni terenu gminy na zachód od miasta Kruszwica i jeziora Gopło.

Wody podziemne wymagają ochrony przed zanieczyszczeniami powierzchniowymi i gruntowymi, z uwagi na zmniejszające się ich globalne zasoby. Do zapobieżenia dalszemu zanieczyszczeniu tych wód niezbędna jest poprawa stanu sanitarnego wsi oraz ograniczenie przenikania do wód substancji biogenych (związki azotu i fosforu), poprzez:

- budowę systemów kanalizacji sanitarnej oraz likwidację nieszczelnych starych osadników bezodpływowych,
- stosowanie płyt gnojowych w indywidualnych gospodarstwach rolnych,
- w miejscowościach, które są podłączone do wodociągów zbiorowych objęcie kontrolą sposobu wykorzystania studni kopanych dla zapobiegania wykorzystaniu ich na osadniki ściekowe czy składowiska odpadów gospodarczych,

- racjonalne stosowanie nawozów mineralnych i organicznych.

Wody powierzchniowe wymagają ochrony przed zanieczyszczeniami obszarowymi takimi jak:

- niedostateczna infrastruktura odprowadzająca ścieki bytowo – gospodarcze,
- rolnictwo,
- hodowla zwierząt poprzez niewłaściwe składowanie obornika i gnojowicy oraz ich niewłaściwe, zbyt duże lub zbyt częste stosowanie na polach,
- spływ powierzchniowy z terenów przemysłowych,
- depozycja zanieczyszczeń gazowych i pyłowych z powietrza,

oraz zanieczyszczeniami punktowymi:

- przedostawanie się pestycydów do wody pod działaniem wiatru w czasie traktowania pól i lasów sąsiadujących ze zbiornikami,
- z wodami w sieci melioracyjnej,
- przez migrację z wodą opadową,
- bezpośrednio zrzuty surowych ścieków bytowo – gospodarczych do cieków wodnych i jezior (na nieskanalizowanych obszarach);
- zrzuty niedostatecznie oczyszczonych ścieków (nieodpowiadających warunkom pozwolenia wodnoprawnego);
- inne przypadkowe zrzuty wynikające z niskiej kultury ich stosowania (np. mycie opryskiwaczy bezpośrednio w wodach).
- sytuacje awaryjne w przemyśle.

Niezbędne jest objęcie ochroną ujęć wiejskich poprzez wprowadzenie do planu zagospodarowania przestrzennego stref ochrony bezpośredniej oraz strefy ochrony pośredniej - zewnętrznej.

Na obszarze miasta i gminy Kruszwica wpływ na jakość powietrza mają:

- emitory przemysłowe usytuowane na terenie miasta Inowrocław,
- indywidualne ogrzewanie piecami węglowymi,
- ruch samochodowy na drodze wojewódzkiej nr 412 i drodze krajowej nr 62.

Aby ograniczyć emisje zanieczyszczeń do atmosfery na terenie miasta i gminy należy scentralizować sieć grzewczą oraz przejść na bardziej ekologiczne paliwa (np. gaz, olej

opałowy). Dodatkowo stan powietrza na terenie miasta Kruszwica znacznie się poprawi po wybudowaniu obwodnicy miasta. Znacząco zmniejszy to ilość pojazdów przejeżdżających przez teren miasta. W związku z czym zostanie ograniczona ilość spalin, a ponadto zmniejszy się hałas i ruch uliczny.

Zgodnie z standardowymi formularzami danych dla obszarów Natura 2000 zagrożenie dla wartości przyrodniczych specjalnego obszaru ochrony Natura 2000 Jezioro Gopło stanowią:

- liczne ośrodki wypoczynkowe i turystyczne
- wykup działek rekreacyjnych od rolników i budowa domków letniskowych w południowej części Nadgopla
- eutrofizacja jeziora Gopło
- całkowite zaprzestanie wypasu oraz koszenia
- dla obszaru specjalnej ochrony

Zgodnie z standardowymi formularzami danych dla obszarów Natura 2000 zagrożenie dla wartości przyrodniczych obszaru specjalnej ochrony Natura 2000 Ostoja Nadgoplańskiej stanowią:

- osuszanie terenu,
- nawożenie pól na terenach sąsiadujących z ostoją,
- obniżenie poziomu wody i eutrofizacja jezior;
- eksploatacja trzciny,
- modyfikacja stosunków wodnych związana z funkcjonowaniem zbiornika Jeziorsko
- zanikanie gospodarowania na łąkach otaczających jezioro, wypalanie łąk i trzcinowisk,
- wycinanie starodrzewów łęgowych
- polowania w okresie migracji wiosennych i jesiennych.

4. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

Na terenie zmiany studium zgodnie z uchwałą nr XLVIII/494/2018 z dnia 16 października 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica oraz **zgodnie z uchwałą nr XXVI/310/2020 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania**

przestrzennego miasta i gminy Kruszwica zmiany studium kierunki działań powinny dotyczyć przede wszystkim:

- spełnienia wymagań ochrony zasobów środowiska kulturowego na podstawie art. 19 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2018 r. poz. 2067 z późn.zm.);
- rozszerzenia ochrony na zasoby posiadające wartości dla tożsamości kulturowej miejsc i obszarów;
- poprawy stanu i funkcjonowania oraz kształtowania nowych wartości środowiska kulturowego;
- minimalizacji zagrożeń wartości kulturowych i krajobrazowych.

4.1. Obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków

Na obszarze objętym zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XLVIII/494/2018 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 16 października 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica występują obiekty oraz obszary wpisane do rejestru zabytków województwa kujawsko – pomorskiego:

- dzielnica Starego Miasta, nr rej.: A/1415z 17.09.1957 (Miasto Kruszwica),
- kolegiata pw.św. Piotra i Pawła, 1120-1130, nr rej.: A/798 z 8.03.1933 iz 17.06.1959 (Miasto Kruszwica),
- kościół par.pw. św. Teresy, Rynek 7, 1926-28, nr rej.: A/1526 z 24.04.2009 (Miasto Kruszwica),
- ruiny zamku, tzw. Mysia Wieża, poł. XIV, nr rej.: A/866z 9.02.1933 (Miasto Kruszwica),
- zespół pałacowy w Kobylnikach, XIX -XX, nr rej.: 93/A z 18.12.1981:-pałac, ok. 1900- oficyny (rządówka i budynek biurowy), XVIII/XIX-2 spichrze, 1 poł. XIX-park, poł. XIX,
- zespół grodowy wczesnośredniowieczny - nr rej. C/9 - decyzja z dnia 19.01.1934 r.,
- wczesnośredniowieczny zespół osadniczy: Grodzisko i 3 osady podgrodowe - nr rej. C/75 decyzja z dnia 11.12.1968 r.

Na obszarze objętym zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XXVI/310/2020 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy

Kruszwica występuje obszar wpisany do rejestru zabytków województwa kujawsko – pomorskiego:

- park dworski z 2 połowy XIX wieku, nr rej.: A/280/1-3 z 7.10.1991),

Tabela 8. Obiekty wpisane do rejestru zabytków położone na terenie woj. Kujawsko – Pomorskiego, w mieście i gminie Kruszwica

Miejscowość	Obiekt/Adres	Czas powstania	Data decyzji o wpisaniu do rejestru	Nr rejestru zabytków
CHEŁMCE	Kościół parafialny p.w. św. Katarzyny	-	16.04.2012	A/1340
CHROSNO	Wiatrak typu koźlak, drewniany	XIX w.	04.12.2007	A/1340
GŁĘBOKIE	Założenie dworsko-parkowe	2 poł. XIX w., 1913	15.06.1985	A/1185
GOCANOWO	Założenie dworsko-parkowe	I. 20-te XX w.	15.05.1987	A/1016
JANOCIN	Park dworski	2 poł. XIX w.	11.10.1991	A/284/1
KARCZYN	Park dworski	2 poł. XIX w.	07.10.1991	A/1545
KOBYLNIKI	Zespół pałacowy	1 poł. XIX w.- 1900	18.12.1981	A/1460
KRUSZWICA	Dzielnica Starego Miasta		17.09.1957	A/1415
KRUSZWICA	Kościół kolegialny p.w. św. Piotra i Pawła	1 poł. XII, XVI- XVIII w.	08.03.1933	A/798
KRUSZWICA	Kościół paraf. p.w. Św. Teresy od Dzieciątka Jezus, Rynek 7	1926-1928	24.04.2009	A/1526
KRUSZWICA	„Mysia Wieża” jako fragment gotyckiego zamku	poł. XIV w.	09.02.1933	A/866
KRUSZWICA	Zespół grodowy		19.01.1934	C/9
LACHMIROWICE	Założenie dworsko-parkowe	2 poł. XIX w.	05.06.1987	A/1409
MIETLICA	Grodzisko i 3 osady podgrodowe		11.12.1968. 10.07.2002.	C/75
OSTROWO N/GOPŁEM	Kościół paraf. p.w. Św. Mateusza	XV/XVI w., XVIII w.	08.03.1933	A/797

OSTRÓWEK	Założenie dworsko-parkowe	2 poł. XIX w.	18.12.1981	A/1461
PIASKI	Kościół rzymskokatolicki parafialny pw. Ścięcia św. Jana Chrzciciela	z 1932 r.	06.02.2018	A/1738
POLANOWICE	Kościół rzymskokatolicki parafialny p.w. św. Marka Ewangelisty Założenie pałacowo-parkowe: -pałac -park	4 ćw. XIX w.	28.09.2015 30.09.1996	A/1683 A/1030
SUKOWY	Założenie dworsko-parkowe	k. XIX w.	15.06.1985	A/1426
SUKOWY-RECHTA	Kościół paraf. p.w. Św. Barbary	1753	16.07.1996	A/826
SZARLEJ	Założenie dworsko-parkowe	2 poł. XIX w.	15.06.1985.	A/1430
SŁAWSK WIELKI	Kościół paraf. p.w. Św. Bartłomieja	XVIII w.	09.03.1933	A/796
ŻERNIKI	Założenie dworsko-parkowe	2 poł. XIX w.	07.10.1991	A/1132

źródło: Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Toruniu

Obiekty, o których mowa w punkcie 4.1 podlegają ochronie konserwatorskiej z tytułu przepisów ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, a warunki konserwatorskie dla inwestycji w tych obiektach są wiążące w sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i ustaleń warunków zabudowy w trybie decyzji o warunkach zabudowy. Prace konserwatorskie, roboty budowlane przy zabytkach i w otoczeniu zabytków wpisanych do rejestru wymagają pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków, z tytułu w/w przepisów. Wszelkie działania podejmowane w strefach ochrony konserwatorskiej wymagają uwzględniania uwarunkowań konserwatorskich. Lokalizacje w/w zabytków wpisanych do rejestru zabytków zawiera rysunek nr 3 i 4.

4.2. Obiekty zabytkowe wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków

Na obszarze objętym zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XLVIII/494/2018 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 16 października 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica znajdują się obiekty wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków.

Tabela 9. Obiekty wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków położone na terenie woj. Kujawsko – Pomorskiego, w mieście i gminie Kruszwica

**POWIAT INOWROCLAWSKI
GMINA KRUSZWICA**

**ZABYTKI NIERUCHOME NIEWPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW
UJĘTE W WOJEWÓDZKIEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW**

LP	MIEJSCOWOŚĆ	ULICA	NR	OBIEKT	NR EWID DZIAŁKI	DATOWANIE
1.	Bachorce		28	dom		
2.	Bachorce		30	dom		
3.	Bachorce		42	szkoła		
4.	Bachorce		42	budynek gospodarczy I przy szkole nr 42		
5.	Bachorce		42	budynek gospodarczy II przy szkole nr 42		
6.	Baranowo			zespół folwarczny: spichlerz		pocz. XX w.
7.	Baranowo			zespół folwarczny: rządówka		k. XIX w.
8.	Baranowo		3	dom		
9.	Baranowo		3	budynek gospodarczy przy domu nr 3		
10.	Baranowo		3	stajnia przy domu nr 3		
11.	Baranowo		3	stodoła przy domu nr 3		
12.	Baranowo		4	dom		
13.	Baranowo		6	dom		
14.	Baranowo			cmentarz ewangelicki		
15.	Bródzki			układ ruralistyczny w granicach strefy ochrony konserwatorskiej („B”)		
16.	Bródzki		6	szkoła		lata 30. XX w.
17.	Bródzki		6	budynek gospodarczy przy szkole		lata 30. XX w.
18.	Bródzki		3	budynek gospodarczy przy domu nr 3		lata 30. XX w.
19.	Bródzki		15	dom		pocz. XX w.
20.	Bródzki		27	obora		pocz. XX w.
21.	Bródzki			cmentarz ewangelicki		
22.	Brześć			Zespół kościoła parafialnego p.w. św. Wojciecha: kościół	56	1936 r.
23.	Brześć			Zespół kościoła parafialnego p.w. św. Wojciecha: ogrodzenie kościoła	56	
24.	Brześć			Zespół kościoła parafialnego p.w. św. Wojciecha: cmentarz przykościelny	56	
25.	Brześć			Zespół kościoła parafialnego p.w. św. Wojciecha: plebania		1938 r.
26.	Brześć			Zespół kościoła parafialnego p.w. św. Wojciecha: dom katolicki		1937 r.
27.	Brześć			Zespół kościoła parafialnego p.w. św. Wojciecha: budynek gospodarczy		1937 r.
28.	Brześć			cmentarz rzym.-kat.	22	
29.	Brześć			ogrodzenie cmentarza	22	
30.	Brześć		27	kaplica cmentarna rodziny	22	

				Miechowie		
31.	Brześć		8	Dawny zespół dworski: dwór (dom nr 8)	43/11	1919
32.	Brześć		8	Dawny zespół dworski: chlew I	43/11	pocz. XX w.
33.	Brześć		8	Dawny zespół dworski: chlew II	43/11	pocz. XX w.
34.	Brześć		8	Dawny zespół dworski: stodoła	43/11	1915
35.	Brześć		8	Dawny zespół dworski: ogrodzenie parku	43/11	pocz. XX w.
36.	Brześć		8	Dawny zespół dworski: park	43/11	k. XIX w.
37.	Chelmce			układ ruralistyczny w granicach strefy ochrony konserwatorskiej („B”)		
38.	Chelmce			kapliczka		
39.	Chelmce			kapliczka NSPJ		
40.	Chelmce			kaplica cmentarna		pocz. XX w.
41.	Chelmce			cmentarz rzym.-kat.		
42.	Chelmce			plebania przy kościele parafialnym p.w. św. Katarzyny		2. poł. XIX w.
43.	Chelmce			spichlerz przy plebanii		
44.	Chelmce		2	dom		pocz. XX w.
45.	Chelmce		3	dom		pocz. XX w.
46.	Chelmce		3	budynek inwentarski przy domu nr 3		pocz. XX w.
47.	Chelmce		6	dom		1934 r.
48.	Chelmce		7	dom nr 7		1930 r.
49.	Chelmce		7	budynek inwentarski		ok. 1930 r.
50.	Chelmce		14	dom nr		pocz. XX w.
51.	Chelmce		14	budynek gospodarczy I przy domu nr 14		pocz. XX w.
52.	Chelmce		14	budynek gospodarczy II przy domu nr 14		pocz. XX w.
53.	Chelmce		17	dom		pocz. XX w.
54.	Chelmce		21	dom		
55.	Chelmce		21	młyn		
56.	Chelmce		21	obora w zespole mlyna nr 21		
57.	Chelmce		21	chlew w zespole mlyna nr 21		
58.	Chelmce		22	dom		
59.	Chelmce		23	dom		lata 20. XX w.
60.	Chelmce		23	budynek gospodarczy przy domu nr 23		1927 r.
61.	Chelmce		30	dom nr 30		2. poł. XIX w.
62.	Chelmce		30	budynek gospodarczy przy domu nr 30		XIX/XX w.
63.	Chelmce		38	dom		pocz. XX w.
64.	Chelmce		50	szkoła		
65.	Chelmce		50	budynek gospodarczy przy szkole		
66.	Chelmce		58	dom		
67.	Chelmce		59	dom		
68.	Chelmce		60	dom		pocz. XX w.

69.	Chełmce		62	dom nr 62		1901 r.
70.	Chełmce		62	budynek gospodarczy przy domu nr 62		
71.	Chełmce		64	dom		
72.	Chełmce		68	dom		1901 r.
73.	Chełmce		68	budynek gospodarczy przy domu nr 68		
74.	Chełmce		83	dom		2. poł. XIX w.
75.	Chełmce		87	dom		
76.	Chełmce		87	budynek gospodarczy przy domu nr 87		
77.	Chełmce		91	dom		
78.	Chełmce		95	dom		
79.	Chełmce		99	dom		
80.	Chełmce			Zespół mleczarni: mleczarnia		pocz. XX w.
81.	Chełmce			Zespół mleczarni: budynek gospodarczy		pocz. XX w.
82.	Chełmiczki			układ ruralistyczny w granicach strefy ochrony konserwatorskiej („B”)		
83.	Chełmiczki		13	Dawny zespół dworski: dwór		ok. 1900 r.
84.	Chełmiczki			cielętnik w zespole folwarcznym		ok. 1900 r.
85.	Chełmiczki			stodoła w zespole folwarcznym		pocz. XX w.
86.	Chełmiczki		14	czworak nr 14 w zespole folwarcznym		
87.	Chełmiczki		15	dom		1905 r.
88.	Chełmiczki		15	olejarnia przy domu nr 15		
89.	Chełmiczki		15	obora przy domu nr 15		
90.	Chrosno			układ ruralistyczny w granicach strefy ochrony konserwatorskiej („B”)		
91.	Chrosno		12	dom		
92.	Chrosno		12	budynek gospodarczy przy domu nr 12		
93.	Chrosno		14	dom		
94.	Chrosno		16	szkoła		XIX/XX w.
95.	Giżewo			układ ruralistyczny w granicach strefy ochrony konserwatorskiej („B”)		
96.	Giżewo		11	Dawny zespół dworski: dwór	39/2	1871 r.
97.	Giżewo		11	Dawny zespół dworski: park dworski	39/2	XIX w.
98.	Giżewo			kapliczka NMP		
99.	Głębokie			Dawny zespół dworski: kaplica grobowa		pocz. XX w.
100.	Głębokie			Dawny zespół dworski: kuźnia		1922 r.
101.	Głębokie			Dawny zespół dworski: spichlerz		1891 r.
102.	Głębokie			Dawny zespół dworski: stodoła		1898 r.
103.	Głębokie			Dawny zespół dworski:		1911 r.

				obora z jałownikiem	
104.	Głębokie		9	Dawny zespół dworski: czworak	1912 r.
105.	Głębokie		10	Dawny zespół dworski: czworak	1912 r.
106.	Głębokie		11	Dawny zespół dworski: czworak	1912 r.
107.	Głębokie		12	Dawny zespół dworski: czworak	1912 r.
108.	Głębokie		13	Dawny zespół dworski: czworak	1912 r.
109.	Głębokie		14	Dawny zespół dworski: czworak	1912 r.
110.	Gocanowo			układ ruralistyczny w granicach strefy ochrony konserwatorskiej („B”)	
111.	Gocanowo		10	szkoła, obecnie dom mieszkalny	pocz. XX w.
112.	Gocanowo			Dawny zespół pałacowy: kuźnia	k. XIX w.
113.	Gocanowo			Dawny zespół pałacowy: spichlerz	1907 r.
114.	Gocanowo			Dawny zespół pałacowy: obora	1895 r.
115.	Gocanowo		8	dom	1909
116.	Gocanowo		9	dom	pocz. XX w.
117.	Gocanowo		13	dom	1937 r.
118.	Gocanówko			kapliczka z figurą NMP	
119.	Gocanówko			Dawny zespół dworski: dwór	XIX/XX w.
120.	Gocanówko		11	Dawny zespół dworski: obora	k. XIX w.
121.	Gocanówko		13	Dawny zespół dworski: czworak	ok. 1900 r.
122.	Gocanówko		16	Dawny zespół dworski: obora	ok. 1900 r.
123.	Gocanówko		22	Dawny zespół dworski: czworak	XIX/XX w.
124.	Grodztwo			kapliczka	
125.	Grodztwo		85	dom	lata 30. XX w.
126.	Grodztwo		88	dom	1940 r.
127.	Gustawowo		1	Dawny zespół folwarczny: rządówka	1909 r.
128.	Gustawowo			Dawny zespół folwarczny: stajnia	1900 r.
129.	Gustawowo			Dawny zespół folwarczny: budynek inwentarski	1880 r.
130.	Gustawowo			Dawny zespół folwarczny: spichlerz	1908 r.
131.	Janocin			park dworski	2. poł. XIX w.
132.	Janocin			cmentarz ewangelicki	
133.	Janowice			park dworski	XIX w.
134.	Janowice		9	dom	lata 30. XX w.
135.	Janowice			cmentarz ewangelicki	
136.	Karczyn			Dawny zespół dworski: park dworski	2. poł. XIX w.
137.	Karczyn			Dawny zespół dworski: rządówka	1910 r.
138.	Karczyn			Dawny zespół dworski: chlew	k. XIX w.

139.	Karczyn			Dawny zespół dworski: magazyn zbożowy		1880 r.
140.	Karsk		10	dom		lata 30. XX w.
141.	Karsk		11	dom		pocz. XX w.
142.	Karsk		26	budynek gospodarczy przy domu nr 26		1937 r.
143.	Kicko		3	dom		k. XIX w.
144.	Kicko		3	budynek gospodarczy I nr 3		1910 r.
145.	Kicko		3	budynek gospodarczy II nr 3		k. XIX w.
146.	Kicko		4	dom		k. XIX w.
147.	Kicko		4	budynek gospodarczy przy domu nr 4		k. XIX w.
148.	Kicko		4	stodoła przy domu nr 4		
149.	Kobylnica			układ ruralistyczny w granicach strefy ochrony konserwatorskiej („B”)		
150.	Kobylnica		27	Dawny zespół dworski: dwór		ok. poł. XIX w.
151.	Kobylnica		3	dom		ok. 1940 r.
152.	Kobylnica		10	dom		
153.	Kobylnica		10	budynek gospodarczy przy domu nr 10		
154.	Kobylnica		15	dom		1934 r.
155.	Kobylnica		17	dom		lata 30. XX w.
156.	Kobylnica		22	dom		pocz. XX w.
157.	Kobylnica		25	Dawny zespół dworski: ósmiorak/owczarnia		k. XIX w.
158.	Kobylnica		29	dom		pocz. XX w.
159.	Kobylnica		44	dom		lata 30. XX w.
160.	Kobylnica		48	dom nr 48		1904 r.
161.	Kobylnica			cmentarz ewangelicki		
162.	Kobylniki			Dawny zespół pałacowy: dom ogrodnika		1900 r.
163.	Kobylniki			Dawny zespół pałacowy: szklarnia		pocz. XX w.
164.	Kobylniki			Dawny zespół pałacowy: obora		1922 r.
165.	Kobylniki			Dawny zespół pałacowy: obora		1931 r.
166.	Kobylniki			Dawny zespół pałacowy: stajnia		k. XIX w.
167.	Kobylniki			Dawny zespół pałacowy: stajnia		1902 r.
168.	Kobylniki			Dawny zespół pałacowy: gorzelnia		1. poł. XIX w.
169.	Kobylniki		7	Dawny zespół pałacowy: dom stolarza		1900 r.
170.	Kobylniki		12	Dawny zespół pałacowy: sześciorak		
171.	Kobylniki		14	Dawny zespół pałacowy: pięciorak		1900 r.
172.	Kobylniki		15	Dawny zespół pałacowy: czworak		1905 r.
173.	Kobylniki		16	Dawny zespół pałacowy: dziewięciorak		1900 r.
174.	Kruszwica	Kolegiacka - cmentarz		Figura św. Nepomucena		
175.	Kruszwica	Kolegiacka - cmentarz		Figura NMP		

176.	Kruszwica	Kolegiacka - cmentarz		Figura św. Wawrzyńca		
177.	Kruszwica	Komandora Przybyszewskiego	1	dom		pocz. XX w.
178.	Kruszwica	Komandora Przybyszewskiego	3	dom		pocz. XX w.
179.	Kruszwica	Komandora Przybyszewskiego	5	dom		pocz. XX w.
180.	Kruszwica	Poznańska	16	dom		ok. 1910 r.
181.	Kruszwica	Kolegiacka - cmentarz		Miejsce pamięci narodowej		
182.	Kruszwica	Kolegiacka	17	dom		pocz. XX w.
183.	Kruszwica	Kolegiacka	19	dom		pocz. XX w.
184.	Kruszwica	Kolegiacka	19	budynek gospodarczy		
185.	Kruszwica	Kolegiacka	25	plebania		2. poł. XIX w.
186.	Kruszwica	Kolegiacka	26	dom parafialny		pocz. XX w.
187.	Kruszwica	Kolegiacka	26	budynek gospodarczy		pocz. XX w.
188.	Kruszwica	Kościuszki	2A	dom		3. ćw. XIX w.
189.	Kruszwica	Kościuszki	2	dom		pocz. XX w.
190.	Kruszwica	Kościuszki	3	dom		XIX/XX w.
191.	Kruszwica	Kościuszki	5	dom		pocz. XX w.
192.	Kruszwica	Kościuszki	5	oficyna (dawna restauracja)		pocz. XX w.
193.	Kruszwica	Kasprowicza	1	dom		
194.	Kruszwica	Kasprowicza	2	dom		ok. 1900 r.
195.	Kruszwica	Kasprowicza	3	dom		pocz. XX w.
196.	Kruszwica	Kasprowicza	4	dom		1905 r.
197.	Kruszwica	Kasprowicza	5	dom		1909 r.
198.	Kruszwica	Kasprowicza	7	dom		
199.	Kruszwica	Kasprowicza	9	dom		
200.	Kruszwica	Kasprowicza	13	dom		1900 r.
201.	Kruszwica	Kasprowicza	13	budynek gospodarczy		
202.	Kruszwica	Lipowa	4	dom		
203.	Kruszwica	Lipowa	6	dom		
204.	Kruszwica	Lipowa	8	dom		
205.	Kruszwica	Mickiewicza	6	dom		1935 r.
206.	Kruszwica	Mickiewicza	6	budynek gospodarczy		
207.	Kruszwica	Mickiewicza	10	dom		
208.	Kruszwica	Goplańska	6	dom		
209.	Kruszwica	Nadgoplańska		szkoła		
210.	Kruszwica	Nadgoplańska	5	rządówka		
211.	Kruszwica	Nadgoplańska	5	stajnia z oborą		
212.	Kruszwica	Nadgoplańska		stodoła		
213.	Kruszwica	Nadgoplańska		pozostałości parku		
214.	Kruszwica	Niepodległości	1	dom		
215.	Kruszwica	Niepodległości	1	oficyna		
216.	Kruszwica	Niepodległości	6	dom		
217.	Kruszwica	Niepodległości	7	dom		
218.	Kruszwica	Niepodległości	8	dom		
219.	Kruszwica	Niepodległości	10	dom		
220.	Kruszwica	Niepodległości	13	magazyn		
221.	Kruszwica	Niepodległości	14	dom		
222.	Kruszwica	Niepodległości	15	dom		

223.	Kruszwica	Niepodległości	15	oficyna		
224.	Kruszwica	Niepodległości	16	dom		
225.	Kruszwica	Niepodległości	17	budynek gospodarczy		
226.	Kruszwica	Nadgoplańska	18	dom		
227.	Kruszwica	Nadgoplańska	19	dom		
228.	Kruszwica	Nadgoplańska	21	dom		
229.	Kruszwica	Nadgoplańska	23	dom		
230.	Kruszwica	Niepodległości	24	dom		
231.	Kruszwica	Niepodległości	25	dom		
232.	Kruszwica	Niepodległości	27	dom		
233.	Kruszwica	Niepodległości	29	dom		
234.	Kruszwica	Niepodległości	30	dom		
235.	Kruszwica	Niepodległości	31	dom		
236.	Kruszwica	Niepodległości	32	dom		
237.	Kruszwica	Niepodległości	33	dom		
238.	Kruszwica	Niepodległości	35	dom		
239.	Kruszwica	Niepodległości		oficyna		
240.	Kruszwica	Niepodległości	37	dom		
241.	Kruszwica	Niepodległości	40	dom		
242.	Kruszwica	Niepodległości	40	budynek gospodarczy		
243.	Kruszwica	Niepodległości	41	dom		
244.	Kruszwica	Podgórna	1	dom		pocz. XX w.
245.	Kruszwica	Podgórna	7	dom		pocz. XX w.
246.	Kruszwica	Popiela	1	dom		
247.	Kruszwica	Popiela	3	dom		
248.	Kruszwica	Powstańców Wielkopolskich	1	dom		
249.	Kruszwica	Powstańców Wielkopolskich	3	dom		
250.	Kruszwica	Powstańców Wielkopolskich	5	dom		
251.	Kruszwica	Powstańców Wielkopolskich	6	dom		
252.	Kruszwica	Powstańców Wielkopolskich	7	dom		
253.	Kruszwica	Powstańców Wielkopolskich	8	rzeźnia		
254.	Kruszwica	Powstańców Wielkopolskich	8	ogrodzenie		
255.	Kruszwica	Powstańców Wielkopolskich	8	budynek administracyjny		
256.	Kruszwica	Powstańców Wielkopolskich	11	dom		
257.	Kruszwica	Poznańska	1	dom		
258.	Kruszwica	Poznańska	3	dom		2. poł. XIX w.
259.	Kruszwica	Poznańska	4	dom		k. XIX w.
260.	Kruszwica	Poznańska	6	dom		XIX/XX w.
261.	Kruszwica	Poznańska	6	budynek gospodarczy		
262.	Kruszwica	Poznańska	7	dom		pocz. XX w.
263.	Kruszwica	Poznańska	10	dom		
264.	Kruszwica	Poznańska	11/13	dom		
265.	Kruszwica	Poznańska	13	młyn		pocz. XX w.
266.	Kruszwica	Poznańska	14	dom		k. XIX w.

267.	Kruszwica	Poznańska	20	dom		pocz. XX w.
268.	Kruszwica	Rybacka	1	magazyn		
269.	Kruszwica	Rybacka	1a	dom		k. XIX w.
270.	Kruszwica	Rybacka	4	dom		2. poł. XIX w.
271.	Kruszwica	Rybacka	6	dom		2. poł. XIX w.
272.	Kruszwica	Rybacka	6	oficyna		
273.	Kruszwica	Rybacka	7	dom		pocz. XX w.
274.	Kruszwica	Rybacka	7	budynek gospodarczy		lata 30. XX w.
275.	Kruszwica	Rybacka	7a	oficyna		pocz. XX w.
276.	Kruszwica	Rybacka	8	dom		k. XIX w.
277.	Kruszwica	Rybacka	8	oficyna		pocz. XX w.
278.	Kruszwica	Rybacka	10	dom		
279.	Kruszwica	Rybacka	12	dom		pocz. XX w.
280.	Kruszwica	Rybacka	24	dom		lata 30. XX w.
281.	Kruszwica	Rynek	1	dom		1870 - 1880
282.	Kruszwica	Rynek	2	dom		1890 - 1900
283.	Kruszwica	Rynek	3	dom		ok. 1896 r.
284.	Kruszwica	Rynek	5	dom		1875 - 1880
285.	Kruszwica	Rynek	6	dom		1908 - 1910
286.	Kruszwica	Rynek	6	oficyna		
287.	Kruszwica	Rynek	8	dom		ok. 1910 r.
288.	Kruszwica	Rynek	8	budynek gospodarczy		ok. 1910 r.
289.	Kruszwica	Rynek	10	magazyn		
290.	Kruszwica	Rynek	11	dom		poł. XIX w.
291.	Kruszwica	Rynek	12	dom		poł. XIX w.
292.	Kruszwica	Rynek	13	dom		pocz. XX w.
293.	Kruszwica	Rynek	14	dom		ok. 1900 r.
294.	Kruszwica	Rynek	15	dom		ok. poł. XIX w. nadbudowany
295.	Kruszwica	Rynek	16	dom		2. poł. XIX w. nadbudowany
296.	Kruszwica	Rynek	17	dom		2. poł. XIX w.
297.	Kruszwica	Rynek	18	dom		ok. poł. XIX w.
298.	Kruszwica	Rynek	19	dom		1904 r.
299.	Kruszwica	Rynek	19	oficyna		1904 r.
300.	Kruszwica	Rynek	20	dom		1914 r.
301.	Kruszwica	Rynek	21	dom		
302.	Kruszwica	Rynek	22	dom		
303.	Kruszwica	Rynek	23	dom		k. XIX w.
304.	Kruszwica	Rynek	23	oficyna		
305.	Kruszwica	Rynek	24	dom		pocz. XX w.
306.	Kruszwica	Stary Rynek	1	dom		poł. XIX w.
307.	Kruszwica	Stary Rynek	3	dom		poł. XIX w.
308.	Kruszwica	Wiejska	16	dom		pocz. XX w.
309.	Kruszwica	Wiejska	18	dom		pocz. XX w.
310.	Kruszwica	Zamkowa	1	dom		
311.	Kruszwica	Zamkowa	1	budynek gospodarczy		
312.	Kruszwica	Zamkowa	2	dom		
313.	Kruszwica	Zamkowa	13	Zespół wodociągów: budynek administracyjna		1902 - 1903
314.	Kruszwica	Zamkowa	13	Zespół wodociągów: hala		1934 r.

				pomp	
315.	Kruszwica	Zamkowa	13	Zespół wodociągów: wieża ciśnienia	1934 r.
316.	Kruszwica	Zamkowa	16	dom	k. XIX w.
317.	Kruszwica	Zamkowa	16	budynek gospodarczy	k. XIX w.
318.	Kruszwica			cmentarz żydowski	
319.	Kruszwica			cmentarz rzym. kat. (stary)	
320.	Kruszwica			cmentarz rzym. kat. (nowy)	
321.	Kruszwica			cmentarz ewangelicki	
322.	Lachmirowice			układ ruralistyczny w granicach strefy ochrony konserwatorskiej („B”)	
323.	Lachmirowice			dworzec kolejowy	k. XIX w.
324.	Lachmirowice		19	Dawny zespół dworski: rządówka	1871 r.
325.	Lachmirowice			Dawny zespół dworski: obora I	1862 r.
326.	Lachmirowice			Dawny zespół dworski: obora II	1873 r.
327.	Lachmirowice			Dawny zespół dworski: chlewnia	1863 r.
328.	Lachmirowice			Dawny zespół dworski: kuźnia ze stelmacharnią	1895 r.
329.	Lachmirowice		12	Dawny zespół dworski: ósmiorak obecnie dom nr 12	1855 r.
330.	Lachmirowice		13	Dawny zespół dworski: czworak obecnie dom nr 13	k. XIX w.
331.	Lachmirowice		14	Dawny zespół dworski: sześciopak obecnie dom nr 14	1870 r.
332.	Lachmirowice		15	Dawny zespół dworski: dwojak obecnie dom nr 15	k. XIX w.
333.	Lachmirowice		16	Dawny zespół dworski: dwojak obecnie dom nr 16	1900 r.
334.	Łagiewniki			szkoła	k. XIX w.
335.	Łagiewniki			Dawny zespół folwarczny: rządówka	XIX/XX w.
336.	Łagiewniki			Dawny zespół folwarczny: stajnia, obecnie owczarnia	1900 r.
337.	Łagiewniki			Dawny zespół folwarczny: obora, obecnie magazyn	pocz. XX w.
338.	Łagiewniki			Dawny zespół folwarczny: obora	1910 r.
339.	Łagiewniki		1	Dawny zespół folwarczny: ósmiorak, obecnie dom nr 1	XIX/XX w.
340.	Morgi			cmentarz ewangelicki	
341.	Maszenice			Dawny zespół folwarczny: rządówka	ok. poł. XIX w.
342.	Maszenice			Dawny zespół folwarczny: stodoła	pocz. XX w.
343.	Maszenice			Dawny zespół folwarczny: trojak	ok. poł. XIX w.
344.	Ostrowo			układ ruralistyczny w granicach strefy ochrony konserwatorskiej („B”)	
345.	Ostrowo			cmentarz rzym. kat.	
346.	Ostrowo			ogrodzenie cmentarza rzym. kat.	

347.	Ostrowo			kaplica grobowa rodziny Trzczańskich na cmentarzu rzym. kat.		XIX w.
348.	Ostrowo			Zespół kościoła par. p.w. św. Mateusza: ogrodzenie kościoła		
349.	Ostrowo			Zespół kościoła par. p.w. św. Mateusza: zieleń kościoła		
350.	Ostrowo			Zespół kościoła par. p.w. św. Mateusza: plebania		2. poł. XIX w.
351.	Ostrowo			kaplica		
352.	Ostrowo			cmentarz rzym. - kat.		
353.	Ostrowo			Dawny zespół pałacowy: pałac		ok. poł. XIX w.
354.	Ostrowo			Zespół szkoły: szkoła		1906 r.
355.	Ostrowo			Zespół szkoły: budynek gospodarczy		pocz. XX w.
356.	Ostrowo		13	Dawny zespół pałacowy: dwojak, obecnie dom nr 13		1938 r.
357.	Ostrowo		16	Dawny zespół pałacowy: dwojak, obecnie dom nr 16		
358.	Ostrowo		20	Dawny zespół pałacowy: dwojak, obecnie dom nr 20		
359.	Ostrowo		22	Dawny zespół pałacowy: obora		
360.	Ostrowo			Dawny zespół pałacowy: oficyna		1916 r.
361.	Ostrowo			Dawny zespół pałacowy: spichlerz		1928 - 1929
362.	Ostrowo			Dawny zespół pałacowy: oficyna		
363.	Ostrowo			Dawny zespół pałacowy: magazyn		
364.	Ostrowo			Dawny zespół pałacowy: obora		
365.	Ostrówek			kapliczka NMP		
366.	Ostrówek			aleja do dworu		
367.	Papros			Dawny zespół folwarczny: obora		
368.	Papros		3	dom		
369.	Papros		3	budynek gospodarczy przy domu nr 3		
370.	Papros		6	urząd celny - dom nr 6		
371.	Papros		6	budynek gospodarczy przy domu nr 6		
372.	Papros		6	budynek gospodarczy przy domu nr 6		
373.	Papros		13	karczma – dom nr 13		
374.	Piaski			układ ruralistyczny w granicach strefy ochrony konserwatorskiej („B”)		
375.	Piaski			Zespół kościoła par. p.w. Ściecia św. Jana Chrzyciela: kościół		1932 r.
376.	Piaski			Zespół kościoła par. p.w. Ściecia św. Jana Chrzyciela: brama		
377.	Piaski			Zespół kościoła par. p.w. Ściecia św. Jana		

				Chrzczyciela: cmentarz rzym.-kat.	
378.	Piaski			Zespół kościoła par. p.w. Ścięcia św. Jana Chrzczyciela: kaplica grobowa rodziny Grabskich	pocz. XX w.
379.	Piaski			Zespół kościoła par. p.w. Ścięcia św. Jana Chrzczyciela: kaplica grobowa	XIX w.
380.	Piaski		32	Zespół kościoła par. p.w. Ścięcia św. Jana Chrzczyciela: plebania	k. XIX w.
381.	Piaski		44	Dawny zespół dworski: rządówka	1930 r.
382.	Piaski		44	Dawny zespół dworski: kuźnia ze stelmacharnią	1922 r.
383.	Piaski		44	Dawny zespół dworski: obora	1932 r.
384.	Piaski		44	Dawny zespół dworski: ogrodzenie	pocz. XX w.
385.	Piaski			Dawny zespół dworski: park	2. poł. XIX w.
386.	Piecki			układ ruralistyczny w granicach strefy ochrony konserwatorskiej („B”)	
387.	Piecki			figura Chrystusa	
388.	Piecki		6	dom	1904 r.
389.	Piecki		6	obora przy domu nr 6	1904 r.
390.	Piecki		10	szkoła	
391.	Piecki		10	budynek gospodarczy przy szkole	
392.	Piecki		11	dom	pocz. XX w.
393.	Piecki		11	budynek gospodarczy przy domu nr 11	
394.	Piecki		12	dom	lata 30. XX w.
395.	Piecki		14	dom	1934 r.
396.	Piecki		23	dom	
397.	Piecki		23	obora przy domu nr 23	
398.	Piecki		28	dom	1864 r.
399.	Piecki		35	dom	pocz. XX w.
400.	Piecki		37	dom	ok. 1920 r.
401.	Polanowice			Zespół kościoła par. p.w. św. Klemensa i Marka: kościół	1838 r.
402.	Polanowice			Zespół kościoła par. p.w. św. Klemensa i Marka: cmentarz przykościelny	
403.	Polanowice		26	Zespół kościoła par. p.w. św. Klemensa i Marka: plebania (dom nr 26)	1838 r.
404.	Polanowice			cmentarz parafialny rzym. - kat.	
405.	Polanowice			cmentarz ewangelicki	
406.	Polanowice			kaplica cmentarna Mrówczyńskich na cmentarzu parafialnym	1882 r.
407.	Polanowice			kaplica cmentarna Przybyszewskich na cmentarzu parafialnym	1884 r.
408.	Polanowice			Dawny zespół pałacowy:	1. poł. XIX w.

				rządcówka	
409.	Polanowice			Dawny zespół pałacowy: obora	1928 r.
410.	Polanowice			Dawny zespół pałacowy: kuźnia ze stelmacharnią	
411.	Polanowice			Dawny zespół pałacowy: spichlerz	XVIII/XIX w.
412.	Polanowice			Dawny zespół pałacowy: stodoła	
413.	Polanowice			Dawny zespół pałacowy: stodoła	
414.	Polanowice			Dawny zespół pałacowy: stodoła	
415.	Polanowice			dworzec kolejowy	k. XIX w.
416.	Polanowice		27	szkoła, obecnie dom nr 27	pocz. XX w.
417.	Popowo			układ ruralistyczny w granicach strefy ochrony konserwatorskiej („B”)	
418.	Popowo			Dawny zespół pałacowy: pałac	2. poł. XIX w.
419.	Popowo			Dawny zespół pałacowy: park	XIX w.
420.	Popowo			Dawny zespół pałacowy: stajnia	1912 r.
421.	Popowo			Dawny zespół pałacowy: obora	1928 r.
422.	Popowo			Dawny zespół pałacowy: stodoła	1909 r.
423.	Popowo			Dawny zespół pałacowy: budynek gospodarczy	k. XIX w.
424.	Popowo		6	Dawny zespół pałacowy: czworak	1880 r.
425.	Popowo		7	Dawny zespół pałacowy: trojak	1901 r.
426.	Popowo		8	Dawny zespół pałacowy: czworak	1928 r.
427.	Popowo		8	Dawny zespół pałacowy: budynek gospodarczy	k. XIX w.
428.	Przedbojewice		15	Dawny zespół dworski: dwór	XIX/XX w.
429.	Przedbojewice			Dawny zespół dworski: park	XIX w.
430.	Przedbojewice		16	Dawny zespół dworski: kuźnia	1928 r.
431.	Przedbojewice		19	Dawny zespół dworski: spichlerz	1928 r.
432.	Racice			układ ruralistyczny w granicach strefy ochrony konserwatorskiej („B”)	
433.	Racice		3	dom	
434.	Racice		4	dom	pocz. XX w.
435.	Racice		5	dom	pocz. XX w.
436.	Racice		9	dom	1903 r.
437.	Racice		11	dom	pocz. XX w.
438.	Racice		14	dom	
439.	Racice		16	szkoła	
440.	Racice		16	budynek gospodarczy przy szkole	
441.	Racice		2	dom	
442.	Racice		2	budynek gospodarczy przy domu nr 2	

443.	Racice		2	obora przy domu nr 2		
444.	Racice		2	stodoła przy domu nr 2		
445.	Racice			cmentarz ewangelicki		
446.	Rożniaty		3	Dawny zespół folwarczny: rządówka		1885 r.
447.	Rożniaty		3	Dawny zespół folwarczny: gołębnik		pocz. XX w.
448.	Rożniaty		2	Zespół szkoły: szkoła		k. XIX w.
449.	Rożniaty			Zespół szkoły: budynek gospodarczy		k. XIX w.
450.	Rożniaty			Zespół szkoły: toalety		k. XIX w.
451.	Rożniaty			leśniczówka		pocz. XX w.
452.	Rożniaty		3	Dawny zespół folwarczny: obora		
453.	Rożniaty		3	Dawny zespół folwarczny: stajnia		k. XIX w.
454.	Rożniaty		3	Dawny zespół folwarczny: stodoła		1905 r.
455.	Rożniaty		7	Dawny zespół folwarczny: dwojak		
456.	Rożniaty		8	Dawny zespół folwarczny: dwojak		
457.	Rożniaty		9	Dawny zespół folwarczny: dwojak		
458.	Rożniaty		10	Dawny zespół folwarczny: dwojak		1884 r.
459.	Rusinowo			układ ruralistyczny w granicach strefy ochrony konserwatorskiej („B”)		
460.	Rusinowo		3	dom		1910 r.
461.	Rusinowo		3	obora przy domu		ok. 1910 r.
462.	Rusinowo		5	dom		ok. 1910 r.
463.	Rusinowo		5	budynek gospodarczy z oborą przy domu nr 5		ok. 1910 r.
464.	Rusinowo		6	budynek gospodarczy z oborą przy domu nr 6		
465.	Rusinowo		7	dom		
466.	Rusinowo		11	dom		k. XIX w.
467.	Rusinowo		14	dom nr		ok. 1910 r.
468.	Rusinowo		15	dom		ok. 1910 r.
469.	Rusinowo		15	stodoła przy domu nr 15		
470.	Rusinowo		15	budynek gospodarczy nr 15		ok. 1910 r.
471.	Rusinowo		28	dom		
472.	Rusinowo			cmentarz ewangelicki		
473.	Rzepiszyn		2	dom		
474.	Rzepiszyn		5	obora przy domu nr 5		
475.	Rzepowo			układ ruralistyczny w granicach strefy ochrony konserwatorskiej („B”)		
476.	Rzepowo		2	dom		pocz. XX w.
477.	Rzepowo		2	budynek gospodarczy przy domu nr 2		pocz. XX w.
478.	Rzepowo		3	dom		ok. 1916 r.
479.	Rzepowo		3	budynek gospodarczy przy domu nr 3		1927 r.
480.	Rzepowo		5	dom		1914 r.

481.	Rzepowo		5	budynek gospodarczy przy domu nr 5	
482.	Rzepowo		9	dom	XIX/XX w.
483.	Rzepowo		12	dom nr 12	pocz. XX w.
484.	Rzepowo		12	budynek gospodarczy przy domu nr 12	pocz. XX w.
485.	Sławsk Wielki			układ ruralistyczny w granicach strefy ochrony konserwatorskiej („B”)	
486.	Sławsk Wielki			Zespół kościoła parafialnego p.w. św. Bartłomieja: plebania	k. XIX w.
487.	Sławsk Wielki		12	obora przy domu nr 12	1905 r.
488.	Sławsk Wielki		26	obora przy domu nr 26	
489.	Sławsk Wielki		30	budynek inwentarski przy domu nr 30	lata 30. XX w.
490.	Sławsk Wielki		32	dom	lata 30. XX w.
491.	Sławsk Wielki		57	dom	lata 30. XX w.
492.	Sławsk Wielki		63	dom	1907 r.
493.	Sławsk Wielki		63	obora przy domu nr 63	pocz. XX w.
494.	Sławsk Wielki		66	obora przy domu nr 66	
495.	Sławsk Wielki		67	dom	pocz. XX w.
496.	Sławsk Wielki		89	dom	
497.	Sławsk Wielki		89	obora przy domu nr 89	
498.	Sławsk Wielki		104	karczma	
499.	Sławsk Wielki		117	obora przy domu nr 117	
500.	Sławsk Wielki		118	dom	
501.	Sławsk Wielki			cmentarz rzym.-kat	
502.	Sławsk Wielki			cmentarz rzym.-kat. przykościelny	
503.	Sławsk Wielki			cmentarz ewangelicki	
504.	Sokolniki			układ ruralistyczny w granicach strefy ochrony konserwatorskiej („B”)	
505.	Sokolniki		11	dom	
506.	Sokolniki		11	obora przy domu nr 11	
507.	Sokolniki		13	dom	
508.	Sokolniki		14	dom	1914 r.
509.	Sokolniki		18	dom	
510.	Sokolniki		18	stodoła przy domu nr 18	
511.	Sokolniki		20	dom	
512.	Sokolniki		20	obora przy domu nr 20	
513.	Sokolniki		20	stodoła przy domu nr 20	
514.	Sokolniki			figura NMP	
515.	Sokolniki			figura Chrystusa	
516.	Sukowy			układ ruralistyczny w granicach strefy ochrony konserwatorskiej („B”)	
517.	Sukowy		10	Dawny zespół pałacowy: oficyna	ok. 1926 r.
518.	Sukowy		25	Dawny zespół pałacowy: obora	pocz. XX w.
519.	Sukowy		25	Dawny zespół pałacowy: obora	pocz. XX w.
520.	Sukowy		27	Dawny zespół pałacowy:	pocz. XX w.

				stodoła	
521.	Sukowy		29	Dawny zespół pałacowy: stacja transformatorowa	pocz. XX w.
522.	Sukowy		30	Dawny zespół pałacowy: spichlerz	pocz. XX w.
523.	Sukowy		32	Dawny zespół pałacowy: ośmiorak	
524.	Sukowy		32a	Dawny zespół pałacowy: ośmiorak	
525.	Sukowy		31	Dawny zespół pałacowy: oficyna	pocz. XX w.
526.	Sukowy		33	Dawny zespół pałacowy: oficyna	
527.	Sukowy		34	Dawny zespół pałacowy: oficyna z bramą wjazdową	ok. 1915 r.
528.	Sukowy		71	Dawny zespół pałacowy: oficyna	ok. 1915 r.
529.	Sukowy		71	Dawny zespół pałacowy: budynek gospodarczy przy oficynie nr 71	
530.	Sukowy		93	Zespół szkoły: szkoła	pocz. XX w.
531.	Sukowy		93	Zespół szkoły: budynek gospodarczy	
532.	Sukowy			cmentarz rodowy	
533.	Szarlej			Dawny zespół dworski: spichlerz	
534.	Szarlej			Dawny zespół dworski: stodoła	1884 r.
535.	Szarlej			Dawny zespół dworski: stajnia	1896 r.
536.	Szarlej			Dawny zespół dworski: obora	1871 r.
537.	Szarlej			Dawny zespół dworski: obora	1896 r.
538.	Szarlej			Dawny zespół dworski: budynek gospodarczy	
539.	Szarlej			Dawny zespół dworski: ziemianka	
540.	Szarlej			Zespół szkoły: szkoła	1905 r.
541.	Szarlej			Zespół szkoły: budynek gospodarczy	1905 r.
542.	Tarnowo			Dawny zespół dworski: park dworski	XIX w.
543.	Tarnowo		13	Dawny zespół dworski: czworak	
544.	Tarnowo		15	Dawny zespół dworski: czworak	
545.	Tarnowo		17	Dawny zespół dworski: czworak	
546.	Tarnowo		19	Dawny zespół dworski: czworak	
547.	Tarnowo		25	Dawny zespół dworski: czworak	1903 r.
548.	Tarnowo		26	Dawny zespół dworski: czworak	
549.	Tarnówek			Dawny zespół dworski: park	XIX w.
550.	Tarnówek			Dawny zespół dworski: stajnia z oborą	1896 r.
551.	Tarnówek			Dawny zespół dworski: stodoła	XIX/XX w.
552.	Tarnówek		14	Zespół szkoły: szkoła,	1893 r.

				obecnie dom	
553.	Tarnówek		14	Zespół szkoły: budynek gospodarczy	pocz. XX w.
554.	Tarnówek		14	Zespół szkoły: piwniczka przy szkole	
555.	Witowice		10	karczma	
556.	Witowice		10	budynek gospodarczy przy domu nr 10	
557.	Witowice		11	kuźnia	
558.	Witowice		20	Dawny zespół dworski: budynek rządcy	
559.	Witowice		22	Dawny zespół dworski: czworak	k. XIX w.
560.	Witowice		24	Dawny zespół dworski: dwór ob. szkoła	k. XIX w.
561.	Witowice			Dawny zespół dworski: park	XIX w.
562.	Witowice		25	Dawny zespół dworski: młyn, obecnie dom	ok. 1890 r.
563.	Witowiczki			park dworski	2. poł. XIX w.
564.	Witowiczki			szkoła	
565.	Wola Wapowska			układ ruralistyczny w granicach strefy ochrony konserwatorskiej („B”)	
566.	Wola Wapowska		1	obora przy domu nr 1	
567.	Wola Wapowska		4	dom	pocz. XX w.
568.	Wola Wapowska		6	szkoła nr 6	pocz. XX w.
569.	Wola Wapowska		18	dom	
570.	Wola Wapowska		18	budynek gospodarczy przy domu nr 18	
571.	Wola Wapowska		12	dom	
572.	Wola Wapowska		12	budynek gospodarczy przy domu nr 12	
573.	Wola Wapowska		12	obora przy domu nr 12	
574.	Wola Wapowska		14	dom nr 14	pocz. XX w.
575.	Wola Wapowska		14	obora przy domu nr 14	lata 30. XX w.
576.	Wola Wapowska		25	dom	lata 30. XX w.
577.	Wola Wapowska		25	obora przy domu nr 25	
578.	Wróble			układ ruralistyczny w granicach strefy ochrony konserwatorskiej („B”)	
579.	Wróble			Dawny zespół dworski: park	XIX w.
580.	Wróble		2	dom	1909 r.
581.	Wróble		2	budynek gospodarczy przy domu nr 2	ok. 1909 r.
582.	Wróble		5	dom	
583.	Wróble		5	obora przy domu nr 5	
584.	Wróble		5	stodoła przy domu nr 5	
585.	Wróble			cmentarz ewangelicki	
586.	Wróble			cmentarz choleryczny	
587.	Złotowo		8	dom	pocz. XX w.
588.	Złotowo		9	dom	pocz. XX w.
589.	Złotowo		15	dom	pocz. XX w.
590.	Żerniki			układ ruralistyczny w granicach strefy ochrony konserwatorskiej („B”)	

591.	Żerniki			Zespół szkoły: szkoła		XIX/XX w.
592.	Żerniki			Zespół szkoły: budynek gospodarczy		pocz. XX w.
593.	Żerniki		5	dom		lata 30. XX w.
594.	Żerniki		7	dom		1923 r.
595.	Żerniki		7	budynek gospodarczy przy domu nr 7		1923 r.
596.	Żerniki		8	dom		1931 r.
597.	Żerniki		8	budynek gospodarczy przy domu nr 8		1931 r.
598.	Żerniki		2	budynek gospodarczy przy domu nr 2		1926 r.
599.	Żerniki		3	budynek gospodarczy przy domu nr 3		1904 r.

Obiekty nie wpisane do rejestru zabytków, znajdujące się w ewidencji zabytków, powinny stanowić podstawę utworzenia gminnej ewidencji zabytków, o której mowa w przepisach o ochronie zabytków.

Wszelkie działania podejmowane w strefach ochrony konserwatorskiej wymagają uwzględnienia uwarunkowań konserwatorskich.

4.3. Stanowiska archeologiczne.

Na terenie miasta i gminy Kruszwica znajdują się liczne stanowiska archeologiczne (AZP 31-M, 32-Ł, AZP 34-N, AZP 46-40, AZP 46-41, AZP 46-42, AZP 47-39, AZP 47-40, AZP 47-42, AZP 48-41, AZP 48-42, AZP 49-40, AZP 49-41, AZP 49-42, AZP 50-41),

W trybie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i ustalania warunków zabudowy zasady zagospodarowania terenu w lokalizacjach obejmujących stanowiska archeologiczne należy uzgodnić z Kujawsko-Pomorskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Bydgoszczy. Prace ziemne na obszarze stanowisk archeologicznych należy poprzedzić badaniami archeologicznymi, których zakres określony zostanie na etapie uzgodnienia projektu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Lokalizację udokumentowanych stanowisk archeologicznych zawiera rysunek Nr 3 i rysunek Nr 4.

Na obszarze objętym zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XLVIII/494/2018 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 16 października 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica występują stanowiska archeologiczne (rysunek Nr 3).

Na obszarze objętym zmianą studium zgodnie z uchwałą nr uchwałą nr XXVI/310/2020 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie

przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica nie występują stanowiska archeologiczne.

4.4. Strefy ochrony konserwatorskiej.

Na obszarze objętym zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XLVIII/494/2018 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 16 października 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica występują strefy ochrony konserwatorskiej: Strefa „A”, Strefa „B”, Strefa „W” oraz Strefa „EiK”.

Na obszarze objętym zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XXVI/310/2020 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica występują strefy ochrony konserwatorskiej: Strefa „A”, Strefa „B”, Strefa „W”.

Na terenie gminy występują następujące strefy ochrony konserwatorskiej:

Strefa „A” – strefa pełnej ochrony konserwatorskiej, obejmująca obszary szczególnie wartościowe, do bezwzględnego zachowania. Wszystkie prace powinny być uzgadniane z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Strefa „B” – strefa ochrony konserwatorskiej obejmująca obszar podlegający rygorom w zakresie utrzymania zasadniczych elementów istniejącej substancji o wartościach kulturowych oraz charakteru w skali nowej zabudowy. Uzgadniane z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków powinny być przebudowy obiektów zabytkowych, lokalizacje nowych obiektów, korekty układu przestrzennego.

Strefa „W” – strefa ochrony archeologicznej obejmująca rozpoznane potencjalne obszary występowania stanowisk archeologicznych oraz strefa ochronna stanowiska archeologicznego wpisanego do rejestry zabytków. Uzgadniane z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków powinny być wszelkie prace ziemne wykonywane w granicach strefy.

Strefa „EiK” – strefa ochrony ekspozycji i krajobrazu obejmująca obszar stanowiący zabezpieczenie właściwego eksponowania zespołu zabytkowego, głównie wyznacza tereny wyłączone spod zabudowy lub określa jej nieprzekraczalne gabaryty oraz teren krajobrazu integralnie związanego z zabytkowym zespołem ,

stanowiący jego najbliższe otoczenie. Wprowadzanie nowych inwestycji po uzyskaniu pozytywnej opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

Strefa „AW” – ścisłej ochrony archeologicznej obejmuje tereny o rozpoznanej zawartości relikwów archeologicznych posiadające własną formę terenową (unikalne stanowisko z późnej epoki brązu i wczesnej epoki żelaza oraz okresu wczesnośredniowiecznego tj. VII-VIII w. w rejonie Mietlicy) Na obszarze strefy zakazana jest wszelka działalność budowlana, za wyjątkiem prac związanych bezpośrednio z rewaloryzacją, terenu po uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków

W/w strefy są wyznaczone na rysunkach do studium.

Występujące w rejonie Mietlicy unikalne stanowisko z późnej epoki brązu i wczesnej epoki żelaza oraz okresu wczesnośredniowiecznego tj. VII-VIII w. ze względu na jego walory kulturowe proponuje się utworzenie skansenu o charakterze archeologicznym.

5. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.

Na obszarze objętym zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XLVIII/494/2018 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 16 października 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica obsługa komunikacyjna terenu będzie odbywać się z dróg publicznych oraz z dróg wewnętrznych. Na terenie objętym zmianą studium dopuszcza się lokalizację sieci infrastruktury technicznej.

Zgodnie z koncepcją wstępną opracowaną w 2012 roku, na Rysunku nr 3 oraz Rysunku nr 4 zostały wyznaczone nowe warianty przebiegu obwodnicy Kruszwicy w ciągu drogi krajowej nr 62 klasy technicznej GP.

Na obszarze objętym zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XXVI/310/2020 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica obsługa komunikacyjna terenu będzie odbywać się z dróg publicznych oraz z dróg wewnętrznych. Na terenie objętym zmianą studium dopuszcza się lokalizację sieci infrastruktury technicznej.

5.1. Komunikacja drogowa

Teren miasta i gminy Kruszwica obsługują drogi zaliczane do kategorii dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych.

Na podstawie uwarunkowań rozwoju miasta i gminy założono podział funkcjonalny dróg na układ:

- nadrzędny,
- podstawowy,
- uzupełniający.

W układzie nadrzędnym łączącym obszar gminy z systemem drogowym kraju i województwa znajduje się droga krajowa nr 62 (Strzelno – Radziejów – Brześć Kujawski – Włocławek – Płock – Anusin) posiadająca klasę techniczną G oraz droga wojewódzka nr 412 (posiadająca klasę techniczną G) łącząca drogę krajową nr 62 z drogami krajowymi nr 15 (Toruń – Inowrocław – Gniezno) i nr 25 (Bydgoszcz – Inowrocław – Strzelno – Konin – Oleśnica). Droga krajowa nr 62 posiada klasę techniczną G .

W układzie podstawowym obsługującym bezpośrednio wydzielone jednostki funkcjonalne znajdują się następujące drogi :

Tabela 10. Wykaz dróg powiatowych na terenie miasta i gminy Kruszwica

Lp.	Nr drogi	Nazwa drogi	Klasa techniczna	Długość drogi [km]
1.	2548 C	Stodoły-Książ-Sukowy	L	1,820
2.	2550 C	Stodoły- Kraszyce- Polanowice	Z	4,861
3.	2551 C	Młynice-Sukowy- Baranowo	Z	4,488
4.	2568 C	Sikorowo-Kruszwica	G	7,592+1,393 (Kruszwica ul. Centralna)
5.	2569 C	Szarlej-Karczyn-Dulsk- droga nr 252	Z	9,673
6.	2570 C	Pieranie-Papros	Z	4,826
7.	2574 C	Kruszwica-Papros- Bronosław-Dobre	G	13,142+0,475(ul. Tryszczyńska)
8.	2575 C	Wola Wapowska- Skotniki-Szostka Duża-	L	3,048

Broniewo				
9.	2576 C	Piecki-Piaski-Wola Wapowska	L	5,162
10.	2577 C	Bródki-Bachorce	L	2,569
11.	2578 C	Bródki-Głębokie	L	6,476
12.	2579 C	Gocanowo-Janocin	L	2,363
13.	2580 C	Rzepiszyn-Łagiewniki	L	3,187
14.	2581 C	Kruszwica-Włostowo- Krzywe Kolano	G	9,128+1,15 (ul. Poznańska)
15.	2582 C	Kruszwica-Racice	L	4,657
16.	2583 C	Baranowo-Racice	L	2,025
17.	2584 C	Polanowie-Gizewo	L	0,905
18.	2585 C	Sławęcin-Baranowo	L	1,386
19.	2586 C	Racice-Lachmirowice	L	3,702
20.	2587 C	Gocanowo-Rusinowo- droga nr. 62	L	3,510
21.	2588 C	Chełmce-Chełmce stacja kolejowa	L	1,537
22.	2589 C	Chełmce-Kobylnica- Witowice	L	5,468
23.	2590 C	Kicko-Brześć-Kaspral- Piotrków Kujawski	Z	6,555
24.	2591 C	Ostrowo-Witowaczki	L	2,832
25.	2592 C	Ostrowo-Złotowo-Brześć	L	6,434
Łączna długość dróg				120,364 km

źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Zarządu Dróg Powiatowych

Tabela 11. Drogi powiatowe na terenie miasta Kruszwica

Lp.	Nowy numer	Nazwa ulicy	Długość [km]
1.	2568 C	ul. Cmentarna	1,393
2.	2574 C	ul. Tryszczyńska	0,475
3.	2580 C	ul. Poznańska	1,150
Łączna długość ulic			3,018 km

źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Zarządu Dróg Powiatowych

Dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania podstawowego układu drogowego, przewidziana są modernizacje następujących dróg powiatowych:

1. Drogi powiatowej nr 2591C Ostrowo – Witowiczki – przebudowa planowana na rok 2010;
2. Drogi powiatowej nr 2592C Brześć – Złotowo - przebudowa planowana na rok 2011;
3. Drogi powiatowej nr 2580C Rzepieszyn - Łagiewniki - przebudowa planowana na rok 2012;

Układ uzupełniający tworzą drogi gminne, pełniące funkcje dojazdowe do jednostek osadniczych i nieruchomości. Na terenie gminy jest 60 km dróg gminnych utwardzonych, a w samym mieście Kruszwica dodatkowe 13 km ulic miejskich.

Dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania układu komunikacyjnego na terenie miasta i gminy Kruszwica w studium przyjęto modernizację układu nadrzędnego zgodnie z Planem zagospodarowania przestrzennego województwa Kujawsko – Pomorskiego.

4. W ciągu drogi krajowej nr 62 ma powstać obwodnica miasta Kruszwica i wsi Sławsk Wielki.
5. Planowana jest modernizacja drogi krajowej nr 62 do klasy technicznej GP – droga główna ruchu przyspieszonego.
6. Planowana jest przebudowa w klasie technicznej G drogi wojewódzkiej nr 412.

Przebudowa dróg obliguje do budowy obejść miejscowości i terenów zurbanizowanych wszędzie tam gdzie nie ma możliwości uzyskania odpowiednich parametrów technicznych.

Rysunek Studium przedstawia trzy warianty przebiegu obwodnicy miasta Kruszwicy ze wskazaniem wariantu preferowanego przez Urząd Miejski w Kruszwicy. Niezależnie który wariant zostanie wybrany do realizacji (decyzja o wyborze wariantu przebiegu obwodnicy jeszcze nie zapadła), powiązania komunikacyjne terenów przyległych do nową drogą będą możliwe tylko za pośrednictwem przewidzianych w projekcie (oznaczonych również na rysunku studium) skrzyżowań lub węzłów. Zgodnie z ustawą o drogach publicznych, dla obszarów bezpośrednio przyległych do aktualnego przebiegu drogi krajowej jak i projektowanego wariantu obwodnicy, nie przewiduje się lokalizacji obszarów dla funkcjonowania których sąsiedztwo drogi mogłoby mieć negatywny wpływ.

Dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania układu komunikacyjnego w obszarze gminy Kruszwica w studium przyjęto następujące parametry dla poszczególnych kategorii i klas technicznych dróg:

Tabela 12. Parametry dla poszczególnych kategorii i klas technicznych dróg

Kategoria drogi	Klasa techniczna	Min. szerokość w liniach rozgraniczających
krajowa	GP (główna przyspieszona)	40 m
wojewódzka	G (główna)	30 m
powiatowa	G (główna)	30 m
	Z (zbiorcza)	25 m
	L (lokalna)	15 m
gminna	L (lokalna)	15 m
	D (dojazdowa)	

Większość dróg tworzących w gminie układ podstawowy i uzupełniający wymagają poprawienia stanu technicznego dla prawidłowego funkcjonowania gminy i prawidłowej obsługi mieszkańców.

Działania modernizacyjne powinny spełniać warunki techniczne określone przepisami Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U z 1999r. Nr 43, poz. 430).

Tabela 13. Wykaz dróg gminnych

L.p.	Droga:	Długość:	Przebieg:
1.	150801	1,124km	Sławsk Wielki - Sławsk Górny
2.	150802	0,791km	Sławsk Górny - Żerniki
3.	150803	2,635km	Rzepiszyn - Zakupie
4.	150804	1,751km	Kraszyce - Stodólno
5.	150805	2,703km	Sokolniki - Janikowo
6.	150806	7,705km	Polanowice - Chrosno
7.	150807	0,452km	Sukowy - Słabęcin
8.	150808	3,652km	Sukowy - Chrosno - P2586C
9.	150809	0,940km	Racice - Cykowo
10.	150810	2,035km	Wróble - Piecki
11.	150811	1,552km	P2547C - Skotniki
12.	150812	2,695km	Skotniki - P2574C
13.	150813	2,413km	Piaski - Skotniki
14.	150814	4,081km	Bachorce - Szostka
15.	150815	1,793km	Marcinki - Wola Wapowska
16.	150816	1,744km	Bachorce - Głębokie
17.	150817	0,572km	Piecki - Bachorce
18.	150818	2,521km	Głębokie - Bachorce

19.	150819	1,719km	Bachorce - Tarnowo
20.	150820	1,777km	Gocanowo - Gocanówko
21.	150821	1,391km	Rusinowo - wieś
22.	150822	0,763km	Tarnówko - Kicko
23.	150823	3,598km	Chełmiczki - Ostrowo
24.	150824	0,764km	Ostrowo - wieś
25.	150825	2,303km	Ostrowo - Jezioro Gopło
26.	150826	2,840km	Chełmce - Chełmiczki
27.	150827	0,597km	Chełmiczki - wieś
28.	150828	1,489km	Kobylnica - Rzeczyca
29.	150829	0,905km	Karsk - Rzeczyca
30.	150830	2,773km	Ostrowo - Popowo
31.	150831	2,430km	Złotowo - Łuszczewo
32.	150832	2,345km	Złotowo - Mietlica
33.	150833	1,823km	Kobylniki - P2568C
34.	150834	1,586km	Chełmiczki - Kicko
35.	150835	0,407km	Chełmiczki - Janocin
36.	150836	0,778km	Kołtunowo - Janocin
37.	150837	1,503km	Karczyn - Witowy - gr. Gminy
38.	150838	1,223km	Szarlej - Karczyn
39.	150839	2,033km	Karczyn - Szarlej - wieś
40.	150840	3,021km	Chełmce - Morgi
41.	150841	4,225km	Bródzki - Głębokie
42.	150842	0,847km	Piecki - Bachorce
43.	150843	2,300km	Chełmce - Morgi
44.	150843S	1,204km	Chełmce - Morgi
45.	150844	2,048km	Wróble - Wolany
46.	150845	1,310km	Wróble - Las Wróblewski
47.	150846	2,915km	Wróble - Karczyn
48.	150847	1,000km	Wróble - Piaskownica
49.	150848	3,282km	Kobylniki - Roźniaty
50.	150850	1,965km	Roźniaty - Sławsk Górny
51.	150851	3,649km	Sławsk Górny - Żerniki
52.	150852	0,804km	Sławsk Górny - Bożejewice
53.	150853	1,358km	Rechta - Książ - gr. Gminy
54.	150854	2,680km	Karsk - Złotowo - Orpikowo
55.	150854S	1,165km	Karsk - Złotowo - Orpikowo
56.	150855	0,979km	Karsk - Złotowo
57.	150856	2,206km	Karsk - Witowice
58.	150857	3,015km	Łagiewniki - Polanowice
59.	150858	1,549km	Brześć - Kaspral - gr. Gminy
60.		0,765km	ul. Kwiatowa w Grodztwie
KRUSZWICA - MIASTO			
1.		0,402km	ul. Mickiewicza
2.	151702	0,188km	ul. Aleja Dworcowa
3.	151703	0,981km	ul. Cicha
4.	151704	0,515km	ul. Droga Młyńska
5.	151705	0,228km	ul. Goplańska
6.	151706	0,325km	ul. Kasprowicza
7.	151707	0,229km	ul. Kraszewskiego
8.	151708	0,324km	ul. Kolegiacka

9.	151709	0,277km	ul. Przybyszewskiego
10.	151710	0,797km	ul. Kujawska
11.	151710S	0,225km	ul. Kujawska
12.	151711	0,482km	ul. Lipowa
13.	151712	1,201km	ul. Nadgoplańska
14.	151713	0,331km	ul. Ogrodowa
15.	151713S	0,042km	ul. Ogrodowa
16.	151714	0,272km	ul. Osiedle Robotnicze
17.	151715	0,089km	ul. Piasta
18.	151716	0,094km	ul. Podgórna
19.	151717	0,195km	ul. Podzamcze
20.	151718	0,135km	ul. Polna
21.	151719	0,195km	ul. Popiela
22.	151720	0,391km	ul. Portowa
23.	151721	0,222km	ul. Powstańców Wielkopolskich
24.	151722	0,245km	ul. Rybacka
25.	151723	0,339km	ul. Sportowa
26.	151724	0,171km	ul. Stary Rynek
27.	151725	1,352km	ul. Wiejska
28.	151726	0,137km	ul. Wodna
29.	151727	0,249km	ul. Ziemowita
30.	151728	0,292km	ul. Żeglarska
31.	151729	0,692km	ul. Solidarności
32.	151730	0,462km	ul. Spokojna
33.	151731	0,273km	ul. Mieszka I
34.	151732	0,261km	ul. Wspólna
35.		0,214km	ul. Ukośna

5.2. Komunikacja kolejowa.

Przez teren gminy przebiegają dwie linie towarowe:

- Nr 231 – Inowrocław – Kruszwica (linia PKP Cargo obsługująca zakłady przemysłowe w Kruszwicy – relacja Kruszwica – Inowrocław)
- Nr 131 - magistrala węglowa Chorzów – Inowrocław – Bydgoszcz – Tczew - dwutorowa zelektryfikowana linia kolejowa znaczenia państwowego przebiegająca przez wschodnią część gminy na osi północ – południe (jest to linia uzupełniająca system głównych europejskich linii kolejowych)

Na terenie gminy Kruszwica są dwie stacje PKP obsługujące pociągi osobowe. Znajdują się one w miejscowości Bachorce oraz Chełmce.

Zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego województwa Kujawsko – Pomorskiego w studium przewiduje się przebudowę linii kolejowej nr 131 (Chorzów –

Inowrocław – Bydgoszcz – Tczew) do układu AGTC w celu osiągnięcia prędkości pociągów powyżej 120km/h.

Na terenie gminy Kruszwica przewiduje się likwidację nieeksploatowanej linii kolejowej nr 231 na odcinku Kruszwica – Mogilno.

5.3. Komunikacja wodna.

W Kruszwicy ma swój koniec, uznawany za jeden z najciekawszych szlaków wodnych w Polsce, szlak Warta-Gopło, którym można dostać się z Konina do Kruszwicy. Jest on częścią Drogi Wodnej Warta – Kanał Bydgoski, która wraz z Drogą Wodną Rzeką Warta i Drogą Wodną Wisła – Odra tworzą Wielką Pętlę Wielkopolską. Korzystając wyłącznie z połączeń wodnych można dotrzeć z Kruszwicy m.in. do Gdańska, Szczecina i Poznania.

Ze względu na zły stan techniczny drogi wodnej na rzece Noteć, przewiduje się jej przebudowę i budowę infrastruktury technicznej na w/w drodze wodnej i rozwój komunikacji śródlądowej.

Zgodnie z projektem „Goplańskie dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze Kruszwicy bazą dla turystyki, rekreacji, edukacji i sportu” przewiduje się budowę infrastruktury technicznej dla turystyki wodnej na jeziorze Gopło. Postulowane jest stworzenie szlaku wodnego w postaci budowy trzech pomostów (przystani) dla żeglarzy i statków wycieczkowych, pływających po jeziorze Gopło. Pomosty, zlokalizowane nad jeziorem w Popowie, Grodztwie i Złotowie, poprawią dostęp do najbardziej atrakcyjnych przyrodniczo terenów Nadgoplańskiego Parku Tysiąclecia i obszaru NATURA 2000 „Ostoja Nadgoplańska” PLB040004. Szlak wodny, złożony z 5 przystani (dwie istniejące i trzy nowe), stworzy nową usługę turystyczną. W/w pomosty będą ogólnodostępne zarówno dla turystów, jak i mieszkańców Gminy Kruszwica.

Nowe pomosty:

- w miejscowości Popowo:

Zaprojektowano jeden pomost o długości 37 m i zmiennej szerokości całkowitej 3 m; 6 m. Długość przęsła: 6,0 m. Dla połączenia pomostu z brzegiem, zaprojektowano przęsło przejściowe o długości 7 m. Planuje się także utworzyć po byłej Szkole Podstawowej w Popowie tzw. „Zieloną Szkołę”, której uczestnicy przybywaliby do tegoż pomostu statkiem „Rusałka”.

- w miejscowości Grodztwo:

Zaprojektowano dwa niezależne pomosty o długości 37 m każdy i zmiennej szerokości całkowitej 3 m; 6 m. Zaplanowano równoległe położenie pomostów względem siebie w odległości 50 m.

- w miejscowości Złotowo:

Zaplanowano budowę pomostu rekreacyjnego na Jeziorze Gopło w miejscowości Złotowo o długości 43 m i zmiennej szerokości całkowitej 3 m, 6 m. Długość przęsła wynosić będzie 6 m.

5.4. Szlaki turystyczne.

Przez teren miasta i gminy Kruszwica przebiega wiele szlaków turystycznych. Najbardziej znanym jest Szlak Piastowski. Stanowi on atrakcyjną trasę turystyczną łączącą trzy grody z okresu wczesnopiastowskiego: Poznań, Gniezno i Kruszwicę – miasta, posiadające cenne pamiątki historyczne i zabytki dziedzictwa kulturowego.

Przebieg szlaku nie jest jednoznacznie wyznaczony i składa się z trasy głównej, prowadzącej z Poznania do Inowrocławia przez Gniezno i Kruszwicę oraz kilku tras pobocznych, łączących, rozrzucone po Wielkopolsce, Pałukach Żnińskich i Kujawach, mniejsze miejscowości m.in. Biskupin, Żnin, Lubostroń, Czerniejewo, Giecz.

Trasy Szlaku Piastowskiego:

- Poznań – Ostrów Lednicki – Gniezno (53 km)
- Gniezno – Trzemeszno – Mogilno – **Kruszwica** – Inowrocław (75 km)
- Inowrocław – Żnin – Biskupin – Gniezno (99 km)
- Gniezno – Czerniejewo – Giecz – Poznań (69 km)

Innymi znanymi szlakami turystycznymi przebiegającymi przez gminę Kruszwicę są:

- szlak bursztynowy – powstały na trasie handlowej wyznaczonej około I w n.e. pomiędzy europejskimi krajami basenu morza śródziemnego a ziemią leżącymi na południowym wybrzeżu Bałtyku. Jednoznaczny przebieg szlaku nie został określony. Uznaje się, że zaczynał się on w Akwilei nad Adriatykiem, biegł przez Wiedeń, Brno, Kłodzko, Wrocław, Kalisz, Kruszwicę, Inowrocław, Świecie i Gdańsk. Trasę znaczą liczne stanowiska archeologiczne oraz znaleziska rzymskich monet, wyrobów z brązu, ceramiki rzymskiej oraz skarbów bursztynu.

- szlak romański – europejska trasa turystyczna o charakterze kulturowo – oświatowym, obejmująca swym zasięgiem najważniejsze miejsca i zabytki związane z czasami monarchii piastowskiej.
- szlak św. Jakuba – zwany także drogą św. Jakuba jest szlakiem pielgrzymkowym do katedry w Santiago de Compostela w Galicji w północno-zachodniej Hiszpanii. Szlak nie ma jednej trasy, a uczestnicy mogą dotrzeć do celu jednym z wielu szlaków.

Ponadto przez tereny miasta i gminy Kruszwica prowadzi:

- zielony szlak pieszo – rowerowy 44 km, wytyczony w 1994 r. dookoła Gopła. Prowadzi przez najciekawsze fragmenty Nadgoplańskiego Parku Tysiąclecia (Kruszwica – Gocanowo – Rusinowo – Tarnówko – Kicko – Ostrowo – Popowo – Złotowo – Ostrówek – Racice – Rzepowo – Kruszwica).
- Niebieski szlak pieszy im. Jana Kasprowicza: Kruszwica – Szarlej – Łojewo - Inowrocław (Szymborze),
- Czarny szlak pieszy: Kruszwica – Roźniaty (pomnik martyrologii) – Sławsk Wielki – Łagiewniki,
- Żółty szlak pieszy: Kruszwica – Kobylniki – Markowice,

W ramach przedsiębiorczości własnej mieszkańców miasta i gminy, szlaki turystyczne powinny być uzupełnione urządzeniami z zakresu ogólnodostępnej infrastruktury turystycznej (np. miejsca widokowe, miejsca biwakowe, mała gastronomia, itp.). W studium zakłada się ten rodzaj ruchu jako dopełnienie rozwoju funkcji turystyczno-wypoczynkowych w obszarze gminy. Przy projektowaniu ścieżek pieszo-rowerowych oraz szlaków rowerowych należy zadbać o ich połączenia.

5.5. Polityka przestrzenna gminy w zakresie komunikacji.

Kierunki polityki przestrzennej miasta i gminy w zakresie komunikacji:

- stymulowanie rozwoju przestrzennego gminy, poprzez:
 - zapewnienie powiązań z krajowym systemem transportowym,
 - zapewnienie dostępności celów podróży, umożliwiające mieszkańcom gminy udział w różnych formach aktywności społeczno – gospodarczej,

- zapewnienie wymaganego standardu podróży (czasu i warunków jazdy),
- stworzenie odpowiednich warunków dowozu i wywozu surowców i produktów,
- łagodzenie uciążliwości funkcjonowania transportu.

Jako główne zasady przyjęto, iż obsługa zainwestowanych terenów oraz nowych przedsięwzięć budowlanych pod względem obsługi komunikacyjnej powinna następować wyprzedzająco lub co najwyżej równoległe z inwestowaniem.

Istniejący obecnie układ dróg na terenie miasta i gminy Kruszwica jest zadawalający, w związku z czym poprawa układu komunikacyjnego powinna następować poprzez ciągłą modernizację istniejących dróg, odtworzenie profilów drogowych i stałej konserwacji.

Podstawowe zagadnienia polityki komunikacyjnej na szczeblu lokalnym wymagają określenia:

- prowadzenia ruchu rowerowego – trasy lokalne głównie na terenach Nadgoplańskiego Parku Tysiąclecia,
- lokalizacji parkingów w miejscach atrakcyjnych dla turystów – współpraca z samorządami wojewódzkim i powiatowym,
- sposobu prowadzenia ruchu tranzytowego i docelowego – współpraca z samorządem wojewódzkim,
- modernizacji i konserwacji odcinków dróg gminnych, powiatowych, wojewódzkich i krajowych (samorząd powiatowy, wojewódzki oraz Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad) w celu usprawnienia funkcjonowania układu komunikacyjnego gminy,
- przebiegu obwodnicy miasta Kruszwica i wsi Sławsk Wielki w ciągu drogi krajowej nr 62,
- przeglądu dróg gminnych i powiatowych pod kątem funkcjonalności.

5.6. Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej.

5.6.1. Gospodarka wodna

Gmina Kruszwica jest zwodociągowana w 98,9% ogólnej liczby mieszkańców. Długość czynnej sieci wodociągowej wynosi 199,4 km, a przyłączy 67,4 km.

Tabela 14. Wykaz ujęć wodnych na terenie miasta i gminy Kruszwica.

Lokalizacja	Nr studni	Głębokość [m]	Wydajność [m ³ /h]	Obsługiwane miejscowości
Kruszwica	8B	101	150	m. Kruszwica, Grodztwo, Rzepowo, Giżewo, Racice, Baranowo, Lachmirowice, Słabęcin, Sukowy, Chrosno, Rzepiszyn, Książ- gmina Strzelno
	9a	37,5	29,6	
	10B	106	150	
	11A	101	114	
Sławsk Wielki	I	106,5	34	Sławsk Wielki, Żerniki, Bożejewice- gmina Strzelno
	II	119	50	
Chełmce	I	150	40	Chełmce, Chełmiczki, Morgi, Kobylnica i Zaborowo
	II	150	40	
Piecki	I	48,5	96	Piecki, Grodztwo, Bródzki, Wróble, Piaski, Wola Wapowska, Skotniki, Papros, Bachorce, Zaborowo, Tarnowo, Janocin
	II	150	80	
Łągiewniki (zakładowe)	II	49,5	54	Zakład Nasiennie-rolny i mieszkańcy ul Poznańskiej 24, 26 i 28 w Kruszwicy
	III	49,5	60	
Kobylniki (zakładowe)	I	34,7	35	Zakłady Rolne
	IV	100	68	
Piaski (zakładowe)	II	61	57	Zakłady Rolne
	III	56	76	
Popowo (zakładowe)	II	28	55	Zakłady Rolne oraz mieszkańcy miejscowości Popowo, Ostrowo i Orpikowo
	III	27	55	
Brześć (zakładowe)	I	120	60	Zakłady Rolne oraz mieszkańcy miejscowości Brześć, Karsk, Witowice i Witowiczki
	II	120	60	
Janocin (zakładowe)	I	42	13	Zakłady Rolne oraz mieszkańcy miejscowości Janocin
	II	41	26	
Polanowice (zakładowe)	I	78	30	Zakładu hodowli zwierząt i nasiennictwa roślin
	II	80	32	
	III	80	75	
Arturowo (zakładowe)	III	50	58	Zakłady Rolne oraz mieszkańcy miejscowości Szarlej
Gocanowo (zakładowe)	II	45	66	Zakłady Rolne w miejscowości Głębokie, Tarnówko i Gocanowo

źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych w Urzędzie Miejskim w Kruszwicy

W/w ujęcia mają ustanowione strefy ochrony bezpośredniej. Do stref ochrony bezpośredniej mają zastosowanie przepisy prawa wodnego wraz z rozporządzeniami wykonawczymi.

Z ujęcia wody w Kruszwicy planuje się zasilenia kolejnych miejscowości: Sławsk Wielki, Przedbojowice, Janowice, Żerniki, Kobylniki, Roźniaty.

Dodatkowo dla miejscowości: Arturowo, Szarlej i Karczyn woda jest zakupywana z gminy Inowrocław ze Stacji Uzdatniania Wody w Łojewie a dla miejscowości Przedbojewice i Janowice z gminy Inowrocław ze Stacji Uzdatniania Wody w Tupadłach. Gospodarstwa nie podłączone do wodociągu, zaopatrują się w wodę z ujęć własnych – studni.

Sprzyjające warunki hydrogeologiczne i dobra jakość wód w głębszych dają podstawy do programowania zbiorowego zaopatrzenia w wodę wszystkich jednostek osadniczych i kompleksów turystycznych z wodociągów lokalnych wiejskich bądź zbiorowych grupowych. Wykorzystane do tego celu powinny być w maksymalnym stopniu istniejące wydajne odwierty studienne i istniejąca infrastruktura techniczna.

W celu ochrony środowiska jak również podniesienia standardu życia ludności zamieszkałej oraz istniejącej i projektowanej bazy turystycznej, należy dążyć do objęcia całej ludności gminy siecią wodociągową zbiorczą.

Należy dążyć do jednoczesnej budowy sieci wodociągowych i kanalizacyjnych.

5.6.2. Gospodarka ściekowa.

Na obszarze objętym zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XLVIII/494/2018 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 16 października 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica wyznacza się planowane rozwiązania przestrzenne w zakresie gospodarki ściekowej:

- objęcie wszystkich możliwych obszarów zbiorczą kanalizacją sanitarną z odprowadzeniem ścieków do oczyszczalni,
- dopuszczenie na obszarach przewidzianych w zmianie studium do objęcia sanitarną kanalizacją zbiorczą, do czasu jej wybudowania, odprowadzenia ścieków do szczelnych szamb tylko jako rozwiązania tymczasowego, z zastrzeżeniem, wywozu ścieków tylko przez koncesjonowanych przez gminę przewoźników i do wskazanej oczyszczalni,
- dopuszczenie docelowego indywidualnego oczyszczania ścieków w przydomowych oczyszczalniach lub odprowadzenie ich do szamb, tylko na obszarach, które z uzasadnionych ekonomicznie względów nie zostaną przewidziane do objęcia zbiorczą kanalizacją sanitarną, przy czym lokalizowanie oczyszczalni przydomowych musi być

- ograniczone do miejsc, na których odprowadzenie ścieków do gruntu nie będzie zagrażało jakości wód podziemnych lub powierzchniowych (szczególnie w obrębie stref ochronnych ujęć i zbiorników wód powierzchniowych i podziemnych oraz w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią),
- kompleksowe rozwiązanie odprowadzania ścieków opadowych, szczególnie z ciągów komunikacyjnych, placów i parkingów, oraz oczyszczenie ich zgodnie z obowiązującymi przepisami, z preferowaniem gdzie jest to możliwe, do wykorzystania tych wód na miejscu lub wykorzystania ich w zamkniętych obiegach wody na małych obszarach. Obowiązująca przy tym powinna być zasada, aby zatrzymać na miejscu wszystkie odpływy, które ze względu na swoje zanieczyszczenie nie wymagają odprowadzenia do kanalizacji, wykorzystać je, a nadmierne odpływy rozsączyć w gruncie a jeżeli to jest niemożliwe, dążyć do opóźnienia odprowadzania wód opadowych do wód otwartych,
 - rozwiązania zmierzające do przeciwdziałania skutkom suszy poprzez zwiększenie małej retencji wodnej oraz wdrażanie proekologicznych metod retencjonowania wody,
 - dostosowanie, ze względu na ochronę wód podziemnych, lokalizacji nowych obiektów, szczególnie tych uciążliwych dla środowiska, do struktur hydrogeologicznych.

Na terenie Miasta i Gminy Kruszwica znajduje się mechaniczno – biologiczno - chemiczna oczyszczalnia ścieków (z podwyższonym usuwaniem biogenów), która została przekazana do eksploatacji w 1993 roku. Oczyszczalnia ścieków jest własnością Spółki Wodno-Ściekowej w Kruszwicy. Średnia przepustowość dobową wynosi $Q_{\text{śrd}}=2000 \text{ m}^3$ do której doprowadzone są ścieki z terenów miasta i gminy Kruszwica. Odbiornikiem oczyszczonych ścieków jest rzeka Noteć.

Gmina Kruszwica w chwili obecnej jest skanalizowana w 73.3% ogólnej liczby mieszkańców. Pozostali mieszkańcy odprowadzają ścieki do szczelnych zbiorników bezodpływowych oraz jednej przydomowej oczyszczalni ścieków.

Długość czynnej sieci sanitarnej wraz z połączeniami do sieci kanalizacyjnej budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania wynosi 145,2 km (2,8 km ogólnospławnej) z czego 21,4 km znajduje się na terenie miasta, a 123,8 km na terenie gminy.

Wykaz miejscowości posiadających kanalizację sanitarną: Kruszwica, Arturowo, Bachorce (część), Bródzki, Baranowo, Brześć, Giżewo, Głębokie, Grodztwo (część),

Gocanowo, Gocanówko, Janocin, Karczyn, Karsk (część), Kicko, Kobylniki, Lachmirowice, Łagiewniki, Maszenice, Ostrowo, Piaski, Piecki, Polanowice, Popowo (część), Racice, Rożniaty, Rzepowo, Słabęcin, Sukowy, Szarlej, Tarnowo, Tarnówko, Witowice (część), Witowiczki, Wola Wapowska.

Specyfikacja terenu, budowa geologiczna, rodzaj zagospodarowania przestrzennego oraz wysokie wymagania w zakresie ochrony środowiska wymagają uwzględnienia w gospodarce ściekowej poniższych zasad:

a) Zaleca się w pierwszym etapie rozwiązanie systemowe gospodarki ściekowej w mieście oraz w miejscowościach położonych na obszarach ochrony zasobów wód podziemnych (zlewnia pojezierna) w centralnej części gminy.

b) Przyjmuje się zasadę skanalizowania docelowo wszystkich większych miejscowości gminy oraz realizację systemów przesyłowych zbiorczych z przesyłem do istniejącej mechaniczno – biologiczno - chemicznej oczyszczalni ścieków w miejscowości Szarlej.

Art. 43 Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001r. (Dz. U. z 2005r. Nr 239, poz. 2019, Nr 297, poz. 2255 z póź. zm.) wprowadza obowiązek wyznaczenia systemu kanalizacji zbiorczej dla ścieków komunalnych dla aglomeracji o równoważonej liczbie mieszkańców powyżej 2 tysięcy. Jest to element krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych. Zgodnie z rozporządzeniem nr 40/2005 Wojewody Kujawsko – Pomorskiego z dnia 28 października 2005 w sprawie wyznaczenia aglomeracji Kruszwica oraz rozporządzenia nr 19/2006 Wojewody Kujawsko – Pomorskiego z dnia 6 lutego 2006 zmieniające rozporządzenie w sprawie wyznaczenia aglomeracji Kruszwica na terenie miasta i gminy Kruszwica wyznaczona jest aglomeracja Kruszwica o równoważonej liczbie mieszkańców 55600. Obszar aglomeracji obejmuje miasto Kruszwica oraz wsie: Łagiewniki, Rzepowo, Polanowice, Giżewo, Arturowo, Szarlej, Karczyn, Kobylnik, Racice, Słabęcin, Sukowy, Baranowo, Lachmirowice, Chrosno, Przebojewice, Janowice, Żerniki, Rożniaty, Sławsk Wielki, Rzepiszyn, Kraszyce, Sokolniki, Janocin, Wola Wapowska, Piaski, Piecki, Bródzki, Maszenice, Gocanówko, Głębokie, Gocanowo, Tarnowo, Tarnówko, Ostrowo, Popowo, Chełmiczki, Witowiczki, Witowice, Brześć, Bachorce i Karsk.

Problemy gospodarowania wodami deszczowymi winny być rozwiązywane kompleksowo wraz z budową sieci kanalizacyjnej, wodociągowej i wdrażaniem

indywidualnego systemu neutralizacji ścieków bytowych. Szczególnie dotyczy to terenów narażonych na dużą emisję zanieczyszczeń takich jak: powierzchnie komunikacyjne w ruchu publicznym, tereny przemysłowe i miejskie zurbanizowane. Niedopuszczalny jest brak rowów odwadniających przy występowaniu skarp bezpośrednio dochodzących do powierzchni jezdnych. Oczyszczanie wód opadowych winno odbywać się w odpowiednio dobranych separatorach ropopochodnych (odbenzyniaczach i odolejaczach). Z uwagi na trudności doboru wielkości projektowanych urządzeń zalecane jest stosowanie zasad właściwych do piaskowników.

Na pozostałych obszarach wody opadowe należy maksymalnie zatrzymywać w miejscu powstawania opadów poprzez systemy infiltracyjne do gruntu. Należy w planach zagospodarowania rezygnować z powierzchni nieprzepuszczalnych. Kształtowanie systemów kanalizacji deszczowej winno polegać na maksymalnym spowolnieniu spływów deszczowych oraz kierowaniu wód do zbiorników retencyjnych.

5.6.3. Gazownictwo i rurociągi.

Przez północną część gminy ze wschodu na zachód przez miejscowości Szarlej i Sławsk Wielki z Rosji w kierunku Europy Zachodniej przebiega gazociąg tranzytowy DN 1400. Taki sam charakter ma biegnący na południe od niego gazociąg magistralny DN 700 z Włocławka do podziemnego magazynowego zbiornika gazu koło Mogilna. Na terenie gminy przebiega on przez następujące miejscowości: Sławsk Wielki, Kruszwica, Bachorce.

Długości poszczególnych gazociągów tranzytowych wynoszą:

- DN 1400 Rosja – Europa - 11,95 km;
- DN 700 Włocławek – Mogilno - 17,5 km.

Miasto Kruszwica oraz miejscowości Kobylniki, Sławski Wielki, Łagiewniki i Grodztwo zasilane są gazem ziemnym wysokometanowym typu E (wg PN-C-04753).

Źródłem zasilania dla gminy miejsko-wiejskiej jest sieć wysokiego ciśnienia ze stacją redukcyjno-pomiarową wysokiego ciśnienia zlokalizowaną w miejscowości Kobylniki (dz. nr 27/5).

Przez gminę przebiegają gazociągi wysokiego ciśnienia:

- DN 100, MOP 5,5 MPa, relacji Inowrocław-Kruszwica,
- DN 80, MOP 5,5 MPa, relacji Kobylniki-Kruszwica - odgałęzienie do SRP w/c,
- DN 80, MOP 5,5 MPa, relacji Kobylniki- Mogilno.

Według danych na dzień 31.12.2018 r., stan sieci eksploatowanej przez Polską Spółkę Gazownictwa Sp. z o.o. w gminie Kruszwica przedstawia się następująco:

obszar miasta:

- dł. gazociągów niskiego ciśnienia: 13,5 km,
- dł. gazociągów średniego ciśnienia: ok. 8,7 km,
- ilość przyłączy gazowych niskiego ciśnienia: 466 szt. (łącznie dł. ok. 6,9 km),
- ilość przyłączy gazowych średniego ciśnienia: 156 szt. (łącznie dł. ok. 2,4 km),
- stacje gazowe średniego ciśnienia (systemowe): 1 szt. o przepustowości $Q=1500\text{m}^3/\text{h}$ Kruszwica ul. Kolegiacka.

obszar wiejski:

- dł. gazociągów niskiego ciśnienia: 0,6 km,
- dł. gazociągów średniego ciśnienia: ok. 10,0 km,
- dł. gazociągów wysokiego ciśnienia: ok. 11,0 km,
- ilość przyłączy gazowych niskiego ciśnienia: 8 szt. (łącznie dł. ok. 0,1 km),
- ilość przyłączy gazowych średniego ciśnienia: 171 szt. (łącznie dł. ok. 3,5 km),
- stacje gazowe średniego ciśnienia (systemowe): 1 szt. o przepustowości $Q=1600\text{m}^3/\text{h}$, Kobylniki, dz. nr 27/5,
- stacje gazowe wysokiego ciśnienia (systemowe): 1 szt. o przepustowości $Q=6000\text{m}^3/\text{h}$, Kobylniki, dz. nr 27/5.

Dla gazociągów obowiązują strefy kontrolowane określone w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz.U. 2013 poz. 640).

Przyjęto, iż gaz ziemny będzie szeroko wykorzystywany w gospodarstwach domowych także do ogrzewania mieszkań, a likwidacja uciążliwego dla środowiska ogrzewania węglowego, jest szczególnie pożądana ze względu na sąsiedztwo parku krajobrazowego.

Na obszarze objętym zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XLVIII/494/2018 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 16 października 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica projektuje się gazociąg wysokiego ciśnienia DN350 relacji Kruszwica-Inowrocław wraz ze stacją redukcyjno-pomiarową, która ma zostać zlokalizowana w obrębie Szarlej.

Ropociąg – Przez teren Gminy Kruszwica przebiega (w kierunku północ-południe) rurociągu paliw łączący rurociąg „Przyjaźń” z magazynem paliw kopalni soli w Górze na terenie której istnieje podziemny magazyn paliw i ropy naftowej (rurociąg zasila kopalnię). Długość ropociągu zasilającego na terenie gminy wynosi 20,8 km, a jego średnica 509 mm. Eksploatatorem ropociągu jest Przedsiębiorstwo Eksploatacji Rurociągów Naftowych „Przyjaźń” w Płocku.

Trasa rurociągu wprowadza ograniczenia użytkowania terenu przez zachowanie stref ograniczonego użytkowania od osi rurociągu zależnie od jego średnicy nominalnej. Aspekty związane z budową i funkcjonowaniem rurociągu zostały określone w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 20 września 2000 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi dalekosiężne do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 98, poz. 1067).

5.6.4. Gospodarka cieplna.

Na terenie miasta działają dwie duże ciepłownie zakładowe w Cukrowni oraz Zakładach Tłuszczowych. Kotłownie te produkują ciepło na własne potrzeby.

Głównym źródłem ciepła dla mieszkańców miasta jest zlokalizowana na osiedlu Zagople kotłownia lokalna opalana miałem węglowym, należąca do Zakładu Energetyki Ciepłej Przedsiębiorstwa Komunalnego w Kruszwicy. Kotłownia ta włączona jest do sieci ciepłowniczej składającej się z ciepłowniczej sieci magistralnej, ciepłowniczej sieci rozdzielczej i przyłączy do budynków. Zasila ona w ciepło i ciepłą wodę Osiedle Zagople, to jest bloki należące do Kujawskiej Spółdzielni mieszkaniowej i Wspólnot mieszkaniowych na tym osiedlu. Kotłownia ogrzewa 1900 tys m² powierzchni mieszkalnej.

Sieć cieplna zasila w ciepło ok. 5000 mieszkańców. Ciepło rozprowadzane jest do grupowych węzłów cieplnych wysokim parametrem 130⁰C/80⁰C. Budynki zasilane są niskim parametrem 90⁰C/70⁰C.

Część zabudowy mieszkaniowej oraz budynków użyteczności publicznej, jest zasilana w ciepło z kotłowniami zlokalizowanych w budynkach. Kotłownie te opalane są gazem ziemnym, węglem lub olejem opałowym. Stare budownictwo jednorodzinne korzysta w większości z mało sprawnych i ekologicznie szkodliwych kotłowni indywidualnych, najczęściej opalanych miałem węglowym lub koksem.

W rozwoju systemu ciepłowniczego miasta Kruszwica należy dążyć do wyeliminowania źródeł ciepła opartych o paleniska węglowe modernizując je i przechodząc na inne, mniej uciążliwe dla środowiska paliwa. Zakłada się również zmniejszenie strat ciepłych na sieci przesyłowej przez wymianę sieci starych na preizolowane oraz termomodernizacji budynków.

Na terenach gminy poprawę systemu zaopatrzenia mieszkańców w ciepło oraz zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska można osiągnąć poprzez zgazyfikowanie tych terenów, oraz możliwie największe zastosowanie proekologicznych źródeł ciepła – wykorzystanie oleju opałowego i w kotłowniach indywidualnych.

5.6.5. Gospodarka odpadami.

Selektywna zbiórka odpadów opakowaniowych prowadzona jest metodą „donoszenia” i oparta jest na sieci pojemników specjalistycznych o pojemności 1100 litrów do zbiórki makulatury, szkła i opakowań z tworzyw sztucznych. Efektem prowadzenia tej zbiórki jest pozyskanie 52,1 Mg odpadów makulatury, szkła i tworzyw sztucznych. Stanowi to zaledwie 3,9% zebranych i 1,0% powstających odpadów komunalnych. Nie jest prowadzona selektywna zbiórka innych rodzajów odpadów.

Zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Powiatu Inowrocławskiego Miasto i Gmina Kruszwica zakłada rozwój i doskonalenie systemów selektywnego zbierania odpadów oraz współpracę międzygminną w zakresie odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

Na terenie Gminy Kruszwica znajdowało się składowisko odpadów w Skotnikach, które zostało zamknięte i zrekultywowane w 2008 roku. Aktualnie śmieci są wywożone na składowisko Służewo przez Przedsiębiorstwo Komunalne w Kruszwicy i Przedsiębiorstwo Komunalne Sanikont.

Na terenie gminy Kruszwica nie przewiduje się budowy nowego składowiska odpadów.

5.6.6. Elektroenergetyka

Miasto i gmina Kruszwica zasilane są z dwóch stacji WN/SN: Kruszwica i Karczyn. Obie stacje zasilane są z ciągu 110 kV relacji Piotrków Kujawski – Karczyn – Kruszwica – Mątwy. Ponadto przez teren gminy przebiega linia przesyłowa wysokiego napięcia 220kV dwutorowa relacji Pątnów – Jasiniec.

Długość istniejących na terenie miasta i gminy sieci elektroenergetycznych przedstawia się następująco:

- linii napowietrznych WN – 54 km
- linii napowietrznych SN – 205 km
- linii kablowych SN – 32 km
- linii napowietrznych nn – 191 km
- linii kablowych nn – 54 km

Liczba odbiorców w poszczególnych grupach taryfowych w 2008 r.:

- taryfa G m. Kruszwica 3561
gm. Kruszwica 3175
- taryfa C m. Kruszwica 487
gm. Kruszwica 532
- taryfa B m. Kruszwica 8
gm. Kruszwica 9

Ewentualne rosnące zapotrzebowanie może być zaspokajane poprzez zwiększenie mocy istniejących stacji transformatorowych oraz budowie nowych stacji słupowych i kontenerowych (w tym abonenckich) i ich powiązania z istniejącą siecią SN. Zwiększenie mocy w istniejących stacjach transformatorowych następuje poprzez ich rozbudowę i modernizację bez konieczności budowy nowych. Szacuje się, że około 1/3 stacji zlokalizowanych na terenie gminy wymaga modernizacji i przebudowy ze względu na ich zużycie techniczne (szczególnie we wsiach: Gocanówka, Janocin, Ostrowy, Sukowy, Wróble) – co będzie realizowane przez przedsiębiorstwo energetyczne w miarę posiadanych środków finansowych.

Zgodnie z planem rozwoju Krajowej Elektroenergetycznej Sieci Przemysłowej przewiduje się budowę elektroenergetycznej linii napowietrznej dwutorowej o mocy 400kV po trasie toru II (tzw. Wschodni) linii elektroenergetycznej 220kV relacji Pątnów - Jasiniec.

Dla istniejących nieskablowanych linii elektroenergetycznej 15kV na terenie miasta i gminy obowiązuje strefa ochronna o szerokości 13m (po 6,5 m od osi linii w obu kierunkach).

Dla istniejącej linii elektroenergetycznej 110kV relacji Piotrków Kujawski – Mątwy obowiązuje pas technologiczny o szerokości 30m (po 15 m od osi linii w obu kierunkach).

Dla istniejącej linii elektroenergetycznej 220kV relacji Pątnów – Jasiniec tor I obowiązuje pas technologiczny o szerokości 50m (po 25 m od osi linii w obu kierunkach).

Dla istniejącej linii elektroenergetycznej 220kV relacji Pątnów – Jasiniec tor II i planowanej po jej trasie linii 2 x 400kV obowiązuje pas technologiczny o szerokości 70m (po 35 m od osi linii w obu kierunkach).

W/w pasach technologicznych i strefach ochronnych obowiązują następujące nakazy i zakazy:

- warunki lokalizacji wszelkich obiektów w pasie technologicznym należy uzgadniać z właścicielem linii elektroenergetycznych,
- nie wolno lokalizować budynków mieszkalnych i innych przeznaczonych na stały pobyt ludzi,
- dopuszcza się odbudowę, rozbudowę, przebudowę i nadbudowę istniejących linii,
- pod przewodami nie należy sadzić roślinności wysokiej – wszelkie nasadzenia mogą być przeprowadzone po uprzednim uzgodnieniu z właścicielem linii, który określi maksymalną wysokość sadzonych drzew i krzewów,
- należy zapewnić dostęp do linii energetycznych w celu wykonywania prac eksploatacyjnych.

Lokalizację linii wysokiego napięcia wraz z pasami technologicznymi zawiera rysunek Nr 3 i rysunek Nr 4.

Powiązania sieci elektroenergetycznych z istniejącą infrastrukturą energetyczną realizować na podstawie odrębnych projektów technicznych realizowanych w oparciu o warunki przyłączenia wydane przez przedsiębiorstwo energetyczne na wniosek podmiotu przyłączanego.

5.6.7. Energetyka wiatrowa.

Gmina Kruszwica leży w regionie o korzystnych warunkach wietrznych. Warunki wietrzne gminy wskazują, na opłacalność inwestycji w wytwarzanie energii elektrycznej

z energii wiatru. Na podstawie danych źródłowych dotyczących obszaru województwa kujawsko - pomorskiego szacunkowy potencjał energetyczny wiatru na terenie gminy Kruszwica przedstawia się następująco, dane przedstawiono w tabeli.

Tabela 15. Potencjał energetyczny wiatru dla gminy Kruszwica

Potencjał energetyczny Wiatru (H = 20m, v = 4 – 16 m/s)	Średnioroczna prędkość wiatru H = 20m
1000 – 1250 [kWh/m ²]	4,5 – 5,0 [m/s]

źródło: Projekt założeń do planu zaopatrzenia Miasta i Gminy Kruszwica w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.

Charakter równinny gminy oraz bardzo niska lesistość powoduje niską szorstkość terenu, co jest zjawiskiem korzystnym z punktu widzenia korzystnych warunków dla lokalizacji siłowni wiatrowych dużych mocy.

Na terenie gminy wzniesiono już szereg siłowni wiatrowych, których lokalizację i charakterystykę przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela 16. Siłownie wiatrowe zrealizowane na terenie gminy Kruszwica.

Lp.	Lokalizacja	Moc generatora [kW]	Ilość szt.	Wysokość wieży [m]	Średnica wirnika [m]
1	Chelmcce	150	3	30	
2	Chelmcce	150	2	30-50	
3	Chelmcce	900	1	70	54
5	Sukowy	4x200 + 150	5	35	
6	Sokolniki	250	4	40	
7	Karczyn	2000	2	125	90
8	Polanowice	2000	1	125	90
9	Sławsk Wielki	2000	2	125	90
	Razem		20		

źródło: Urząd Miejski w Kruszwicy.

Siłownie wiatrowe, które otrzymały już warunki zabudowy i będą realizowane w najbliższej przyszłości przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela 17. Siłownie wiatrowe, które otrzymały decyzje ustalających lokalizację celu publicznego.

Lp.	Lokalizacja	Moc generatora [kW]	Ilość szt.	Wysokość wieży [m]	Średnica wirnika [m]
1	Chełmce	150	3	30	
2	Chełmce	150	3	30-50	
3	Chełmce	900 + 300	2	70	54
4	Sukowy	4x200 + 150	5	35	
5	Sokolniki	250	4	40	
6	Karczyn	2000	2	125	90
7	Polanowice	2000	1	125	90
8	Sławsk Wielki	2000	2	125	90
	Razem		22		

źródło: Urząd Miejski w Kruszwicy.

Na terenie gminy aktualnie wydano warunki przyłączenia do sieci SN na moc ok. 11 MW. Do sieci WN trwają analizy możliwości przyłączenia farm wiatrowych na moc 70 MW. Możliwość ewentualnego przyłączenia zespołu elektrowni wiatrowych do systemu elektroenergetycznego przedsiębiorstwa dystrybucyjnego powinno nastąpić na warunkach gestora sieci do sieci i będzie wynikać z warunków przyłączenia, które określone zostaną przez przedsiębiorstwo dystrybucyjne po złożeniu wniosku oraz opracowaniu przez przedsiębiorstwo ekspertyzy wpływu przyłączanej farmy na system elektroenergetyczny.

Ze względów technicznych przyłączenie farm wiatrowych poprzez istniejącą sieć SN może okazać się niemożliwa. Dopuszcza się więc możliwość przebudowy istniejących bądź budowy nowych sieci WN – 110kV (w tym abonenckich) dla potrzeb przesyłu energii wyprodukowanej w źródłach energii odnawialnej (OZE).

Planowane na terenie sąsiednich gmin elektrownie mogą wymusić konieczność przebudowy sieci WN na terenie gminy Kruszwica.

Tereny pod lokalizację turbin wiatrowych w gminie Kruszwica należy wyznaczać poza obszarem Nadgoplańskiego Parku Tysiąclecia, Obszarem Specjalnej Ochrony „Ostoja Nadgoplańska” oraz Specjalnym Obszarem Ochrony „Jezioro Gopło”

Lokalizację parków elektrowni wiatrowych zawiera rysunek Nr 4.

Poza w/w wskazaniem lokalizacyjnym, pojedyncze wieże elektrowni wiatrowych nie stanowiące parków elektrowni wiatrowych można lokalizować na terenach rolnych poza w/w obszarami ochrony przyrody.

Elektrownie wiatrowe o wysokości równej i większej niż 100m nad poziom terenu stanowią przeszkody lotnicze. Ze względu na zapewnienie warunków bezpieczeństwa ruchu cywilnych statków powietrznych, elektrownie wiatrowe powinny być wyposażone w znaki przeszkodowe, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury w sprawie sposobu zgłaszania oraz oznakowania przeszkód lotniczych, a ponadto uzgodnione z Prezesem Urzędu Lotnictwa Cywilnego.

W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dla elektrowni wiatrowych należy uwzględnić wymagane strefy ograniczonego użytkowania dla urządzeń elektroenergetycznych (począwszy od linii nn) oraz dróg publicznych – równe wysokości masztu siłowni powiększonej o promień wirnika.

5.6.8. Fotowoltaika.

W zmianie studium zgodnie z uchwałą nr XLVIII/494/2018 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 16 października 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica wyznaczono tereny zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej lub usługowej, gdzie dopuszcza się budowę farm fotowoltaicznych o mocy powyżej 100 kW, których głównym celem będzie produkcja energii elektrycznej i wprowadzanie jej do sieci elektroenergetycznej.

5.6.9. Telekomunikacja.

Na terenie gminy działa dwóch operatorów sieci stacjonarnej - Telekomunikacja Polska S.A. oraz NETIA, a także operatorzy telefonii komórkowej: ERA, PLUS GSM, ORANGE.

Na terenie gminy zlokalizowana jest stacja bazowa sieci telefonii komórkowej sieci Plus GSM. Znajduje się w miejscowości Gocanówko, w północno-wschodniej części gminy. Przekazniki telefonii komórkowej zlokalizowane są także na elewatorach zbożowych przy ul. Droga Młyńska.

Postuluje się dalszą rozbudowę systemów telekomunikacyjnych zarówno w formie tradycyjnej jak i wykorzystując nowe technologie, z zachowaniem przepisów ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (Dz.U. z 2004 r. Nr 171, poz. 1800 z późn.

zmianami) wraz z przepisami ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz.U. z 2010 r. Nr 106, poz. 675 z późn. zmianami) oraz właściwymi rozporządzeniami wykonawczymi do w/w ustaw.

5.6.10. Melioracje

Na terenie miasta i gminy jest 6806,3 ha gruntów zmeliorowanych, co stanowi blisko 26% całej powierzchni gminy. Na rzece Noteć, jeziorze Gopło, kanałach i rowach melioracyjnych nie występują budowle hydrotechnicznej.

Tabela 18. Tereny zmeliorowane na terenie miasta i gminy Kruszwica.

Lp.	Sołectwo	Miejscowości wchodzące w skład sołectwa	Powierzchnia zmeliorowana w poszczególnych miejscowościach	Powierzchnia zmeliorowana ogółem w sołectwie
1	Bachorce	Bachorce	224.71	457.93
		Głębokie	233.22	
2	Chełmce	Chełmce	554.47	554.47
		Morgi	Nie rozbito	
3	Chełmiczki	Chełmiczki	385.39	385.39
4	Chrosno	Chrosno	204.43	204.43
5	Gocanowo	Gocanowo	245.22	245.22
6	Gocanówko	Gocanówko	28.23	28.23
7	Grodztwo	Grodztwo	308.31	308.31
8	Janowice	Janowice	Nie rozbito	
		Przedbojewice	Nie rozbito	
		Żerniki	Nie rozbito	
9	Karsk	Karsk	409.42	743.05
		Witowice	Nie rozbito	
		Brześć	333.63	
		Witowiczki	Nie rozbito	
10	Kicko	Kicko	21.07	399.91
		Tarnówko	168.97	
		Janocin	209.87	
11	Kobylnica	Kobylnica	464.79	464.79
12	Kobylniki	Kobylniki	Nie rozbito	
		Rożniaty	Nie rozbito	
13	Lachmirowice	Lachmirowice	286.50	286.50
14	Ostrowo	Ostrowo	56.08	56.08
15	Papros	Papros	57.13	251.39
		Skotniki	194.26	
16	Piecki	Piecki	364.85	487.81
		Bródzki	122.96	
17	Piaski	Piaski	183.79	403.41
		Maszenice	128.48	
		Zaborowo	91.14	
18	Polanowice	Polanowice	Nie rozbito	
		Zakupie	Nie rozbito	

19	Popowo	Popowo	159.04	159.04
		Orpikowo	Nie rozbito	
20	Racice	Racice	Nie rozbito	
		Baranowo	Nie rozbito	
21	Rusinowo	Rusinowo	36.98	36.98
22	Rzepowo	Rzepowo	Nie rozbito	
		Giżewo	Nie rozbito	
		Łagiewniki	Nie rozbito	
		Rzepiszyn	Nie rozbito	
		Gustawowo	Nie rozbito	
		Cykowo	Nie rozbito	
23	Sokolniki	Sokolniki	Nie rozbito	
		Janikowo	Nie rozbito	
		Kraszyce	Nie rozbito	
24	Sukowy	Sukowy	429.17	429.17
		Słabęcin	Nie rozbito	
25	Sławsk Wielki	Sławsk Wielki	Nie rozbito	
26	Szarlej	Szarlej	Nie rozbito	
		Arturowo	Nie rozbito	
		Karczyn	Nie rozbito	
27	Tarnowo	Tarnowo	168.97	168.97
28	Wola Wapowska	Wola Wapowska	163.52	163.52
29	Wróble	Wróble	406.85	406.85
30	Złotowo	Złotowo	58.57	123.73
		Mietlica	65.16	
		Ostrówek	Nie rozbito	
		Gmina razem:	6765.18	
		Miasto Kruszwica	41.12	
		Ogółem:	6806.30	

Na terenie gminy Kruszwica brzegi jeziora Gopło, rzeki Noteć, kanałów oraz wszystkie rowy melioracyjne są uregulowane.

Gminna Spółka Wodna w Kruszwicy każdego roku przeprowadza remonty melioracji szczegółowej, jednakże z uwagi na dużą powierzchnię zmeliorowaną na terenie gminy należy wykonywać nowe drenowania oraz ciągle powtarzać zabiegi remontowe.

6. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym.

I. Zwiększenie jakości usług publicznych:

1. Modernizacja istniejących szkół.
2. Komputeryzacja Urzędu Miasta i Gminy Kruszwica, wdrożenie e-urzędu.
3. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury społecznej

4. Pożądane ukształtowanie przestrzeni publicznej.
5. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury sportowej i rekreacyjnej.
- II. Polepszenie stanu infrastruktury komunikacyjnej:
 1. Przebudowa, rozbudowa i remonty sieci dróg gminnych.
- III. Budowa, rozbudowa i modernizacja sieci infrastruktury wodno-ściekowej:
 1. Modernizacja i rozbudowa wodociągów.
 2. Modernizacja i rozbudowa kanalizacji.
 3. Budowa i remonty sieci i urządzeń niskoprężnych gazów.
- IV. Budowa i remonty sieci i urządzeń energii elektrycznej SN i NN na warunkach gestora sieci.
- V. Zakładanie i utrzymanie cmentarzy.
- VI. Wyposażenie obszarów kontynuacji i rozwoju zabudowy w infrastrukturę techniczną i społeczną.
- VII. Zwiększenie turystycznego zainteresowania gminą:
 1. Rozbudowa infrastruktury turystycznej.
 2. Ochrona i promocja dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego.
 3. Opracowanie i zrealizowanie planu promocji turystycznej gminy.

Dla obszaru objętego zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XLVIII/494/2018 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 16 października 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica dopuszcza się lokalizowanie inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym.

Dla obszaru objętego zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XXVI/310/2020 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica dopuszcza się lokalizowanie inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym.

7. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1.

Zadania o znaczeniu krajowym:

- wdrożenie programu ochrony Europejskiej Sieci Obszarów Chronionych Natura 2000,

- ochrona gruntów o wysokiej przydatności dla rolnictwa przed zmianą użytkowania na cele nierolnicze,
- regulacja rzek i kanałów w zlewni Noteci i Wełny,
- przebudowa drogi krajowej nr 62 (Strzelno – Radziejów – Brześć Kujawski – Włocławek – Płock – Anusin),
- modernizacja linii kolejowej nr 131 (Śląsk Herby – Gdańsk, Gdynia),

Zadania wymagające współpracy z województwami sąsiednimi:

- likwidacja źródeł zanieczyszczeń wód w zlewni jeziora Gopło,

Zadania o znaczeniu wojewódzkim:

- opracowanie planu ochrony środowiska wraz z planem gospodarki odpadami dla obszaru województwa kujawsko - pomorskiego,
- realizacja programu zwiększenia lesistości i zadrzewień województwa kujawsko-pomorskiego,
- opracowanie i ustanowienie planów ochron dla wszystkich rezerwatów przyrody,
- zachowanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość między obszarami prawnie chronionymi,
- rewaloryzacja historycznych układów urbanistycznych,
- przebudowa drogi wojewódzkiej nr 412,
- przebudowa drogi wodnej: Kanał Bydgoski – J. Gopło – rz. Warta.

Na terenie objętym zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XLVIII/494/2018 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 16 października 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica zgodnie z *Planem zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego* przyjętego uchwałą Nr XI/135/03 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26 czerwca 2003 r. wskazuje się:

1. Zadania o znaczeniu krajowym:

- zadanie nr 1 – włączenie do sieci ekologicznej Natura 2000 obszaru - Jezioro Gopło,

- zadanie nr 2 – ochrona gruntów o wysokiej przydatności dla rolnictwa przed zmianą użytkowania na cele nierolnicze,
- zadanie nr 6 – regulacja i odbudowa rzek i kanałów zlewni Noteci i Wełny (Kanał Bachorze),
- zadanie nr 16 – przebudowa drogi krajowej nr 62 – budowa obwodnicy miasta – Kruszwica,
- zadanie nr 19 – modernizacja drogi kolejowej nr 131,
- zadanie nr 32 – budowa ropociągu do magazynu w Górze od istniejącego ropociągu Rosja-Niemcy.

2. Zadania o znaczeniu wojewódzkim:

- zadanie nr 38 – likwidacja źródeł zanieczyszczeń wód w zlewniach Brdy, Drwęcy, Wełny i w zlewni jeziora Gopło,
- zadanie nr 39 – opracowanie planu ochrony środowiska wraz z planem gospodarki odpadami dla obszaru województwa kujawsko - pomorskiego,
- zadanie nr 40 – realizacja programu zwiększania lesistości i zadrzewień województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2001-2020,
- zadanie nr 46 – opracowanie i ustanowienie planów ochrony dla wszystkich rezerwatów przyrody,
- zadanie nr 47 – zachowanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość między obszarami prawnie chronionymi, w tym w dolinie Wisły i dolinie Noteci,
- zadanie nr 53 – rewaloryzacja historycznych układów urbanistycznych,
- zadanie nr 86 – przebudowa drogi wojewódzkiej nr 412,
- zadanie nr 155 – przebudowa drogi wodnej: Kanał Bydgoski – J. Gopło – rz. Warta,
- zadanie nr 173 – budowa linii 110 kV do GPZ Karczyn jako wcięcie w linię Piotrków Kujawski – Kruszwica.

8. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary

rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz obszary przestrzeni publicznej.

Na terenie miasta i gminy Kruszwica obszarami, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych są obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych.

W celu kształtowania struktur funkcjonalno-przestrzennych na terenie miasta i gminy, w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, proponuje się wyznaczać, lokalne obszary przestrzeni publicznej, zgodnie z uwarunkowaniami i potrzebami ich tworzenia. Obszary przestrzeni publicznej, zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, są obszarami o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców, poprawy jakości życia i sprzyjania nawiązywania kontaktów społecznych

W studium nie wyznacza się:

- a) obszarów rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m²,
- b) obszarów wymagających scaleń i podziałów nieruchomości.

Dla obszaru objętego zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XLVIII/494/2018 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 16 października 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica nie wskazuje się obszarów, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz obszary przestrzeni publicznej.

Dla obszaru objętego zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XXVI/310/2020 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica nie wskazuje się obszarów, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także

obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz obszary przestrzeni publicznej.

9. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.

Z tytułu przepisów art. 9 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym za wiążące organy gminy ustalenia studium dotyczące obszarów, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (w tym obszarów do objęcia zmianą przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne), uważa się następujące postępowanie:

- a) Obszary pod zabudowę na cele rozwoju funkcji turystyczno-wypoczynkowych i obsługi ruchu turystycznego stanowią tereny, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.
- b) Obszary pod kontynuację i rozwój funkcji mieszkaniowych, usługowych, wypoczynkowych i rolniczej stanowią tereny, dla których gmina zamierza sporządzić plany zagospodarowania przestrzennego, z wyłączeniem inwestycji, dla których zastosowanie ma tryb decyzji o warunkach zabudowy określony przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Granice terenów objętych sporządzeniem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w w/w obszarach należy wyznaczyć stosownie do potrzeb, na podstawie analizy, o której mowa w przepisach art. 14 ust. 5 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
- c) Dla lokalizacji parku elektrowni wiatrowych należy sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (wyznaczając granice w/w planów stosownie do uwarunkowań wnioskowanych inwestycji na podstawie analizy, o której mowa w przepisach art. 14 ust. 5 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym),
- d) Oznaczone w rysunku nr 1 i 2 obszary „złóż kruszywa naturalnego (piasek ze żwirem) nie objętych koncesją na eksploatację” oraz „złoża perspektywiczne kruszywa naturalnego” stanowią tereny, dla których gmina może sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w związku z przepisami prawa geologicznego i górniczego.

e) Określoną w rysunku Nr 3 i rysunku Nr 4 kategorię „Tereny rolnicze” stanowią tereny, dla których w lokalizacji inwestycji mają zastosowanie w trybie decyzji o warunkach zabudowy przepisy art. 61 ust. 1 wraz z art. 61 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W granicach w/w terenów gmina nie zamierza sporządzić miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego za wyjątkiem terenów opisanych w punkcie c) i d) oraz innych terenów przeznaczonych pod inwestycje dla których nie można zastosować trybu decyzji o warunkach zabudowy i lokalizacji celu publicznego.

Na obszarze objętym zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XLVIII/494/2018 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 16 października 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica aktualnie sporządzanych jest 7 planów miejscowych, których procedura została podjęta następującymi uchwałami:

- nr XLV/668/2014 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 29 września 2014 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Kruszwica w miejscowości Kobylniki,
- nr XVIII/197/2016 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 31 marca 2016 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Grodztwo przy ulicy Kwiatowej,
- nr XXXVII/373/2017 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 26 października 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu przyległego do ulicy Dobrej w miejscowości Grodztwo, Gmina Kruszwica,
- nr XXXVII/374/2017 Rady Miejskiej z dnia 26 października 2017 w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu przyległego do ulicy Kwiatowej i Chabrowej w miejscowości Grodztwo, Gmina Kruszwica,
- nr X/107/2019 Rady Miejskiej z dnia 27 sierpnia 2019 w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego między ulicami Leśną, Wiosenną i Włocławską w miejscowości Grodztwo, Gmina Kruszwica,

- nr X/106/2019 Rady Miejskiej z dnia 27 sierpnia 2019 w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Kobylniki, Gmina Kruszwica,
- nr XII/142/2019 Rady Miejskiej z dnia 29 października 2019 w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu przyległego do ulicy Nadgoplańskiej, Słonecznej, Grodzkiej i Kościuszki w miejscowości Kruszwica.

Na w/w obszarach występują grunty rolne wymagające uzyskania zgodny na przeznaczenie na cele nierolnicze.

Dla obszaru objętego zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XXVI/310/2020 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica aktualnie nie są sporządzane miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

10. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.

W obszarach rozwoju gospodarki rolnej warunki zabudowy należy ustalać wyłącznie dla zabudowy zagrodowej i obiektów działalności rolniczej – w trybie decyzji o warunkach zabudowy na podstawie przepisów art. 61 ust. 1 i 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Na zalesienia gruntów rolnych należy przeznaczyć tereny w obszarze gminy, wnioskowane przez ich właścicieli w trybie przepisów § 1 pkt 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 października 2004 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na zalesianie gruntów rolnych objętej planem rozwoju obszarów wiejskich (Dz.U. z 2004 r. Nr 236, poz. 2362), o ile zalesienia w/w terenów nie są sprzeczne z przepisami o lasach.

W obszarach leśnych na terenie gminy zagospodarowanie terenu odbywa się na podstawie przepisów o lasach.

Dla obszaru objętego zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XLVIII/494/2018 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 16 października 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

miasta i gminy Kruszwica przyjmuje się, iż nastąpi zmiana w zakresie przestrzeni rolniczej. Zgodnie z wprowadzanymi zmianami dla terenów wskazanych przytoczoną uchwałą związany będzie z kierunkami zagospodarowania przestrzennego innymi, niż przestrzeń rolnicza (w dużej mierze). Kreowane kierunki zagospodarowania przestrzennego będą prowadziły do przeznaczenia stosownych terenów na obszary funkcjonalne, które zostały opisane we wcześniejszych rozdziałach.

Dla obszaru objętego zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XXVI/310/2020 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica przyjmuje się, iż nastąpi zmiana w zakresie przestrzeni rolniczej. Zgodnie z wprowadzanymi zmianami dla terenów wskazanych przytoczoną uchwałą związany będzie również z kierunkami zagospodarowania przestrzennego innymi, niż przestrzeń rolnicza. Kreowane kierunki zagospodarowania przestrzennego będą prowadziły do przeznaczenia stosownych terenów na obszary funkcjonalne, które zostały opisane we wcześniejszych rozdziałach.

11. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych.

11.1. W granicach miasta i gminy Kruszwica występują tereny zalewowe wzdłuż linii brzegowej Gopła i rzeki Noteć. Dokładne granice obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią od jeziora Gopło i od rzeki Noteć, na których mają zastosowanie przepisy prawa wodnego zostaną wyznaczone w Studium ochrony przeciwpowodziowej sporządzanym przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu. Wyznaczenie w/w terenów ma na celu zapobieganie ewentualnym stratom powodziowym już na etapie planowania przestrzennego, poprzez unikanie zagospodarowania terenów zagrożonych występowaniem powodzi. Na „obszarach bezpośredniego zagrożenia powodzią”, o których mowa w art. 82, ust. 2 prawa wodnego zabrania się wykonywania robót oraz czynności, które mogą utrudnić ochronę przed powodzią, w szczególności:

- a) wykonywania urządzeń wodnych oraz wznoszenia innych obiektów budowlanych;
- b) sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmocnienia brzegów, obwałowań lub odsypisk;

c) zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót, z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymywaniem wód oraz brzegu morskiego, a także utrzymywaniem lub odbudową, rozbudową lub przebudową wałów przeciwpowodziowych wraz z ich infrastrukturą.

Jeżeli nie utrudni to ochrony przed powodzią to zgodnie z art. 82 ust 3 prawa wodnego dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej może, w drodze decyzji:

- 1) zwolnić od zakazów określonych w pkt. b);
- 2) wskazać sposób uprawy i zagospodarowania gruntów oraz rodzaje upraw wynikające z wymagań ochrony przed powodzią;
- 3) nakazać usunięcie drzew lub krzewów.

Na podstawie mapy zagrożenia powodziowego, o której mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2018 r., poz. 2268 ze zm.) ustalono, że obszar objęty zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XLVIII/494/2018 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 16 października 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica znajduje się:

- a) częściowo na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, tj. na obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
- b) częściowo na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, tj. na obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
- c) częściowo na obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2%.
- d) poza obszarem narażonym na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Zgodnie z art. 77 ust 1 pkt. 3) ustawy Prawo wodne, na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zakazuje się gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych substancji lub materiałów, które mogą zanieczyścić wody, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w szczególności ich składowania, lokalizowania nowych cmentarzy. Zasady oraz warunki uzyskania ewentualnego odstępstwa od ww. zakazów reguluje Prawo wodne.

Ponadto na obszarze objętym zmianą studium zlokalizowany jest Kanał Bachorze gdzie mogą wystąpić lokalne podtopienia w przypadku nagłego podniesienia się poziomu wody.

Aby zapewnić prawidłową ochronę przeciwpowodziową należy:

- dokonywać oceny stanu technicznego obiektów ochrony przed powodzią i powstrzymanie ich degradacji oraz modernizacja w zakresie funkcjonalności w ochronie przed powodzią i stanu technicznego;
- systematycznie aktualizować dane o zasięgu i wielkości zalewów powodziowych oraz danych o poziomie zagrożenia i ryzyka powodziowego;
- wspomagać zarządzanie użytkowaniem i zabudową terenu dla ograniczenia wzrostu zagrożenia powodziowego w przyszłości;
- wpływać na wzrost świadomości społecznej;
- wspomaganie budowy systemu ostrzeżeń krótkoterminowych.

W zagospodarowaniu terenów szczególnego zagrożenia powodzią znajdują zastosowanie przepisy ustawy prawo wodne.

Na obszarze objętym zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XXVI/310/2020 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodziowego.

11.2. W granicach miasta i gminy Kruszwica nie występują obszary narażone na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemnych.

12. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.

W granicach gminy Kruszwica w/w obszary mogą być wyznaczone w złożach wymienionych w pozycji 3.5., o ile wymagać tego będą przepisy prawa geologicznego i górnictwa z tytułu warunków eksploatacji w/w złóż.

Dla obszaru objętego zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XLVIII/494/2018 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 16 października 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

miasta i gminy Kruszwica nie wskazuje się obiektów lub obszarów, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.

Dla obszaru objętego zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XXVI/310/2020 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica nie wskazuje się obiektów lub obszarów, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.

13. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (~~Dz.U. Nr 41, poz. 412~~ oraz z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 153, poz. 1271) (Dz. U. z 2015 r. poz. 2120).

W granicach miasta i gminy Kruszwica nie występują w/w obszary.

14. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji.

W studium wyznacza się obszary rekultywacji terenu po wyeksploatowaniu kopaliny. W/w rekultywację obszarów poeksploatacyjnych surowców mineralnych wykonuje się na podstawie przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych w związku z przepisami geologicznymi i górnictwem.

Dla obszaru objętego zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XLVIII/494/2018 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 16 października 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica nie wskazuje się obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji.

Dla obszaru objętego zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XXVI/310/2020 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica nie wskazuje się obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji.

14a. Obszary zdegradowane.

Dla obszaru objętego zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XXVI/310/2020 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica nie wskazuje się obszarów zdegradowanych wyznaczonych na podstawie przepisów prawa.

15. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych terenu zamkniętego i jego strefy ochronnej, w tym stref ochronnych wynikających z decyzji lokalizacyjnych wydanych przez Komisję Planowania przy Radzie Ministrów w związku z realizacją inwestycji w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa

W granicach gminy Kruszwica terenem zamkniętym w rozumieniu przepisów geodezyjnych i kartograficznych są wyodrębnione geodezyjnie tereny magistrali kolejowej dwutorowej zelektryfikowanej nr 131, relacji Chorzów – Inowrocław – Bydgoszcz – Tczew oraz linii kolejowej nr 231 relacji Inowrocław – Kruszwica – Strzelno – Mogiln. W/w tereny nie posiada wyznaczonej dla niej prawnie obowiązującej strefy ograniczonego użytkowania.

Dla obszaru objętego zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XLVIII/494/2018 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 16 października 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica nie wskazuje się granic terenów zamkniętych i ich stref ochronnych.

Na terenie objętym zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XXVI/310/2020 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica nie występują tereny zamknięte, w związku z tym nie wskazuje się granic terenów zamkniętych i ich stref ochronnych.

16. Inne obszary problemowe, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie.

W studium nie wyznacza się w/w obszarów.

~~Dla obszaru objętego zmianą studium zgodnie z uchwałą nr XLVIII/494/2018 Rady Miejskiej w Kruszwicy z dnia 16 października 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica nie wskazuje się obszarów problemowych.~~

Spis tabel

Tabela 1. Strefy funkcjonalne polityki przestrzennej w gminie Kruszwica.....	18
Tabela 2. Kierunki i zasady użytkowania terenów oraz wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów.....	21
Tabela 3. Jednostki osadnicze wskazane do przekształceń.....	25
Tabela 4. Wykaz planów miejscowych na terenie miasta i gminy Kruszwica.	31
Tabela 5. Obszary o wysokich walorach przyrodniczych podlegające ochronie.....	34
Tabela 6. Obszary o wysokich walorach przyrodniczych nie objęte ochroną	36
Tabela 7. Inne komponenty środowiska przyrodniczego.....	37
Tabela 8. Obiekty wpisane do rejestru zabytków położone na terenie woj. Kujawsko – Pomorskiego, w mieście i gminie Kruszwica	43
Tabela 9. Obiekty wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków położone na terenie woj. Kujawsko – Pomorskiego, w mieście i gminie Kruszwica	46
Tabela 10. Wykaz dróg powiatowych na terenie miasta i gminy Kruszwica	65
Tabela 11. Drogi powiatowe na terenie miasta Kruszwica.....	66
Tabela 12. Parametry dla poszczególnych kategorii i klas technicznych dróg.....	68
Tabela 13. Wykaz dróg gminnych	68
Tabela 14. Wykaz ujęć wodnych na terenie miasta i gminy Kruszwica.....	75
Tabela 15. Potencjał energetyczny wiatru dla gminy Kruszwica	85
Tabela 16. Siłownie wiatrowe zrealizowane na terenie gminy Kruszwica.	85
Tabela 17. Siłownie wiatrowe, które otrzymały decyzje ustalających lokalizację celu publicznego.	86
Tabela 18. Tereny zmeliorowane na terenie miasta i gminy Kruszwica.....	88

**Załącznik Nr 3
do Uchwały Nr
Rady Miejskiej w Kruszwicy
z dnia**

**ROZSTRZYGNIECIE O SPOSOBIE ROZPATRZENIA UWAG DO PROJEKTU
ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY KRUSZWICA**

Na podstawie art. 12 ust. 1 z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021 r. poz. 741 z późn. zm.) Rada Miejska w Kruszwicy rozstrzyga, co następuje:

W trakcie wyłożenia do publicznego wglądu, projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kruszwica nie zostały złożone uwagi.

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Kruszwicy

.....